Limburgs Dagblad

Botsauto's

Vrijdag 4 december 1992 — 74e jaargang nr. 287.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,60

Akenaar lokte tientallen botsingen uit

AKEN – Een 37-jarige 'brokkenpiloot' uit Aken is dezer dagen in die stad door justitie aangehouden wegens het opzettelijk veroorzaken van 44 botsingen in Aken of omgeving. De man liet vervolgens de schade bij beunhazen repareren. Hij slaagde er steeds weer in de verzekering van de tegenpartij zo ver te krijgen veel hogere schadebedragen uit te keren.

Justitie in Aken maakte gisteren bekend dat het strafdossier tegen de wegpiraat 376 pagina's bevat, waarin alle ongelukken stuk voor stuk uit de doeken worden gedaan. De man zit sinds midden oktober in voorarrest.
In drie van de 44 gevallen veroorzaakte de dader niet alleen materiële schade, maar ook nog eens lichamelijk letsel. Alles bij elkaar gebruikte de dader zestien verschillende auto's. Niet alleen middenklassers, ook merken als Mercedes en Porsche gebruikte hij voor zijn capriolen.
Meestal zocht hij onoverzichtelijke kruispunten, uitritten en parkeerplaatsen uit, van waaruit hij de botsingen uitlokte door langzaam de weg op te rijden op momenten dat andere auto's net het wegvlak op wilden rijden of bezig waren met bijzondere verrichtingen. Hij zocht volgens de officier van justitie steeds plaatsen uit waar langzaam gereden werd om het gevaar voor zichzelf zo veel mogelijk te beperken.
De 37-jarige man slaagde er steeds in na afloop van de ongelukken de tegenpartij als veroorzaker van de botsing aan te wijzen. De schades werden gerepareerd bij een beunhaas, de rekeningen waren aanzienlijk hoger waardoor de dader zich flink kon verrijken. Hoe hoog dat bedrag is, is niet bekend. Wel weet justitie dat de verzekeringen ruim 300.000 DM aan de man uitkeerden. Hoe het voor de man mogelijk is geweest om maar liefst zestien auto's voor zijn activiteiten te gebruiken, is niet duidelijk.

● *Jennifer Jason Leigh in 'Single White Female'.*

VN schorten vluchten naar Sarajevo op

ZAGREB – De VN-vredesmacht in het vroegere Joegoslavië heeft gisteren alle vluchten gedurende 48 uur opgeschort, nadat het vliegtuig van de VN-commandant beschoten is. Het toestel van generaal-majoor Philippe Morillon dat van Sarajevo op weg was naar Zagreb, werd getroffen door vuur uit lichte wapens. Het landde veilig in Zagreb.

Op vrijwel hetzelfde moment besloot de VN ook de transporten over de weg naar Sarajevo stop te zetten, omdat de VN-vrachtwagens er niet in slaagden vanuit Kroatië de stad te bereiken.

De voedselkonvooien, die elke dag ongeveer 180 ton voedsel aanvoeren, vertrekken uit Metkovic, een Kroatische stad op ongeveer 150 kilometer ten zuidwesten van Sarajevo. De luchtbrug naar Sarajevo, vanuit de Kroatische hoofdstad Zagreb en de Kroatische havenstad Split, was dinsdag al opgeschort nadat er met lichte wapens was geschoten op een Amerikaans toestel.

Regilio Tuur Europees kampioen

ROTTERDAM – Regilio Tuur is gisteravond in het Sportpaleis Ahoy in Rotterdam Europees kampioen in het zwaarvedergewicht geworden. In de strijd om de vacante titel won de prof uit Hoogvliet na twaalf ronden op punten van de Fransman Jacobin Yoma. Tuur werd daarmee de negende Nederlander, die een Europese titel bij de beroepsboksers verovert.

De beslissing van de jury was unaniem: Kreitz (Lux) 118-115, Thomas (GBr) 115-113 en Silvi (Ita) 116-114.

Zie verder pagina 15
● **Tuur: „Droom uitgekomen."**

Volgende week spoeddebat in de Tweede Kamer

Actie tegen uitkeringsfraude

DEN HAAG – Een ruime Kamermeerderheid vindt dat de pakkans bij fraude met sociale uitkeringen moet worden vergroot. CDA, PvdA en VVD zullen hierop volgende week aandringen tijdens een spoeddebat over bijstandsfraude.

Directe aanleiding zijn de resultaten van twee onderzoeken in Groningen en Dordrecht waaruit blijkt dat fraude met bijstandsuitkeringen op grote schaal voorkomt. Volgens de VVD is de fraude in Groningen deels te wijten aan het beleid van staatssecretaris Ter Veld (Sociale Zaken).

De Dienst Sociale Zaken in Groningen meldde woensdag dat één op de drie uitkeringsgerechtigden fraudeert. Het onderzoek spitste zich toe op het verstrekken van onjuiste gegevens over de leefsituatie. Alleenstaanden krijgen een hogere uitkering dan samenwonenden. In Dordrecht lag de nadruk op het 'wit' of 'zwart' werken naast een uitkering.

Geschokt

Ter Veld zegt 'geschokt te zijn' door de cijfers, maar tekent aan dat het naar buiten komen van de fraude een goede zaak is. De staatssecretaris zal de Kamer vandaag in een brief nader informeren over de onderzoeken, met name de representativiteit ervan. De Kamer wil ook weten of in andere steden soortgelijke onderzoeken zijn gehouden. In de brief moet Ter Veld aangeven welke gevolgen de onderzoeken hebben voor het fraudebeleid.

Rechercheurs

VVD-Kamerlid Linschoten meent dat de fraude in Groningen deels het gevolg is van het door Ter Veld ingezette beleid. De staatssecretaris heeft de gelden voor bijzondere controle (sociaal rechercheurs) in het sociale vernieuwingsfonds gestopt, waar de gemeenten de besteding van bepalen. Dat heeft er volgens Linschoten toe geleid dat er in Groningen nauwelijks sociaal rechercheurs rondlopen. In het debat volgende week zal de VVD bepleiten de gelden voor bijzondere controle te 'oormerken'.

In het spoeddebat volgende week zullen CDA, PvdA en VVD aandringen op een strengere aanpak van fraude. Het koppelen van gegevensbestanden (sociale dienst, belastingsdienst, ziekenfondsen, bedrijfsverenigingen) moet worden uitgebreid, evenals het aantal huisbezoeken door sociaal rechercheurs.

Zie ook pagina 4
● **Omvang uitkeringsfraude overtreft verwachtingen**

Olieramp aan Spaanse kust

● *Zwarte rookwolken ter hoogte van een kilometer pakken zich samen boven de Spaanse stad La Coruna, nadat een Griekse tanker voor de kust op de rotsen liep en in brand vloog. Er kwam een brandende stroom olie van zeker twee kilometer breed in zee terecht. De tanker Aegean Sea had 79.300 ton ruwe olie aan boord. Volgens de milieuorganisatie Greenpeace is mogelijk een hoeveelheid olie in het water gestroomd die in de buurt komt van de 42.000 ton die de Exxon Valdez in 1989 in Alaska verloor. De Spaanse autoriteiten begonnen gistermiddag met het aanbrengen van oliekeringen. Huizen en scholen in de omgeving werden geëvacueerd.*

Foto: REUTER

DSM Chemicals voor de rechter

Van onze correspondent

ROTTERDAM – DSM Chemicals in de Botlek moet zich voor de Rotterdamse rechtbank verantwoorden voor de explosie, waarbij vorig jaar december zeven werknemers van onderaannemersbedrijven om het leven kwamen.

Het openbaar ministerie in Rotterdam vindt dat de onderneming in gebreke is gebleven en dat de schuld niet op een of meerdere werknemers kan worden geschoven. Het onderzoek naar de oorzaken van de ramp heeft verder uitgewezen dat de betrokken onderaannemers volgens het boekje hebben gewerkt.

Volgens officier van justitie mr. L. de Jonge had DSM Chemicals bij de werkzaamheden aan een opslagtank rekening moeten houden met de kans dat de opgeslagen benzoëzuur bij werkzaamheden aan een tank zou kunnen exploderen, zodra de stof in contact zou komen met de buitenlucht. Bovendien bewaarde DSM het zuur tot standaard boven het vlampunt.

Zie verder pagina 10
● **Justitie verwijt DSM Chemicals dood door schuld**

max. 7º C

min. 0º C

AF EN TOE REGEN
Met een zuidwestelijke stroming wordt een oceaanstoring naar Noord-Frankrijk gestuurd. Deze storing trekt via Luxemburg naar Zuid-Zweden en zorgt bij ons voor veel bewolking, waaruit van tijd tot tijd wat regen valt. In de middag wordt er weer onstabiele lucht aangevoerd en kan er plaatselijk een bui vallen. In de ochtend is de wind zwak uit veranderlijke richtingen en neemt in de middag toe tot matig uit het zuidwesten. De temperatuur loopt op tot 7 graden en daalt in de nacht tot rond het vriespunt.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:

zon op:	08.30	onder:	16.29
maan op:	13.25	onder:	02.12

MORGEN:

zon op:	08.31	onder:	16.29
maan op:	13.44	onder:	03.21

Veiligheidsraad akkoord met ingrijpen Somalië

WASHINGTON – De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties heeft afgelopen nacht met algemene stemmen een resolutie aangenomen die een militaire operatie onder leiding van de Verenigde Staten in gang zet om de slachtoffers van de hongersnood in Somalië te helpen.

Frankrijk, België en drie Afrikaanse landen hebben zich aangesloten bij de Verenigde Staten om troepen te leveren voor een vredesmacht in Somalië. De eerste troepen kunnen al vandaag ter plaatse zijn.

De VS vormen met 28.000 soldaten de hoofdmoot van de vredesmacht. Ook het bevel berust bij een Amerikaan, luitenant-generaal der mariniers Robert Johnston. De Veiligheidsraad heeft met de Amerikaanse regering afspraken gemaakt over de supervisie over de operatie in VN-verband. Een aantal leden van de Veiligheidsraad, waaronder China en enkele Afrikaanse landen, voelt er weinig voor de VS de vrije hand te geven.

Vooral de Afrikanen vrezen een te grote Amerikaanse invloed op hun continent. Daarom zijn de VS nu akkoord gegaan met een resolutie, die de deelnemende landen het recht geeft om 'in overleg met de VN-secretaris-generaal alle noodzakelijke middelen in te zetten' om de humanitaire hulp veilig te stellen.

De troepen moeten het opnemen tegen tientallen benden struikrovers en rebellen, die de laatste maanden op grote schaal voedselhulp gestolen hebben uit de havens en van de vliegvelden van Somalië.

Zie ook pagina 4
● **De verantwoordelijkheid van een wereldmacht**

Speler klaagt toeschouwer aan wegens racisme

HAARLEM – Amateurvoetballer Hesdy Tevreden van de Haarlemse KNVB-vierdeklasser DIO deponeert vandaag bij de politie van Haarlem een aanklacht vanwege racistische uitlatingen van een toeschouwer.

Tevreden werd afgelopen zondag tijdens het duel in en tegen Hillegom negentig minuten lang uitgemaakt voor alles wat mooi en lelijk is. „Van apie tot SLM-ramp, alles kreeg ik over me uitgestort. Ik stond na afloop te janken als een klein kind."

De stap van de Amsterdammer is uniek. Nog niet eerder ging een voetballer naar de politie om een toeschouwer wegens racistische taal aan te klagen.

Fooibelasting taxichauffeurs

'Ik heb liever 'n zak friet'...

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Single white female, do t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 15 uur. The Bodyguard, vr 24 uur. **Rivoli:** Unforgiven, do t/m zo 18.30 en 21 uur, ma t/m wo 20.30 uur, za zo ook 15 uur. **Maxim:** Memoirs of an invisible man, do t/m zo 18.30 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 15 uur. **H5:** Sleepwalkers, dag. 14.30 19 en 21.30 uur, za zo ook 16.45 uur. Boomerang, dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur, za zo ook 16.30 uur. Belle en het beest, dag. 14 18.30 en 21 uur, za zo ook 16 uur. A leage of their own, dag. 14 18.30 en 21 uur. California man, dag. 14 18.30 en 21 uur, za zo ook 16.15 uur. Beethoven, za zo 16.15 uur. **Filmhuis de Spiegel:** Mississippi Masala, vr zo 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Strictly Ballroom, vr t/m zo 20 uur. Highway to hell, vr t/m zo 22.15 uur.

● KERKRADE

Wijngrachttheater: Trust, wo 20 uur. Babar, het olifantje, wo 14 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Single white female, dag. 21.15 uur, vr t/m zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. A fish called Wanda, ma t/m wo 21.15 uur. Housesitter, dag. 21.15 uur, vr t/m zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Patriot Games, dag. beh. di wo 21.15 uur, vr t/m zo ook 18.30 uur. Beethoven, za zo wo 14.30 uur. Unforgiven, dag. beh. za 21.15 uur, vr zo ook 18.30 uur. za zo wo ook 14.30 uur. 18.30 uur. The Bodyguard, za 22 uur. **Ciné-K:** Howards end, dag. 20.30 uur. **Cinema-Palace:** Belle en het beest, dag. 14.15 19 en 21.30 uur, za zo wo ook 16.45 uur. Boomerang, dag. 14.30 en 21.30 uur. A leage of their own, dag. 14.15 en 21.15 uur. Basic Instinct, dag. 18 uur. 1492, dag. 18 uur. **Lumière:** Sweet Emma, dear Bobe, dag. 20 uur. Boven de bergen, dag. 20.30 uur. Five girls and a rope, dag. 22 uur. Le charme discret de la bourgeoisie, do t/m za 23 uur.

● GELEEN

Roxy: Boomerang, dag. 20.30 uur. The silence of the lambs, dag. 20.30 uur.

● SITTARD

Forum: Belle en het beest, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. California Man, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. **Filmhuis Sittard:** Shadows and fog, wo 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Belle en het beest, vr t/m zo 19.30 uur, zo wo ook 14.30 uur. California Man, vr t/m zo 19.30 en 22 uur, zo ook 14.30 uur. Patriot Games, vr t/m zo 22 uur.

● ROERMOND

Royal: Belle en het beest, dag. 19 uur, za zo wo ook 14.30 uur. My Girl, dag. 21 uur, zo ook 16.30 uur. **Royaline:** Boomerang, dag. 20.30 uur, zo ook 14.30 en 16.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Mississippi Masala, do 20.30 uur.

● VENLO

Filmhuis Perron 55: Shadows and fog, do di 20.30 uur, za 20 uur.

● *Duo uit 'Sleepwalkers'*

Geflipte kamergenote domineert in 'Single White Female'

Hollywood weg van krengen

DOOR HANS TOONEN

Van Hollywood hoeven vrouwen gelukkig niet meer mooi en handtam te zijn. Wat een opluchting. Hoe gemener, hoe liever, is nu het motto. Blijkbaar is 1992 achteraf in Hollywood uitgeroepen tot het Jaar van het Kreng. Uitgezonderd Disney, voor wie de wereld nog altijd bestaat uit lieve huisdieren en glasgemuilde prinsesjes. Alsof ze bij Disney geen Engelse kranten lezen... Maar dit terzijde.

recensie

Terug naar het Jaar van het Kreng. Kijk maar naar ijspikkerige Sharon Stone in 'Basic Instinct'. Of naar de wraakzuchtige Rebecca DeMornay in 'The hand that rocks the cradle'. En niet te vergeten, dat loeder Kim Basinger in 'Final Analysis'.

Dit treiterende trio kan binnenkort gaan kwartetten. Want in 'Single White Female' haalt Jennifer Jason Leigh het bloed onder nagels uit van Bridget Fonda. Zelfs zo gemeen, dat het me niet zo verbazen als zij daarvoor eind maart beloond wordt met een Oscar voor de beste bijrol.

● *Bridget Fonda (l) wordt hardhandig voor de spiegel gezet door Jennifer Jason Leigh in de thriller 'Single White Female'.*

Schuw

Afgekort tot SWF kom je de aanduiding 'Single White Female' (Alleen Blanke Vrouw) dagelijks tegen in de rubriek Te Huur in, maakt niet uit welke, Amerikaanse kranten.

Als haar verloofde Sam toch nog even naar bed is geweest met zijn ex-vrouw, schopt Allison Jones (Bridget Fonda) hem de deur uit. Omdat ze moeilijk alleen kan zijn in het royale appartement, acht hoog in een Victoriaans flatgebouw in Manhattan, plaatst Allison een SWF-advertentie.

Even later klopt Hedy Carlson (Jennifer Jason Leigh) aan. Allison vraagt niet naar Hedy's 'geloofsbrieven'. De leegte is opgevuld met een schuw typetje, dat wel handig is met het repareren van lekkende kranen.

Dat Hedy ineens haar rokje draagt, ach... meiden onder mekaar. Dat ze ongevraagd een hondje over de vloer haalt, meegekregen op de markt terwijl ze er in werkelijkheid 650 dollar voor heeft betaald, ach... moet kunnen. Dat ze telefoontjes van de spijtbetuigende Sam van het antwoordapparaat wist, ach... wat wil je ook van zo'n trutje uit de provincie.

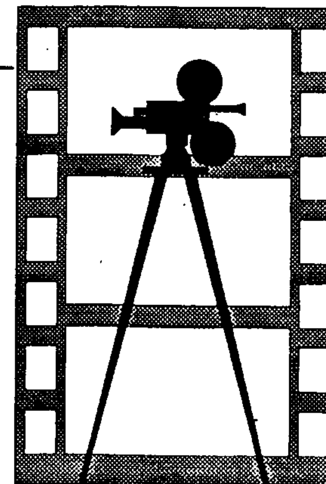
Dat Hedy even de telefoon pakt om een hitsige opdrachtgever van Allison weer zijn broek te laten optrekken, ach...dat bevalt Allison wel. „Alleen hoop ik dat je nooit kwaad op mij wordt," verzucht de software-deskundige dan, niet wetend dat juist zij mikpunt wordt van tomeloze woede. Want als het te laat is, komt Allison er achter dat ze met Hedy in de aap gelogeerd is.

Aanloop

Deze brede aanloop naar de terreur die kamergenote Hedy beetje bij beetje uitoefent, heeft regisseur Barbet Schroeder (Barfly, Reversal of Fortune) nodig om de geflipte gekte goed te laten overkomen. Want deze psychologische thriller draait om het tweeling-syndroom van Hedy. Vandaar haar hang naar gelijkenis, ook uiterlijk, met haar hospita Allison. Wie haar daarbij de voet dwars zet, ligt even later morsdood.

Verrassend in 'Single White Female' zijn de sterkgespeelde rollen van twee betrekkelijke 'rookies' in Hollywood. Jennifer Jason Leigh heeft iets meer ervaring dan Bridget Fonda. Jennifer speelde in 'Rush', 'Backdraft', 'Crooked Hearts' en 'The Hitcher' met 'onze' Rutger Hauer.

Bridget Fonda kan bogen op rolletjes in 'Scandal', 'Doc Hollywood' en 'Strapless'. Maar vooral op haar afkomst. Haar vader is Peter Fonda, die na 'Easy Rider' nooit meer zo scherp uit de bocht is gekomen. Hopelijk neemt ze een voorbeeld aan haar tante, Jane Fonda. Want als je Hedy in 'Single White Female' overleeft, sta je sterk genoeg op je hoge hakken voor een lange filmcarrière.

Kevin Costner als lijfwacht van Whitney Houston

● *Kevin Costner in 'Bodyguard'.*

Horen, zien en zwijgen. Deze aapjeswijsheid is Frank Farmer op het lijf geschreven. Want in 'The Bodyguard' is hij de lijfwacht van Rachel Marron, popster en actrice. Dat hij haar 'body' heel moet houden, heeft alles te maken met de dreigbrieven die Rachel tussen de fanmail aantreft.

Toegegeven, een aardig gegeven voor een aardige film, vakkundig bijeen gedroomd in Hollywood. Het bijzondere aan 'The Bodyguard' zijn de twee hoofdrolspelers. Kevin Costner en Whitney Houston. Kanjers in entertainment. Beiden met meer onderscheidingen (Oscar & Grammy) op de schoorsteenmantel dan schoenen in de kast.

Wie niet tot halverwege december wil wachten om te weten of het ook klikt tussen deze twee megasterren, kan alleen vanavond even 'spieken' in Royal, Heerlen. 'Bodyguard' begint om twaalf uur.

video vers

In Video Vers wordt aandacht besteed aan speelfilms die nu of binnenkort op video te koop of te huur zijn.

DOOR HANS TOONEN

'Freejack' staat in de vijfde versnelling. Maar dat hoort ook in een science fiction-film die zich afspeelt in het jaar 2009. Emilio Estevez, inderdaad de zoon van Martin Sheen, wordt na een dodelijke crash met zijn Formule I-bolide de toekomst ingesleurd. Reden: een zieke leider, gespeeld door Anthony Hopkins, wil een nieuw, gezond lijf om er weer bovenop te komen. Estevez ontsnapt echter. Even later zet premiejager Mick Jagger meedogenloos de jacht in. Razendsnel gesneden filmverhaal van regisseur Geoff Murphy, waarin Emilio Estevez wil laten zien dat hij de yuppie-tijd ver achter zich heeft gelaten. En nu voor vol aangezien wil worden. (CNR)

'Batman Returns' draait vooral om de Penguin, indrukwekkend vertolkt door Danny DeVito. Zet daar Michelle Pfeiffer als Catwoman naast en je hebt een topper. Zelfs Michael Keaton heeft als Batman de handen vol aan dit tweetal. Gelukkig niet zo erg als in Batman I, toen hij vleugellam raakte door het 'overacten' van 'The Joker' ofwel Jack Nicholson. Regisseur Tim Burton heeft nu ook veel ruimte gegeven aan de worsteling van Catwoman, Batman en Penquin met hun gespleten persoonlijkheid. Hun eenzaamheid wordt overweldigend belicht in dit donkere relaas over een gedrocht dat naar erkenning snakt. Vooral de begrafenis van de Penquin door zijn pinguins is onvergetelijk. Een topper. (Warner).

'Gone with the Wind' ofwel de 'Rembrandt' onder de filmklassiekers is nu te koop, samen met 'T making of the legend'. Dit epos, baseerd op de bestseller Margaret Mitchell en gemaakt 1939, heeft eeuwigheidswaar Ook al speelt het verhaal rond Rh Butler (Clark Gable) en Scar O'Hara (Hollywood-debuut Vivien Leigh) zich af in de Ame kaanse Burgeroorlog, ook an 1992 blijft het een magistraal me terwerk. En is het weer een ge Rhett Butler tegen Scarlett, als vraagt wat er dan van haar terec moet komen nu hij haar verlaat horen sneren: 'Frankly my dear don't give a damn'. (MGM/War F89, dubbelpakket)

● *Vivien Leigh als Scarlett 'Gone with the Wind'.*

'Malcolm X' pas begin volgend jaar in Nederland

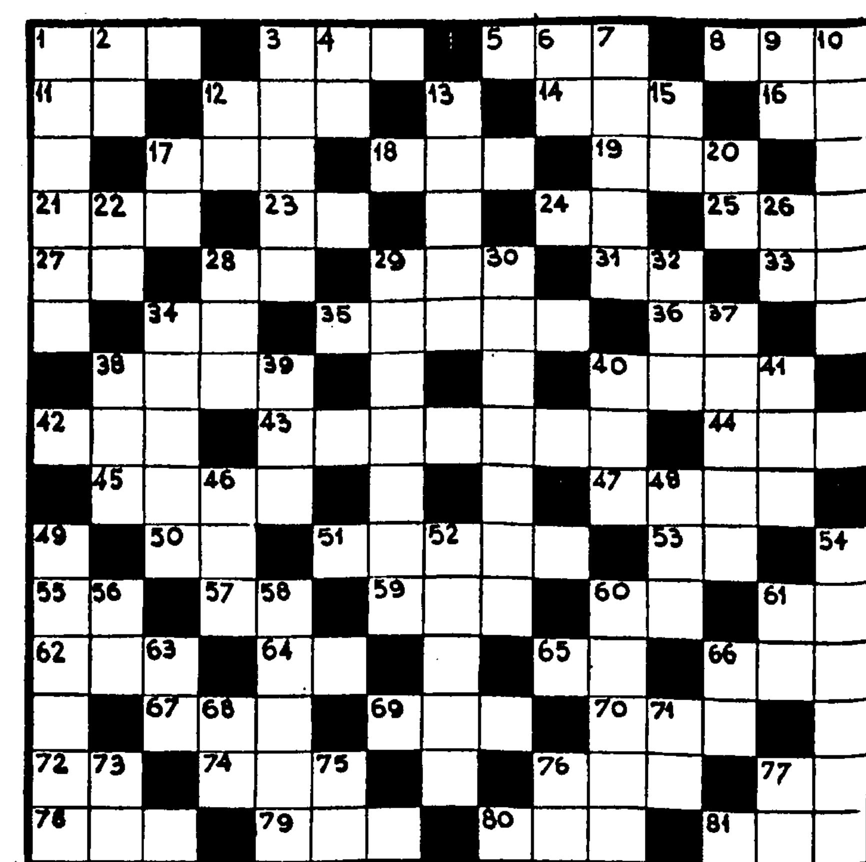
Zwart Amerika in teken van 'X'

DOOR HANS DE BRUIN

WASHINGTON - Op een straathoek in het hart van Washington zit een zwarte man achter een kraampje met handelswaar. Op de tafel voor hem liggen witte T-shirts met een grote 'X' er op, maar ook buttons met een 'X', bekers met een 'X', honkbalpetten met een 'X' en zelfs be'X'ste horloges.

Een blok verderop kleven twee (ook al) zwarte mannen een metershoge affiche op een muur. Een wit vlak met daarin een enorme 'X'. In andere Amerikaanse steden is al weken hetzelfde te zien. Het geheimzinnige X-gedoe roept vooral bij één groep voorbijgangers vragen op. Maar die zijn dan ook blank.

Voor zwart Amerika is de 'X' inmiddels een begrip. De basketbal-ster Michael Jordan verscheen op een persconferentie met een 'X'-pet op. Rap-zangers zie je nauwelijks nog zonder. Zelfs het sjieke warenhuis Nordstrom richtte een hoek met 'X'-produkten in en je kunt chips in een zak met 'X' kopen.

● *Denzel Washington als Malcolm X, nu een rage in zwart Amerika.*

De man die voor deze rage verantwoordelijk lijkt is filmmaker Spike Lee, wiens film over Malcolm X, de legendarische Black-Muslimleider uit de jaren zestig, tot het uiterste commercieel uitgebuit wordt. Maar er is meer aan de hand dan een reclamecampagne voor de film, die nu in de VS volle zalen trekt. En die pas eind januari volgend jaar in Nederland te zien zal zijn.

Hoewel nazaten van de in 1965 vermoorde Malcolm X en slimme zakenlui ruzieën over de opbrengsten van de X-rage, heeft Lee's film vooral een golf van belangstelling gewekt voor de persoon en de ideeën van die Malcolm X en zijn invloed op het zelfbewustzijn van miljoenen zwarte Amerikanen.

Malcolm X, in 1925 geboren als Malcolm Little, was op zijn minst omstreden. Na een 'carrière' als dief, straatschooier, pooier en drugsgebruiker bekeerde hij zich in de gevangenis tot de ideeën van Eliah Mohammed, leider van de 'Black Muslims', die geweldadig verzet tegen blanken predikte.

Hij predikte verzet tegen racisme 'met alle noodzakelijke middelen'. Als zwarte moslim toog hij in 1964 ter bedevaart naar Mekka, wat tot een ommekeer in zijn leven leidde. Hij veranderde zijn naam in El-Hajj Malik El-Shabazzi, zwoer het geweld van Eliah Mohammed af en begon lezingen te houden.

Begin 1965 kwam een eind aan zijn leven toen Black Muslims, die vonden dat hij van het rechte pad was afgedwaald, hem in New York met kogels doorzeefden. Hij werd een held, in betekenis voor de zwarte Amerikanen alleen naar de kroon gestoken door de drie jaar later ook vermoorde Martin Luther King.

Over dit leven vol tegenstrijdigheden heeft de zwarte regisseur Spike Lee een ruim drie uur durende film gemaakt met Denzel Washington (van Hill Street Blues, Richocet, Cry Freedom, Mo' Better Blues) in de rol van Malcolm X. Zoals kon worden verwacht, was het maken van de film onder zwarten niet onomstreden.

Al jaren geleden was de film gepland, te regisseren door de blanke Norman Jewison. Dat ging velen te ver, maar ook Spike Lee, die tot het Hollywood-establishment gerekend wordt, was voor veel zwarten niet de juiste. Militante zwarten vreesden dat Malcolm X in een fout daglicht zou komen te staan.

Warner Brothers werkte ook niet echt mee en hield, toen Lee's eisen te hoog werden, de hand op de knip. Lee richtte zich daarna tot beroemde zwarte Amerikanen, zoals Oprah Winfrey, Bill Cosby, Michael Jordan en Prince, die hem hielpen aan het restant van zijn budget (40 miljoen gulden).

Held

Lee lijkt (gezien de X-rage) de goede snaar te hebben geraakt bij veel zwarte Amerikanen. Al is veel veranderd in hun positie in de Amerikaanse samenleving, toch voelen veel zwarten zich nog steeds aangesproken door de beginselen van Malcolm X, vooral die van na zijn tweede 'bekering'.

Meer dan King riep Malcolm X de zwarten op hun lot in eigen hand te nemen en niet afhankelijk te zijn van 'blanke gunsten'. Daarom vragen velen zich af waar de nieuwe golf van Malcolm X-adoratie vandaan komt, juist nu zwarten het steeds beter krijgen. Statistieken tonen aan dat meer zwarten een (goede) baan hebben, goed wonen en goed verdienen en er meer zwarte politici zijn dan ooit. Maar veel zwarten hebben nog steeds het gevoel hun opwaardering te danken te hebben aan blanke gunsten. Zij wijzen, zoals Cone zegt, de 'blanke omarming' af.

„Wij zijn anders, ook al zijn wij eindelijk geaccepteerd." Dat anders-zijn wordt de laatste jaren steeds meer gecultiveerd.

Raciale scheiding was ook wat Malcolm X bepleitte. De X-rage is daarvan een symptoom.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN Bank Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

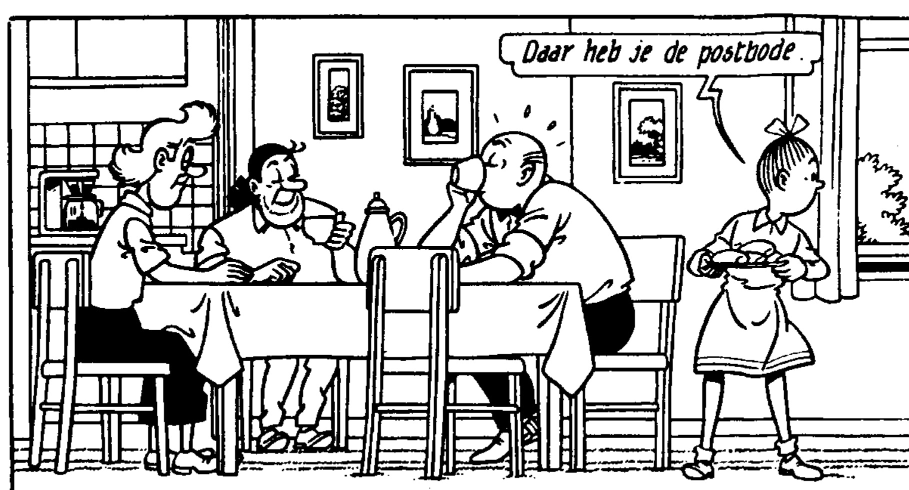
Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Heerlen-Centrum	045-717719
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577
Valkenburg	04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

per maand	ƒ 27,45
per kwartaal	ƒ 82,35
Per acceptgiro:	
per maand	ƒ 28,45
per kwartaal	ƒ 83,35
losse nummers	ƒ 1,60
	Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de gulden harpoen

recept

Adriatische tongsoep

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 6 personen: 500 g visgraten of -afval, 1 grof gehakte wortel en selderijstengel, 8 el fijngehakte peterselie, 1 l water, zout en versgemalen peper, 4 el olijfolie, 2 tenen gehakte knoflook, 3 fijngesneden ansjovisfilets, ⅛ l droge witte wijn, 4 gepelde en in blokjes gesneden tomaten, ¼ tl saffraan, 1 kg tongfilet, 6 sneetjes witbrood.

Zet visafval met wortel, selderij, zout, peper, saffraan en de helft van de peterselie en water op het vuur en laat het tegen de kook aankomen. Laat daarna op laag vuur 30 minuten zachtjes trekken.

Verwarm de olie, doe er de rest van de peterselie, knoflook en ansjovis bij en laat zachtjes bakken. Voeg de witte wijn toe en laat 10 minuten inkoken. Voeg er de tongfilets en de gehakte tomaten bij en laat 3 tot 5 minuten pocheren.

Rooster het witbrood goudbruin. Leg in iedere soepkom een sneetje op de bodem en schenk er de goed gewarmde soep op en serveer onmiddellijk.

Oplossing van gisteren

g e w a g . t a l . s p e l
a . e a . g r a a d . a k .
r e . l i g a . v a l s . d
d o l . n . s p a . a . r i
e . e e . m . e . s . n a .
. g e . m e s s i n g . a l
l e n s . n . t . a . a m e
e t . t u i g . m u i s . m
v a r a . g . b . w . e e m
. l i . s t r e l e n . e a
g . e k . e . t . n . m l .
a l t . m . i e p . p . t o
z y . r a a f . r e i n . m
o . m o . m a t i g . o s .
n a m e n . g e k . s l e e

puzzel van de dag

Horizontaal: 1. fam.lid; 3. hemellichaam; 5. watermassa; 8. bergpl. in e. kledingstuk; 11. tandeloos zoogdier; 12. vrucht; 14. fortuin, kans; 16. ongeveer (afk.); 17. boom; 18. jongere broer of zuster; 19. voorzetsel; 21. modegek; 23. oude lengtemaat; 24. lidwoord; 25. Verenigde Staten (Eng. afk.); 27. bevestiging; 28. jongstleden (afk.); 29. hij heeft dit geschreven (Lat. afk.); 31. laatstleden (afk.); 33. muzieknoot; 34. v.z.; 35. vaartuig; 36. Russ. rivier; 38. dikke brij, bezinksel; 40. emmer; 42. projectieplaatje; 43. geleding (in deurstijl of raampost); 44. vrijgevig; 45. vulkanisch produkt; 47. kortom; 50. maatschappij (afk.); 51. lijfje, korset; 53. v.z.; 55. ac. titel; 57. pers. vnw.; 59. meisjesnaam; 60. met name (afk.); 61. volgens anderen (afk.); 62. ruw, grof; 64. behoudens de eer (Lat. afk.); 65. riv. in Italië; 66. zeegras; 67. kleur; 69. de onderwereld; 70. treuzelaar; 72. eminentie (afk.); 74. afgunst; 76. gravure; 77. grensvlak; 78. grond om een boerderij; 79. duinvallei; 80. rivier (Sp.); 81. nachtkleed (vrl.).

Verticaal: 1. troostmiddel, gemakkel baantje; 2. bolgewas; 3. vervelend iem 4. rund; 6. oude lengtemaat; 7. kw slecht; 9. in het jaar v. Christus (afk. La 10. land van belofte; 12. welwillende le (Lat. afk.); 13. echter; 15. bazige vrou 17. deel v.d. bijbel; 20. op dit mom 22. riv. in N.-Br.; 26. tegen het eind afk.); 28. spel, opschik; 29. deel hoofd; 30. deel v. Frankrijk; 32. bosje ren; 34. boom v.e. kruiwagen of lad 37. vrl. lid v.e. vrije kloosterorde; 38. neesmiddel; 39. open plek in een bos; heer (Turks); 41. eikeschors; 46. vru 48. Europeaan; 49. schrijfoefening; ooievaar; 54. koopman in oud touww en scheepstuig; 56. regeringsreglem 58. geologisch tijdperk; 60. veel, zeer muz.); 61. Vlaams; 63. bezitt. vnw.; rest v. verbranding; 68. v.z.; 71. bevro water; 73. ac. titel; 75. lidwoord; 76. gelprodukt; 77. op dezelfde wijze.

Mannen worden ouder

VOORBURG – Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft de voorspelling over de omvang van de Nederlandse bevolking opnieuw naar boven bijgesteld. Volgens de nieuwste bevolkingsprognose zal vooral de levensverwachting van mannen toenemen van 74,3 jaar nu, naar 76 jaar in 2010.

Bij de vorige prognose ging het CBS nog uit van een stijging tot 75 jaar. De levensverwachting van vrouwen zal stijgen van 80,4 jaar nu, naar 81,5 jaarin 2010. Het verschil tussen mannen en vrouwen wordt dus verkleind van 6,1 jaar nu naar 5,5 jaar in 2010.
In het jaar 2030 komt de omvang van de bevolking daardoor op een hoogtepunt van 17,3 miljoen, terwijl tot dusver een maximum was voorspeld van 17,1 miljoen. Nu telt ons land 15,2 miljoen inwoners.

Het aantal vrouwen en mannen onder de bejaarden komt met de nieuwe prognoses beter in evenwicht. Er zijn nu 50 procent meer vrouwen van 65 jaar of ouder dan mannen. Over vijftig jaar zal dat verminderd zijn tot 30 procent.

Tot 1998 zal het aantal geboorten stijgen. In de periode 1992-2000 zullen bovendien 1,2 miljoen immigranten zich in ons land vestigen. Daar staat het vertrek tegenover van 900.000 mensen.

Telefoontje Kustwacht aan verkeersleiding centraal

Justitie onderzoekt rol RLD vliegramp Bijlmer

STERDAM – De Haarlem- officier van Justitie is een vullend' strafrechtelijk onzoek begonnen naar de aak van de vliegramp in Bijlmer. Daarin wordt de van de verkeersleiding op phol, een onderdeel van Rijks Luchtvaartdienst, na- onder de loep genomen.

gspunt van het onderzoek is efoontje dat de Kustwacht in en enkele minuten vóór het rten doorgaf aan de verding. De Kustwacht maakte melding van ooggetuigen die gezien dat de Boeing bij acht over Amsterdam ten- een motor had verloren. Dat ngesprek zou hebben plaats- op even voor half zeven, ruim crash om 18.35 uur op de oeneveen en Kruitberg. Mo- heeft het de verkeersleiding kt voor de tweede, fatale, over Amsterdam werd inge- de informatie van de Kust- is niet doorgegeven aan de rsleider die was belast met geleiding van de Boeing.

latigheid

tie zoekt uit of er sprake is van ijtbare nalatigheid. „We gaan bij uit van de transcriptie (uitpte tekst) van het bandje waarde gesprekken tussen de Kusttht en de verkeersleiding staan waarover we inmiddels de bekking hebben gekregen," aldus officier mr. C. Hemmes.

Haarlemse justitie heeft meteen de ramp op zondag 4 oktober, strafrechtelijk onderzoek inge- , maar is daarbij niet gestuit op bare feiten of vermoedens van, aldus mr. Hemmes. Het erzoek is daarom na vier weken oten. Het telefoontje van de stwacht kwam pas aan het licht t kranten en omroepen daar- op 21 oktober melding hadden aakt.

Spanning stijgt in Kosovo na schietpartij

STINA – Een 27-jarige Alba- is gisteren in Pristina, de stad van de Servische provin- Kosovo, omgekomen bij een ontatie tussen agenten in bur- n handelaren. Een andere Al- raakte ernstig gewond.

de gebeurtenissen is de situatie provincie waar 90 procent van evolking Albanees is en de poli- genten voornamelijk Serviërs , enorm gespannen.

n politiefunctionaris zei dat agen- slechts het vuur hadden beant- ord van twee Albanezen die hun pens hadden getrokken en in een nigte probeerden te ontsnappen. lgens de Democratische Liga van sovo had de politie het vuur ge- nd op een ongewapende menig- De Liga meldde dat de Servische tie een razzia hield op de groen- rkt in het centrum van de stad zonder enige reden een sigaret- handelaar begon af te ranselen. het moment dat zijn broer hem hulp wilde komen, begonnen nten te schieten.

politie heeft inmiddels verster- gen naar het centrum van Pristi- gestuurd waar zich honderden banezen verzamelden.

IRA slaat toe in Manchester

● *Slachtoffers van twee bomaanslagen in Manchester worden op straat, in afwachting van ambulances, verzorgd door voorbijgangers. Bij twee bomexplosies in het centrum van Manchester zijn gistermorgen 64 mensen licht gewond geraakt. De bommen waren geplaatst door de IRA. Volgens de politie was er geen waarschuwing binnengekomen. De eerste bom ging af om 8.40 uur 's ochtends, op een moment dat duizenden mensen op weg waren naar hun werk. Enkele minuten later ging de tweede bom af, die ruim 50 mensen verwondde. Veel van de slachtoffers waren mensen die door de politie waren geëvacueerd na de eerste explosie.*

Foto: REUTER

Vliegtuigje op flatgebouw in Zweden

STOCKHOLM – Een Piper-vliegtuigje is gisteren kort na de start van het Bromma-vliegveld van Stockholm tegen een flatgebouw gevlogen en geëxplodeerd. Alle drie inzittenden kwamen om, maar op de grond werd niemand getroffen, aldus de politie. Kennelijk poogde het toestel een noodlanding te maken op een weg nadat de motor uitviel, maar botste het op een geparkeerde auto om tegen het flatgebouw naast een school in vlammen uit te barsten.

Opnieuw arrestaties onder mafiosi Italië

ROME – Het offensief van de Italiaanse staat tegen de maffia gaat onverminderd voort. In Midden- en Zuid-Sicilië werden gisteren in alle vroegte 96 personen gearresteerd. De zogenoemde 'Operatie-Wedergeboorte', waaraan meer dan 400 politie-agenten deelnamen, was mogelijk gemaakt door de verklaringen van twee 'spijtoptanten'.
Vooral de maffia uit het gebied rond de steden Caltanisetta en Gela is zwaar getroffen. Zij had enkele maanden geleden al een gevoelige klap geïncasseerd toen Giuseppe Madonia, heerser in deze streek, maar ook lid van de 'Koepel' van Cosa Nostra, in Noord-Italië werd gearresteerd. De gisteren opgebrachte mafiosi worden beschuldigd van meer dan 50 moorden en de afpersing van honderden ondernemers en winkeliers.
In de stad Palmi in de regio Calabrië, de 'teen' van Italië, zullen 126 personen worden berecht. Dit is het resultaat van het onderzoek dat de anti-maffiarechter Cordova een jaar geleden startte naar de banden tussen maffia, vrijmetselarij, politiek en bedrijfsleven in deze regio.

Het succes van de rechters die onderzoek plegen naar maffia-delicten is voor een belangrijk deel te danken aan de spijtoptanten, maar deze kunnen ook, vooral als de pers te snel getuigenissen in omloop brengt, persoonlijke tragedies veroorzaken. Gisteren pleegde de plaatsvervangend procureur van Palermo, Domenico Signorino, zelfmoord. Hij was vorige week, net als twee, niet bij naam genoemde collega's, door een spijtoptant beschuldigd van banden met de maffia.
Het nieuws heeft zowel in Rome als Palermo grote ontsteltenis teweeggebracht. Signorino was een bekende anti-maffiamagistraat, die onder meer in 1984 als openbare aanklager optrad bij het eerste 'maxi-proces' tegen de maffia. Hij is, na een advocaat en een ondernemer, de derde persoon die binnen een week zelfmoord pleegt na te zijn genoemd door een spijtoptant.

'Politiechefs mogen geen kritiek spuien'

DEN HAAG – Minister Hirsch Ballin (Justitie) vindt dat de korpchefs van de politie en officieren van justitie op moeten houden met het spuien van openlijke kritiek op elkaar en de politiek. De minister roept hen op de 'eenheid' te bewaren, opdat de aanpak van de criminaliteit niet geschaad wordt.
Hirsch Ballin zei dat gisteren op een bijeenkomst van het Coördinerend Politie Beraad (CPB) in Amsterdam. De bewindsman reageert met zijn 'appèl' op kritische uitlatingen van onder meer hoofdcommissaris Nordholt van de Amsterdamse politie op de wens van de politiek de illegalen het land uit te zetten.
Ook de regelmatige kritiek op het cellentekort en justitiële fouten bij de rechtsgang zijn de minister een doorn in zijn oog.

Wao-debat pas volgend jaar

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De Tweede Kamer debatteert in de tweede helft van januari over de wao-voorstellen van het kabinet. Het verzoek van Groen Links nog voor de Kerst een debat op hoofdlijnen te houden, werd gisteren door de regeringspartijen afgewezen.

Volgens Groen Links-woordvoerder Rosenmöller is snel duidelijkheid nodig wat er met de uitkering van arbeidsongeschikten gaat gebeuren. „De discussie is nu al anderhalf jaar gaande. Het mag niet gebeuren dat de wao'ers voor de tweede keer de feestdagen ingaan in onzekerheid." Rosenmöller stelde daarom voor, met steun van D66 en de VVD, af te zien van een tweede voorbereidende schriftelijke ronde en voordat de Kamer met kerstreces gaat te debatteren over de hoofdlijnen.

CDA en PvdA verwierpen het voorstel. Volgens PvdA-woordvoerder Leijnse vereist een zorgvuldige behandeling van het wetsvoorstel ook een tweede schriftelijke ronde. Het CDA worstelt nog met de vraag of het verzoek van de partijraad de bestaande wao'ers te ontzien, vorm kan worden gegeven. Het kabinet wil de uitkering van bestaande arbeidsongeschikten jonger dan vijftig jaar bevriezen. Nieuwe wao'ers krijgen een lagere uitkering dan onder de huidige wet.

De schriftelijke voorbereiding van de Kamer zal nu 17 december worden afgerond. Tijdens het reces heeft staatssecretaris Ter Veld (Sociale Zaken) de tijd de vragen te beantwoorden. De regeringspartijen willen direct na het reces (tweede helft januari) het eindebat over de wao-plannen. Daarna buigt de Eerste Kamer zich over het voorstel. Invoering van de wet wordt niet voor 1 juli '93 verwacht.

Oorzaak ongeval van zaterdag bekend

Internationale trein van rails door lasbreuk

UTRECHT – De oorzaak van de ontsporing met de D-trein van afgelopen zaterdag bij Hoofddorp, is een lasbreuk geweest in de rails of een spoorstaafbreuk. Dat heeft een woordvoerder van de Nederlandse Spoorwegen gistermorgen bevestigd. Over de oorzaak van het uit de rails lopen van de intercity Amsterdam-Vlissingen, drie dagen geleden op hetzelfde baanvak, blijft NS zwijgen.
Een NS-woordvoerder schetste de oorzaak van zaterdag als een 'bijzonder zeldzaam fenomeen', waarvan het vrijwel is uitgesloten dat het op een zelfde plek nog eens kan voorkomen. Na de ramp met de intercity, waarbij vijf reizigers om het leven kwamen, werd al snel een verband gelegd met mogelijke oorzaken van de ontsporing met de D-trein.
Inspecteurs van het ministerie van Verkeer constateerden het afgelopen weekeinde een railsbreuk na de ontsporing van de D-trein. Zij zagen erop toe dat het baanvak op de juiste wijze werd gerepareerd en hadden kennelijk geen bezwaar tegen het sein 'veilig' dat NS-opzichters gaven bij het weer in gebruik stellen van het baanvak.

Raad van State negatief over tempobeurs

DEN HAAG – De Raad van State vindt invoering van een studiebeurs, gekoppeld aan studieresultaten, per 1 september volgend jaar onhaalbaar. Volgens het hoogste adviescollege van de regering zijn de universiteiten en hogescholen niet in staat om volgend jaar al van elke student een rapport naar de Informatiseringsbank te sturen.

Ritzen wil deze zogenoemde 'tempobeurs' om te bezuinigen op studiefinanciering. Door studenten meer achter de broek te zitten, hoopt hij dat ze minder tijd gebruiken om hun studie af te maken. Daarmee bezuinigt hij zowel op de universiteiten en hogescholen als op de studiebeurzen.

Inmiddels ziet het ernaar uit dat er een nieuw systeem van voortgangscontrole komt. De universiteiten zijn bereid de 'klaplopers' te melden. Dat zijn studenten die wel staan ingeschreven, maar bijna nooit verschijnen. Voor de overige studenten zouden de universiteiten en hogescholen een contract kunnen sluiten met de studenten.

De student verplicht zich in zo'n contract er alles aan te doen zijn studie in de afgesproken tijd af te maken. De universiteit verplicht zich de student naar vermogen daarbij te helpen.

Brits voorstel regelt Deense positie in EG

DEN HAAG/BRUSSEL – De Britse ambassadeur in Den Haag, Michael Jenkins, heeft gisteren het voorstel van het Britse EG-voorzitterschap voor een oplossing van de Deense blokkade van het Verdrag van Maastricht overhandigd aan minister Van den Broek van Buitenlandse Zaken, aldus een woordvoerder van het ministerie. Het ministerie wil nog geen commentaar geven op het Britse voorstel.

Groot-Brittannië heeft het voorstel aan alle EG-lidstaten voorgelegd. Het zal in eerste instantie maandag in Brussel door de EG-minister van Buitenlandse Zaken worden besproken en daarna vrijdag en zaterdag op de Europese Top in Edinburgh.

Volgens diplomatieke bronnen zoeken de Britten de oplossing voor de Deense problemen met het Verdrag van Maastricht in een aantal verklaringen die aan de slotverklaring van 'Edinburgh' worden toegevoegd.

Hirsch Ballin bepleit strenger drugsbeleid

AMSTERDAM – Minister Hirsch Ballin van Justitie heeft gisteren tijdens een congres over 'Samenleving en Veiligheid' in de Amstelkerk in Amsterdam gepleit voor een strenger drugsbeleid.

„Er moet intensievere aandacht van de politie worden besteed aan de nederwiet-teelt op grote schaal," aldus de minister. „Nederland kan het zich echt niet permitteren op dit toch al zo precaire beleidsterrein de risée van Europa te worden." Daarnaast wil Hirsch Ballin overwegen om in overleg met de gezondheidszorg voor ernstige harddrugsverslaafden intensievere dwang- en dwangprogramma's op te zetten.

Met zijn betoog in Amsterdam lijkt de minister in te spelen op de aanval van de Franse minister van Binnenlandse Zaken Paul Quilès op het Nederlandse drugsbeleid eerder deze week tijdens het Trevi-overleg tussen ministers van politie en justitie in Londen.
Quilès noemde het 'lakse beleid' van Nederland een belemmering voor een gezamenlijke Europese aanpak van het drugsbeleid binnen het op te zetten Europol. Ook zou het een argument tegen de vestiging van Europol in Nederland kunnen zijn. Nederland heeft zich tijdens de Trevi-conferentie in juni in Lissabon evenals Duitsland, Frankrijk en Italië kandidaat gesteld voor de Europol-zetel.
De ministers Hirsch Ballin en Dales (Binnenlandse Zaken) stelden in Londen de kritiek van de Fransen in Londen te beschouwen als een poging om Nederland in diskrediet te brengen; om de kandidatuur van Den Haag voor de vestiging van Europol te ondergraven ten gunste van Straatsburg. Daar is nu reeds het project-bureau voor Europol is gevestigd. Maar met zijn bezorgdheid dat Nederland met haar drugsbeleid niet de risée van Europa moet worden, blijkt Hirsch Ballin zich de kritiek van de Fransen wel degelijk aan te trekken.

punt uit

● Gijzelaars

Een Rode-Khmergeneraal Nuon Bunno, hoofd-liaisonofficier in Phnom Penh, heeft gisteren de vrijlating gelast van zes VN-gijzelaars. Tevoren waren Indonesische VN-soldaten over de rivier naar het dorp in Cambodja gevaren, waar drie Britse, een Nieuwzeelandse en twee Filipijnse kameraden gevangen worden gehouden door de Rode Khmer.

● Identificatie

De PvdA-fractie in de Tweede Kamer heeft 'geen principiële bezwaren' meer tegen een identificatieplicht voor werknemers. Wel vragen de sociaaldemocraten zich af wat zon plicht toevoegt aan de bevoegdheden die opsporingsambtenaren nu al hebben als het gaat om vermoedens van zwart of illegaal werk.

● Kenteken

Staatssecretaris Van Amelsvoort (Financiën) gaat een nieuwe regeling opzetten om misbruik van zogenoemde grijze kentekens tegen te gaan. De regeling moet gaan gelden voor auto's die na 1 januari 1993 gekocht zijn. De nieuwe regeling wordt gebaseerd op gewicht en constructie van de auto. Om een grijs kenteken te kunnen krijgen zullen bepaalde constructie-eisen voor de wagen gaan gelden. Grijze kentekens zijn bedoeld voor bedrijfswagens.

● Panic

De Joegoslavische premier Milan Panic kan niet kandidaat staan voor het presidentschap van Servië. Dat heeft de Servische kiescommissie gisteren besloten. Als reden gaf de commissie op dat Panic minder dan een jaar ingezetene van Servië is.

● Griekenland

De Griekse premier, Konstantin Mitsotakis, heeft donderdag een nieuwe regering van 50 leden. Het nieuwe kabinet is uitgebreid met 18 veelal jonge staatssecretarissen, maar de premier is er niet in geslaagd de politieke basis ervan te verbreden met dissidenten binnen zijn partij.

● Kernenergie

PvdA-fractievoorzitter Wöltgens houdt rekening met de mogelijkheid dat de PvdA zijn afwijzende standpunt over het gebruik van kernenergie in de toekomst zal moeten herzien. Dat blijkt uit een boek met beschouwingen van Wöltgens dat gisteren onder de titel 'Lof van de politiek' is gepresenteerd.

● Vuurwerk

In de Drentse gemeente Borger heeft de politie gisteren vierduizend kilo vuurwerk met een handelswaarde van 200.000 gulden in beslag genomen. Dat gebeurde tijdens een grootscheepse actie van de politie, waarbij op zeven verschillende plaatsen in Borger huiszoeking werd verricht.

● Ter Beek

Minister Ter Beek van Defensie en luitenant-kolonel René Holtel, krijgen op 17 december de Bob Angelo-penning 1992 uitgereikt voor hun pogingen de krijgsmacht 'homovriendelijk' te maken. De Nederlandse Vereniging tot Integratie van Homoseksualiteit COC reikt de penning jaarlijks uit aan personen die zich op bijzondere wijze hebben ingezet voor de homo-emancipatie.

● Noodlanding

Een Fokker F-28-4000 'Fellowship' van de Franse luchtvaartmaatschappij Transport Trans Regional (TAT) heeft woensdagavond een geslaagde noodlanding gemaakt op het vliegveld van de Franse stad Istres.

● Kerstpakket

Migranten die in Den Haag komen wonen, krijgen van de gemeente een koffertje met een welkomstpakket. Daarin zit een welkomstbrief van burgemeester A. Havermans en allerlei informatie over het leven in Den Haag. Gisterochtend werd het eerste exemplaar uitgereikt door wethouder A. van Kampen (migrantenbeleid).

VS nemen initiatief in militaire hulp aan Somalië

De verantwoordelijkheid van een wereldmacht

DOOR HANS DE BRUIJN

WASHINGTON – De inwoners van Bosnië-Hercegovina zullen met gemengde gevoelens toezien hoe Amerikaanse soldaten straks in Somalië de orde herstellen en de hongerende bevolking helpen. Maandenlang hebben zij de VS gevraagd in ex-Joegoslavië tussenbeide te komen. Maar Washington bleef afzijdig.

Is een mensenleven in Somalië dan meer waard dan in Bosnië? En waarom helpen de VS wel Somalië en doen zij niets tegen het geweld in Angola of Liberia? Vragen die gesteld worden nu de VS zelf hebben voorgesteld tienduizenden soldaten als mensenredders naar de stakkers in de Hoorn van Afrika te sturen.

Het antwoord is simpel: in Joegoslavië, Angola of Liberia sterven niet elke dag duizend mensen de hongerdood. Vanuit die landen bereiken ons geen hartverscheurende tv-beelden van uitgemergelde kinderen. In die landen vallen de meeste slachtoffers niet door gebrek aan voedsel, maar door kogels.

Er is in de Amerikaanse publieke opinie dan ook nauwelijks kritiek op het plan van de regering-Bush om twintigduizend soldaten naar Somalië te sturen. Bovendien zijn de militaire risico's geringer dan wanneer de Amerikanen zouden proberen tussenbeide te komen in het vroegere Joegoslavië.

Joegoslavië kon door de Amerikanen worden afgedaan als 'een Europees probleem', dat vooral door de Europeanen zelf opgelost moest worden. Maar geen land was bereid het lot van de Somali's tot zijn probleem te maken, en dan is het de taak van de enig overgebleven supermacht om in actie te komen.

„De Verenigde Staten zijn nu eenmaal een wereldmacht, en dat brengt verantwoordelijkheden mee. Bovendien, als je succes wilt hebben bij een actie als deze, dan moet je vertrouwen op Amerikaanse troepen," zei deze week de huidige voorzitter van de Veiligheidsraad van de VN, de Hongaar André Erdos.

De VN – die al in Joegoslavië, Cambodja en Angola aanwezig zijn – kunnen dat met hun beperkte mankracht niet aan. De VS hebben als enige de middelen voor een snelle operatie. Een vloot met 2000 mariniers is al in de buurt, en luchtlandingstroepen kunnen via een luchtbrug binnen enkele dagen in Somalië zijn.

Tieners

De VS willen een coalitie vormen zoals in de Golfoorlog. Maar tot nog toe heeft alleen Italië – de vroegere koloniale macht in Somalië – troepen beschikbaar gesteld. Net als in de Golf zouden deze eenheden onder Amerikaans commando moeten staan, met rugdekking van de VN-Veiligheidsraad.

De Amerikanen willen het snel en goed doen, en houden daarbij de Golfoorlog voor ogen. Zij sturen een overmacht, veel meer dan militair nodig is om de bendes en rebellen uit te schakelen die het voedsel voor de hongerende bevolking roven en de VN-transporten beschieten. Hoe meer soldaten, hoe kleiner de risico's. De militaire deskundigen schatten die gevaren overigens niet hoog in. De bendes bestaan meestal uit ongetrainde en lichtbewapende jongelui of tieners. Zij zijn ook niet, zoals in andere oorlogen, ideologisch gemotiveerd. Het zijn vooral avonturiers.

Zij hebben hoofdzakelijk handvuurwapens en een handvol oude Russische en Amerikaanse pantserwagens. Geen partij dus voor een strijdmacht van mariniers en commando's. Al is men in de VS wel beducht voor beelden van zwaarbewapende GI's die schieten op 12- of 14-jarige jongens met slechts een geweer.

De VN-regels zeggen dat vredestroepen mogen terugschieten met dezelfde wapens als waarmee zij worden beschoten. Maar dat kan grote verliezen opleveren. Daarom willen de VS de vrije hand hebben en eisen zij ook dat hun troepen onder Amerikaans commando staan en niet onder een politiek VN-bevel.

Het landschap van Somalië, vlak en woestijnachtig, werkt in elk geval mee. De bendes hebben weinig mogelijkheden om zich te verbergen voor de met gevoelige opsporingsapparatuur en helikopters uigeruste Amerikanen.

Zorgen

De militaire situatie is dan ook niet wat de Washington en de VN op dit moment de meeste zorgen baart. Dat is de vraag wat moet gebeuren als de bendes zijn uitgeschakeld en de voedselhulp is hersteld. Als de Amerikanen en hun bondgenoten zich daarna terugtrekken (en president Bush hoopt dat dat voor zijn vertrek op 20 januari gebeurd is) kunnen zij Somalië niet zomaar aan zijn lot overlaten.

De VS noch de VN willen verstrikt raken in de Somalische politiek. Er is geen stabiele regering, en het ziet er niet naar uit dat die er over een paar maanden wel is. Dat brengt het risico mee dat de VN-troepen veel langer moeten blijven, om herhaling van de huidige situatie te voorkomen.

Na het herstel van de orde moet iets gedaan worden om de vrede te handhaven. Dat is een taak voor de VN, maar Washington voelt er niets voor om daar via een langdurige militaire aanwezigheid bij betrokken te raken. Zo'n erfenis wil president Bush in elk geval niet aan zijn opvolger Bill Clinton nalaten.

● *Het aantal mensen dat zich bij de sociale dienst meldt en toch een inkomen heeft is hoger dan ooit aangenomen.* Foto: LD

Een derde tot de helft van alle ontvangers van bijstandsuitkeringen in Groningen lijkt ten onrechte het geld te incasseren. Dat was het schokkende resultaat van een onderzoek, uitgevoerd door de sociale dienst van Groningen. Ook elders blijkt bijstandsfraude schering en inslag, zoals naar voren komt uit een vergelijking van de bestanden van de belastingdienst en diverse sociale diensten.

Staatssecretaris Elske ter Veld ziet hierin reden de gemeenten te vragen meer werk te maken van hun controlemogelijkheden door bestanden te koppelen. Al eerder kondigde zij aan het aantal controle-ambtenaren uit te zullen breiden van 1 per 1000 uitkeringsgerechtigden tot 1 op 750.

Omvang uitkeringsfraude overtreft verwachtingen

DOOR LOUIS BURGERS EN PETER SLAVENBURG

DEN HAAG – Schattingen over de fraude met sociale uitkeringen zijn moeilijk te vinden. En als iemand zich eraan waagt, dan wijkt zijn oordeel nog vaak mijlenver af van een oordeel van een even ter zake kundige collega. De uitkomst van het onderzoek in Groningen, en de gegevens van de belastingdienst in Dordrecht, zullen de suggestie dat uitkeringsfraude slechts op kleine schaal gebeurt, definitief naar het land der fabelen hebben verwezen.

De – klassiek-linkse – Groningse wethouder Klaas Swaak gaf toe geschrokken te zijn van de uitkomsten van het onderzoek in zijn stad. Van de onderzochte 78 gevallen die representatief worden geacht voor alle 18.000 ontvangers van een bijstandsuitkering, moest direct een derde worden stopgezet of opgeschort. In rond de helft van de gevallen bleken de betrokkenen onjuiste informatie te hebben verstrekt over hun woonsituatie.

Staatssecretaris Ter Veld heeft er bij de gemeenten op aan gedrongen meer werk te maken van het bestrijden van fraude met uitkeringen. Zij wil het aantal controle-ambtenaren uitbreiden, maar tegelijkertijd moet ook het vergelijken van de bestanden van sociale dienst en de belastingen versterkt worden voorgezet. Gemeenten ontvangen voor elke controleur een vergoeding van 80.000 gulden van het rijk.

Toevalligerwijze maakte de sociale dienst van Dordrecht deze week eveneens bekend dat zij 2700 ontvangers van een uitkering nader gaat onderzoeken. Zij blijken in 1990 een uitkering te hebben ontvangen en verdienden daarnaast een tweede inkomen. Dat wil niet zeggen dat zij fraude hebben gepleegd: daar is alleen sprake van wanneer uitkering en inkomen op hetzelfde moment werden ontvangen. Iemand kan immers volkomen terecht een deel van het jaar een uitkering krijgen en in een ander deel normaal werken.

Verscherpt

Volgens de medewerker Leo van de Kerkhof van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is de controle op uitkeringen sinds zo'n anderhalf jaar duidelijk verscherpt. Sinds die tijd ontvingen de gemeenten ook een overzicht van de bestanden van de belastingdienst. Op die manier worden de uitkeringen al zeker anderhalf jaar strenger gecontroleerd op 'witte fraude' (mensen die met een uitkering werken, en normaal belasting over hun extra inkomsten betalen).

Het is volgens Van de Kerkhof niet duidelijk om hoeveel gevallen het precies gaat. Veelal worden deze gevallen bij de normale controle geconstateerd en door de sociale dienst uit de bestanden verwijderd. Er bestaat de mogelijkheid de ten onrechte uitgekeerde gelden terug te vorderen, en in ernstige gevallen wordt er ook een strafzaak aangespannen. In de toekomst zal de grens op 7000 gulden komen te liggen.

Verder zijn er weinig harde cijfers beschikbaar. De schattingen blijken onbetrouwbaar. Vandaar dat de VNG, in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek onlangs voor het eerst een overzicht publiceerde van het aantal werkelijke fraudegevallen. Vorig jaar bleek er in 15.100 gevallen sprake te zijn van fraude. Volgens het CBS zegt dit niets over de werkelijke omvang omdat de cijfers gebaseerd zijn op de aangiften van de uitvoeringsinstanties.

Toch wordt er af en toe wel een puntje van de sluier gelicht. Dordrecht maakte bekend dat zich 2700 mensen mogelijk hadden schuldig gemaakt aan fraude in 1990. Dat bleek uit de vergelijking van de bestanden van de belasting- en de sociale dienst. In dat jaar kregen 8200 Dordtenaren een uitkering.

In februari 1991 maakte Amsterdam een dergelijk gegeven bekend. In de hoofdstad werd vastgesteld dat in 11.000 van de 70.000 uitkeringsgerechtigden in 1989 bijverdiensten hadden. In 6000 gevallen ging het om 5000 gulden of meer. De belastingdienst concludeerde dat de betrokkenen inkomsten uit meerdere bronnen ontvingen en meldde dat bij de Amsterdamse sociale dienst.

Individueel

In 1989 kregen 500 Amsterdammers een proces verbaal wegens steunfraude. Het gemiddelde fraudebedrag bedroeg 29.000 gulden. Naar schatting keerde Amsterdam in de jaren 89-90 alleen al ruim 100 miljoen uit aan mensen die daar geen recht op hadden.

Meer is niet bekendgeworden. De grote massa van de fraudeurs wordt individueel afgehandeld, en komt daarom niet in de statistieken voor. Want naast de 'uitstroom' van uitkeringsgerechtigden die werk hebben gevonden, of die gefraudeerd hebben, staat een nieuwe groep 'instromers'. Door de slechtere economische omstandigheden dreigt het aantal ontvangers van een bijstandsuitkering de komende maanden weer toe te nemen.

'Doe wat je niet laten kunt, oordeel beleef ik toch niet'

Honecker accepteert aansprakelijkheid

DOOR HANS HOOGENDIJK

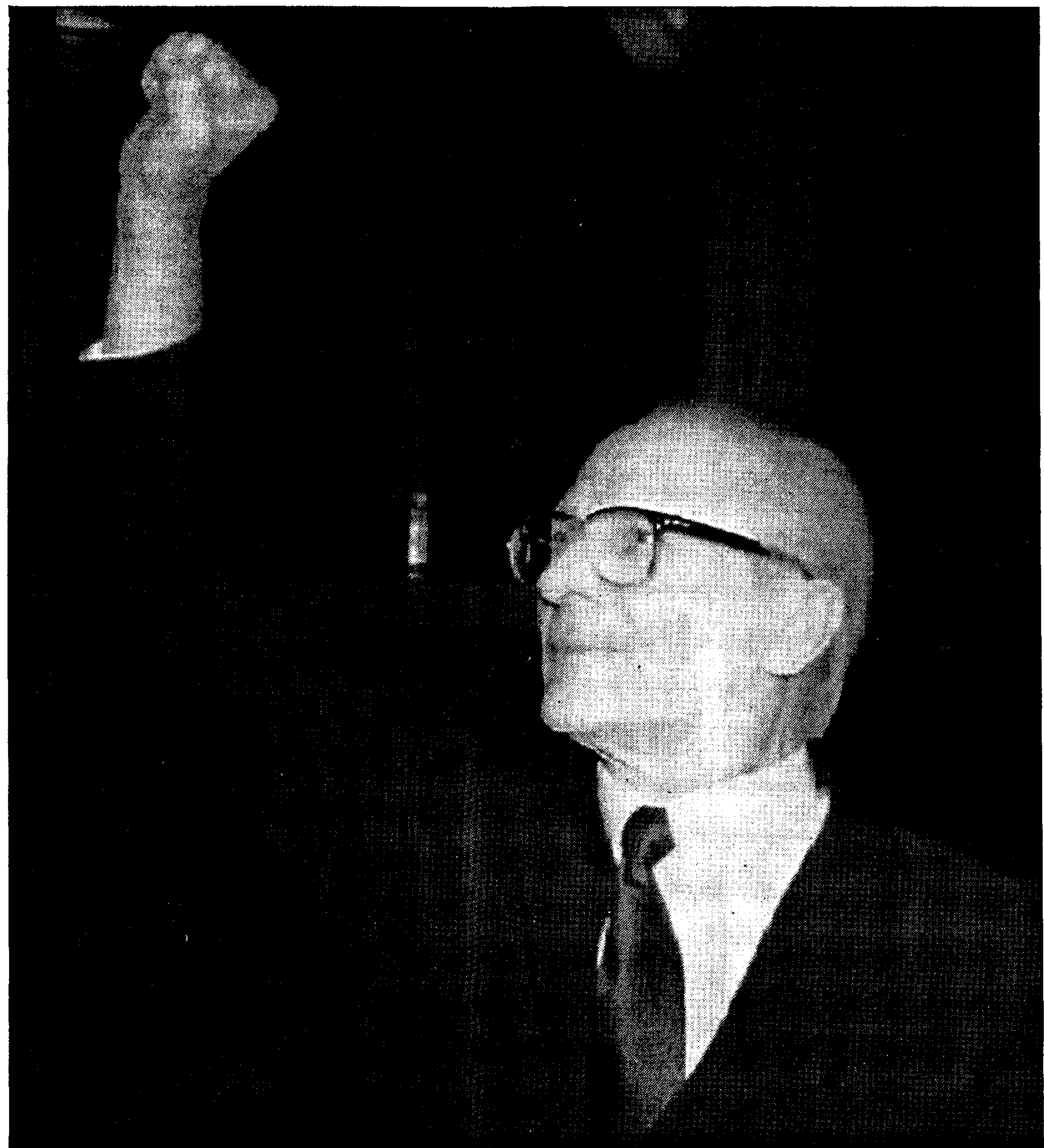
BERLIJN – De bouw van de Muur in 1961 was een rechtmatige en juiste beslissing.

Het was een besluit van wereldhistorische betekenis, dat werd genomen door het Warschaupact, waarin de DDR een belangrijke, maar niet de bepalende schakel was. Met de bouw van de Muur werd de Derde Wereldoorlog voorkomen. Dat verklaarde de vroegere Oostduitse staats-en partijleider Erich Honecker gisteren voor de rechtbank in de Duitse hoofdstad Berlijn, waar hij terecht staat wegens de dodelijke schoten aan de Muur.

De 80-jarige legde een persoonlijke verklaring van 26 kantjes af, waarin hij voor het eerst iets zei over de honderden slachtoffers. „Die doden hebben mij en de rest van de DDR-leiding persoonlijk getroffen en de DDR politieke schade berokkend.

Maar nu worden de Muur-slachtoffers misbruikt om politiek te bedrijven en stemming te kweken tegen het socialisme. En niemand spreekt over de vermoorde DDR-grenssoldaten," zei Honecker.

Van een persoonlijke schuld wilde Honecker niets weten. Fysiek heb ik niemand doodgeslagen, noch het bevel daartoe gegeven, zo zei hij. Hij was wel bereid de politieke verantwoordelijkheid op zich te nemen.

● *Strijdlustig als altijd verliet Honecker gisteren de rechtszaal in Berlijn.* Foto: EPA

Aan het einde van zijn monoloog richtte Honecker zich direct tot zijn rechters: „Doe wat je niet laten kunt, het oordeel zal ik toch niet beleven." Daarop applaudisseerde zijn aanhang in de rechtszaal.

Zelfverzekerd

Na drie procesdagen, waarin weinig gebeurd was, stonden aanhangers en tegenstanders van Honecker gisteren weer in de rij om een van de schaarse plaatsen op de publieke tribune te bemachtigen. Nadat de rechter alle verzoeken van Honeckers advocaten om het proces te stoppen had weggewuifd, kreeg de oude onverbeterlijke stalinist het woord. Eerst wat nerveus, later zelfverzekerd, rekende Honecker af met het kapitalisme en zijn justitie.

Een verdediging was niet nodig, omdat hij gezien zijn ziekte het einde toch niet zou beleven, zei hij, om daar gelijk aan toe te voegen dat het hele proces 'een farce, een politiek theaterstuk' is. Niemand in de frontstad Berlijn (West) had het recht een DDR-burger aan te klagen, zei Honecker in het Koude-Oorlogs-jargon. Hij vervolgde dat hooguit een internationaal rechtscollege een oordeel had kunnen vellen. „Mijn situatie is als die van Karl Marx, August Bebel en Karl Liebknecht, ook zij stonden in politieke processen terecht," verklaarde hij.

Staatsbezoek

Daarna volgde een lange uiteenzetting over Duitsland tussen 1933 en 1945 en over het proletariaat en de uitbuiting door het kapitalisme. Hij maakte ook nog een uitstapje naar het heden. Honeckers conclusie: De DDR was het betere Duitsland geweest, een land waar de mensen gelukkiger waren dan in de Bondsrepubliek.

Een rechtvaardig politiek en moreel oordeel over de DDR verwacht hij niet. „Vandaag worden diegenen misdadigers genoemd, die gisteren nog als partners waren begroet en als staatsgast welkom werden geheten," zei hij in een toespeling op het staatsbezoek dat hij in 1987 aan de Bondsrepubliek had gebracht. Dit was zijn laatste woord in deze rechtszaal, zei Honecker, voordat hij wat wankel op de benen naar zijn cel terugging.

Honeckers advocaten waren na afloop zeer tevreden over zijn optreden en zeiden dat hun cliënt zijn hele verhaal 'heel precies en zeer geconcentreerd' zelf had geschreven. Ze gaan ervan uit dat Honecker binnenkort niet meer zal verschijnen. Zijn leverkanker is in een ver gevorderd stadium. Maandag wordt de zaak voortgezet.

Benzine en diesel goedkoper

ROTTERDAM – Benzine en dieselolie worden morgen goedkoper. De prijs van benzine gaat met twee cent omlaag, die van diesel met één.

Dit is gisteren in Rotterdam bekendgemaakt. De meest voorkomende literprijzen aan de zelftankpomp worden 183 cent voor super plus loodvrij, 179 cent voor euro loodvrij, 195 cent voor superbenzine met lood en 113,8 cent voor dieselolie. De prijsverlaging is het gevolg van de ontwikkeling van de internationale produktnoteringen.

Vakbondsleden stemmen in met openbreken cao bij Philips

EINDHOVEN – De leden van alle betrokken vakbonden hebben ingestemd met het openbreken van de cao bij Philips. Woordvoerders van de vakorganisaties hebben dit gisteren meegedeeld.

Door de ingreep blijven de loonkosten in 1993 op het niveau van dit jaar. Dat betekent voor Philips per saldo een besparing van 210 miljoen gulden. De maatregelen houden in dat de ruim 40.000 werknemers waarvoor de cao geldt volgend jaar in december slechts de helft van de eindejaarsuitkering krijgen. De andere helft wordt pas uitbetaald in 1994 en 1995. Ook zal Philips volgend jaar terughoudend zijn met extra loonsverhogingen.

Bovendien vervalt een regeling waarbij werknemers konden kiezen tussen 3 procent loon of zeven vrije dagen. Dankzij het pakket van maatregelen kunnen volgens Philips in Nederland 1.700 banen behouden blijven.

Wel zal Philips 1.000 vacatures die ontstaan door het natuurlijk verloop niet opvullen.

Bij de Industriebond FNV en de Industrie- en Voedingsbond CNV stemde ongeveer drie kwart van de leden voor het openbreken van de cao.

De leden van de Unie BLHP waren unaniem voor. Volgens bestuurder A. Verhoeven een opmerkelijk resultaat. „Onze leden hebben kennelijk een grote loyaliteit ten opzichte van het bedrijf. Wel is tijdens de ledenvergaderingen gebleken dat ze door de bedrijfsleiding voortaan uitvoeriger geïnformeerd willen worden over de gang van zaken."

Winststijging ING in negen maanden

AMSTERDAM – Het bank- en verzekeringsconcern Internationale Nederlanden Groep (ING) heeft in de eerste negen maanden van dit jaar een nettowinst geboekt van f 1.144 miljoen, dat is 6,6 procent meer dan in dezelfde periode van vorig jaar. Hoewel dit iets minder is dan de 7,2 procent over het eerste halfjaar en de 8,8 procent in het eerste kwartaal spreekt de raad van bestuur toch van een 'bevredigende' winststijging.

Voor geheel 1992 verwacht het bestuur ten opzichte van 1991 een lichte stijging van de nettowinst, die toen f 1.574 miljoen bedroeg.

Het resultaat voor belastingen van de groep bedroeg over de eerste drie kwartalen f 1.554 miljoen tegen f 1.487 miljoen in dezelfde periode van verleden jaar. De winst per aandeel steeg met 3,8 procent van f 4,53 tot f 4,70. Het balanstotaal steeg met 6,3 procent tot f 317 miljard en het eigen vermogen groeide met 9,2 procent tot f 15 miljard.

Het totale premie-inkomen steeg met 6,1 procent tot f 14.364 miljoen. Bij levensverzekeringen, waar de premies met 14,9 procent stegen tot f 7.710 miljoen, was de relatieve premiegroei het sterkst in Noord-Amerika en Australië. Het premie-inkomen uit schadeverzekeringen nam maar weinig toe, met 0,4 procent, tot f 4.749 miljoen.

Alleen in Europa buiten Nederland was er groei van betekenis. Bij herverzekering daalden de binnenkomende premies met 9 procent tot f 1.905 miljoen als gevolg van een lagere koopsomproduktie en een selectief acceptatiebeleid.

Resultaat

Het resultaat voor belastingen van de verzekeringsactiviteiten steeg in zijn totaliteit met 0,3 procent tot f 774 miljoen. Levensverzekeringen stegen met 8,3 procent in resultaat tot f 365 miljoen. In Noord-Amerika en Australië waren de resultaten aanmerkelijk hoger, in Nederlanden iets beter.

In de opbouwfase dragen de activiteiten in Taiwan, Korea, Hongarije en Tsjechoslowakije nog niet positief tot het resultaat bij.

munt uit

● Britse Post

Bij de Britse Post verdwijnen de komende vijf jaar ruim 16.000 banen. Door de recessie in het Verenigd Koninkrijk bestaat er bij de posterijen overcapaciteit. De vermindering van het aantal arbeidsplaatsen wordt grotendeels bereikt door natuurlijk verloop, zo heeft bestuursvoorzitter Bill Cockburn gisteren laten weten. Er werken bij de postorganisatie nu ongeveer 250.000 mensen. De sanering van de Britse posterijen heeft bij de oppositie vragen opgeroepen. Een woordvoerder van de Labour-partij uitte het vermoeden dat er banen bij de de Britse post moeten verdwijnen om een privatisering mogelijk te maken.

● Duitsland

Het bruto binnenlands produkt van het westen van Duitsland is in het derde kwartaal van dit jaar een half procent kleiner geweest dan in het tweede kwartaal, zo heeft het Duitse bureau voor de statistiek gisteren bekendgemaakt. Ten opzichte van het derde kwartaal van het afgelopen jaar was sprake van een groei van één procent. De groei in het tweede kwartaal bedroeg 0,6 procent ten opzichte van hetzelfde tijdvak in 1991. In het eerste kwartaal van dit jaar groeide het bruto binnenlands produkt nog met 3,2 procent in vergelijking met het eerste kwartaal van vorig jaar.

● Crediteuren

De kans bestaat dat de achtergestelde crediteuren van het failliete bouwconcern Verenigde Bedrijven Bredero VBB de helft van hun vorderingen van in totaal f 47 miljoen terugkrijgen. In januari 1993 mogen zij alvast een uitkering van 30 procent tegemoet zien. Op grond van de stand van de boedel zou daar later nog 20 procent bij kunnen komen. Dit hebben de curatoren van VBB gisteren bekendgemaakt. De concurrente crediteuren krijgen al hun vorderingen – in totaal f 120 miljoen – terug. Driekwart hiervan is al uitgekeerd. Een slotuitkering van 25 procent zal in januari worden betaald. In de loop van het eerste halfjaar van 1993 zal weer een verslag aan crediteuren (het achtste) worden gepubliceerd.

● Uurloon

Het gemiddelde daadwerkelijk verdiende bruto uurloon was in juli van dit jaar 4,8 procent hoger dan een jaar eerder, zo het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekend. In de periode van 1986 tot 1989 was de loonontwikkeling 1,5 tot 1,8 procent per jaar. Daarna werd dat cijfer snel hoger. In 1991 was het cijfer gemiddeld verdiende bruto uurloon 4,7 procent hoger dan een jaar eerder. Sindsdien is de loonontwikkeling niet verder versneld, aldus het CBS.

Snelle reorganisatie door crisis op vrachtwagenmarkt

Opnieuw banen weg bij Daf

Van onze redactie economie

EINDHOVEN – Bij vrachtwagenfabrikant Daf moeten opnieuw banen verdwijnen. Dat heeft de top van het bedrijf de vakbonden gisteren laten weten. Volgens Daf, waar nu nog 13.000 mensen werken, maakt de aanhoudende crisis op de vrachtwagenmarkt een snelle reorganisatie nodig. Daf noemt geen aantallen, maar de bonden gaan uit van het verlies van in elk geval honderden arbeidsplaatsen.

Bovendien laat Daf door twee externe bureaus onderzoeken hoe het als zelfstandige vrachtwagenfabrikant verder kan. De twee bureaus, Arthur D. Little en Coopers & Lybrand Dijker Van Dien, gaan de strategie en de financiën onder de loep nemen, 'mede gericht op een zelfstandige positie van Daf'. Het onderzoek moet in januari klaar zijn.

De opdracht tot het onderzoek volgt op de definitieve mededeling van de Duitse autoreus Mercedes Benz dat het geen belang wil nemen in het in geldnood verkerende Daf. Volgens Daf zijn er met Mercedes nog steeds 'constructieve besprekingen over een klant/leveranciers relatie' gaande.

Volgens de bonden zit de Eindhovense vrachtwagenfabrikant in ernstige financiële nood en hangt het bedrijf 'aan een zijden draadje'. Na drie jaar van zware verliezen, in totaal zo'n 700 miljoen gulden, heeft Daf dringend geld nodig. Het bedrijf hoopt binnenkort gesprekken met de Nationale Investerings Bank (NIB) en Belgische overheid over twee leningen van in totaal 210 miljoen gulden af te kunnen ronden.

Daf sprak die hoop al eerder uit, maar de leningen zijn nog steeds niet rond. Er wordt nog gesproken over de voorwaarden. Het bankenconsortium waarmee Daf zaken doet, zou het geld willen gebruiken om schulden van Daf te saneren. De NIB en de Belgische overheid zouden daarmee niet akkoord gaan. Daf zegt te verwachten dat de besprekingen 'op korte termijn tot een positief resultaat zullen leiden'. Met de 210 miljoen gulden is de acute financiële nood van Daf voorlopig voorbij.

Volgens Daf worden alle geledingen van het bedrijf betrokken bij de herstructering en de inkrimping van het personeelsbestand. „Van de raad van bestuur tot aan de werkvloer, zo is beloofd," aldus een woordvoerder van de bonden.

GITP naar Maastricht

MAASTRICHT – Adviesbureau GITP International BV opent medio februari een nieuwe vestiging aan de Spoorweglaan 16 in Maastricht. Per 1 november 1992 heeft GITP de activiteiten van het adviesbureau Herold overgenomen. GITP International BV geeft advies over onder meer loopbaanbegeleiding, organisatie, interim management en opleiding en heeft vestigingen in Nederland, België en Groot Brittannië.

Brouwer niet in top papiergigant

AMSTERDAM – De financiële topman van Bührmann-Tetterode, drs. J. Brouwer (55), verlaat het concern en zal dus ook in de nieuwe combinatie met VRG en KNP geen functie vervullen.

Volgens drs. R.F.W. van Oordt, voorzitter van de raad van bestuur van BT en de voorzitter van de raad van bestuur van de nieuwe combinatie, verlaat Brouwer 'in goede harmonie' het concern. Maar het feit dat Brouwer geen functie in de nieuwe raad van bestuur van New-co, de werknaam van de te fuseren bedrijven, heeft gekregen is voor Brouwer wel de aanleiding geweest elders een nieuwe werkkring te gaan zoeken. „Brouwer ambieerde buiten de raad van bestuur van de nieuwe onderneming geen andere functie daarin."

Binnen die nieuwe raad van bestuur is de financiële topman van KNP, drs. R.W.J.M. Bonnier, als zodanig benoemd. Naast Van Oordt is ook de BT-bestuurder ir. B. Paalman gekozen in de nieuwe raad van bestuur.

Monsterklus

● *Een mammoet-bagger legt een deel van de baai bij de Australische stad Sydney droog voor de aanleg van een start- en landingsbaan. Het wordt de derde baan van de luchthaven Kingsford Smith, die in 1995 klaar moet zijn. Kingsford Smith is met 340.000 vliegbewegingen en 39 miljoen passagiers per jaar het drukste commerciële vliegveld van het zuidelijk halfrond.* Foto: REUTER

Sociale misstanden in veel bankkantoren

AMSTERDAM – De arbeidsomstandigheden in bankkantoren zijn voor veel verbeteringen vatbaar. Tot die conclusie komt de arbeidsinspectie Noord-Holland na een project bij 8 grote en 158 kleine bankkantoren. Projectleider Beekhoven heeft de indruk dat een en ander inmiddels gestart soortgelijk onderzoek bij gemeenten, verzekeringsmaatschappijen en andere instanties tot soortgelijke conclusies zal leiden.

Het onderzoek bij de banken is in februari van dit jaar afgerond en sindsien werken de banken aan verbeteringen. De Nederlandse Vereniging van Banken heeft inmiddels een stuurgroep gevormd om de problematiek aan te pakken.

Bij 65 ofwel 42 procent van de kleine bankkantoren werden geen knelpunten geconstateerd. Bij de 93 andere kantoren zijn in totaal 298 'opmerkingen' geplaatst door de arbeidsinspectie. In de acht grote bankkantoren bleek bij een toetsing dat ook het beleid van de onderneming op het gebied van arbeidsomstandigheden te wensen over liet.

In 104 gevallen werden opmerkingen gemaakt over de werkplek. Een niet verantwoorde inrichting met betrekking tot beelschermen, baliemeubilair, verlichting en dergelijke kan niet alleen hinderlijk zijn voor de medewerker, maar kan op den duur ook gezondheidsklachten veroorzaken. Hoewel de banken zelf een bedrijfsgezondheidsdienst hebben of daarbij zijn aangesloten, wordt hieraan 'onvoldoende structurele aandacht besteed', aldus de arbeidsinspectie.

In 76 gevallen was sprake van een onjuiste opstelling van printers en kopieermachines in kantoorruimtes. Het vrijkomen van ozon of andere stoffen, warmte-ontwikkeling en geluid kunnen klachten veroorzaken.

Kwaliteit PTT goed

DEN HAAG – De verhouding tussen prijs en kwaliteit van de postale diensten steekt in ons land gunstig af ten opzichte van die in andere EG-landen. Bij een liberalisering van de Europese markt is de behoefte in Nederland aan Europese regelgeving geringer dan voor de meeste andere EG-landen. Een EG-beleid dat gericht is op volledige harmonisatie leidt tot een teveel aan regels en dat zou een gezonde ontwikkeling in ons land belemmeren.

Dat stelt de voorlopige Raad van Advies inzake Post en Telecommunicatie (RAPT) in een advies aan minister Maij (Verkeer) over het Groenboek Post, een discussiestuk van de Europese Commissie.

De raad vindt dat het zogeheten basispakket – postvoorziening die voor iedereen onder bepaalde voorwaarden beschikbaar moet zijn – zo beperkt mogelijk moet zijn.

beurs

Positief

AMSTERDAM – Op de Amsterdamse effectenbeurs heerste donderdag een zeer vriendelijke stemming. De EOE-index klom 2,81 punt naar 282,02 terwijl de CBS-koersindex steeg van 194,4 naar 195,6.

Aan de vriendelijke stemming lag de stijging van de Amerikaanse dollar en de obligatiemarkt ten grondslag. Verder verklaarden handelaren de stemming met de positieve signalen over de economie in de Verenigde Staten. „We hebben de laatste tijd geluiden gehoord waaruit blijkt dat de economische situatie hier en daar toch wat aantrekt." Ook het bereikte loonakkoord in de staalindustrie in Duitsland werd goed ontvangen omdat de verhoging beneden de vier procent bleef. Praktisch alle hoofdfondsen profiteerden. Bij de internationals was KLM de grootste stijger met f 1,60 op f 26,60. Akzo dat dinsdag al f 1,70 en woensdag nog eens f 1,80 was gestegen, klom vrolijk verder met f 1,50 naar f 137,70. Koninklijke Olie kon een winst van zestig cent noteren op f 147,30. Philips moest genoegen nemen met een winst van twee stuivers terwijl Unilever op f 183,70 bleef staan.

De cyclische fondsen Hoogovens, Hunter Douglas en Stork vervolgden hun koersstijging van woensdag. Het staal- en aluminiumconcern pakte veertig cent op f 25,90, de Rotterdamse fabrikant van raambekleding en bouwprodukten ging met f 1,10 omhoog terwijl Stork een gulden duurder werd op f 28,20.

Daf was een van de weinige fondsen die niet optrok. De Brabantse vrachtwagenfabrikant boekte donderdag voor de derde achtereenvolgende dag een laagste koers van het jaar op f 5,40.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	48,20	48,80
ABN Amro A.in F.	77,80	77,80
ABN Amro Obl.Gr.f.	189,20	189,30
Aegon	72,60	72,50
Ahold	86,60	87,60
Akzo	136,20	137,70
Alrenta	203,50	203,50
Amev cert.	62,60	62,30
Bols cert.	39,80	40,30
Bührm.Tet. c.	29,20	29,80
CSM cert.	103,00	104,10
DAF	6,20	6,20
Dordtsche Petr.	135,20	134,90
DSM	80,50	81,50
Elsevier cert.	113,30	116,00
Fokker cert.	15,20	15,50
Gist-Broc. cert.	32,60	33,00
Heineken	170,80	171,80
Hoogovens nrc	25,50	25,90
Hunter Douglas	38,00	39,10
Int.Müller	50,80	50,60
Int.Ned.Gr. c.	49,60e	49,60
KLM	25,00	26,60
Kon. KNP	29,10	30,00
Kon. Olie	146,70	147,30
Nedlloyd	30,30	31,50
Océ-v.d.Gr.	39,00	40,70
Pakhoed cert.	36,70	37,50
Philips	20,80	20,90
Polygram	44,20	44,40
Robeco	95,00	95,10
Rodamco	47,60	48,00
Rolinco	94,40	94,60
Rorento	79,00	79,40f
Stork	27,20	28,20
Unilever cert.	183,70	183,70
Van Ommeren nrc	31,30	31,60
Ver.Bezit VNU	84,80	85,70
Wessanen cert.	96,30	96,60
Wolters-Kluwer	82,90	83,60

Avondkoersen Amsterdam

Aegon 72,50 (72,50)
DSM 81,70 (81,50)
KLM 26,60-27,10 (26,60)
Kon.Olie 147,30 (147,30)
Philips 20,90 (20,90)
Polygram 44,20 (44,40)
Unilever 183,70 (183,70)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	41,80	41,00
ABN AmroHld.prf.	6,24	6,24
ACF-Holding c.	34,50	34,90
Ahrend Groep c.	99,00a	98,00
Asd Options Tr.	8,80e	9,00
Asd. Rubber	2,40	2,40
Ant. Verff.	400,00	–
Atag Hold. cert	112,00	112,00
Athlon Groep	38,00	38,00
Athlon Groep nrc	39,00	39,00
Aut.Ind.R'dam	55,00	55,00
BAM Groep	72,30	72,30
Batenburg	149,20	149,20
Beers	109,50	109,30
Begemann Groep	80,00	80,00
Belindo	303,00	303,00
Berkel's Patent	0,34	0,35
Blydenst.-Will.	22,10	22,50
Boer Boekh. Kon.	21,00	21,00
Boer De Winkelb.	56,50	57,00
Borsumy Wehry	50,50	51,00
Boskalis Westm.	25,90	26,20
Boskalis pref.	25,50	25,90
Braat Beheer	23,00	23,00
Breevast	11,90	11,80
Burgman-Heybroek	2540,00	2450,00a
Calvé-Delft pref	800,00	800,00
Calvé-Delft cert	1162,00b	1175,00b
Cindu Intern.	119,80	119,80
Claimindo	295,00	294,50
Content Beheer	20,80	21,00
Credit LBN	23,00	23,00
Crown v.G. cert.	105,00b	105,00
CSM	102,20	103,00
DAF cert.	6,30	6,90
Delft Instrum.	14,20	14,20
Desseaux	104,30	104,30
Dorp-Groep	38,00	38,00
Draka Holding	22,40	22,70
Econosto	19,90	19,60
EMBA	169,00	–
Eriks Holding	71,50	71,50
Flexovit Int.	44,00	44,00
Frans Maas cert.	55,80f	55,50
Fugro McClelland	27,00	27,00
Gamma Holding	94,80	95,00
Gamma pref.	5,70	5,70
Garzarelli $	10,50	10,50
Getronics	30,00	29,80
Geveke	18,30	18,00
Giessen-de N.	129,00	125,50
Goudsmit	24,50	24,00
Grolsch	187,00	186,50
GTI-Holding	194,00	194,00
Hagemeyer	120,20	120,50
HAL Trust B	12,70	12,70e
HAL Trust Unit	12,70	12,70e
HBG	187,80	187,00
Heineken Hold.	147,30	149,00
Hes Beheer c	17,20	17,00a
Hoek's Mach.	52,50	52,50
Holl.Sea S.	0,26	0,26
Holl. Ind. Mij	37,00	–
Hoop Eff.bank	6,70	6,70
Hunter D.pref.	1,60	–
IHC Caland	82,80	85,30
Kas-Associatie	28,20	28,30
Mulder Boskoop	42,00	42,00
Multihouse	2,90	2,90
Naeff	470,00	–
NAGRON	57,30	57,80
NIB	653,00	653,00
NBM-Amstelland	6,70	6,70
NEDAP	29,70	30,20
NKF Holding	109,00	109,00
Ned.Part.Mij	51,10	51,10
Ned.Springst.	7150,00	6800,00
Norit	15,00	15,10
Nutricia GB	122,00	123,70
Nutricia VB	127,00	127,90
Nijv.-Ten Cate	74,50	75,30
Omnium Europe	8,50b	–
OPG cert.	30,00	30,00
Orco Bank cert.	71,20	71,20
OTRA	228,00	230,00
Palthe	34,00a	29,00
philips div'93	–	–
Pirelli Tyre	13,70	13,60
Polynorm	126,50	128,50
Porcel. Fles	138,00	138,00
Randstad	42,20	43,10
Ravast	15,80	15,50
Reesink	72,50	72,00
Samas Groep	28,00	27,00
Sarakreek	14,00	14,00
Schuitema	1730,00	1730,00
Schuttersveld	32,60	32,60
Smit Intern.	19,60	20,70
St.Bankiers c.	13,00	13,00
Stad Rotterdam c	40,90	40,90
Telegraaf De	87,00	90,00
Textielgr.Twente	83,00	83,00
Tulip Computers	9,90	9,60
Tw.Kabel Holding	112,00	112,00
Ubbink	73,00	72,00
Union	54,00	53,20
Un.Dutch Group	0,55	0,55
Vereenigde Glas	502,00	502,00
Verto cert.	19,10e	18,50
Volker Stevin	45,20	45,00
Volmac	11,40	12,00
Vredestein	13,50	13,50
VRG-Groep	23,40	24,40
Wegener	65,80	65,80
West Invest F.	8,50b	8,50b
West Inv.F. wb	100,00	100,00a
Wolters Kluwer	324,00	331,00
Wyers	16,50	16,50

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	80,40	80,00
ABN Amro Albefo	50,40	50,40
ABN Amro Amer.F.	68,40	70,30
ABN Amro Eur. F.	66,70	66,50
ABN Amro Far EF.	48,60	48,80
ABN Amro Liq.Gf.	169,40	169,40
ABN Amro Neth.F.	81,00	82,00
ABN Amro rent.div	150,00	150,00
Aegon Aandelenf.	34,30	33,70
Aegon Spaarplus	5,05	5,00e
Aldollar BF $	28,70	28,60
Alg.Fondsenbez.	224,00	224,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	67,30	67,50
Amvabel	86,50	86,70
Asian Tigers F.	67,40	66,20
Asian Select. F.	65,50	62,00
Austro Hung. F.	3,80	3,80
Beleg.f. Ned.	62,40	62,40
Bemco RentSel.	59,20	59,20
Bever Belegg.	2,80	2,85
CLN Obl. Div. F.	111,20	111,00
CLN Obl.Waardef.	119,40	119,30
Delta Lloyd Inv.	25,00	25,10
DP America Gr.F.	37,00	37,20
Dp Energy.Res.	50,00	–
EGF Investm.	106,50	105,80
EMF Rentefonds	77,40	77,40
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	43,30	43,30
Esmeralda part.	32,50	32,40
Eur.Ass. Trust	5,50	5,50
EMS Growth Fund	97,90	97,90
EMS Income Fund	94,90	94,90
EMS Offsh. Fund	95,40	95,40
EOE Index Fnd	300,00	302,00
Euro Growth Fund	39,40	39,80
Euro Spain Fund	6,80	–
Far East Sel.F.	52,50	50,50
Gim Global	51,00	50,80
Groeigarant	1,28	1,29
Holland Fund	65,20	65,00
Holl. Eur. Fund	45,40	45,90
Holl. Obl.Fonds	126,30	126,30
Holl. Pac. Fund	90,00	88,00
Holl. Sel.Fonds	82,20	82,00
ING Bnk Dutch Fnd	43,70	43,50
ING Bnk Geldm.Fnd	56,28	56,30
ING Bnk Glob.Fund	46,00	46,00
ING Bnk Oblig.Fnd	35,50	35,50
ING Bnk Spaard.F.	105,89	105,94
ING Bnk Rentegr.F	123,90	123,90
ING Bnk Vastg.Fnd	31,60	31,70
Innovest	41,00	40,80
Interbonds	534,00	534,00
Intereffekt 500	24,00	23,60
Intereffekt wt	38,70	38,50
Investa part.	63,00	63,00
IS Himal.Fund $	7,50	7,50
Jade Fonds	144,50	142,70
Japan Fund	16,40	16,60
Jap.Ind.Alpha F.	5900,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	4840,00	–
Korea Pac.Tr. $	7,80	7,80
Liquirent	50,85	50,85
Mal.Capital F.$	10,80	10,80
Mees Obl.Div.F.	118,70	118,60
Mexico Income F.	22,00	20,00a
MK Int.Ventures	10,00a	8,00
Mondibel	73,20	73,10
Nat.Res.Fund	57,50	57,20
Nedufo A	113,50f	113,50a
Nedufo B	122,00	–
Nevas	45,00	45,00
Nevas 17 cumpref.	43,40	43,40
New Asia Fund	5,50	5,50
Nomura Warr. F.	0,16	0,14
Obam, Belegg.	253,00	252,50
OAMF Rentefonds	12,10	12,10
Orange Fund	18,40	18,40
Pac.Dimensions	86,50	85,00
Pac.Prop.Sec.F.	27,80	27,30
Pierson Rente	119,40	119,40
Postb.Aand.f.	50,30	50,30
Postb.Belegg.f.	57,70	57,70
Postb.Verm.gr.f.	57,40	57,40
Rentalent Bel.	160,40	160,20
Rentotaal NV	37,00	37,00
RG America F.	110,00	110,50
RG Divirent F.	50,20	50,30
RG Europe F.	94,30	94,30
RG Florente	120,50	120,50
RG Pacific F.	90,00	88,50
RG SP Groen	57,10	57,10
RG SP Blauw	54,30	54,20
RG SP Geel	49,70	49,70
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	82,00	82,00
Schrod.Int.Pr.F	24,50	24,50
Sci/Tech $	13,50	13,80
Suez Liq.Grf.	188,20	188,20
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	165,00	165,00
Trans Eur.Fund	73,90	73,50
Transpac.F.	246,00	246,00
Uni-Invest	16,70	17,00
Unico Inv.Fund	74,50	75,40
Unifonds DM	27,10	27,10
Vaste Waard.Ned	49,80	49,80
Vast Ned	91,20	91,20
VIB NV	52,80	52,80
VSB Mix Fund	50,70	50,70
VSB Obl.Gr.f.	105,30	105,30
VSB Rente Fonds	110,90	110,90
WBO Intern.	66,00	65,00
Wereldhave NV	80,20	78,50
Yen Value Fund	73,10	73,00
ZOM Florida F.$	22,00	21,00

Parallelmarkt

Alanheri	27,80	27,80
ABF	110,20	110,20
Austria Global	1031,00	1031,00
Berghuizer Papier	28,00	28,00
Biogrond Belegg.	10,60	10,60
Comm.Obl.F.1	100,60	–
Comm.Obl.F.2	97,20	–
Comm.Obl.F.3	100,90	–
De Drie Electr.	11,10	11,10
Delta Ll.Dollarf.	64,00	63,80
Delta Lloyd ECU	55,70	56,60
Delta Lloyd Mix	60,10	60,20
Delta Lloyd Rent	60,30	60,50
Dico Intern.	57,80	57,80
DOCdata	3,10	3,20
Dutch Take Ov.T.	37,10	37,10
Ehco-KLM kleding	38,00	38,00
E&L Belegg.1	68,10	68,20
E&L Belegg.2	74,60	74,60
E&L Belegg.3	110,10	110,10
E&L Belegg.4	77,60	77,60
E&L Kap.Rente F.	110,80	110,90
German City Est.	23,00	22,50
Gouda Vuurvast	45,00	45,00
Helvoet Holding	36,30	36,30
Holland Colours	45,20	45,30
Inter/View Eur.	3,10	3,10
Kühne+Heitz	27,40	27,40
Management Share	3,30	3,40
Ohra Obl.Df.	51,00	51,00
Ohra Obl.Grf	51,00	50,90
Pan Pac. Winkel	10,30	10,30
Pie Medical	4,30	4,10
Simac Techniek	7,70	7,80
Suez Gr.Fund	51,50	51,40
Vilenzo Int.	15,20	15,20
Wereldhave	4,10	–
Wolff	46,00	46,00

Parallel top-15

Besouw, van	28,60	29,20
Free Record Shop	14,00	13,60
Geld. Papier c.	56,00	57,40
Groenendijk	26,50	26,10
Grontmij	37,00	38,00
LCI Comput.Gr.	2,70	2,60e
Melle, van nrc	53,00	53,50
Nedcon Groep	42,50	42,50
Nedschroef	51,50	50,20
Neways Electr.	5,20	5,20
Ordina Beheer	13,00	13,00
P & C Groep	75,20	75,50
Sligro Beheer	48,40	48,50
Welna	31,20	31,20
Weweler	18,50	18,80

Wall Street

allied signal	58¾	57⅞
amer.brands	42⅛	42⅛
amer.tel.tel	47½	47¼
amoco corp	47⅝	47½
asarco inc.	24¼	24⅛
bethl. steel	14¾	14⅝
boeing co	34	34½
can.pacific	11⅝	11½
chevron	67½	67½
chiquita	16¼	15¾
chrysler	30½	30¼
citicorp	18⅝	18⅝
cons.edison	31⅝	31½
digit.equipm.	33	33½
dupont nemours	49¼	49⅝
eastman kodak	41⅛	40½
exxon corp	58⅝	58¾
ford motor	42¼	42
gen. electric	82¾	81⅝
gen. motors	32¾	32¾
goodyear	72⅝	71½
hewlett-pack.	63⅝	63¾
int. bus.mach.	67⅞	67⅜
int. tel.tel.	70¾	71½
klm airlines	14¼	15⅛
mcdonnell	47½	46⅝
merck co.	45⅝	45¾
mobil oil	59⅜	59⅜
penn central	19½	19½
philips	11⅞	11¾
primerica	48½	48¼
royal dutch	82¾	82¾
sears roebuck	44½	45⅛
sfe-south.pac.	13⅜	13½
texaco inc.	59⅛	58¾
united techn.	44¾	44⅞
westinghouse	12¾	13⅛
whitman corp	14¾	14⅞
woolworth	32	32½

Advieskoersen

amerik.dollar	1,710	1,830
austr.dollar	1,15	1,27
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,330	1,450
deense kroon (100)	27,45	29,95
duitse mark (100)	109,80	113,80
engelse pond	2,61	2,86
finse mark (100)	33,40	35,90
franse frank (100)	31,30	34,05
griekse dr. (100)	0,75	0,95
ierse pond	2,80	3,05
ital.lire (10.000)	11,65	13,35
jap.yen (10.000)	138,50	144,50
noorse kroon (100)	26,00	28,50
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,14	1,32
spaanse pes. (100)	1,44	1,64
turkse lira (100)	0,0175	0,0265
zweedse kr. (100)	24,50	27,00
zwits.fr. (100)	123,50	128,00

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,77845-1,78095
antill.gulden	0,9790-1,0090
austr.dollar	1,2194-1,2294
belg.frank (100)	5,4580-5,4630
canad.dollar	1,39325-1,39575
deense kroon (100)	28,950-29,000
duitse mark (100)	112,4000-112,4500
engelse pond	2,7790-2,7840
franse frank (100)	33,025-33,075
griekse dr. (100)	0,8070-0,9070
hongk.dollar (100)	22,6750-22,9250
ierse pond	2,9615-2,9715
ital.lire (10.000)	12,715-12,765
jap.yen (10.000)	142,670-142,770
nwzeel.dollar	0,9142-0,9242
noorse kroon (100)	27,455-27,505
oostenr.sch. (100)	15,9730-15,9830
port. escudos (100)	1,2350-1,2750
spaanse pes. (100)	1,5565-1,5605
surin.gulden	0,9770-1,0170
zweedse kr. (100)	26,120-26,170
zwits.frank (100)	126,125-126,175
e.c.u.	2,2005-2,2055

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)

algemeen	194,40	195,60
id excl.kon.olie	184,80	186,10
internationals	198,00	198,70
lokale ondernem.	192,30	194,00
id financieel	151,60	152,10
id niet-financ.	232,20	235,10

CBS-herbeleggingsindex (1983=100

algemeen	288,90	290,60
id excl.kon.olie	257,50	259,40
internationals	307,00	308,10
lokale ondernem.	268,80	271,20
id financieel	238,50	239,30
id niet-financ.	303,30	307,10

CBS-stemmingsindex (1990=100)

algemeen	104,40	105,60
internation	111,90	112,60
lokaal	102,90	104,20
fin.instell	137,50	137,70
niet-financ	97,00	98,60
industrie	106,10	107,70
transp/opsl	90,70	93,70

Goud en zilver

Goud onbewerkt 18,930-19,530, vorige 18,820-19,420, bewerkt 21,130 laten, vorige 21,020 laten.

Zilver onbewerkt 175-245, vorige 175-245, bewerkt 290 laten, vorige 290 laten.

Dow Jones

Industrie 3.276,51

- 9,74

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
ah	c apr	90,00	293	3,00	3,50
akzo	c jan	145,00	247	1,10a	1,40
daf	c apr	5,00	394	2,00a	2,00
daf	c apr	7,50	271	1,50	1,50
daf	c jul	10,00	300	1,00	1,10
daf	p jan	5,00	341	0,90	0,80
daf	p apr	5,00	282	1,10	1,00
daf	p apr	7,50	290	2,20b	2,30
daf	p jul	7,50	301	2,50	2,70
d/fl	c mrt	180,00	261	6,30a	6,30
d/fl	p jun	175,00	312	5,00a	4,50
dsm	c apr	85,00	371	3,00	4,30
els	c jan	120,00	491	1,30	1,60
els	c apr	120,00	474	3,20	4,00
eoe	c dec	275,00	370	6,20	8,50b
eoe	c dec	280,00	1368	3,00	4,50b
eoe	c dec	285,00	1235	1,20	1,90
eoe	c dec	290,00	410	0,50a	0,70
eoe	c jan	280,00	348	6,00	8,10
eoe	c jan	285,00	559	3,00	5,10
eoe	c jan	290,00	228	2,10	3,00
eoe	c apr	290,00	767	8,40a	8,80
eoe	p dec	275,00	608	1,30	0,60
eoe	p dec	280,00	1357	2,80	1,70
eoe	p dec	285,00	415	6,00	4,00a
eoe	p jan	280,00	473	4,40	3,40
eoe	p jan	285,00	338	7,00	5,20
eoe	p apr	280,00	249	6,00	6,00
gist	p jan	32,50	330	1,00	0,90
ing	c j94	47,00	319	4,50	4,00
ing	p jan	50,00	250	1,00	1,10
klm	c jan	25,00	302	1,40	2,30
klm	c jan	27,50	530	0,70a	1,30
nlv	p mei	102,00	7500	0,40a	0,17
nlv	p mei	106,00	500	1,35a	0,95
phil	c dec	20,00	325	1,20	1,30
phil	c jan	20,00	615	1,70	1,70
phil	c apr	20,00	564	2,70	2,70
phil	c apr	22,50	508	1,40	1,30
phil	c jul	25,00	343	1,30	1,30
phil	c o95	20,00	295	6,00a	6,50
phil	c o96	35,00	413	2,50	2,50
phil	p apr	17,50	346	0,60	0,60
phil	p apr	22,50	377	2,30	2,30
phil	p o95	30,00	438	2,00	3,00
top5	c dec	500,00	245	13,50	17,50
top5	c dec	510,00	284	8,30	8,50
top5	c dec	520,00	250	2,10	3,60
top5	p dec	520,00	390	10,50	7,50
unil	c jan	200,00	302	0,80a	0,50

a=laten	g=bieden+ex-div.
b=bieden	h=laten+ex-div.
c=ex-claim	k=gedaan+b
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Deze pagina wordt gecoördineerd door de afdeling PR en Promotie. Voor inlichtingen: 045-739366.

KIOSK IS ER VOOR U!
Op deze pagina brengen wij wekelijks reisaanbiedingen, mogelijkheden om uitstapjes te maken, een speciale rubriek voor de Vrienden van het Limburgs Dagblad en andere wetenswaardigheden, die voor u als lezer van belang kunnen zijn.
Heeft u ons iets te melden, schrijf ons dan minimaal 2 weken vóór het evenement.
LIMBURGS DAGBLAD, t.a.v. KIOSK, POSTBUS 3100, 6401 DP HEERLEN.

KOPERSLAGERSMUSEUM HORST KOESTERT EEUWENOUD AMBACHT

De liefde voor het stervende ambacht ging van vader op zoon en leidde uiteindelijk tot het inrichten en in standhouden van een klein museum: Het Koperslagersmuseum in Horst. Al in het stenen tijdperk ontdekte de mens de allereerste beginselen van het koperslaan. Geïnspireerd door het fascinerende materiaal werd er steeds meer geëxperimenteerd en kwam men eeuwen later tot perfecte koperslagers- en giettechnieken. De verworven vakgeheimen werden zorgvuldig gekoesterd. Zo ook door de familie Van der Beele. Hun grote passie voor het wellicht oudste beroep is er de oorzaak van dat we kunnen genieten van een unieke collectie van duizenden voorwerpen die bij toerbeurt worden geëxposeerd. Het piepkleine museum stelt zich tot doel zoveel mogelijk te redden en te bewaren van het koperslagersambacht. Zo tracht men oude handgereedschappen te verwerven, te restaureren en te conserveren. Ook legt men oude werkmethoden en tekeningen vast. Men verricht uitgebreid archiefonderzoek naar de herkomst of verspreiding van bepaalde voorwerpen en wil alles weten over oude Europese produktiecentra, gilden, koperslagersfamilies en oude catalogi.

● *De kopercollectie van het museum omvat rood -en geelkoperen voorwerpen uit de 18e, 19e en 20e eeuw. Limburgse koffiekannen, tafelschuiertjes, kandelaars, taartpannen, olielampjes. Het is teveel om op te noemen. U komt terecht in een klein, groeiend museum, waar subliem vakmanschap wordt geëerd.*

AKTIE-AANBIEDING KIOSK
De lezers van KIOSK kunnen op vertoon van onderstaande bon met een korting van TWEE GULDEN in het bezit komen van het leerzame museumboekje dat normaal ƒ 5,-- kost.
Het museum is gelegen aan de Gasthuisstraat 46 in Horst.
Openingstijden: dinsdag, woensdag en donderdag van 13.00 tot 18.00 uur, vrijdag van 13.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 13.00 tot 16.00 uur.
Toegangsprijs is ƒ 1,50 pp.
Groepen dienen vooraf een afspraak te maken.
Het museum is beide kerstdagen gesloten en tussen 29 december en 2 januari kan men alleen op afspraak terecht.
Voor het overige gelden de normale openingstijden.
De kortingsaktie voor wat betreft het museumboekje geldt t/m 10 januari 1993.

BON: KOPERSLAGERSMUSEUM HORST KIOSK
Naam ....
Woonplaats ....
Op vertoon van deze bon geniet ik TWEE GULDEN korting op de prijs van het museumboekje.

CARNAVALSREIS NAAR CÔTE D'AZUR

We kennen de zonnige Côte D'Azur met zijn diepblauwe lucht en kilometerslange stranden. Dit wil echter niet zeggen dat Zuid-Frankrijk buiten het zomerseizoen niet aantrekkelijk is. Juist in een tijd dat de drukte wat minder is, is het vaak prettiger de grote toeristencentra te bezoeken. Daarbij is ook het achterland van de Côte D'Azur alleszins de moeite waard.
De Franse Rivièra beschikt niet alleen over de mooiste kuststrook van Europa maar is ook klimatologisch doorgaans een gezegende streek. Als de weergoden ons goed gezind zijn, kunnen we straks eind februari rekenen op een zonnetje en temperaturen tussen de 12 en 16 graden. Maar weer of geen weer, het programma dat wij in samenwerking met Schmitz Reizen voor u hebben samengesteld is veelzijdig en u zult zich geen minuut vervelen.
Een reisleider begeleidt deze reis van begin tot eind en zal ervoor (blijven) zorgen dat u een onvergetelijke week heeft. Het globale reisprogramma ziet er als volgt uit:

Vanuit diverse opstapplaatsen in Limburg reist u op vrijdag 19 februari per comfortabele touringcar via België, Nancy en de wijngebieden van Bourgogne naar LYON. Hier reserveerden wij in hotel Arcade het diner voor u en zijn de kamers voor onze gasten in gereedheid gebracht.
De volgende ochtend vertrekken we na het ontbijt richting Franse Rivièra. In de late namiddag zullen we in onze standplaats NICE arriveren. Ook hier logeren we in hotel Arcade. Deze hotelketen biedt prima kamers voorzien van douche, toilet, telefoon en televisie.
In de avonduren bekijken we Nice. De verlichting, de fonteinen, dat aparte sfeertje, u zult het allemaal beleven.
Zondagochtend heeft u vrij te besteden. In de middag bezoeken we de prachtige carnavalsstoet die over de Boulevard des Anglais trekt. Al bent u in Zuid-Frankrijk, u kunt toch een vleugje carnaval beleven.
De vierde dag van uw vakantie is gereserveerd voor een bezoek aan de bekende parfumstad GRASSE. We bezoeken hier een parfumerie, leren alles over de "neuzen" en verbazen ons over de talrijke geurtjes. Aansluitend rijden we via de landschappelijk prachtige route van de Gorges du Loup naar het lieflijke kunstenaarsstadje ST. PAUL DE VENCE.
Veel gasten zullen zich op deze dinsdag verheugen. Alweer via een mooie route brengen wij u naar het vorstendom MONACO. Hoog op de berg ligt het paleis dat we natuurlijk met een bezoek vereren. U krijgt ter plekke ook de gelegenheid het imposante Oceanografisch museum te bezichtigen.
Inmiddels is het woensdag en nemen we afscheid van de Côte d'Azur. We koersen weer richting Lyon maar brengen onderweg nog een kort bezoek aan de imponerende stad AVIGNON.
Aansluitend betrekken we onze kamers in hotel Arcade, dat u inmiddels kent.
De laatste dag is aangebroken en na het ontbijt zetten we de terugreis voort. Wij hopen rond de klok van zessen in Limburg te arriveren waar we niet uit elkaar gaan alvorens gezamenlijk een afscheidsdiner te gebruiken.

REISINFO

Datum:	19 t/m 25 februari 1993
Prijs:	ƒ 945,- pp. Toeslag 1-pers. kamer ƒ 230,-
Inklusief:	* Vervoer per luxe touringcar Limburg - Nice v.v. * Nederlandse reisleiding * Overnachting op heen- en terugreis in hotel Arcade in Lyon * Verzorging tijdens gehele reis op basis van halfpension, ontbijtbuffet en 3-gangen diner. * Verblijf in Nice in hotel Arcade * Genoemde excursies * Afscheidsdiner in Limburg * Reis- en annuleringsverzekering
Exclusief:	Eventuele entreegelden
Reisdokument:	GELDIG paspoort
Valuta:	Franse Francs, 100 Franc = ca. ƒ 33,-
Opstapplaatsen en -tijden:	* Susteren, garage Schmitz 07.00 uur * Sittard, NS-station 07.15 uur * Geleen, Rijksweg-C (ABN-AMRO) 07.30 uur * Heerlen, voorzijde NS-station 07.50 * Kerkrade, Rodahal 08.10 uur.
Reserveren:	Vanaf vandaag bij alle Limburgs Dagblad-kantoren en de VVV Vaals, Simpelveld en Landgraaf onder aanbetaling van ƒ 100,-- pp. Bij onverhoopt, onvoldoende deelname behouden Schmitz Reizen en het Limburgs Dagblad zich het recht voor de reis te annuleren.

4-5-6 DECEMBER
★ 10e V.W.M. Vogelshow met grote verkoopklasse in de Heremiet, Kluis 50 te Geleen. Openingstijden vrijdag 20.00-22.00 uur, zaterdag 10.00-22.00 uur, zondag 10.00-18.00 uur.

★ Vogelshow "Kollerclub Heerlen". Federatietentoonstelling in samenwerking met "de vogelvriend Simpelveld" en "Kleur en Vriendschap Kerkrade'85".

Lokatie: café "de Watertoren", Heerlerbaan 19, Heerlen. Openingstijden vrijdag van 20.00-22.00 uur. Zaterdag van 10.00-22.00 uur en zondag van 10.00-18.00 uur.

6 DECEMBER
★ 10.00 tot 17.00 uur rommelmarkt georganiseerd door V.V.V. Forum. Brikke-oave, Lindeplein 5a, Brunssum.
Vogelshow georganiseerd door kanarievereniging "De Eysvogel". Clublokaal Seroo, Grachtstraat 1a, Eys. Tijd 10.00-19.00 uur, entree vrije gave.

8 DECEMBER
★ Voorlichtingsavond "Brandwonden" door Ned. Brandwonden Stichting, met dia's en film. Organisatie E.H.B.O.-vereniging Heer & De Heeg. Vrij entree, aanvang 20.00 uur. Lokaal: "Aen de Wan", Einsteinstraat 32, Heer-Maastricht.

6 DECEMBER
★ Venlo, winterwandeling WSV E.H.S.
5-10-15-20 km.
Start: Klublokaal de Blokhut, Kerkhofweg 96 tussen 08.00-12.00 uur.
Inlichtingen: 077-510712

9 DECEMBER
★ Lanaken, midweekwandeling 5-10 km.
Start tussen 14.00 en 17.00 uur vanaf Kiewith, Lanaken.
Inlichtingen: (09-32)11713166

CARNAVALS BUSREIZEN

Zoals gebruikelijk hebben wij rond de carnavalsdagen weer een aantal busreizen voor u georganiseerd. In samenwerking met Schmitz Reizen uit Susteren bieden wij onze lezers die tijdens de drie dolle dagen liever niet thuis blijven 3 reisbestemmingen. U heeft de keus uit:

★ 7 DAGEN NICE CÔTE D'AZUR
19 t/m 25 februari 1993
Prijs ƒ 945,-- pp. Toeslag 1 pers.kamer ƒ 230,--.
★ 5 DAGEN ALPIRSBACH - SCHWARZWALD
20 t/m 24 februari 1993
Prijs ƒ 535,-- pp. Geen 1 pers.kamers beschikbaar
★ 5 DAGEN NEUKIRCHEN - KNÜLLGEBERGTE
20 t/m 24 februari 1993
Prijs ƒ 545,-- pp. Toeslag 1 pers.kamer ƒ 50,--.

Vandaag leest u elders op deze pagina alles over de reis naar de Côte D'Azur. In de komende weken vindt u op de pagina KIOSK de volledige omschrijving en reisinfo van de reizen naar Alpirsbach en Neukirchen.

OP 12 DECEMBER NAAR KERSTMARKT IN KEULEN

Volgende week zaterdag, 12 december, vertrekken wij met enkele bussen naar een van de gezelligste kerstmarkten in Duitsland. Er zijn nog enkele plaatsen vrij. U kunt in diverse plaatsen in Limburg opstappen. Met comfortabele bussen van de firma Schmitz brengen wij u naar het centrum van Keulen, waar u naar hartelust kunt winkelen. Rond de klok van zessen vertrekken we uit Keulen, zodat u voor het 8-uur Journaal weer thuis bent.
De prijs voor de busreis bedraagt ƒ 27,50. U kunt hiervoor boeken bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV's in Landgraaf, Vaals en Simpelveld over betaling van de reissom.

Donderdag 17 december 1992, STADSSCHOUWBURG HEERLEN.
Aanvang: 20.00 uur.

THEATERCONCERT BENNY NEYMAN „LATER IS TE LAAT"
Benny Neyman brengt in „Later is te laat" een groot aantal liedjes die u nog nooit van hem gehoord heeft. Een stijl die niemand van hem kent. Als vanouds wordt hij bijgestaan door de Neymanband, o.l.v. Freek Dicke. Speciaal is het gastoptreden van de Griekse pianist-componist Nikos Ignatiadis. Hij zorgt met zijn bijdrage voor een extra feestelijk accent.
Entreeprijs: ƒ 37,-**.
OP VERTOON VAN ONDERSTAANDE, INGEVULDE BON, ONTVANGT U EEN VRIENDENKORTING VAN ƒ 5,- P.P.

BON: BENNY NEYMAN „LATER IS TE LAAT" KIOSK
Naam: ....
Vriendenpasnummer: ....
Aantal personen: .... max 4.

22 - 23 - 24 - 26 - 27 januari 1993.
Stadsschouwburg Heerlen.
Aanvang 20.00 uur.

Cyrano - De musical.
Spectaculaire musicalproduktie van Joop van den Ende. In de hoofdrollen Bill van Dijk, Danny de Munk en Ryan van den Akker. Het trieste verhaal van de verliefde, maar met een enorme neus gezegende, Cyrano. De mooie Roxane en „haar" knappe, jonge onderofficier.
Entreeprijzen: vrijdag, zaterdag, zondag ƒ 67,-**, dinsdag, woensdag ƒ 62,-**.

Op vertoon van onderstaande bon, TWAALF GULDEN VRIENDENKORTING. U betaalt respectievelijk ƒ 55,- of ƒ 50,-. De korting geldt alleen in de voorverkoop en zolang de voorraad strekt.

Bon: CYRANO - DE MUSICAL. KIOSK
Naam: ....
Vriendenpasnummer: ....
Datum voorstelling: .... Aantal pers.: .... max. 4

Zondag 20 december 1992 WIJNGRACHTTHEATER KERKRADE

Aanvang 20.00 uur

NEUES LEIPZIGER STREICHQUARTETT & ISABELLA VAN KEULEN
Kamerconcert met Isabella van Keulen. Het Neues Leipziger Streichquartett heeft met name tijdens zijn deelname aan het Orlando Festival veel erkenning gekregen. Op het programma staan: Mozart, Quintett KV 516 Debussy, Quartett Brahms, Quintett Opus 111.
OP VERTOON VAN ONDERSTAANDE BON GENIET U EEN KORTING VAN ƒ 4,-- EN BETAALT U ƒ 23,50 ** I.P.V. ƒ 27,50.

BON: NEUES LEIPZIGER STREICHQUARTETT KIOSK
Naam ....
Vriendenpasnummer ....
Aantal personen .... max 4

Vrienden van het Limburgs Dagblad

* Kaartverkoop bij alle Limburgs Dagblad-kantoren en VVV Landgraaf, Vaals en Simpelveld.
** Kaartverkoop aan de kassa van het theater.

Op vertoon van de Vriendenpas en ingevulde bon, ontvangt u de aangegeven korting.

Wilt u lid worden van de vereniging „Vrienden van het Limburgs Dagblad", bel dan de service-afdeling 045-739881 (tijdens kantooruren). Voor lezers van het Limburgs Dagblad is dat lidmaatschap geheel gratis.

Limburgs agblad voor ostelijk uidlimburg

Vrijdag 4 december 1992 ● Pagina 7

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

CDA wil nieuwe taken voor Defensiekantoor

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – Als op het Defensiekantoor in Kerkrade banen wegvallen door het verdwijnen van de dienstplicht, moeten daar nieuwe taken en dus werk tegenover staan. De defensie-specialisten van de CDA-fractie in de Tweede Kamer denken daarbij aan het extra werk dat ontstaat door de vereiste werving van manschappen voor het beroepsleger dat er bij afschaffing van de dienstplicht komt.

Tot dat standpunt zijn de fractiespecialisten van het CDA gisteren gekomen na een gesprek met vertegenwoordigers van de Dienstcommssie (ondernemingsraad) van het Defensiekantoor, zegt het Limburgse Kamerlid Walter Paulis. Bij hun standpunt speelt een belangrijke rol dat het Defensiekantoor in Kerkrade is gekomen als compensatie voor de mijnsluitingen. En ook andere rijksdiensten in Zuid-Limburg slanken nu af.

Op het Defensiekantoor in Kerkrade staan 180 banen op de tocht bij het verdwijnen van de dienstplicht. Volgens Paulis zal dat verlies nooit helemaal met nieuwe taken gecompenseerd kunnen worden.

Defensiewoordvoerder Henk Vos van de PvdA vindt het nog te vroeg over compensatie te praten zolang nog niet precies duidelijk is wat gaat verdwijnen. Dat blijkt pas in de eind dit jaar te presenteren Prioriteitennota van minister Ter Beek. Pas dan willen de PvdA-defensiespecialisten, die binnenkort ook met de dienstcommissie gaan spreken, echt praten over de door het CDA beoogde compensatiemaatregelen.

Volgens de doorgaans zeer goed ingelichte Vos studeert het ministerie zelf al op dat soort maatregelen. Een defensie-woordvoerder wil daar echter niets over kwijt. Als de dienstplicht wordt afgeschaft heeft dat uiteraard consequenties voor het Defensiekantoor, zegt hij. Pas als daar zekerheid over is, bekijkt het ministerie of compensatie kan en moet worden gegeven.

Staatssecretaris bereid andere oplossing te zoeken

Geen extra geld voor grenspomphouders

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG – De pomphouders in Limburg kunnen de compensatie voor de door hen geleden verliezen (wegens de benzineprijsverhoging) wel vergeten.

De PvdA heeft gisteren onder luid protest van mede-indiener VVD het amendement dat deze compensatie regelde, weer ingetrokken. PvdA'er Van der Vaart zei dit te doen, omdat staatssecretaris Van Amelsvoort van financiën wapperde met een brief van de landsadvocaat.

In die brief, die gistermiddag pas openbaar werd, waarschuwt de landsadvocaat voor het 'bevoordelen' van de pomphouders in de grensstreek. Dat zorgt volgens hem voor grote juridische problemen, omdat pomphouders elders in het land en in de grensstreek ongelijk worden behandeld. In het Nederlandse recht is daarvoor volgens de landsadvocaat geen plaats.

Door, zoals PvdA, VVD en D66 aanvankelijk wilden, pas na zestig dagen de accijns op de benzine af te laten dragen, zouden de pomphouders gemiddeld 15.000 gulden aan rente-opbrengsten krijgen. Dit zou ter compensatie zijn van de Nederlandse benzineprijsverhoging, waardoor veel klanten van de pomphouders in de grensstreek de weg naar België en Duitsland - waar de benzine goedkoper is - snel hadden gevonden.

Van Amelsvoort maakte duidelijk dat het amendement van de drie partijen (PvdA, VVD en D66) voor hem onaanvaardbaar was. „Niet alleen wegens de juridische consequentie. Maar ook het gat dat dit voorstel slaat in de begroting (120 miljoen) is te groot."

Na deze dreigende woorden trok de PvdA het voorstel weer in. Deze fractie nam - overigens net als D66 - genoegen met de belofte van de bewindsman dat hij samen met de Tweede Kamer wil zoeken naar een oplossing voor de pomphouders. „Ik weet alleen nog niet hoe," liet de bewindsman weten.

De VVD bleef alleen over in een poging toch geld van de staatssecretaris los te peuteren. Van Rey (VVD) noemde de houding van de PvdA 'schijnheilig'. „Dit is te gek voor woorden."

● *IJs en weder dienende heeft prins Feisal, de broer van koning Hoessein van Jordanië, inmiddels zijn 'Sinterklaascadeautje' in huis. Per ommegaande thuisbezorgd door een grote vrachtvliegtuig van Jordanian Airlines. Gisteren stond het prinselijk speelgoed nog te glanzen in de fraaie najaarszon bij Air Service Limburg op Airport Maastricht. Vier aerobatic-kisten -de Extra 300 voor kenners- van een slordige drie ton per stuk, waarmee leden van de Royal Jordian Falcons straks adembenemende stunts kunnen uithalen in het Middenoosters luchtruim. Nederlands kampioen kunstvliegen Frank Versteegh en ontwerper/bouwer Walter Extra uit het Duitse Dienstlaken, hielden gisteren toezicht op het demonteren van de toestellen alvorens die ontdaan van propeller en vleugels in de vrachter geladen konden worden.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Zie verder pagina 10
● **'Extraatjes' voor de Royal Jordanian Falcons**

Advocaten dingen om rokersproces Tonnaer

DOOR HAN BRINKMAN

SITTARD – Meerdere advocaten willen graag een procedure voeren tegen burgemeester J. Tonnaer van Sittard. Het PvdA-raadslid Jan Smeets had deze week de keuze uit drie advocaten, die staan te trappelen om Tonnaer voor de rechter te dagen wegens overtreding van het rookverbod in het stadhuis.

Smeets dreigde burgemeester Tonnaer in de raadsvergadering van 24 november met een kort geding, omdat deze zich regelmatig niet aan het rookverbod zou houden. Het PvdA-raadslid zei toen in overleg te zijn met een advocaat over de mogelijkheid om een kort geding aan te spannen.

Daarop bood de stichting Volksgezondheid en Roken juridische steun. Maar Smeets heeft het oog laten vallen op een advocaat uit Bergen op Zoom, die al vaker juridische zaken voor hem heeft gedaan. Naar verwachting zal Smeets' advocaat binnenkort een sommatie de deur uit laten gaan. Daarmee krijgt burgemeester Tonnaer de kans om uit te spreken dat hij het rookverbod naleeft. Zo niet, dan zal Smeets zijn advocaat opdracht geven om de rechtszaak aan te spannen.

De stichting Volksgezondheid en Roken betreurt het dat Smeets de keuze op een andere advocaat heeft laten vallen. Directeur R. de Jong van de stichting: „We hebben twee gespecialiseerde advocaten, die staan te trappelen om de zaak te doen en de nodige expertise in huis hebben. Ze likken er hun vingers voor af, want op zo'n uniek proces zitten ze al jaren te wachten."

Volgens De Jong is het jammer dat Smeets niet van de ervaring van de advocaten van de stichting gebruik maakt. „Onze juridische adviseurs hebben al verschillende procedures gevoerd. We zijn zelf eens aangeklaagd voor een advertentie waarin werd gewaarschuwd dat passief roken ongezond is. De tabaksindustrie heeft ons voor de rechter gedaagd in een procedure die 2,5 jaar heeft geduurd."

Reactie Zonnebloem over rel vakantieganger:

'Aidspatiënten wel welkom op boot'

SITTARD/UTRECHT – De vereniging De Zonnebloem heeft niets tegen Aidspatiënten. Integendeel zelfs. „Ook Aidspatiënten kunnen bij de Zonnebloem, samen met andere vakantiegangers, van een onbezorgde vakantie genieten," aldus directeur Joh. Klaassen gisteren.

Het bestuur en de directie van de nationale vereniging hebben besloten 'verontwaardigd' te reageren op de vooral 'negatieve en ongenuanceerde publiciteit', nadat drie weken geleden een Aidspatiënt zijn vakantiereis op het hotelschip De Zonnebloem voortijdig moest onderbreken.

Onder meer coördinator George Verheul van het Aidssteunpunt Limburg, de vereniging van hemofiliepatiënten en de HIV Vereniging Nederland hekelden destijds deze zaak. De patiënt was al een week met zijn buddy (begeleider) op het schip toen 'uitkwam' dat de man aids heeft. Daarna is de man van boord gezet.

De protesterende organisaties hebben inmiddels een kort geding aangespannen bij de president van de rechtbank in Breda.

George Verheul gisteren: „Ik ben onthutst. Men heeft het nog niet begrepen. Wij hebben steeds gezegd dat de Zonnebloem in al zijn ijver onbewust discrimineert. Wij willen geen hetze, maar de erkenning dat men een denkfout heeft gemaakt door op de stoel van de samenleving te gaan zitten en uitmaken dat wij moeten schrikken van aidspatiënten en dus hen ook opleggen dat zij niet over hun ziekte mogen praten."

De Zonnebloem had overigens met hem van te voren afgesproken dat hij over zijn ziekte zou zwijgen. Dit nu heeft niets met een 'opgelegde zwijgplicht' te maken, aldus directeur Klaassen. Patiënten hebben gewoon recht op privacy en bovendien voorkomt zo'n afspraak onrust bij de andere vakantiegangers.

Klaassen haalt anonieme deskundigen aan die stellen dat mensen nogal schrikachtig en afwijzend reageren op de ziekte. Een slechte zaak, vindt Klaassen, maar De Zonnebloem moet er wel rekening mee houden. De afgelopen drie jaar zijn vijftien Aidspatiënten met De Zonnebloem op vakantie geweest.

Tijdens Wereld Aids Dag, 1 december in Maastricht, haalde staatssecretaris Simons (volksgezondheid) het voorval nog aan. 'Dit kan natuurlijk niet', was toen zijn oordeel.

Recyclingbedrijf Metrex failliet

HEERLEN – Het recyclingbedrijf Metrex in Heerlen is gisteren door de Maastrichtse rechtbank failliet verklaard.

De 31 medewerkers van het bedrijf, dat uit zwaar chemisch afval nog bruikbare metalen won, komen op straat te staan.

Tot curator is benoemd mr. J. Muurmans. Hij was gisteren niet bereikbaar voor commentaar en voor nadere mededelingen over de schuldenlast.

Jaloerse ex-man bestookt huis met molotov-cocktails

HOENSBROEK – De politie van Heerlen heeft twee mannen (45 en 35 jaar) aangehouden die ervan verdacht worden op 15 november een huis in brand te hebben gestoken.

Het tweetal gooide drie molotov-cocktails naar de woning aan de Mgr. Hanssenlaan in Hoensbroek. Ze wilden het huis in brand steken. Beiden hebben inmiddels een volledige bekentenis afgelegd.

De twee wordt brandstichting en poging tot moord ten laste gelegd.

De 45-jarige man – de vroegere echtgenoot van de bewoonster – kon niet verkroppen dat zij een nieuwe relatie was aangegaan. Hij hoopte dat de vrouw zou verbranden in haar slaapkamer.

Enkele dagen voor de aanslag benaderde hij twee vrienden die hij vroeg de zaak te klaren. Zij maakten ook de molotov-cocktails, maar besloten de aanslag toch niet te plegen. Hij riep daarop de hulp in van zijn broer.

Samen met hem gooide hij de brandende molotov-cocktails tegen het slaapkamerraam. Door de dubbele beglazing spatten de flessen tegen het raam uiteen. Op het moment van de aanslag was de 29-jarige vrouw met haar vriend en twee kinderen van 6 en 7 jaar in het huis. Zij bleven allen ongedeerd.

De politie stelt een nader onderzoek in naar de rol van de vrienden van de Hoensbroekenaar.

Beekse vrouw verdronken

BEEK/LINNE – Tiny Doorn uit Beek, die vorige week dood is aangetroffen bij Linne, is door verdrinking om het leven gekomen. Een week geleden werd haar lichaam aangetroffen bij de waterkrachtcentrale in Linne. Maandag is sectie verricht op haar lichaam. Daarbij zijn geen sporen van geweld gevonden. De 36-jarige vrouw werd vermist sinds zaterdag 22 november. Zij verliet toen de fanfarezaal in Meers en wilde naar haar huis in Beek lopen.

Braden neemt Metrio over

HEERLEN – Het in Heerlen gevestigde bedrijf Metrio Technology International BV is overgenomen door Braden Manufacturing in Oklahoma. De nieuwe onderneming draagt de naam Braden-Metrio bv. De vestiging in Heerlen zal blijven bestaan. Metrio is specialist op het gebied van rookgaskleppen in electriciteitscentrales, gasturbine-installaties en in de petrochemische industrie. Braden is een toeleveringsbedrijf van complete luchtinlaat- en rookgasuitlaatsystemen, inclusief geluiddempers en schoorstenen.

Steunfraude van familie

BRUNSSUM – Een Brunssumse familie heeft de sociale dienst voor ruim 93.000 gulden benadeeld. Het gaat om een 55-jarige vader, drie zonen en een schoondochter. Zij genoten een rww-uitkering en werkten er bij. De extra inkomsten gaven zij niet op. De sociale recherche heeft proces verbaal opgemaakt.

Dertig mille aan kleren gestolen

MEIJEL – Onbekenden hebben bij een inbraak in een confectieverkoopbedrijf in Meijel voor 30.000 gulden aan kleding gestolen. Door het forceren van een deur is men binnengekomen. Vervolgens zijn de nodige kostuums en andere kledingstukken meegenomen.

'Valse sinterklaas' rooft speelgoed

WEERT – Speelgoed ligt in de tijd van sinterklaas uitstekend in de markt, moeten leden van het inbrekersgilde hebben gedacht. Door het forceren van een glazen toegangsdeur aan de zijkant van het pand in de nacht van dinsdag op woensdag heeft men zich toegang verschaft tot een speelgoedwinkel aan de Markt in Weert. Eenmaal binnen werd een glazen vitrinekast opengebroken, waaruit een groot aantal spelcassettes voor spelcomputers meegenomen. De waarde van de buit bedraagt 15.000 gulden.

Gratis biljarten in Sittard

SITTARD – In Sittard is het op 12 en 13 december mogelijk om gratis kennis te maken met de biljartsport. Limburgs grootste biljartcentrum 'Center Pocket' bestaat dan één jaar. Zaterdag en zondag staan de deuren open van 12 uur 's middags tot 1 uur 's nachts. In het centrum staan veertien snookertafels, twaalf pooltafels, twee golfbiljarts en twee caramboletafels.

Nieuw busstation in Venlo

VENLO – De gemeente Venlo krijgt van het ministerie van Verkeer en Waterstaat een kleine anderhalf miljoen gulden voor de aanleg van een nieuw busstation en parkeerterrein. Het nieuwe station wordt op het Stationsplein gebouwd en op de plek waar het oude busstation staat komt een P&R-terrein (Parkeer- en Reisvoorziening) dat alleen toegankelijk zal zijn voor treinreizigers. De gemeente Venlo hoopt met de verbouwingen een einde te maken aan de onoverzichtelijke situatie rond het treinstation. Het motief van het ministerie om geld in het project te stoppen is de aanzienlijke verbetering van de kwaliteit van het openbaar vervoer in Venlo.

Vermiste Belgische niet op foto

NAMEN – Naamse rechercheurs hebben vastgesteld dat op de foto, die een uit Frankrijk afkomstige toeriste in haar hotelkamer in Hong Kong vond, met zekerheid niet Elisabeth Brichet uit Namen staat. In eerste instantie hadden veel mensen gedacht dat het om de 12-jarige Elisabeth ging, die drie jaar geleden spoorloos verdween.

Ze is geboren
Pimpelke Floor
De leden

---

†

Nooit klagend, nooit vragend
haar lasten in stilte dragend
haar handen hebben voor ons gewerkt
haar hart heeft voor ons geklopt
haar ogen hebben ons tot het laatst gezocht.

Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin dat alles voor haar betekende, is heden van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 62 jaar mijn dierbare vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, schoondochter, zus, schoonzus, tante en nicht

Ria van der Steen-van Vught

echtgenote van

Adriaan van der Steen

Merkelbeek: **A. van der Steen**
Brunssum: **Harry en Anita van der Steen-Konowalski**
Remco
Brunssum: **Henry en Jolanda van der Steen-Montie**
Kelly, Christel
Echt: **Lianne en John Meesters-van der Steen**
Chantal, Shirley
Familie van Vught
Familie van der Steen

6447 AB Merkelbeek, 2 december 1992
Mgr. Mannenesstraat 65

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op zaterdag 5 december om 11.00 uur in de parochiekerk H. Clemens te Merkelbeek, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof aldaar.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake voor de dierbare overledene, heden vrijdag om 19.00 uur in eerder genoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis in Sittard. Gelegenheid tot rouwbezoek, vrijdag van 17.30 tot 18.15 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden deze annonce als zodanig beschouwen.

De plechtige eerste jaardienst voor mijn echtgenoot en onze vader

Herman Haan

zal plaatshebben op zondag 6 december om 11.00 uur in de kerk van de H. Theresia en Don Bosco te Lauradorp.

Mevr. M. Haan
Kind en kleinkinderen

Lauradorp, december 1992

---

† **Fieke van Neer**, weduwe van Johannes Terstappen, 78 jaar, St.-Joost. Corr.-adres: Brantstraat 24, 6112 AH St.-Joost. De plechtige eucharistieviering vindt plaats op zaterdag 5 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Judocus te St.-Joost.

† **Tiel Wagener**, echtgenote van Leo Booten, 93 jaar, Dr. Philipslaan 56, 6042 CW Roermond. De uitvaartdienst zal worden gehouden op zaterdag 5 december om 11.00 uur in de Onze Lieve Vrouwe Munsterkerk te Roermond.

† **Harrie Engelen**, 75 jaar, corr.-adres: Hoogstraat 17, 6071 JM Swalmen. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op maandag 7 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Swalmen.

† **Martinus Hubertus Coolen**, weduwnaar van Anna Catharina Hubertina Stienen, 95 jaar, Bosserstraat 27, 6031 NS Nederweert. De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 5 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Nederweert.

---

†

Gesterkt door een rotsvast geloof en voorzien van de h. sacramenten is na een geduldig gedragen lijden heden van ons heengegaan mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Sybilla Bauwens

* 16 juni 1927 † 3 december 1992

echtgenote van

Clemens Brokamp

Heerlen: **Clemens Brokamp**
Amsterdam: **Harry Brokamp**
Kapelle: **Peter en Annelies Brokamp-Tijbosch**
Kerkrade: **Bert en Marleen Brokamp-Housmans**
de kleinkinderen
Familie Bauwens
Familie Brokamp

3 december 1992
Röntgenstraat 7, 6412 VG Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op maandag 7 december 1992 om 11.00 uur in de kerk van de H. Martelaren van Gorcum aan de Sittarderweg te Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats te Imstenrade, Heerlen.

Vóór aanvang van de h. mis is er gelegenheid tot schriftelijk condoleren, achter in de kerk.

Sybilla wordt bijzonder herdacht in de h. mis op zondag 6 december a.s. om 9.30 uur in voornoemde kerk.

Mamma is opgebaard in de rouwkamer van het Uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30, Heerlen.

Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar dagelijks van 16.30 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving ontvingen, gelieven deze advertentie als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een voorbeeldig en zorgzaam leven is heden, op de leeftijd van 74 jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken, overleden mijn dierbare man, onze lieve pap, schoonpap, opa, broer, zwager, oom en neef

Johannes (Jo) van der Werf

echtgenoot van

Fien Smeets

Fien van der Werf-Smeets
kinderen, kleinkinderen en familie

6243 AZ Geulle, 2 december 1992 Moorveld 4a

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal worden gehouden op maandag 7 december om 10.30 uur in de kerk van Het Onbevlekt Hart van Maria te Waalsen-Geulle.

Op zaterdagavond om 19.00 uur gedenken wij hem in een avondwake in voornoemde [illegible]
[illegible] rouwkapel, bij de [illegible]
zaterdag na de avondwake [illegible]

Voor de belangstelling en het medeleven door u betoond na het overlijden en tijdens de begrafenis van mijn geliefde man, onze vader en opa

Karel Erven

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

U was voor ons een grote steun en gaf ons het gevoel dat hij door velen geliefd en gerespecteerd werd.

[illegible]
Kinderen en kleinkinderen

Voerendaal december 1992

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 6 december a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Laurentius te Voerendaal.

Met leedwezen hebben wij kennis genomen van het overlijden van

ir. J.A.M.H. Masset

oud-directeur HTS Heerlen

Als directeur van de Hogere Technische School te Heerlen in de periode 1953-1965 heeft hij een belangrijke bijdrage geleverd aan de vorming van vele jonge HTS-ingenieurs. Diegenen, die hem in die periode hebben leren kennen, zullen hem met veel waardering in herinnering houden.

Heerlen, 3 december 1992

Namens bestuur, directie en personeel
van de Sector Techniek
van de Hogeschool Heerlen

Helaas moeten wij afscheid nemen van onze eerste adviseur en erevoorzitter, de heer

ir. J.A.M.H. Masset

Op woensdag 6 juli 1932 werd hij tijdens een eerste algemene ledenvergadering van de studentenvereniging Woord en Daad van de HTS Heerlen, geïnstalleerd als technisch adviseur.

En dat was een goede keus.

In onze herinnering zal hij blijven voortleven als een persoon, die zeer veel voor de vereniging heeft betekend, die op een hartelijke en persoonlijke wijze de bestuursleden gedurende de jaren 1932 tot 1953 heeft geadviseerd en die bovendien het vertrouwen genoot van studenten in de moeilijke omstandigheden tijdens de oorlog 40-45.

Heerlen, 3 december 1992.

Namens het bestuur en de adviseurs
van de studentenvereniging Woord en Daad
van de HTS Heerlen.

---

†

Heden overleed, tot onze droefheid, toch nog onverwacht, voorzien van de h. sacramenten der zieken, in de leeftijd van 80 jaar onze goede en zorgzame vader, schoonvader, lieve grootvader, broer, schoonbroer, oom en neef

Willem Arthur Debeije

weduwnaar van

Cornelia Combé

Wij bevelen zijn ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
Heerlen: **J. Debeije**
Heerlen: **M. van Grimbergen-Debeije**
J. van Grimbergen
Heerlen: **John van Grimbergen**
Fia van Grimbergen-Sijstermans
Heerlen: **Corrie van Grimbergen**
Marcel van de Kleut
Heerlen: **Hans van Grimbergen**
Marion Hanssen
Familie Debeije
Familie Combé

Kerkrade, Lückerheide, 2 december 1992
Corr.-adres: Granaatstraat 13, 6412 SN Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 7 december om 11.00 uur in de kapel van het verzorgingstehuis Lückerheide, gelegen aan de St.-Pieterstraat 145 te Chèvremont-Kerkrade, waarna aansluitend crematie te Heerlen.

Bijeenkomst in de kapel [illegible]

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij de begrafenis van onze moeder, oma en grootmoeder

Josefina Oellers-Pestel

betuigen wij hierbij onze hartelijke dank.

Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 5 december a.s. om 18.00 uur in de Lambertuskerk te Kerkrade.

Met verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van

Gertie Schroeder

echtgenote van

Ger Colemans

Onze gedachten gaan uit naar haar familie.

Vroom & Dreesman
Kerkrade

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden overleed, voorzien van het sacrament der zieken, tot onze grote droefheid, in de leeftijd van 77 jaar, mijn lieve man

Martin Bronneberg

echtgenoot van

Caroline van den Berg

Mevr. C. Bronneberg-van den Berg

6217 KC Maastricht, 30 november 1992
St.-Annalaan 68D.

Op uitdrukkelijk verzoek van de overledene heeft de crematie in alle stilte plaatsgevonden.

---

† [illegible] Peckers, echtgenoot van [illegible] 15, Maastricht. [illegible] december om 10.30 uur in de parochiekerk van de Vier Evangelisten te Malberg-Maastricht.

† **Barbara Rokx**, weduwe van Dolf Konings, corr.-adres: Oude Baan 39 Buchten. De uitvaartdienst gevolgd door de crematie vindt plaats op zaterdag 5 december om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Martinus te Wyck-Maastricht.

† **Hubertus (Breur) Verjans**, echtgenoot van Anna Barbara Rademaekers, Muntstraat 3, Maastricht. De uitvaartdienst gevolgd door de crematie vindt plaats op zaterdag 5 december om 11.00 uur in de parochiekerk van St-Matthias te Maastricht.

† **Harry Seegers**, echtgenoot van Tonny Luijten, Patakonruwe 2, Maastricht. De uitvaartdienst gevolgd door de crematie vindt plaats op zaterdag 5 december om 14.00 uur in de parochiekerk van de Vier Evangelisten te Malberg-Maastricht.

Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor het medeleven, ondervonden bij het overlijden en de begrafenis van onze lieve vader en opa

Martin Boermans

weduwnaar van

Mia Steins

wilen wij u allen langs deze weg hartelijk danken voor de vele condoléances, h.h. missen en bloemen, alsmede voor uw aanwezigheid bij de begeleiding naar zijn laatste rustplaats. Dit was voor ons een grote steun.

Kinderen en kleinkinderen

December 1992

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 6 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Stephanus te Wijnandsrade.

Wegens sterfgeval is onze zaak tot en met
9 december a.s. gesloten

Café "Ons Limburg"

Geerstraat 30, Heerlen

Roos Grooten

Enige en algemene kennisgeving

†

Geheel onverwacht moesten wij, op 70-jarige leeftijd, afscheid nemen van onze zus, schoonzus, tante en nicht

Agnes Breuer

weduwe van

Hubert Joseph Frederiks

Uit aller naam:
familie Breuer
familie Frederiks

Landgraaf, 1 december 1992, Piet Heinstraat [illegible]
Corr.adres: Clarastraat 17, 6462 TN Kerkrade

De uitvaartplechtigheid zal plaatsvinden op zaterdag 5 december as. om 14.00 uur in de aula van het mortuarium Schifferheide, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof te Schaesberg, Hoofdstraat.

Dankbetuiging

Graag zouden wij u allen persoonlijk willen bedanken voor uw warme blijken van medeleven bij het overlijden van mijn man, onze vader, schoonvader en opa

Hil Fens

Het was voor ons hartverwarmend dat zovelen met ons meeleefden.

Zijn stoel is nu leeg, maar zijn liefde voor ons zal altijd in onze herinnering blijven.

Mevr. B. Fens-Elmendorp
kinderen en kleinkinderen

Mr. J.Th.M. Pas, notaris ter standplaats Beek-Limburg, deelt hierbij mee dat de openbare verkoop van het pand [illegible] 23 te Elsloo, aangekondigd voor 15 december a.s.,
GEEN DOORGANG ZAL VINDEN.

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897396

RECTIFICATIE

Gedeputeerde Staten van Limburg maken bekend, dat op 3 november 1992 bij hen is binnengekomen de aanvraag d.d. 28 september 1992, (ingeschreven onder nr. Bv 10388) van L.W.J. Meulsberg, Nieuwstraat 19, 6171 GP Stein, om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet, voor het uitbreiden van de inrichting met een experimentele betonmenginstallatie, met een capaciteit van 10.000 ton per jaar, en het verlengen van de vigerende vergunning voor een periode van vijf jaren, op een perceel aan de Heidekampweg in de gemeente Stein. De aanvraag en andere ter zake zijnde stukken liggen ter inzage van 25 november 1992 tot 25 december 1992 en wel: - in het Provinciehuis te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de werkuren; - in het gemeentehuis van Stein tijdens de werkuren, en bovendien na telefonische afspraak (tel. 046-331888), alsmede tijdens de werkuren na laatstgenoemde datum op deze plaatsen tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag. Tot uiterlijk 25 december 1992 kunnen tegen het verlenen van de aangevraagde vergunning gemotiveerde bezwaren kenbaar worden gemaakt; - hetzij schriftelijk, bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het nummer van de aanvrage; - hetzij mondeling, in persoon of bij gemachtigde, tijdens de openbare zitting op 15 december 1992 om 11.30 uur in het gemeentehuis van Stein. Degene die een bezwaarschrift indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Alleen degenen, die bezwaren hebben ingebracht op de wijze als bovenomschreven en een ieder die aantoont, dat hij daartoe redelijkerwijs niet in staat is geweest, kunnen bezwaren tegen de ontwerp-beschikking indienen en zijn later tot het instellen van beroep gerechtigd.

---

officiële mededeling

GEMEENTE BEEK

OPENBARE BEKENDMAKING

De burgemeester van de gemeente Beek (L.) maakt ter voldoening aan het bepaalde in artikel 26, lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat met ingang van 7 december 1992, gedurende één maand ter gemeentesecretarie, afdeling Grondgebiedzaken, sector Exploitatie en Ontwikkeling Vastgoed (kamer 121), Raadhuisstraat 9, voor een ieder ter inzage ligt het bij raadsbesluit van 12 november 1992 vastgestelde bestemmingsplan "Bedrijvenpark Techno-Port Europe, herziening 1992".

Aangezien bij de gemeenteraad geen bezwaren zijn ingediend en de raad het bestemmingsplan ongewijzigd heeft vastgesteld, is niemand gerechtigd bezwaren in te dienen bij het college van Gedeputeerde Staten.

Beek (L.), 4 december 1992
De burgemeester voornoemd,
A.G.J. van Goethem

GEMEENTE BEEK

OPENBARE BEKENDMAKING

De burgemeester van de gemeente Beek (L.) maakt ter voldoening aan het bepaalde in artikel 26, lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat met ingang van 7 december 1992, gedurende één maand ter gemeentesecretarie, afdeling Grondgebiedzaken, sector Exploitatie en Ontwikkeling Vastgoed (kamer 121), Raadhuisstraat 9, voor een ieder ter inzage ligt het bij raadsbesluit van 12 november 1992 vastgestelde bestemmingsplan "3e Partiële Herziening bestemmingsplan Groot Genhout".

Aangezien bij de gemeenteraad geen bezwaren zijn ingediend en de raad het bestemmingsplan ongewijzigd heeft vastgesteld, is niemand gerechtigd bezwaren in te dienen bij het college van Gedeputeerde Staten.

Beek (L.), 4 december 1992
De burgemeester voornoemd,
A.G.J. van Goethem

'Dikke Billy' gepakt met richtmicrofoon bij buren

Van onze verslaggever

DEN BOSCH - Heeft de buurman van de wegens drugsmisdrijven in Maastricht tot zes jaar celstraf veroordeelde 'Dikke Billy' P. (50) uit Schinveld het regionaal recherchebijstands gelegenheid gegeven richtmicrofoons te plaatsen en is P. daarom gearresteerd en veroordeeld? Het Hof in den Bosch vindt deze vraag van mr. David Moszkowicz zo belangrijk dat de appèlzaak gisteren tot 18 januari werd aangehouden. De getuige/buurman die, om niet geheel duidelijke redenen niet ter zitting was verschenen, zal in januari alsnog moeten verschijnen. Het hof heeft een bevel tot medebrenging uitgevaardigd.

Dikke Billy werd in 1991 aangehouden op verdenking lid zijn te zijn van een criminele organisatie die xtc-tabletten fabriceerde en exporteerde. Volgens mr. Moszkowicz werd Billy in Maastricht veroordeeld op basis van afgeluisterde telefoongesprekken.

„Zoals in dit soort drugszaken was weer de telefoonhoorn zogenaamd 'langdurig van de haak' in de woning van de verdachte en daarom kon de recherche precies noteren wat er allemaal gebeurde in huize P. Op het moment dat ik uit betrouwbare bron vernam dat mogelijk met richtmicrofoons is gewerkt vanuit een naburige woning heb ik de president van het hof gevraagd de buurman te mogen horen," aldus de Maastrichtse raadsman gisteren.

In de zaak P. werd overigens nooit een XTC-tablet door de politie gevonden en werden ook A. V. (27) uit Landgraaf en zoon Th. P. (26) door de rechtbank in Maastricht veroordeeld (elk tot drie jaar) op basis van die afgeluisterde gesprekken.

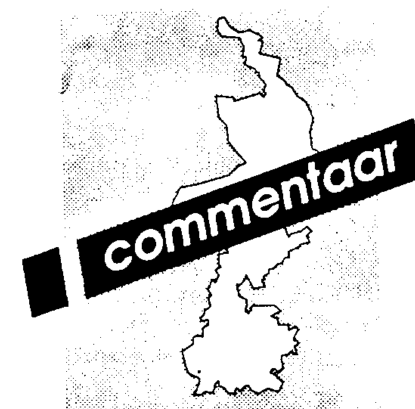
Zoals bekend is het gebruik van richtmicrofoons alleen met speciale toestemming van de rechter-commissaris toegestaan.

„Ik weet niet wat de man kan vertellen, maar vindt zijn verklaring wel van belang voor mijn cliënt," aldus de raadsman.

Bijeenkomst fascisten in Aken onzeker

AKEN – Volgens de Akense burgemeester dr Jürgen Linden is het zo goed als zeker dat de voor vandaag aangekondigde bijeenkomst van de Nationaldemokratische Partei Deutschlands (NPD) in de omgeving van Aken niet zal plaatsvinden.
De tot deze extreem rechtse groepering behorende groep Duitsers wilde zich in eerste instantie bij de afslag Brand-Lichtenbusch aan de autosnelweg Aken-Keulen verzamelen om vervolgens naar een onbekend adres te vertrekken voor een zogenaamde 'Duitse Liederenavond'.

De raad van Aken droeg de politie en het gemeentebestuur deze week op er alles aan te doen oponthoud van de NPD-aanhangers in de omgeving Aken te verhinderen. Antifascisten uit Limburg en Aken hadden al aangekondigd met de NPD-aanhangers de strijd te willen aanbinden.
Volgens burgemeester Linden van Aken luidde de laatste informatie gisteravond dat de NPD-leden rechtstreeks door zouden reizen naar een verder onbekend adres in de Belgische Ardennen om hun besloten avond te houden.

Lego

De droom van honderden nieuwe banen door een kindvriendelijk Legopark in Heerlen is voorbij. De teleurstelling bij de gemeente, de provincie en het Liof is begrijpelijk. Gezien de uiterst gunstige ligging van het beoogde terrein Beitel-Zuid achtte Zuid-Limburg zich kansrijk. Achteraf bleek alle hoop gebaseerd te zijn op een te gunstige voorstelling van zaken door Lego. Want de Deense speelgoedgigant laat nu weten dat het eigenlijk al sinds 1991 wel vaststond dat de omgeving London een uitmuntende plek was voor Legoworld. Het lijkt er een beetje op dat de andere vijf kandidaten, waaronder Heerlen, bij de neus zijn genomen. Een pijnlijke constatering.
Die teleurstelling moet Heerlen maar snel zien te verwerken. Want nu rijst de vraag wat Heerlen in de nieuwe situatie met het vijftig hectare grote Beitel-Zuid gaat doen. De gemeente bereidt een nieuw bestemmingsplan voor dat ook de vestiging van bedrijven mogelijk maakt. Nadat Legoworld als een soort breekijzer heeft gefungeerd om Beitel-Zuid van zijn akkers en fruitbomen te ontdoen, wordt het gebied automatisch tot bedrijventerrein gebombardeerd. Maar die vanzelfsprekendheid is niet op z'n plaats.
Een zekere voorraad aan bedrijfsterreinen is vanuit economisch oogpunt noodzakelijk. Maar: op bedrijventerrein Beitel is nog plaats, Heerlen heeft dertig hectare Geleendal liggen plus een groot gebied Beitel-Locht, en bovendien wordt het honderd hectare grote grensoverschrijdende bedrijventerrein ontwikkeld.
Als je Beitel-Zuid reserveert voor industrie is een driehonderd hectare groot gebied ten zuiden van Heerlen kort na de eeuwwisseling omgetoverd in een industriebastion van nationaal formaat. Je kunt je afvragen of dat niet botst met het leefmilieu in het toch al dichtbevolkte Oostelijk Zuid-Limburg. Nu Legoworld is weggevallen, moet de discussie helemaal opnieuw beginnen.

J. P.

Gewestvoorzitter Jacobs haalt uit naar Den Haag

'Midden-Limburg zonder A73 wordt reservaat'

Van onze verslaggever

ROERMOND – Als de aanleg van de A73 nog lang op zich laat wachten, hoef je alleen nog maar hekken rond Midden-Limburg te plaatsen om er een reservaat van te maken. Dan blijft er een gebied bewaard waar je kunt zien hoe het vroeger was. Dat zei voorzitter A. Jacobs gisteren om juist aan te geven dat de Rijksoverheid vaart moet maken om dit te voorkomen.

„Waar een wil is, is een weg. We hebben helaas de indruk dat niemand achter een Haags bureau zich druk maakt over Midden-Limburg. Er moet gewoon 700 miljoen op tafel komen. We hopen dan ook dat de Tweede Kamer uitvoering geeft aan de recente CDA-motie."
In de uitgebreide commissievergadering over het meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport 1993-1997 op 2 november jl. diende het CDA een motie in waarin de minister van Verkeer en Waterstaat is verzocht op korte termijn een convenant af te sluiten tussen het ministerie en de provincie Limburg. Daarin moet worden vastgelegd dat de start van de aanleg van de A73-zuid direct aansluit op het gereedkomen van de A73-noord (Boxmeer-Venlo). De motie zal in de loop van december in de Kamer worden behandeld.

„De vraag naar de tracékeuze, afhankelijk van de uitkomst van de Milieu Effect Rapportage, staat los daarvan," aldus Jacobs: „Bovendien doen we een dringend beroep op de gemeenten om de gelden voor voorfinanciering vast te houden, ook met het oog op de verdere uitbouw van die gelden door rente-opbrengst."
Hoewel het gewest volhoudt dat de A73 in eerste instantie een project is en blijft van de overheid, vindt Jacobs dat de regio niet stil mag vallen.

Werkbezoek

● *V.l.n.r.: Deputé ir. M. Lodewijks, voorzitter mr. A. Staatsen van de MER-commissie en hoofdingenieur-directeur ir. M. de Water van Rijkswaterstaat directie Limburg.* Foto: JAN PAUL KUIT

Statencommissie 'de lucht in'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De leden van Provinciale Staten die zitting hebben in de vaste commissie voor Economische Zaken, verkeren vandaag letterlijk en figuurlijk in hoger sferen.

Met het doel een betrouwbare indruk te krijgen van de vele logistieke ontwikkelingen in deze provincie, trekt de voltallige commissie er een lange dag op uit. Hoogtepunt van dit 'werkbezoek op lokatie' vormt een rondvlucht vanaf Maastricht Airport boven de logistieke knooppunten en de voornaamste in deze sector opererende bedrijven in Limburg en het westen van Duitsland.

Op de slapende militaire vliegbasis De Peel bij Venray zetten de Statenleden vervolgens voet op Noordlimburgse bodem, om van daaruit per bus hun werkbezoek voort te zetten. Zo neemt de commissie onder meer de ontwikkelingen in ogenschouw op en rond de Venlose industrieterreinen Trade Port en Trade Port West. Ter plekke verzorgt de Venlose wethouder Th.Stroeken een inleiding.

Om het aangename met het nuttige te verenigen, werken de Statenleden voorafgaand aan de rondvlucht ook nog hun reguliere commissievergadering af. Voor de gelegenheid vindt die overigens niet plaats in het provinciehuis, maar in de conferentiezaal van Maastricht Airport.

Landelijke estafette-actie eindigt in Amsterdam

Collecte Aids Fonds start in Maastricht

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Honderd studenten hebben gisteren in Maastricht het spits afgebeten van een 'estafette-collecte', waarvan de opbrengst bestemd is voor het Aids Fonds. Van twee uur 's middags tot negen uur 's avonds werd de binnenstad overspoeld door collectanten die gerecruteerd waren uit diverse studentenverenigingen in Maastricht. De uiteindelijke opbrengst van de collecte bedroeg net meer dan vijftienduizend gulden.

Namens de studentenvereniging Circumflex coördineerde Ilse van Hartevelt de originele actie in Maastricht. „Paulus Huitema, die de estafette-collecte landelijk organiseert, benaderde Circumflex enige tijd geleden met de vraag om de Maastrichtse studentenverenigingen warm te maken voor deze actie. We zijn meteen aan de slag gegaan en hebben contact opgenomen met de grote disputen in onze stad. Die mobiliseerden hun achterban met als resultaat 100 deelnemers. Koko, Tragos en Circumflex leverden elk 30 collectanten, terwijl tien studenten op individuele titel de geldbus ter hand namen."

Gul

Het winkelende publiek wilde wel meewerken aan de actie en gaf met gulle hand. Rond vier uur werd al de eerste volle bus in de Societeit van SV Circumflex afgegeven. Precies 107 gulden werd als eerste bedrag in het kasboek bijgeschreven. Even later kwam de geldstroom goed op gang en in de pauze, waarin soep en broodjes werden genuttigd, kon de organisatie reeds bogen op een behoorlijk saldo. Dit werd nog verhoogd in de avondsessie die duurde totdat de winkels hun deuren sloten.

De estafette-collecte doet na Maastricht nog negen andere steden aan en eindigt op 27 februari in Amsterdam. Het Aids Fonds is van plan om de opbrengst vooral te besteden aan het wetenschappelijk onderzoek. Verder wordt er geld bestemd voor individuele hulpverlening, buddyprojecten, voorlichting en projecten in de Derde Wereld.

Ter Veld mag geen onherroepelijke besluiten nemen

Kamer eist onderbouwing korting werkvoorziening

● *Staatssecretaris Elske Ter Veld maakte in de Kamer duidelijk dat ook zonder decentralisatie de werkvoorziening met een bezuiniging zal worden geconfronteerd.*

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – Staatssecretaris Elske ter Veld van Sociale Zaken mag van de Tweede Kamer voorlopig geen besluiten nemen over een bezuiniging van 250 miljoen gulden jaarlijks op de sociale werkvoorziening (wsw) ingaande 1994. Ook mag zij voorlopig geen onherroepelijke beslissingen nemen over de voorgenomen overheveling (decentralisatie) van de wsw-gelden (jaarlijks 3,2 miljard) naar het Fonds Sociale Vernieuwing en daarmee naar de gemeenten. Ter veld moet de haalbaarheid van de voorstellen eerst onderbouwen.

Dat kreeg de bewindsvrouw gisteren te horen tijdens een mondeling overleg met de Vaste Kamercommissie voor Sociale Zaken. Vrijwel de gehele Kamer is ongerust over de financiële situatie van veel wsw-instellingen. Door de huidige wijze van financieren van de wsw-instellingen (via vaste, jaarlijkse budgetten) en een reeks van kabinetsmaatregelen zouden veertig procent van de wsw-instellingen in 1991 exploitatieverliezen lijden. Dat heeft het Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening aan de Kamer geschreven.

CDA en PvdA hebben tegen de achtergrond van die cijfers grote twijfels of de voorgenomen bezuiniging van 250 miljoen gulden haalbaar is zonder ontslagen; VVD, Groen Links en D66 denken dat het niet kan.
In Limburg wordt gevreesd dat de maatregel zal leiden tot het verlies van duizend banen, vooral in het zuiden. Van de Kamer mag een bezuiniging niet tot banenverlies leiden.

De fracties vroegen gisteren opheldering van Ter Veld over de door de wsw-instellingen verschafte cijfers, waarover zij zeer ongerust zijn.

CDA en VVD voelen verder niets voor de zin van overheveling van de wsw-gelden naar de pot voor de sociale vernieuwing. Met de andere fracties vrezen zij de nadelige herverdeeleffecten daarvan voor regio's als Zuid-Limburg, waar enorm veel gehandicapten in wsw-verband werken en duizenden banen zouden kunnen verdwijnen. Bovendien vreest de Kamer dat de gemeenten het wsw-geld voor andere zaken zullen gebruiken, waardoor banen verdwijnen.

De staatssecretaris maakte duidelijk dat ook zonder decentralisatie de werkvoorziening met een bezuiniging zal worden geconfronteerd. Momenteel wordt onderzocht of het bedrag van 250 miljoen gulden haalbaar is.

De bewindsvrouw twijfelde hardop aan de juistheid van de door de wsw-instellingen gepresenteerde negatieve exploitatiecijfers. Volgens Ter Veld 'lijdt men vooral onder wat men vreest'. Wel signaleerde zij dat de gemeentelijke bijdragen aan de wsw-instellingen zijn verlaagd.

Ter Veld twijfelde ook aan de negatieve financiele gevolgen van het kabinetsbeleid. Zij zegde de Kamer echter toe begin juni 1993 cijfermateriaal over de financiële positie van de wsw-instellingen te verschaffen aan de hand van de exploitieresultaten over 1992.

Tevens zal zij dan haar visie over de toekomst van en de bezuiniging op de wsw duidelijk maken. De Kamer spreekt daar dan nog die maand over.

Mer-Commissie bekijkt varianten van tracé A73

ROERMOND – Een werkgroep uit de landelijke Commissie mer heeft gisteren Midden-Limburg bezocht in verband met de geplande aanleg van de Rijksweg 73-Zuid tussen Venlo en Maasbracht. De negen leden van de werkgroep hebben per bus de verschillende tracé-varianten op de oostelijke en westelijke Maasoever in ogenschouw genomen.

Voorzitter mr. Jos Staatsen van de werkgroep wilde na afloop geen mededelingen doen over de bevindingen van de werkgroep. Na de excursie heeft de werkgroep wel meteen vergaderd in Roermond. „We zijn geen beslissers, maar adviseurs," benadrukte Staatsen.

De werkgroep zal in eerste instantie beoordelen of de richtlijnen voor een te maken mer voldoende zijn geformuleerd. Dat advies wordt uiterlijk 17 december door de werkgroep aan de minister van Verkeer en Waterstaat meegedeeld. De werkgroep zal uiteindelijk ook de mer beoordelen. Dit is naar verwachting over een jaar klaar.

Tijdens de excursie kreeg de werkgroep uitleg van medewerkers van Rijkswaterstaat. Andere deelnemers waren deputé ir. Michel Lodewijks, ir. J. Schreurs van de regionale inspectie volksgezondheid en milieuhygië en en dr. ir. M. Wagemans van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Openluchtrecreatie.

Ambtenarenfitness Kerkrade gaat door

Van onze verslaggever

KERKRADE – Het project fitness-gymnastiek voor de ambtenaren van de gemeente Kerkrade is zo'n succes, dat de gemeente bekijkt of de bedrijfsfitness kan worden opgenomen in de secundaire arbeidsvoorwaarden van het gemeentelijke personeel.

Nadat de Kerkraadse ambtenaren van vorig jaar september tot aan de afgelopen zomervakantie eerst op proef via de gemeente konden deelnemen aan gymnastiek, atletiek, zwemmen en fitness, is Kerkrade deze week gestart met meer permanente bedrijfsfitness. De gemeente betaalt 7.500 gulden, de deelnemers betalen via eigen bijdragen de overige zesduizend gulden.

Uit een evaluatierapport van het vorig jaar gestarte proefproject blijkt dat gemiddeld ruim zeventig procent van de 114 aangemelde ambtenaren aan de sportactiviteiten deelnam. De ambtenaren toonden de meeste belangstelling voor zwemmen en fitness.

De ambtenaren sportten deels in werktijd, deels in hun vrije tijd. De trainingen werden verzorgd door SSD-medewerkers (Stimulering Sport deelname), een trainer van een atletiekvereniging en een profesionele fitness-instructeur.

Vier ambtenaren werden na een sportkeuring, verplicht voor deelnemers ouder dan veertig jaar, doorverwezen naar een medisch specialist. Nadrukkelijk meldt de dienst Personeel en Organisatie van de gemeente voorts dat niemand wegens ziekte zijn werk heeft moeten verzuimen, wegens een bij de bedrijfsfitness opgelopen sportblessure. Opvallend is verder dat de instructeurs van het onderdeel atletiek melden dat de deelnemers aanvankelijk 'technisch zeer zwak' liepen. De trainingen bleken echter zo succesvol, dat enkele deelnemers inmiddels hebben deelgenomen aan loopsportevenementen als Sjtoekke i Kirchroa en de Telematicaloop.

Vrom positief over intensivering beleid gemeenten

Veel meer controles op milieubeleid bedrijven

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - Het aantal milieuambtenaren bij de 56 Limburgse gemeenten is sinds begin 1989 gestegen van 99 tot 145 eind 1991. Deze groei zet zich in 1992 verder door. Als gevolg hiervan vinden er bij de bedrijven ook veel meer controles plaats op het naleven van de milieuvoorschriften: in 1991 werden ruim 4800 bedrijven bezocht, een aantal dat in 1989 nog slechts op 1876 lag.

Dat blijkt uit een onderzoek over het jaar 1991 van de Inspectie Milieuhygiene van het ministerie van Vrom. De inspectie is vrij positief over de ontwikkelingen in Limburg: in navolging van het landelijke beeld zijn de gemeenten 'met veel enthousiasme aan de slag gegaan om op een geïntensiveerde wijze uitvoering te geven aan hun taken op milieugebied.'

Een aantal jaren gelden constateerde Vrom dat het milieubeleid van de Nederlandse gemeenten zwaar te wensen overliet. Dat betrof specifiek het verlenen van vergunningen op basis van de Hinderwet, Wet Chemische Afvalstoffen, wet Bodembescherming en de Lozingsverordening riolering, en de controle op de naleving daarvan.

Om de achterstanden weg te werken geeft het ministerie financiële bijdragen op basis van Bijdrageregeling uitvoering gemeentelijke milieubeleid. Daarvan maken inmiddels 622 van de 647 Nederlandse gemeenten gebruik.

De regeling werkt volgens Vrom goed. In Limburg nam het totaal aantal verleende vergunningen de afgelopen jaren toe met tien procent naar 1521 in 1991. In de jaren 1992 tot en met 1994 staan nog zo'n 10.000 vergunningverleningen op het programma. De kwaliteit van de verleende vergunningen zou beter worden. De Inspectie Milieuhygiëne heeft in 1991 de kwaliteit van het milieubeleid in twintig Limburgse gemeenten onder de loep genomen. Behalve Brunssum en Simpelveld zijn dat alle gemeenten in Midden- en Noord-Limburg.

Voor 1 januari 1995 moeten de gemeenten hun achterstand op het gebied van het milieubeleid hebben ingelopen. De meeste Limburgse gemeenten zullen daartoe nog een forse inspanning moeten leveren, constateert het ministerie. De meeste Limburgse gemeenten zouden dat echter wel kunnen halen.

De intergemeentelijke samenwerking op miliebeleid in Limburg komt volgens Vrom ook aardig op gang. Daar hebben inmiddels tien gemeenten een volledige dagtaak aan; in 1989 was daar nog niemand mee bezig.

Minister Alders laat in een brief aan de Kamer overigens wel weten er bezorgd over te zijn dat circa eenderde van de Nederlandse gemeenten in 1995 de achterstanden niet zal hebben weggewerkt. Hij laat onderzoeken wat hiervan de oorzaken zijn. Dit onderzoek kan ertoe leiden dat een aantal gemeenten in 1993 geen financiële bijdrage meer krijgt.

'Schols Expeditie bv nieuw bedrijf in Kerkrade'

Transportbedrijf Schols in Lanaken snel failliet

MAASTRICHT – De transportbedrijven Schols Holding Maastricht bv en Internationaal Transportbedrijf Schols bv in het Belgische Lanaken worden snel failliet verklaard. De rechtbank verleende beide bedrijven, waar in totaal ongeveer veertig mensen werken, gisteren uitstel van betaling. Schols bestaat bijna 85 jaar.

Directeur Bosma van de Scholsbedrijven lichtte gisteren het personeel in. „Onze grootste opdrachtgever KNP heeft de contracten niet verlengd omdat KNP alleen zaken wil doen met een gezond bedrijf. Onze huisbankier ABN-Amro heeft de geldkraan dichtgedraaid en eigen geld hebben we ook niet meer. De leasemaatschappij eist de vrachtwagens terug. Dat betekent dus het einde."

Het bedrijf heeft volgens de directeur een schuld van enkele tonnen. Volgens Bosma, die nog geen jaar directeur is, is de deplorabele situatie ontstaan door meerdere oorzaken. „Te hoge overhead-kosten, altijd volgens de CAO betaald waar concurrenten dat vaak niet doen."

De aandeelhouder van beide bv's is volgens Bosma de oud-directeur Harry Schols. Schols zelf is nog steeds directeur van 'Schols Bulk', dat vanuit Maastricht opereert. Medio 1991 is Schols Bulk losgekoppeld van het Schols-concern in Lanaken.

Volgens het meerendeel van het personeel is bij Schols sprake geweest van wanbeleid. „Harry Schols ruilt een dure leasewagen van 'Schols Bulk' tegen een bijna afgeschreven wagen vanuit Lanaken, waardoor hier dus de kosten oplopen," meende een van hen.

Opmerkelijk is dat het vervoerspakket dat de KNP heeft uit te besteden naar een nieuw bedrijf is gegaan waarvan transporteurs 'Schols', 'Kerres Bost' uit Kerkrade en 'Gehlen' uit Vaals de belangrijkste oprichters zijn. Het nieuwe bedrijf zou 'Schols Expeditie BV' gaan heten.

Joop Munscher, bestuurder van de Vervoersbond FNV, meende dat door de oprichting van het nieuwe bedrijf juridisch gezien geen sprake is van een overname maar het daar in de praktijk wel op neerkomt. „De schuldeisers en alle bedrijfslasten zijn door deze constructie in feite buiten de deur gezet. Het lijkt niet waarschijnlijk dat het kleine deel van de chauffeurs dat misschien kan overstappen zijn opgebouwde rechten meeneemt."

Glaasje op...

'Nuchtere Jongeren' in stadsbibliotheek

● *Tot 11 december is de expositie van de Nationale Commissie tegen het Alcoholisme te zien in de stadsbibliotheek van Maastricht.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN.

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De Nederlandse drankbestrijders, die het 150-jarig bestaan vieren van de organisatie ANDO, hebben de stadsbibliotheek van Maastricht uitgekozen voor de tentoonstelling die jongeren moet confronteren met de gevolgen van alcoholmisbruik. Deputé Ger Kockelkorn die de expositie voor geopend mocht verklaren, noemde direct al harde cijfers van diverse onderzoekingen waarmee hij wilde aantonen hoe bar het is gesteld met het alcoholgebruik door jongeren.

De gedeputeerde wees aan het begin van zijn toespraak op de grote tolerantie die in Limburg bestaat ten opzichte van alcohol. Bij elk volksfeest wordt er bier getapt en dat verhoogt de feestvreugde. Maar de deputé haalde er ook de criminaliteit bij en de problemen voor de volksgezondheid. Zelfs de huisartsen kregen een veeg uit de pan, want die zouden zich intensiever met de alcoholproblemen moeten bezig houden, zo had hij in een wetenschappelijk rapport gelezen. De Provincie wil overigens zelf meedoen aan preventieve voorlichting; instanties die zich daarmee bezig houden, kunnen rekenen op ondersteuning vanuit het Provinciehuis.

Lag in 1982 het aantal probleemdrinkers een stuk voor op de rest van Nederland, inmiddels is daar geen sprake meer van. Ook woordvoerder J. Ros van de organisaties die zich met alcoholpreventie bezighouden, noemde cijfers. Zoals dat van de drie miljoen Nederlanders die op een of andere manier lijden aan de gevolgen van alcoholmisbruik. En: '33 procent van de jongeren drinkt per week meer dan 11 glazen'.

Hij zei zich bovendien te verbazen over de grote mate van acceptatie van alcohol in tegenstelling tot die van drugs. De organisaties willen echter niet de leut maar het leed achter alcohol bestrijden, zo werd nadrukkelijk gezegd. Een kwart van de ziekenhuisbedden zou leeg komen te staan als het alcoholprobleem opeens uit de wereld zou zijn. En dat moet te denken geven.

Na de toespraken werd er – met een glaasje druivensap – getoast op het 'Jaar van de Nuchtere Jongeren', waartoe 1992 bleek te zijn uitgeroepen.

Minister Dales komt bonden tegemoet met ABP

DEN HAAG – Minister Dales (Binnenlandse Zaken) is bereid de verzelfstandiging van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) in een privaatrechtelijke overeenkomst met de ambtenarenbonden vast te leggen.

Dales wilde dit in een convenant regelen, maar de bonden willen voorkomen dat een volgend kabinet zo'n convenant naast zich neerlegt. De grote winst voor de bonden is dat de overheid niet langer geld aan een zelfstandig pensioenfonds kan onttrekken voor de leniging van de eigen financiële nood (financieringstekort).

Gisteren bespraken Dales en de bonden een voorstel van de minister, dat in principe op steun van de bonden kan rekenen. Als technisch overleg over premiehoogte en het wegwerken van het fondstekort (ontstaan doordat de overheid geld uit het fonds putte) met succes kan worden afgerond, zal er op 16 december een beginselovereenkomst worden getekend.

Daarna zullen de Kamer en de achterban van de bonden zich erover buigen. Begin volgend jaar kan dan een definitieve overeenkomst worden gesloten.

Fraude Lummen half miljoen

LUMMEN – De gerechtelijke politie van Lummen heeft een inval gedaan in het gemeentehuis van het Belgisch-Limburgse Lummen. Er zou de afgelopen tien jaar fraude zijn gepleegd voor een bedrag van bijna een half miljoen gulden.

De politie onderzoekt een klacht over het oneigenlijke gebruik van het gemeentezegel. Crossers, die van de gemeenteterreinen gebruik maken, moesten daarvoor 200 frank per dag betalen. Ze kregen ook een betalingsbewijs, waardoor verondersteld werd dat het geld naar de gemeentekas vloeide. Dat blijkt niet zo te zijn. Twee beldiendes zijn meegenomen voor verhoor.

Frank Versteegh 'komt graag bij de mensen thuis'

'Extraatjes' voor de Royal Jordanian Falcons

Vervolg van pagina 7

BEEK – Frank Versteegh komt graag bij de mensen thuis. 'Of het nu per Victoria Vesta-tv- spotje of per vliegtuig is', zegt hij. Het vliegen in 'aerobatics' is zijn lust, het verkopen ervan zijn leven. In de fraaie VIP- room van Air Service Limburg verhaalt hij niet zonder enige trots over de geslaagde deal met de koninklijke familie in Amman. Feisal bleek zo onder de indruk van de 'inside spins', 'slow-rolls', en 'flatspins' die Frank met de Extra 300 kan laten zien dat hij besliste dat de koninklijke luchtmacht fluks met deze ulterst lichte en wendbare toestelletjes moet worden uitgerust.

Versteegh vloog de afgelopen dagen eigenhandig twee Extra's van de fabriek in Bottrop via Aken naar Beek. „Crème de la crème dit kistje. ...Ik kon het niet laten om onderweg wat loopings en luchtwipjes te maken," lacht Versteegh.

Bill Kuijpers van Air Service Limburg is beretrots dat de deal met de Jordaniërs als het ware via zijn 'hangars' wordt geregeld. Hij glundert als een gloednieuwe Fokker100 wanneer ontwerper en bouwer Walter Extra uitvoerig 'het gemoedelijke karakter van het personeel op de Limburgse luchthaven' roemt. Extra: „In Duitsland moet ik op een vliegveld heel wat meer moeite doen om een klusje gedaan te krijgen."

Extra ontwierp de Extra 300 niet voor circusartiesten maar voor jongens uit de hogeschool van de vliegkunst. De anti-slipschool voor de luchtvaart, zo te zeggen. De Extra 300 ziet er als een wat fors uitgevallen overdekte gestroomlijnde wedstrijdmotor. Fraai van lijn maar voor een leek niet direct het voertuig om zonder schroom in te stappen. Gelukkig geven ook Bill Kuijpers en luchthavenwoordvoerder Cor Leverdingen volmondig toe 'voor geen geld een vluchtje met Versteegh te zullen maken'.

Die houden het liever bij een toestel als de Beechcraft. Kuijpers: „Dat is de toekomst. Steeds meer zakenlieden die de files beu zijn, brengen we in een mum van tijd op de plaats van bestemming. Chartervluchten op maat en verkoop van kleine vliegtuigen dat is de toekomst," dagdroomt Kuijpers.

Versteegh zal in Zuid-Limburg geen stuntvluchtje maken. „Te veel lawaai en nog voor je een eerste loping maakt, staat de telefoon al roodgloeiend. De tegenstanders van en rond dit vliegveld ontgaat nu eenmaal nietsm," roepen Kuijpers en Leverdingen uit ervaring.

Justitie verwijt DSM dood door schuld

Vervolg van pagina 1

ROTTERDAM – De strafrechtelijke vervolging van het bedrijf is op deze twee feiten gebaseerd. Justitie verwijt DSM Chemicals dood door schuld, alsmede een aantal overtredingen van de Arbeidsomstandighedenwet.

Op die zwarte vrijdag 13 december vonden er aan een opslagtank werkzaamheden plaats kort nadat benzoëzuur was overgepompt. Achteraf bleek dat DSM Chemicals de onderaannemers een werkvergunning had verstrekt zonder dat daarbij de procedure van de verplichte gasmeting correct was nageleefd. De vergunning was bovendien geruime tijd afgegeven voordat de werkzaamheden aan de tank zouden plaatsvinden. Ook is komen vast te staan dat bij DSM Chemicals de kennis over de gevaren van benzoëzuur niet aanwezig was.

Justitie zal geen mensen vervolgen voor de ramp. Uit het onderzoek is niet gebleken dat afzonderlijke werknemers fouten hebben gemaakt die voor strafvervolging in aanmerking komen. „Dit kun je alleen het bedrijf aanrekenen. Het gaat niet om een beslissing die meneer X eventjes neemt," aldus de officier van justitie.

Ramp

Kort na de ramp van 13 december 1991 concludeerde DSM zelf al dat de oorzaak school in het veronachtzamen van het explosiegevaar in de bewuste tank. Toch heeft het onderzoek bijna een vol jaar geduurd.

Volgens De Jonge was die tijd nodig om de onderzoeken, die werden uitgevoerd door onder meer de politie, de milieudienst Rijnmond, de arbeidsinspectie en TNO, toch behoorlijk ingewikkeld waren. Bovendien was volgens haar tijd nodig om een groot aantal getuigen te horen en om de technische resultaten te vertalen naar proces-verbaal dat die ook voor de rechtbank begrijpelijk is. „Zoiets duurt even." De Jonge vindt dat overigens wel 'heel vervelend' voor slachtoffers en nabestaanden.

De Jonge verwacht dat de zaak in het voorjaar van volgend jaar zal dienen. De maximumstraf die justitie kan eisen is een geldboete van 100.000 gulden. Maar zij heeft bewust afgezien van een schikking. „Daarvoor is het openbaar belang te groot. Dit soort zaken leent zich niet voor schikking."

Overtreding

Behalve dood door schuld zal justitie DSM Chemicals Rotterdam een aantal overtredingen van de Arbeidsomstandighedenwet ten laste leggen. Ook daarvoor kunnen geldboetes tot 100.000 gulden per overtreding worden geëist. Het gaat onder meer om bepalingen over het afgeven van werkvergunningen en over de opslag van stoffen. Op de ochtend van de explosie had de chef van dienst een werkvergunning afgegeven voor het aanbrengen van een bordes op het dak van de opslagtank.

Direct na de explosie, die even voor half elf 's morgens plaats vond, werd de alarmregeling voor de Botlek in werking gesteld vanwege het mogelijk vrijkomen van giftige stoffen. Toch is er volgens de Jonge 'uitdrukkelijk' geen sprake van een milieuzaak. „Er zijn door DSM geen milieuwetten overtreden."

DSM heeft volgens justitie terdege lering getrokken uit het incident. „In overleg met de arbeidsinspectie heeft DSM een heleboel verbeteringen doorgevoerd om de veiligheid te verbeteren. Maar voor al die mensen die zich door de ramp angstig hebben gevoeld, zijn wij eenvoudigweg verplicht het bedrijf te vervolgen."

Verklaring

DSM zegt in een verklaring niet te willen reageren op het besluit van justitie. Het bedrijf noemt het „te prematuur om thans verder commentaar te geven." Volgens de woordvoerder van DSM is het „niet relevant wat wij ervan vinden."

Wel benadrukt DSM dat het bedrijf voorrade of productie in januari van dit jaar werd hervat, in alle benzoëtanks zogeheten stikstofdekens heeft aangebracht. Die zorgen ervoor dat de benzoëdampen niet in aanraking kunnen komen met zuurstof in de lucht. Het explosiegevaar wordt daardoor weggenomen, aldus DSM.

Telefoonnummer VVV Eindhoven

In het artikel 'Cultuur en shopping in nieuw Eindhoven' in het Limburgs Dagblad van gisteren is helaas een verkeerd telefoonnummer vermeld. Voor meer informatie over dagtochten in Eindhoven kunt u bellen met telefoonnummer 040-449231.

Buiten, op de Akense kerstmarkt, klonk het *klingklokjeklingelingeling*, brandden de lampjes en dampte de Glühwein. Binnen, in het stadhuis, ontving de burgemeester gistermiddag tegelijkertijd zo'n dertig soms bange buitenlanders. Hij verklaarde dat de stad van hen houdt, dat ze er welkom zijn en dat ze bescherming verdienen in deze tijd van opkomende vreemdelingenhaat.

De woorden van de *Oberbürgemeister* maakten Jacques Fansi uit Kameroen, al acht jaar Akenaar, echt blij: „Het is heel belangrijk dat een Duitse burgemeester zegt dat hij fascisme en racisme slecht vindt."

Kerstmuziek aan gene zijde van het glas-in-loodraam van de burgemeesterskamer en tegelijkertijd mooie, geruststellende woorden aan deze zijde.

Wat wil je nog meer in de decembermaand?

in het nieuws

Buitenlanders blij met solidariteit tegen vreemdelingenhaat

Actie van burgemeester Aken blijkt goud waard

● *Voorzitter Georg Georgiadis van de Raad voor Buitenlanders spreekt in een rede aan de burgemeester van Aken zijn bezorgdheid uit over de toenemende vreemdelingenhaat die hij in ieder geval – samen met burgemeester Jürgen Linden – geen kans wil geven.* Foto: FRANS RADE

DOOR JOS VAN DEN CAMP

AKEN – Een uurtje hadden ze. De vertegenwoordigers van de 25 verenigingen voor buitenlanders die er in Aken bestaan en de leden van de door de gemeente zelf ingestelde gemeentelijke Raad voor Buitenlanders. Klokslag vijf uur gingen de deuren van de Witte Zaal in het stadhuis voor de uitverkoren Akense buitenlanders open. Om zes uur gingen ze weer dicht. Want buiten stond de volgende groep – een paar klassen van een Gymnasium – te koukleumen in afwachting van de volgende ontvangst door de burgemeester.

Wie weet wordt het mode in aangrenzend Duitsland. Ontvang buitenlanders en verklaar dat je solidair met ze bent. Herzogenrath ontving gistermiddag twintig Turkse leraren die toegesproken werden door de burgemeester Petra Meisler om aan te geven dat Herzogenrath stelling neemt tegen de in Duitsland groeiende vreemdelingenhaat en iedere vorm van geweld tegen de 'zwakkere medeburgers van buitenlandse afkomst' afkeurt. Verklaringen waarvan je in Nederland geneigd zou zijn te zeggen dat ze zo vanzelfsprekend zijn dat het bijna gênant wordt om ze in het openbaar uit te spreken.

Maar de uitgenodigde buitenlanders bleken de woorden wél heel erg te waarderen. Ook in Aken bestond de bijeenkomst uit het afleggen van verklaringen, een half uur gelegenheid tot discussie en genoeg jus d'orange om de ontvangst wat kleur te geven. Het was een initiatief van de (ceremonieel-) burgemeester dr. Jürgen Linden (SPD). Eerder liet zijn stad al affiches ontwerpen en aanplakken die stelling nemen tegen rassenhaat en geweld.

„Al weer zijn mensen in Duitsland bang op grond van hun herkomst, huidskleur en nationaliteit bedreigd, vervolgd of zelfs vermoord te worden. De overvallen op buitenlanders en opvanghuizen zijn al lang geen incidenten meer. Op de achtergrond is een netwerk van rechts-extreme groepen actief. Via deze bijeenkomst, bedoeld als een symbolische actie, wil ik u duidelijk maken dat u in deze stad welkom bent," aldus de *Oberbürgemeister* Jürgen Linden in zijn verklaring die hij afsloot met de oproep aan 'de Duitse Democratie' de strijd aan te binden met het 'vandalisme van de Nationalisten'.

Elf procent van de Akense bevolking, dat zijn er dertigduizend, is buitenlander. Het gemiddelde percentage buitenlanders in Duitse steden bedraagt zeven procent.

Voorzitter van de twee jaar geleden in Aken ingestelde en democratisch gekozen Raad voor Buitenlanders waarin ze geacht worden vertegenwoordigd te zijn is de Griek Georg Georgiadis, in het dagelijks leven tolk aan de rechtbank van Aken. „De buitenlandse bevolking van Aken heeft grote zorgen," sprak hij. „Ze is bang. En dat gaat zelfs zo ver dat velen overwegen terug te gaan naar hun land van herkomst om hier erger uit de weg te gaan. We weten dat Aken een voor buitenlanders gastvrije stad is. En toch zijn hier een paar maanden geleden door neo-fascisten een paar Turkse kinderen mishandeld. Het pleit voor Aken dat een Duitse leraar de kinderen verdedigd heeft," sprak Georgiadis die in zijn toespraak de burgemeester en de inwoners van de stad opriep alles te doen wat in hun vermogen ligt om aanslagen te voorkomen. „Neemt u de taak op zich, de buitenlanders in Aken te verdedigen die hier een nieuw thuis gezocht en gevonden hebben," vroeg hij aan Linden.

Voor de 28-jarige Jacques Fansi, geboren en opgegroeid in Kameroen, was de dag gisteren goed. „Ik ben echt blij dat de burgemeester zich zo uitspreekt tegen racisme en fascisme. Dat geeft een heel goed gevoel," zei Fansi na afloop van de bijeenkomst. Hij verblijft al acht jaar in Aken en studeert er momenteel aan de Technische Universiteit. „Tot nog niet zo lang geleden liep ik 's avonds gewoon in mijn eentje over straat. Tegenwoordig doe ik dat niet meer. Ik ken té veel verhalen van mensen die al bedreigd of in elkaar geslagen zijn."

prikbord

● Stamboom

Het Overkwartier van Gelre in Venlo, een onderdeel van de Nederlandse Genealogische Vereniging (stamboomonderzoek), houdt maandag 14 december een bijeenkomst in Weert. Drs. W. Knippenberg uit Den Bosch zal een lezing houden over de geschiedenis van de Teuten, rondtrekkende handelslieden die van de 17e- tot de 19e eeuw leefden in Westfalen en de Kempen. De bijeenkomst vindt plaats om 20.00 uur in hotel-restaurant Van de Croon, Driesveldlaan 99 in Weert en is ook toegankelijk voor niet-leden.

● Aids

De afdeling Limburg van de HIV-vereniging Nederland houdt donderdag 10 december in Sittard een thema-avond over voeding, gewichtsverlies en aids. Lokatie: het Groene Kruisgebouw van het AIDS Steunpunt Limburg aan de Kleine Steeg in Sittard. Aanvang acht uur.

● Acht Mei

Hans Corver, lid van de Congregatie van de Broeders van Maastricht, wordt de nieuwe penningmeester van de Acht Mei Beweging. Corver volgt Toon Hommel op, die in augustus plotseling overleed. De Acht Mei Beweging vormt het platform van ruim honderd katholieke organisaties voor vernieuwing in kerk en samenleving, waarvan Hedwig Wasser per 1 januari 1993 de nieuwe voorzitter wordt. Corver is sinds 1989 coördinator van het Acht Mei-secretariaat. Van 1974 tot 1988 was Corver voorzitter van de stichting Dekanaat Amersfoort.

● Film COC

In het gebouw van het COC in Heerlen draait vrijdag 11 december de film 'My Own Private Idaho'. De film gaat over twee jongens, Mike en Scott, die hun brood verdienen in de homoseksuele prostitutie. Het COC bevindt zich aan de Honigmanstraat 2. De filmavond begint om half negen. Entree vier gulden voor leden en vijf gulden voor niet-leden.

● Kerstmarkt

Op zondag 13 december wordt een Molukse kerstmarkt gehouden in Geleen. De markt wordt georganiseerd door de stichting Merpati onder leiding van de werkgroep Sukarella. Er treden verschillende muziek-ensembles op, waaronder een gospelgroep uit Geleen. De kerstmarkt is vanaf twee uur toegankelijk in het gebouw van Merpati, Borrekuilstraat 124. De opbrengst is bestemd voor zondagsschool Silo en collectantengroep Bethanië.

● Homeopathie

De Koninklijke Vereniging Homeopathie van de afdeling Oost-Brabant en Limburg houdt een cursus 'klassieke homeopathie' op de maandagen 11,18, en 25 januari en 8 februari. De cursus wordt gegeven in het gemeenschapshuis 'Aen De Wan', Einsteinstraat 32 in Heer/Maastricht. Voor inlichtingen kunt u bellen op maandag, donderdag en vrijdag van 17.00- 20.00 uur: 045-719807.

● Vogelexpositie

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers houdt van 22 tot 31 januari de grootste vogelshow, ooit ter wereld gehouden. Meer dan vijftienduizend vogels uit de hele wereld zullen worden tentoongesteld in het Turfschip in Breda. Drieduizend vogelkwekers uit diverse landen strijden tevens om het wereldkampioenschap.

● Videowedstrijd

De Limburgse Zuiderlichtorganisatie wil op 24 april 1993 voor de derde maal een grootschalige provinciale videowedstrijd organiseren. Iedereen is vrij zijn of haar produkties in te sturen. De ingezonden videoprodukties zullen onderverdeeld worden in: reportage, documentaire, speelfilm en vrijwerk. Inschrijfformulieren voor de Zuiderlichtwedstrijd zijn aan te vragen bij de Stichting Kunst en Cultuur Limburg, tel. 043-256767.

● Ouderencursus

In het kader van de Europese eenwording en het Europese Jaar van de Ouderen (1993) houdt Driekant, opleiding en advies, in Valkenburg een cursus voor ouderen vanaf 55 jaar. Thema: 'Ouder worden in een Verenigd Europa.' De cursus vindt plaats van 14 t/m 18 december in Driekant. Voor meer informatie: 04406- 15353.

streeksgewijs

Tweekoren-concert in kleine St.-Jan

HOENSBROEK – Het Hoensbroeks en Amersfoorts Kamerkoor verzorgen op zaterdag 12 december een tweekoren-kerstconcert in de kleine St.-Jan te Hoensbroek.

Het Amersfoorts Kamerkoor staat onder leiding van dirigent Jos Leussink. Tijdens de avond zullen werken van onder andere Britten, Distler, Phillips en Sweelinck ten gehore worden gebracht. Het concert begint om 20.15 uur, de entree bedraagt fl10,- of fl7,50 voor CJP of 65 plus-pashouders.

Feestavond Brunssums Mannenkoor

BRUNSSUM – Het Brunssums Mannenkoor heeft zaterdag haar jaarlijkse feestavond. Daar zullen twee leden gehuldigd worden die al veertig jaar lid zijn van de vereniging. Lei Velraeds en Frans Penners ontvangen dan een oorkonde en insigne van het Koninklijk Nederlands Zangersverbond. Tevens worden B. Graus, J. Habets, G. van Ham en R. Lemmens als erebestuursleden geïnstalleerd. De festiviteiten vinden plaats in clublokaal café Ludwiczak aan de Kerkstraat in Brunssum. Aanvang 20 uur.

Info-winkel Heerlen-Noord

HEERLEN – Heb ik recht op huursubsidie? Hoe vraag ik kwijtschelding aan voor gemeentelijke belastingen? Hoe hoog is mijn minimumloon? Voor dat soort vragen kunt u terecht bij de Info-winkel voor sociale informatie aan de Geitstraat in Heerlen-Noord. De medewerkers van de winkel kunnen de meeste vragen snel beantwoorden omdat zij een uitgebreid documentatiesysteem hebben. De openingstijden zijn: dinsdag tot en met donderdag van 10 tot en met 17 uur en op vrijdag tussen 13 en 16 uur. ☎045-214653.

● *Carry Zijlstra met haar nieuwe boek Hummeltje* Foto: ERMINDO ARMINO

Steinse schrijft dik voorleesboek voor kinderen

'Altijd iets met kabouters gehad'

DOOR CHANTAL HAMERS

STEIN – „Tja, eigenlijk heb ik wel iets met kabouters. Ja, altijd gehad ook. Al in verhaaltjes die ik verzon voor mijn kinderen. Vooral die ouderwetse dan hoor, met zo'n baardje en van die rode wangen."

Carry Zijlstra glundert. Vrijdag verscheen haar boek 'Hummeltje' genoemd naar de boskabouter die centraal staat in de verhaaltjes. Hij draagt een puntmuts met daaraan een sprekend belletje.

Ruim driehonderd pagina's lang beleeft Hummeltje avonturen samen met Hansje Bosmuis, de broertjes Konijn en Snebbeltje Eend. Er staan tachtig verhaaltjes in bedoeld om voor te lezen voor het slapen gaan.

Dit is haar eerste boek dat niet in opdracht geschreven is. Carry Zijlstra uit Meers heeft al negenendertig kleinere kinderboekjes op haar naam staan. Tien jaar geleden kwam ze voor het eerst in aanraking met een uitgever.

Ze voorzag toen buitenlandse boeken met illustraties van Nederlandse versjes. De afgelopen twintig jaar heeft de 56-jarige Steinse regelmatig verhalen, versjes en andere artikelen gepubliceerd. Zo schreef zij ook vier boekjes vol poëzie-albumversjes waarvan er in totaal een half miljoen verkocht zijn.

Voor kinderen schrijven vindt ze verreweg het leukst. „Schrijven in kindertaal moeilijk? Nee hoor. En het kost me eerlijk gezegd ook geen moeite om bijvoorbeeld in een kabouterwereld te stappen, eerlijk gezegd. Toen mijn kinderen klein waren, verzon ik ook de hele dag door verhaaltjes en versjes. Omdat ik er zeven had, heb ik lang in die 'kindertijd' geleefd. En nu, bij het schrijven van 'Hummeltje', zie ik meteen voor me wat die kabouter allemaal beleeft."

Pauline Meijer uit Sittard zorgde voor de illustraties en het kaftontwerp, in nauwe samenwerking met de schrijfster. Met 'Hummeltje' maakt de grafisch ontwerpster haar debuut.

regio kort

BOCHOLTZ

● De Vogelvrienden houden komend weekeinde de grote tentoonstelling in De harmoniezaal, Dr. Nolenstraat 7 in Bocholtz. Het publiek is welkom vrijdag van 20 tot 22 uur, zaterdag van 16 tot 22 uur en zondag van 10 tot 17 uur.

HEERLEN

● Het Vrouwenhuis houdt woensdag 9 december een thema-avond over psychologische astrologie. Ine Hoeymakers houdt een lezing. De avond begint om 20 uur in het Vrouwenhuis, Coriovallumstraat 17. De entree is fl 2,50.

● Onder het motto 'Gast in Huis' houdt Welterhof woensdag van 10 tot 17 uur een kerstmarkt in het ontmoetingscentrum. Aan het programma wordt meegewerkt door Chinese, Indische, Hongaarse, Marokkaanse, Molukse, Sloveense en Poolse verenigingen. Het restaurant is op deze dag ook voor publiek open.

KERKRADE

● Het programma van de kinderclub SCEW Kerkrade-West ziet er als volgt uit: woensdag 9 en 16 december kerstversieringen maken, 23 en 30 december geen activiteit, 6 januari Driekoningenviering. De activiteiten vinden plaats in de gemeenschapshuizen en in basisschool St. Jozef.

VOERENDAAL

● De konijnen en pluimveefokkersvereniging Nut en Sport houdt zaterdag en zondag de jaarlijkse clubshow in het Kunderhoes. Zondag om 15 uur komt St. Nicolaas op bezoek met een verrassing voor de aanwezige kinderen. De openingstijden van de show zijn zaterdag van 14 tot 22 uur en zondag van 10 tot 18 uur.

per persoon

Geslaagd

Aan het conservatorium te Maastricht slaagde Henri Nijsten uit Brunssum onder leiding van Avi Schönfeld voor het examen uitvoerend musicus piano.

Promotie

Domingo Aerden uit Brunssum promoveerde tot doctor in de geologie aan de James Cook University van Townsville, Australië. Na beeindiging van zijn geologische studie aan de Universiteit van Utrecht verrichtte hij vier jaar lang wetenschappelijk onderzoek in Tasmanië, waarop hij nu is gepromoveerd.

Ir. Alexander van der Spek uit Brunssum verdedigt dinsdag 8 december aan de Technische Universiteit Eindhoven zijn proefschrift 'Isotopically Selective Detection of Rubidium in Krypton'. Hierna promoveert hij tot doctor in de technische wetenschappen. Van der Spek is een oud-leerling van het St. Janscollege in Hoensbroek.

● Het echtpaar Haan-Reininghaus in Schaesberg viert op vrijdag 11 december hun gouden huwelijksfeest. In de kerk van de parochie H. Michael Eikse is er om 16.00 uur een dankdienst. De receptie is van 18.30 tot 20.00 uur in het Streeperhuis. Jo Haan maakte jarenlang deel uit van het Heerlens Streektheater. Het paar heeft vier kinderen en zeven kleinkinderen.

● *Het gouden paar Haan-Reininghaus in Schaesberg.* Foto: FRANS RADE

Onenigheid over stemprocedures tijdens Volkscongres

Japanse toestanden in Russisch parlement

Van onze correspondent

MOSKOU – Een heuse vechtpartij in het Russische parlement gisteren. „Rusland is voor het oog van de hele wereld te schande gezet," oordeelde economieminister Netsjajev. „Ons Volkscongres leek de afgelopen dagen een beetje op het Engelse parlement, energiek en toch rustig. Maar nu maakten onze afgevaardigden er een Japanse of Taiwanese boel van," verzuchtte de presentatrice van het Russische tv-nieuws.

● Liberale en conservatieve congresleden op de vuist tijdens een conflict over stemprocedures in het Russisch volkscongres.

Foto: REUTER

Hoewel, echte vechtpartij. „Daarvan kun je pas spreken als je een klap in je gezicht hebt gekregen," zei de democraat Sjabad. Ooggetuigen hadden gezien dat Sjabad vlak voor de tafel van parlementsvoorzitter Chasboelatov een heuse uppercut had moeten incasseren. Sjabad: „Viel best mee. Het was eigenlijk meer een beetje duw- en trekwerk."

De democraten waren woedend op Chasboelatov. Tegen hun zin had de parlementsvoorzitter weten door te drukken dat over een aantal belangrijke wijzigingen in de ontwerp-grondwet een geheime stemming zal worden gehouden. Een vijftal, onder wie de priester Chleb Jakoenin stormde naar de presidiumtafel. Ze schreeuwden tegen Chasboelatov dat hij het reglement aan zijn laars lapte.

„Bewaar me voor deze beledigingen," riep Chasboelatov boos. Het aantal schreeuwende democraten voor zijn neus nam snel toe. „Behoed me voor deze mensen," schreeuwde hij vervolgens. Dat lieten de afgevaardigden niet op zich zitten. Het Front van Nationale Redding, onder leiding van de breedgeschouwderde Konstantinov, stormde de voorzitter te hulp. President Jeltsin verliet haastig de zaal.

Heel erg uit de hand liep het niet. Chasboelatov sloot snel de vergadering en toen was er veel Russische dramatiek achteraf. Zoals de geschokte vrouwelijke afgevaardigde, die voorspelde dat dit incident het begin van de burgeroorlog kon inluiden. „Het was een voorbereide actie," liet Chasboelatov later weten. Door Chasboelatov misschien?

Het voorstel om geheime stemmingen te houden viel vooral goed bij de conservatieven in het parlement. Want die stemmingen zouden moeten gaan over voorstellen tot grondwetswijziging die het grote thema van dit Congres raken: wie krijgt er de meeste macht en bevoegdheden, de president en de regering, of het parlement.

Volgens Chasboelatov was de gebruikelijke manier van stemmen (per druk op de knop van het computersysteem, waarbij meteen het individuele stemgedrag wordt vastlegd) te onrustig en voelden veel Volksafgevaardigden zich onvrij. „U moet in rust en zonder druk van wie dan ook kunnen stemmen," aldus Chasboelatov. Voor dit geheime gedoe moeten speciaal stemhokjes worden aangerukt.

Natuurlijk hadden de radicale democraten gelijk met hun argument dat de kiezers moeten kunnen controleren hoe hun vertegenwoordigers zich in Moskou gedragen. Maar ze riepen ook dat het presidium met de uitslag van een geheime stemming kon knoeien.

Chasboelatov op zijn beurt suggereerde dat bij een niet-geheime stemming de tegenstanders van Jeltsin bij terugkeer thuis problemen zouden krijgen. Op hun werk bijvoorbeeld. Uitspraken die aantonen dat niet alleen een gebrek aan niveau de jonge Russische democratie parten speelt, maar ook en misschien wel vooral achterdocht.

De echte klappen moeten bovendien nog vallen. „Het hoogtepunt van de politieke gevechten verwacht ik vandaag en morgen," zei vice-premier Macharadze gisteravond. Want vandaag zal het parlement voor de keuze komen te staan.

Iedereen in de Russische politieke top was het erover eens dat Jegor Gaidar zal worden voorgesteld als de nieuwe premier. „Of hij het haalt is een tweede, maar ik geef hem negentig procent kans," zei vice-premier Sjoemeiko gisteren.

Zaïrese troepen omsingelen premier

KINSHASA – Zaïrese troepen en pantserwagens hebben gisteren een veiligheidskordon rond het kantoor van premier Etienne Tshisekedi gelegd, zo hebben ooggetuigen gemeld. Het gebouw werd omsingeld door pantserwagens van de paramilitaire Civiele Garde en manschappen die met vrachtwagens werden aangevoerd.

Naar het zich laat aanzien heeft president Mobutu Sese Seko hiertoe bevolen in zijn jongste confrontatie met de oppositionele premier. Mobutu had Thsisekedi woensdagavond 48 uur de tijd gegeven om een nieuwe regering te vormen. Hij liet een woordvoerder op de televisie namens hem verklaren dat de huidige overgangsregering door een 'regering van brede nationale eenheid' vervangen moet worden.

Een vertegenwoordigster van Tshisekedi's UPDS-partij in Brussel, Justine M'Poyo Kasa-Vubu, riep de westerse landen op snel in te grijpen in Zaïre. „Wij willen niet wachten tot ons land in puin ligt. Wij willen nu een interventie," zo zei zij op een persconferentie. En zij vervolgde: „Mobutu is een produkt van het Westen. Het Westen heeft hem bewapend."

De voornaamste buitenlandse partners van Zaïre, de Verenigde Staten, Frankrijk en België (de vroegere koloniale mogendheid), hebben Tshisekedi woensdagavond openlijk gesteund in zijn confrontatie met Mobutu.

Commentaar

Het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken wilde gisteren nog geen enkel commentaar geven op de situatie in Kinshasa. Volgens een woordvoerder bestaat er wel 'bezorgdheid' over het lot van de circa 3.000 Belgen in Zaïre, mocht [...] zaak verder escaleren.

Met het oog daarop werd woens[...] het reizen naar Zaïre door het [...]nisterie afgeraden. Tevens werd [...] informatie-netwerk geactive[...] waardoor de Belgische gem[...]schap snel op de hoogte kan [...]den gebracht van de laatste ont[...]kelingen en – mocht het z[...]komen – van evacuatieplannen.

Het departement ziet overi[...] geen mogelijkheid in te gaan o[...] suggestie van de UPDS-partij [...] premier Tshisekedi in Brussel beslag te laten leggen op de b[...]tingen van Mobutu in België o[...] de druk op de Zaïrese presi[...] verder op te voeren. Volgens [...] woordvoerder is een dergelijke [...] juridisch en politiek moeilijk [...]voerbaar.

Kabinetsberaad

De troepen trokken zich later g[...]ren terug bij het kantoor van T[...]sekedi. Ooggetuigen zeggen d[...] eenheden gestuurd waren o[...] voorkomen dat de ministers he[...]kelijks kabinetsberaad bij Tshis[...]di zouden bijwonen. De bewind[...]den slaagden er, na krachtige [...]senkomst van de lijfwachten [...] minister van defensie Paul B[...]ma, toch in binnen te komen [...] hebben het kantoor inmiddels [...] verlaten.

Kranten die loyaal zijn aan Tsh[...]kedi voorspelden gisteren dat [...] premier vanaf dinsdag een sta[...] voor onbepaalde tijd zal afkondi[...] als Mobutu hem na afloop van [...] ultimatum van 48 uur onts[...] Tshisekedi staat op het standp[...] dat hij zijn mandaat gekregen h[...] van de nationale conferentie, die [...] overgang naar een democratisch [...]stel moet leiden, en niet van de p[...]sident.

Ter Veld: wijziging nabestaandenwet

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Staatssecretaris Ter Veld (Sociale Zaken) zal met spoed een wetswijziging voor de Nabestaandenwet indienen. Daarmee hoopt de staatssecretaris het conflict tussen de Eerste en Tweede Kamer over de wet tot een oplossing te brengen. Tot die tijd blijft de huidige weduwen- en wezenwet van kracht.

In een brief die gisteren aan de Eerste en Tweede Kamer is verstuurd, erkent Ter Veld de patstelling die is onstaan over de Nabestaandenwet. De Eerste Kamer gaat niet akkoord met de gelijke behandeling tussen gehuwden en samenwonenden, zoals die in de wet is opgenomen. De Senaat wil samenwonenden pas dezelfde rechten (en plichten) toekennen als zij over een officieel samenleefcontract beschikken. [...] Veld, gesteund door de Tweede [...]mer, hanteert als voorwaarde [...] duurzame (minstens drie maand[...]) gezamenlijke huishouding.

De regeringspartijen in de Twe[...] Kamer wijzen de striktere defin[...] van de Senaat af. Maandag probe[...]de Ter Veld de Eerste Kamer [...] zich te winnen door de norm w[...] aan een duurzame gezamenli[...] huishouding moet voldoen, op[...]rekken tot een jaar. De Senaat w[...] het compromis echter af. De wet [...]voeren met uitzondering van [...] gewraakte samenwoonartikel, w[...] de senaatsfractie van het CDA [...]aandrong, kreeg geen steun in [...] Tweede Kamer.

Ter Veld probeert nu met een w[...]wijziging te komen waar b[...] Kamers zich in kunnen vinden. [...] staatssecretaris loopt daarbij he[...]sico dat ook de Tweede Kamer [...] Nabestaandenwet op meer on[...]delen wil wijzigen. De wet is [...] moeizaam bereikt compromis w[...] de Tweede Kamer afgelopen zo[...] na lange discussie mee instemde. Opnieuw een uitgebreide discu[...] over de Nabestaandenwet kost [...] Veld geld. De wet had op 1 ja[...] ingevoerd moeten worden. Ui[...] met een jaar kost het rijk 20 milj[...] gulden in 1993, oplopend tot [...] miljoen in 1994 en 255 miljoen [...] '95. Ter Veld zinspeelde er [...] week op de misgelopen bezuini[...]gen te verhalen op de bestaa[...] weduwen-, weduwnaars- en we[...]uitkeringen.

Cubaanse leider Tony Cuesta overleden

MIAMI – De legendarische Cubaanse ballingenleider Tony Cuesta, die aan het hoofd stond van de groep Commando's L, is gissteren in Miami aan een hartaanval overleden. Zijn groep wordt door de Amerikaanse federale recherche (FBI) onderzocht wegens aanvallen op Cubaanse hotels.

De 66-jarige Cuesta was aanvankelijk officier bij de inlichtingendienst van 'de Cubaanse leider Fidel Castro, maar liep in 1960 over naar de VS. In 1962 richtte hij Comandos L op voor het uitvoeren van gewapende aanvallen op Cuba.

In 1966 gingen Cuesta en vier andere mannen op weg naar Cuba om een aanslag op Castro te plegen. Maar voordat zij aan land konden gaan werden zij ontdekt door Cubaanse militairen.

Om aan arrestatie te ontkomen wilde Cuesta zelfmoord plegen en hij liet een handgranaat ontploffen. De poging mislukte en Cuesta verloor een deel van zijn linkerarm en was blind. Hij bracht 12 jaar in Cubaanse gevangenissen door voordat hij in 1978 na een dialoog tussen Castro en Cubaanse ballingen werd vrijgelaten.

VVD'er Jos van Rey loopt in eigen val

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – „Je maakt in dit huis echt van alles mee. Dit is te gek voor woorden. Deze zaak zal de geschiedenis in gaan." Het Limburgse VVD-kamerlid Jos van Rey kon gisteren zijn woede nauwelijks onder controle houden. En hij had het toch allemaal zo mooi voorbereid.

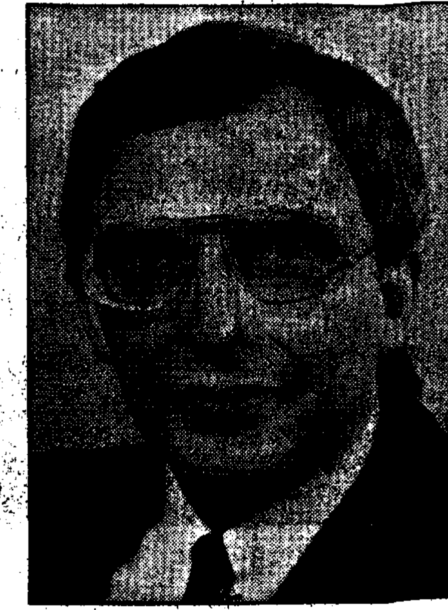
Eerst had de liberaal CDA'er Reitsma steun beloofd bij een voorstel om de verhoging van de dieselaccijns in 1993 te beperken. Geen elf maar tien cent per liter. Dat zou de pomphouders in de grensstreek tenminste nog enkele klantjes schelen. Die zouden niet naar België of Duitsland uitwijken om te tanken.

Toen ontdekte Van Rey echter een voorstel van PvdA'er Van der Vaart. Die wilde pomphouders tot vijf kilometer van de grens 45 dagen respijt geven om accijnzen af te dragen aan Financiën. Per jaar zou de pomphouders dat een rentevoordeel van 10.000 gulden opleveren.

Jos van Rey rook zijn kans. Na overleg met Van der Vaart paste deze zijn voorstel aan. Vijf kilometer werd tien, 45 dagen werden er 60 en 10.000 gulden werd 15.000. Heel Limburg was gedekt.

Toch een veel betere deal dan met Reitsma te maken viel, vond Van Rey. Het CDA-voorstel leverde maar 41 miljoen voordeel op, het idee-Van der Vaart drie maal zo veel. Dag Jacob Reitsma, hallo Koos van der Vaart.

Een buil zou Jos van Rey er niet aan vallen. Immers, Marius van Amelsvoort, de staatssecretaris van Financiën die er allemaal over moest oordelen, ging toch wel om. Al drie jaar boog deze CDA'er de knieën voor voorstellen van CDA'er Vreugdenhil en PvdA'er Vermeend. En trouwens ook voor elke andere kamermeerderheid. Dat zou dus wel lukken.

● Jos van Rey

Fraude

De druiven waren gisteravond echter zuur voor Van Rey. Erg zuur. Vlak voor de stemmingen over de ideeën-Reitsma en Van der Vaart vroeg Van Amelsvoort in de Kamer het woord. Het voorstel-Reitsma kostte 41 miljoen gulden. Dat geld was er niet. Dus drong de bewindsman er 'ten sterkste' op aan het voorstel niet in stemming te brengen.

Het oordeel over Van der Vaarts plan was nog harder. De controle was onmogelijk. Het zou leiden tot oneigenlijk gebruik en fraude. Er zou een verschil in behandeling ontstaan binnen Nederland tussen belastingplichtigen en de landsadvocaat had laten weten dat het juridisch niet door de beugel kon. Bovendien kostte het 120 miljoen en ook die was er niet. „Ik doe een klemmend beroep op de indiener het voorstel in te trekken," sprak Van Amelsvoort.

En het voor Van Rey onmogelijke, gebeurde. Reitsma en Van der Vaart trokken hun voorstellen in. De liberaal probeerde het nog één keer. Als het duo Vreugdenhil-Vermeend de voorstellen had gedaan was de bewindsman wel akkoord gegaan. Maar nu het om Reitsma-Van der Vaart ging niet, orakelde hij.

Van Rey sprak over 'lafheid' en 'schijnheiligheid'. Hij verweet Reitsma en Van der Vaart 'lettelijk en figuurlijk' door de knieën te gaan. Hij smeekte ze hun voorstellen te handhaven.

De VVD'er verweet de bewindsman alleen tegen het PvdA-plan te zijn omdat het CDA het niet steunde. En noemde het bedrag van 120 miljoen eenmalig. Er was blijvend maar een nadeel van 7,5 miljoen voor de schatkist. Dat kon geen probleem zijn want het kabinet zelf schoof met veel grotere bedragen nu de financiële nood aan de man is.

Het hielp niets. In zijn slotwoord zette overwinnaar Van Amelsvoort nog even de puntjes op de i. Als Reitsma en Van der Vaart niet zo verstandig waren geweest naar hem te luisteren had hij de zaak in het kabinet aan de orde moeten stellen. Van Rey likte toen echter al zijn wonden.

Overleg tussen specialisten en verzekeraars definitief mislukt

UTRECHT – Het overleg tussen specialisten, ziekenfondsen en [...]ticuliere verzekeraars over de [...]cialistentarieven in 1993 is [...] week definitief mislukt. Dit b[...]kent hoogstwaarschijnlijk dat [...] Centraal Orgaan Tarieven Gez[...]heidszorg (COTG) voor volgend [...] op aanwijzing van staatssecret[...] Simons van volksgezondheid ta[...]ven zal vaststellen die gemiddeld [...] procent lager liggen dan nu.

De ledenvergadering van de La[...]lijke Specialisten Vereniging (L[...] heeft donderdagavond in Utre[...] besloten de tariefsverlagingen a[...]wachten en dan te bekijken of [...] mogelijk is er via de rechter iets [...]gen te doen.

Op grond van in 1989 gemaakte [...]spraken zouden de kosten voor s[...]cialistische hulp tot en met 1[...] niet stijgen boven de ruim twee m[...]jard van 1989. Overschrijdin[...] zouden worden gecompense[...] met tariefsverlagingen. Zo m[...] over 1991 een overschrijding [...] 384 miljoen worden gecomp[...]seerd.

Volgens de LSV hebben de ve[...]keraars deze week bij het laat[...] overleg ook de over 1992 verwac[...] overschrijding betrokken. Het o[...] 1991 en 1992 samen te compense[...] bedrag komt dan uit op zo'n [...] miljoen. Na aftrek van 7,5 proc[...] (155 miljoen) voor de inflatie en [...] miljoen in verband met afspra[...] over minder specialistische ver[...]tingen zou er dan een tariefsve[...]ging nodig zijn van 20 procent.

weekend diensten

De avond- en weekenddiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrijdag om 8.30 uur.

ARTSEN

Heerlen: Voor spoedgevallen ☎71.14.00 (brandweercentrale) bellen.
Kerkrade-Oost: Tot zaterdag 12 uur telefoonbeantwoorder eigen huisarts. Van zaterdag 12 uur tot zondagmorgen 10 uur Hanssen, ☎45.28.79. Van zondagmorgen 10 tot maandagmorgen 8 uur Kaiser, ☎35.12.32.
Simpelveld/Bocholtz: Vrijdag en zaterdag, Jehne, ☎44.03.33. Zondag Schepers, ☎44.12.13.
Hoensbroek: Patiënten van Gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎21.48.21. Uitsluitend voor spoedgevallen: ☎23.18.00. Anders eigen huisarts bellen.

APOTHEKEN

Brunssum/Schinveld: Brunssum, Rumpenerstraat 2a, ☎25.42.33.
Heerlen: Claessens, Saroleastraat 6, ☎71.25.41.
Landgraaf: Meiser, Kerkstraat 45 Waubach, ☎31.36.33. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.
Kerkrade/Eygelshoven: Schönefeld, Hoofdstraat 2, ☎45.25.23.
Kerkrade-West: Snijders, Kampstraat 114, ☎42.07.77.
Bleijerheide: Bleijerheide, Bleijerheiderstraat 52, ☎46.20.50. Dagelijks open van 8 tot 22 uur.
Simpelveld/Bocholtz: Voncken, Dr. Ottenstraat 6, ☎44.11.00. Zaterdag 11-15 uur, zondag 13.30-14.30 uur. Voor spoedgevallen van 22-22.30 uur of na telefonische afspraak.
Hoensbroek/Heerlerheide: Janssens, Kouvenderstraat 90, ☎22.56.77.
Nuth: Voor spoedgevallen eigen apotheek (b.g.g. ☎711400).

TANDARTSEN

Heerlen/Hulsberg/Voerendaal: Haagmans, Burg. Waszinkstraat 41, ☎71.16.32. Spreekuur zaterdag en zondag van 11-12 uur. B.g.g. TIGH, ☎71.14.00.
Kerkrade/Ubach over Worms/Nieuwenhagen/Eygelshoven: Schlebach, Bernhard Pothastraat 31 Kerkrade, ☎45.26.71. Spreekuur 11.30-12 uur en 19-19.30 uur.
Simpelveld/Bocholtz/Gulpen/Vaals/Wijlre/Wittem: Köhlen, Kommerstraat 51,Bocholtz, ☎045-44.12.36. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.
Brunssum/Schinveld/Nuth/Hoensbroek/Schinnen: Habers, Nieuwstraat 28 Hoensbroek, ☎21.46.73. Spreekuur 11.30-12 uur en 17.30-18 uur.

GROENE KRUIS

Wachtdienst voor spoedgevallen: Heerlen: ☎71.37.12. Nuth/Voerendaal/Simpelveld: ☎04405-2995. Brunssum/Schinveld/Jabeek/Merkelbeek/Bingelrade:: ☎25.90.90. Hoensbroek: ☎22.55.88. Landgraaf: ☎32.30.30. Kerkrade/Eygelshoven: ☎45.92.60.

DIVERSEN

TIGH - Heerlen: ☎71.14.00. Informatie over avond- en weekeinddiensten van artsen, tandartsen, apothekers en het Groene Kruis.
Hulpdienst SOS: Dag en nacht bereikbaar, ☎71.99.99.
Geslachtsziektenbestrijding: 24- uurs infolijn, ☎74.01.36.

Gemeente legt zonder overleg bezuiniging vast

Ouderenwerk Heerlen voelt zich bedrogen

Van onze verslaggever

HEERLEN – De Federatie Welzijnswerk Ouderen voelt zich bedrogen door de gemeente Heerlen. Op de agenda van de raadsvergadering van dinsdag prijkt namelijk een voorstel om voor 264.000 gulden te bezuinigen op de FWO. Dat is volgens de Federatie in strijd met diverse door de gemeente gedane beloftes.

De gemeenteraad besloot in juni om 1,4 miljoen te bezuinigen op het welzijnswerk. Over de onderlinge verdeling onder de diverse instellingen zou nog nader overlegd worden. De instellingen zouden daar nauw bij betrokken worden. Wel werden in juni al voorlopige bedragen genoemd. Voor de FWO was dat 264.000 gulden.

Dat het bedrag nu ongewijzigd is overgenomen, is voor de FWO een grote teleurstelling. „De raad was in grote meerderheid van mening dat het ouderenwelzijnswerk een belangrijke functie vervult," schrijft stichtingsvoorzitter M. Schijven aan alle raadsfracties.

Ontzien

Bovendien zou de gemeente gezegd hebben dat de mate waarin instellingen PNL-subsidie hebben genoten, zou meetellen bij hoogte van de korting. De FWO heeft nooit PNL-subsidie ontvangen en rekende er daarom op ontzien te worden.

Daarnaast houdt de gemeente zich volgens de FWO niet aan de procedurele afspraken. Vorige week nog konden de welzijnsinstellingen hun bezwaren voorleggen aan de gemeente. Dat, plus de discussie in de raad over wat de kerntaken van de gemeente zijn, zou mede bepalend zijn voor de hoogte van de bezuinigingen per instelling.

Het uiteindelijke collegebesluit zou pas op 23 december vallen, maar de FWO concludeert dat die weg blijkbaar verlaten is. Immers de gemeenteraad moet de bezuinigingen dinsdag al definitief vaststellen via een begrotingswijziging.

Onderonsje van jarigen

● *De Sint met vijf Pieten op bezoek bij de 100-jarige Janna Otten.* Foto: FRANS RADE

Janna Otten wordt honderd

KERKRADE – „Ik hoop nog meer jaren mee te gaan. En als het zo doorgaat, lukt dat wel." Janna Otten maakte dit duidelijk aan Sint Nicolaas en vijf Pieterbazen. De Goedheiligman en zijn handvol knechten namen in huize Firenschat in Kerkrade alvast een voorschot op de honderdste verjaardag van Janna Otten; uitgerekend op 5 december.

Burgemeester Jan Mans feliciteert zaterdagmorgen de 100-jarige, waarvan de geboorte-akte in de plaats Wolvega in Friesland op 5 december 1892 werd opgemaakt.

Na rondzwervingen door Oost-Nederland en Duitsland kwam de kwieke Janna Otten uiteindelijk in Eygelshoven terecht. Haar man werkte daar als stoker in de mijn Laura. „Zelf heb ik het druk genoeg gehad in het huishouden," zegt Janna nu. Zij heeft acht kinderen, dertien kleinkinderen en „zoveel achterkleinkinderen".

Zo'n zeventien jaar geleden verhuisde Janna naar het bejaardenhuis in Terwinselen. Het bevalt haar prima: „Ik kan niet anders verlangen."

Kans op sociale woningbouw in 't Kloeëster

SCHINVELD – De kans bestaat dat in een deel van gemeenschapshuis 't Kloeëster in Schinveld sociale woningbouw komt. In een ander deel van het gebouw zou bijvoorbeeld de kinderopvang terecht kunnen. De zaal van 't Kloeëster kan zo wellicht behouden blijven voor het plaatselijk verenigingsleven.

Zo ziet in het kort een nieuwe variant uit die het college van Onderbanken laat onderzoeken om 't Kloeëster te redden. Volgens het college neemt bij ongewijzigd beleid het exploitatietekort op het gemeenschapshuis onaanvaardbare vormen aan. Na dit jaar voorziet de gemeente tekorten die kunnen oplopen tot drie ton per jaar.

Door een combinatie van sociale woningbouw, zaal en een andere huurder kan het tekort al een stuk omlaag. Het college heeft over die optie nog geen standpunt ingenomen. „We wachten even de schets af van de stedebouwkundige. Bejaardenwoningen in 't Kloeëster zien we niet zitten gezien de aard van de andere activiteiten," aldus wethouder Riet Cremers-Koekkoek.
Volgens de wethouder ziet het college op dit moment privatisering van 't Kloeëster wel zitten, al hebben B en W nog geen definitief standpunt over de toekomst van het gemeenschapshuis ingenomen. Eén horeca-ondernemer in Schinveld heeft belangstelling 't Kloeëster te exploiteren.
Een aantal alternatieven is volgens Cremers-Koekkoek niet realistisch: „Het vinden van meer huurders uit het verenigingsleven en het opzetten van een beheersstichting, bestaande uit vertegenwoordigers van verenigingen, is niet haalbaar."

Het is de bedoeling dat de raad in februari een keuze maakt uit de verschillende alternatieven. December is niet haalbaar. Er moet wel snel een beslissing genomen worden, om een einde te maken aan de onzekerheid onder het personeel van het gemeenschapshuis en de gebruikers ervan. De meest radicale oplossing is slopen van het gebouw. Het verenigingsleven is daartegen fel gekant.

Man verrast jarige vrouw met autowrak

HEERLEN – Het bezoek aan zijn stamkroeg op de vooravond van de verjaardag van zijn vrouw zal een 35-jarige man uit Schinnen nooit vergeten.

Na het drinken van een twintigtal glazen bier, stapte de man in zijn Porsche en ging alsnog op zoek naar een boeketje bloemen voor zijn bijna-jarige echtgenote. De bos bloemen kwam er die avond niet, wel een rekening van twintig mille van de auto waar hij mee over de kop sloeg, na een botsing tegen een stoeprand.

De affaire kreeg gisteren bij politierechter G. Hermesdorf in Heerlen een vervolg. Daar hoorde de in Schinnen wonende plafondmaker 1500 gulden eisen voor het rijden onder invloed. Normaal gesproken had de man zijn rijbewijs voor langere tijd moeten inleveren, maar officier van justitie R. Philippart wilde de man, die een eenmanszaak runt, niet brodeloos maken. Hermesdorf besloot conform: ook hij vond het boeketje bloemen al duur genoeg...

Afcent verwacht schrikreacties

BRUNSSUM – De Afcent in Brunssum houdt vandaag rekening met schrikreacties door lawaaioverlast. Luide knallen zullen weerklinken tijdens het St.-Barbarafeest. St.-Barbara is de beschermheilige van de artilleristen. Om een uur 's middags zullen er twee schoten worden afgevuurd op het terrein van het hoofdkwartier in Brunssum.
De Brunssumse schutterij St.-Gregorius de Grote zorgt voor het kanon waarmee de schoten worden afgevuurd. Aanwezig bij de viering zijn artilleristen, brandweerlieden, oud-mijnwerkers, sappeurs en vuurwerkmakers. Na het schieten komen zij samen in de Bar-bara, de bar van de Nederlandse Afcentdelegatie.

pit-bulletin

Woonwagens

DOOR MONIQUE PARREN

Het rommelt in politiek Voerendaal. Diverse raadsleden zijn bezig orde op zaken te stellen, hun eigen zaken. De besluitvorming rond het nieuwe kernplan van Voerendaal neemt nogal wat tijd in beslag. Heikel thema: de verplaasting van het woonwagenkampje, nu nog aan de Looierstraat. B en W geven de voorkeur aan de Tenelenweg als nieuwe lokatie, zo staat in een vertrouwelijke notitie. Een notitie die nu – letterlijk en figuurlijk – op straat ligt. Lees: de Tenelenweg. Toevallig de straat waar ook raadslid Ruud Kusters woont. Een lekje?

De buurt is ongerust. Hoort de klok wel luiden, maar weet niet waar de klepel hangt. Toevallig is Kusters maandagavond rond half acht 'op visite' bij zijn overburen aan de Teggert 164. Maar ook andere buurtbewoners zijn aanwezig. Stemmingmakerij of een beleefdheidsbezoek?
Zeker is dat een raadslid zijn voorkennis niet mag gebruiken om – eerst en vooral – voor eigen stoep te vegen. Burgemeester Strous roept de raadsleden voor de vergadering immers altijd op, om zich in te zetten tot eer en heil van de gemeente Voerendaal. De héle gemeente.

Heerenweg

● *Toch nog even reageren op de ingezonden brief die gisteren in deze krant stond. Bewoners van de Heerlense wijk Heksenberg protesteerden daarin tegen wat zij noemden 'B en W-besluit' dat renovatie van de Heerenweg zou vertragen ten faveure van de aanleg van de Mijnspoorweg. De bewoners zijn, gelukkig, abuis. Wethouder Jeroen van Gessel heeft nooit gezegd dat verbetering van de Heerenweg vertraagd wordt. Die wordt juist voortvarend ter hand genomen, bevestigt de gemeente. Over enkele weken wordt al een eerste plan gepresenteerd.*

Heerenweg 2

● *Van Gessel zei tijdens de raadsvergadering van november ook, en daar is de verwarring ontstaan, dat de aanleg van een stuk weg op Brunssums grondgebied van de Heerenweg naar de S20, wat Heerlen betreft geen hoge prioriteit heeft. Wat Heerlen betreft is de aanleg van de Mijnspoorweg belangrijker. De Heksenbergenaren hebben zich laten misleiden en kunnen hun protest dus weer inslikken.*

Surprise

● *Naarmate 5 december dichter nadert, voelen wij ons steeds ongemakkelijker. Nee, het is niet de angst voor de zak van Sinterklaas die ons bevreest. Het is de Sint zelf. Wijzelf dus, sinds we uit de kinderschoenen zijn gestapt. Sindsdien veronderstelt ons nakroost dat wij, bij ontstentenis van de Goedheiligman zelve, hun kinderschoenen vullen met suikergoed en marsepein. Dat valt nog te doen, maar enkele jaren geleden heeft het gezamenlijke thuisfront een nieuw Sint-systeem ingevoerd: we trekken lootjes. Iedereen maakt een pakje, met gedicht én surprise.*

Surprise 2

● *Toegegeven, de pakjesavond zelf is er beslist gezelliger op geworden. De weken daaraan voorafgaand zijn daarentegen een ware beproeving. Kinderkamers zijn 'wegens Sinterklaaswerkzaamheden' verboden gebied verklaard, net als het schuurtje en het berghok onder de trap: daar wachten de gerede surprises op het heerlijk avondje. Maar zo ver zijn wij nog niet, en nu komen we bij onze vrees voor Sinterklaas: alles moet bij ons op het laatst. Op het laatst moeten wij nog bedenken wat wij zullen geven, waar we dat zullen kopen en hoe de surprise eruit gaat zien. En dan moeten we dat allemaal nog uitvoeren, op het laatst dus! Want morgen is het zo ver en we hebben nog niets gedaan. Gelukkig dat 5 december dit jaar op een zaterdag valt. Dan slaat de auto maar een wasbeurt over.*

Groeten

● *Brunssum groet de wereld heette het tijdens de Parade. Deze week was het de beurt aan een Poolse delegatie om Brunssum te groeten. Een hoge Poolse militaire afvaardiging bracht een bezoek aan het Hoofdkwartier van de Afcent in Brunssum. De Poolse brigade-generaal J. Chmiel speet het dat hij geen bezoek kon brengen aan de plaats Brunssum en aan de Poolse gemeenschap in die gemeente. 'Wij zenden onze groeten aan de Poolse gemeenschap in Brunssum.' De Polen hadden het te druk met het praten over allerlei militaire aangelegenheden. In het kader van de uitwisseling tussen voormalige Oostbloklanden bracht onlangs een Hongaarse delegatie een bezoek aan Brunssum.*

Barbara

● *We zitten wel vol van Sinterklaas (en waarom ook niet?), maar toevallig is het vandaag wel St.-Barbara en dat is toevallig wel eventjes de beschermheilige van de mijnwerkers. Jammer dat in Zuid-Limburg de mijnwerkerscultuur niet meer leeft. In België heb je nog steeds hele verenigingen van oud-mijnwerkers die de aparte cultuur rond dat mijnwerkersbestaan in ere houden. Uiteraard vormt daar St.-Barbara een heel belangrijke dag. In Nederland wordt hier en daar wel aandacht besteed aan hetgeen met mijnwerkers te maken heeft, maar echt leven...nee dat doet het toch niet meer.*

Jongerencultuur in Heerlen broodnodig

DOOR JOOS PHILIPPENS

nieuwsanalyse

Jongerencultuur en oude gebouwen. In Heerlen zijn deze twee begrippen met elkaar verbonden. Of juist niet, het is maar hoe je het bekijkt.
Wat doet de gemeente Heerlen aan jongerencultuur? Niet veel. De schouwburg vertoont kindervoorstellingen en in jongerencentrum Nova is een muziekcollectief. Dan heb je het zo ongeveer wel gehad. Voor het overige concentreert het beleid zich vooral op begeleiding van probleemjongeren. Als het woord jongerencultuur valt, klaagt de gemeente al snel over geldgebrek. En dus kan niks.

Natuurlijk is dat verstoppertje spelen. Het ligt er maar aan waar je je prioriteiten stelt. Er zijn duidelijke redenen die ervoor pleiten om meer aandacht te besteden aan het jongerenwerk.
Heerlen moet de vele studenten van de Hogeschool, een instelling die in het gemeentelijk beleid terecht de hoogste prioriteit kent, ook na schooltijd aan zich zien te binden.

Een tweede punt is dat je door een beter jongerenbeleid een middel hebt om te voorkomen dat er probleemjongeren ontstaan. Met andere woorden: cultuur kan jongeren een zinvolle bezigheid verschaffen en ze zo van straat houden.

Gesteld dat de gemeente deze maatschappelijke relevantie erkent, rest de vraag wat je dan precies voor die jongeren moet doen. In Sittard hebben ze een oude school omgebouwd tot Fenix, waar onder meer popconcerten worden gehouden en waar jongeren elkaar ontmoeten. Hetzelfde geldt voor Spuugh in Vaals. Beide succesvol.

Luidruchtig

De gemeente Heerlen wil voor zo'n voorziening geen geld uittrekken en omschrijft een stichting als New Wave Café vaak alleen als luidruchtige, raar uitziende jongelingen die liefst aan de rand van de stad moeten worden gedumpt. Ze zouden voor te veel herrie-overlast zorgen in het centrum.

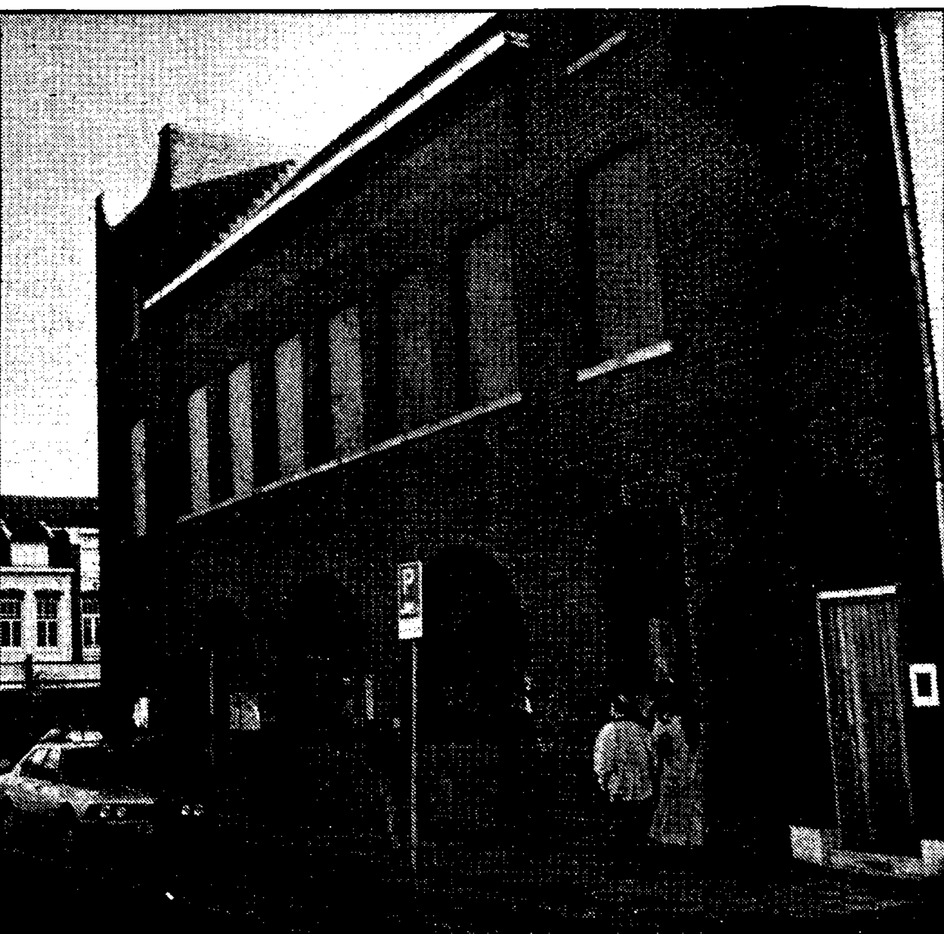
Deze stelling is onzin. Je hoeft maar in Eindhoven te kijken naar De Effenaar om die opvatting gelogenstraft te zien. Midden in de stad, op ruim honderd meter van het station is daar een voormalige linnenfabriek omgebouwd tot eetcafé annex filmhuis annex poppodium. Op drie meter afstand van het gebouw hoor je al geen noot meer van het hardste concert.

Effenaar-coördinator Ton van Gool erkent dat ook in Eindhoven aanvankelijk wantrouwend werd gereageerd op De Effenaar.

„Jongeren die behoefte hadden aan een ontmoetingsruimte buiten de commerciële horeca om, hebben dat leegstaande gebouw bezet en zijn druk aan de slag gegaan. Geleidelijk aan nam de waardering voor hun werk toe.

Nu geeft de gemeente jaarlijks 500.000 gulden subsidie, zo belangrijk vindt ze het dat de jongeren iets zinnigs te doen hebben."

Voor de overlast is altijd een oplossing te vinden, zegt Van Gool. „Hier tegenover zijn zelfs bejaardenflats. De woningvereniging heeft dubbele beglazing laten aanleggen, en wij hebben de ingang wat verplaatst. Probleem opgelost. De jongeren weten dat ze zich op straat moeten gedragen om hun jongerencentrum niet in de problemen te brengen."

● *De oude broodfabriek in Heerlen: uitermate geschikt om als jongerencentrum te fungeren.* Foto: DRIES LINSSEN

Woorden die men zich in Heerlen best ter harte kan nemen. Kansen genoeg. Het kollectief cultureel café De Nor, het New Wave Café, het Kunstenaarskollektief en het Filmhuis smeken als het ware om erkenning. En de gemeenteraad heeft recent een motie aangenomen om deze groepen aan onderdak te helpen, liefst in één pand.
Als de politieke wil echt bestaat, kan ook een geschikt pand gevonden worden. De leegstaande voormalige Maastrichtse Broodfabriek aan de Van der Maessenstraat lijkt in alle opzichten op De Effenaar. Het gebouw is zelfs eigendom van de gemeente. Het was voorbestemd gesloopt te worden voor nieuwe winkels. Maar een aangrenzend pand (Truley stoffen) bleek te duur voor de gemeente, waarna de architect ook de broodfabriek ongemoeid liet. Een voorzet voor open doel dus.

Natuurlijk: een verbouwing kost geld. Maar wil Heerlen niet ergens vele miljoenen uitgeven voor een waarschijnlijk veel te duur nieuw te bouwen Muzisch Centrum, waar dezelfde groepen op termijn in gehuisvest moeten worden? Slechts een fractie van dat geld zou al voldoende zijn om de broodfabriek om te bouwen tot een multifunctioneel jongerencentrum. Zo bereik je voor minder geld je doel. Als dat geen bezuinigen is...

Daar komt nog bij dat daarmee tevens een oud gebouw gehandhaafd blijft. Heerlen heeft het negatieve imago bijzonder nonchalant met z'n oude gebouwen om te gaan, het verleden onvoldoende te respecteren. De broodfabriek biedt vooral wethouder Hub Savelsbergh een mooie kans zich enigszins te ontdoen van het stigma De Sloper, dat hij niet geheel ten onrechte heeft gekregen.

Gevaarlijk

Echt waar: de gemeente is bezig in het westen van het stadscentrum een ontzettend klomp kantoren te bouwen. 's Avonds is het daar ongezellig, doods en uit oogpunt van sociale veiligheid zelfs gevaarlijk. De opmerking dat De Nor in de avonduren letterlijk het enige levensteken is temidden van het grote niets, is beslist geen overdrijving.

Serieus werk maken van jongerencultuur is in Heerlen allerminst een luxe: in het belang van de sociale veiligheid, om te voorkomen dat de groep randgroepjongeren alsmaar blijft groeien en voor het behoud van het oorspronkelijke karakter van de stad.

Limburgs Dagblad

piccolo's

Voor méér resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,30.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,15 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,80.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,80.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Personeel aanbod

Man 43 jaar, erv. met bejaarden en kinderen, zoekt werk als HUISMEESTER of oppas omg. Hoensbroek. Geen uitzendburo's. Ref. en info vrijd. en zat. tussen 16.00 tot 20.30 uur Tel. 045-222235 of br.o.nr. B-03329, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

Personeel gevraagd

Taxi-Centrale Breko B.V.
te Heerlen vraagt:
chauffeurs
Full-time / part-time
* flexibele instelling.
* enige stratenkennis gewenst.
Inl. en soll. na telefonische afspraak. Tel. 045-227900.

TSI zoekt per direct enthousiaste mensen voor unieke
Sales posities
met zeer goede verdienstmog.heden op het zonnige eiland GRAN CANARIA! Ben je 25-55, spreek je vloeiend Duits en ben je direct beschikbaar? Heb je een gezond doorzettingsvermogen, een drang naar avontuur? Dan ben jij de representatieve M/V die wij zoeken! Bel voor een persoonlijk interview. Do. 3, vr. 4 en zat. 5 december tussen 11en 18 uur naar: 02979-84323 of za. 5 december tussen 10 en 14 uur naar: 02979-72379

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Administratief medewerkers m/v
voor de advertentie-afdeling voor een relatie in Heerlen. U hebt een goede typevaardigheid, een goede beheersing van de Nederlandse taal en werkervaring in de commerciële sfeer. U werkt in de middaguren, minimaal 16 uur per week.
Informatie: 045 - 71 83 32, Marie-Cecile van den Noort HEERLEN, OP DE NOBEL 1/AKERSTRAAT

Tempo Team Uitzendbureau
zoekt:
Kantine medewerker m/v
voor een bedrijf in Landgraaf. U gaat zelfstandig een kleine kantine beheren. Ervaring is vereist. Deze baan is voor circa 30 uur per week.
Informatie: 045 - 71 83 32, Adriane Keulen HEERLEN, OP DE NOBEL 1/AKERSTRAAT

Vierhand huis aan huis
vraagt voor het bezorgen van reclamedrukwerk op maandag en dinsdag
Bezorgers
in Brunssum, Gulpen, Heerlen en Vaals.
Heb je interesse bel: 046-512332.

Acteurs en actrices
en figuranten, met of zonder ervaring, voor een nieuwe te maken Ned. speelfilm. Opname-lokatie o.a. V.S. en Ned. Bel snel voor meer info: 06-340.350.40 (100 ct.p.min.).

Wij zoeken per 1 januari 1993 een
zelfst. werkende banketbakker
Wij bieden een goed salaris, full-time job.
* 25 vakantiedagen
* 8% vakantiegeld
* goede collega's
* moderne bakkerij
Aanmelden na telefonische afspraak
Luxe Bakkerij Peter Broekmans. Tel. 04492-1404.

HOTEL RESTAURANT KASTEEL WITTEM
Wittemerallee 3, 6286 AA Wittem vraagt:
Receptioniste
Middelbare Hotelschool, Word-Perfect, moderne talen in woord en schrift. Part-time mog. Schriftelijke soll. voorzien van c.v. en pasfoto richten aan Dhr. P. Ritzen.

Per direkt VERKOOP en
Marketing
personeel gevraagd op het zonnige eiland Gran Canaria. Full-time posities met hoge verdiensten. Bel nu 02979-88323.

Per direct
Verkoop
en MARKETINGPERSONEEL gevr. op het eiland Gran Canaria. Bel nu voor meer informatie! 02979-88323 TSI NL.

Per direkt gevraagd jonge enthousiaste VERKOPERS en MARKETINGMEDEWERKERS voor posities op het eiland
Gran Canaria
Ben jij 18-45, representatief, avontuurlijk en ben je een echte doorzetter? Bel dan nu voor een full-time positie met verdiensten tussen 400 en 3000 gulden per week! Voor een leuke baan met internationale collega's in de zon.Tussen 11 en 18 uur bellen naar 02979-88323 op 3, 4 en 5 dec. of op 5 dec. tussen 10 en 14 uur bellen naar 02979-72379

Eurobouw Maastricht zoekt vakbekwame metselaars en TIMMERLIEDEN, voor werk in Nederland en Duitsland of Nederlands verzekerd. Te melden tijdens kantooruren: Tel. 043-254669.

Representatief MEISJE gevr. 18-30 jr. voor het leiden van een bem. buro. Tevens privé. Appartement beschikbaar. Tel. 046-524481.

Opleiding revue showballet-danser m/v
Vind je het leuk om opgeleid te worden als revue/showballetdanser neem dan contact met ons op. De choreografie zal begeleid worden door, Barry Stevens Dance Unlimited. (goede toekomstmogelijkheden) Info. Jos Notermans, tel. 045-273040 Ook mensen zonder enige danservaring en kinderen zijn welkom!

Wij je werken als MANNEQUIN, fotomodel, dressmen, bel. 03445-2221 ook zat. Ook gevr. oudere dames en grote confectiematen. U kunt door ons worden opgeleid.

PEPPERMILL zoekt erv. portiers en hulp friture/snackbar. Tel. soll. tussen 9-17.00 uur, 045-415794.

Ben jij 'n vriendelijke goed uitz. j.m. (lft. en huidskl. onbel.) en vind je 't prettig om in vrouwelijk gezelsch. te zijn, ze te verm. en te verw.? Wil je wat BIJVERD.? Bel 046 - 752333 (discr. verz.) Vragen naar Anne of Peter.

MEISJES gevr. voor privé te Geleen. Tel. 046-758127.

Gevr. voor levensmiddelenzaak PERSONEEL m/v, leeftijd 17-20 jr. Vragen naar Mevr. Lee. Tel. 043-218917, v.a. 9.00 uur.

Met spoed gevr. part-time TAXICHAUFFEURS m/v evt. WAO-er, dag- en nachtdienst en erv. centralist voor de nachtdienst. Julianastr.6, Brunssum. 045-252444.

TSI zoekt per direct, jonge enthousiaste verkoop- en marketing medewerkers m/v voor een full-timebaan op het zonnige eiland GRAN CANARIA. Werken in de zon met een jong team internationale collega's. Ben jij 18-35 en direct beschikbaar? Bel dan do. 3, vr. 4 of za. 5 december naar 02979-88323 of op za. 5 dec. naar 02979-72379

Leuke MEISJES gevr. voor de middag- en/of avonduren. Club L'Aventura, Hoofdstraat 103, Amstenrade. Tel. 04492-4922

Porky's Pretpark zoekt leuk MEISJE. Zeer hoog loon gegar. Leuke sfeer. Tel. 045-228481.

Gevr. WINKELJUFFROUW t.b.v. slagerij Zelis te Oirsbeek. Vrijdags en zaterdags. Tel. 04493-4545.

Gevraagd vriendelijke VERKOPER/STER, plm. 18 jr. voor kaas/vlees speciaalzaak in Landgraaf. Soll. tel. dhr/mevr. Strating, 043-214464.

ESCORTSERVICE zoekt met spoed meisjes, dames, bi, boys. Tel. 06-52 985020. Zeer hoge verdiensten.

BOUW- en Ingenieursburo Kerkrade BV vraagt met spoed timmerlieden, metselaars, ook colonnes voor bouwwerken in Aken, Düsseldorf en Keulen, Duits verzek. en goede sociale voorz. Handlangers onnodig te soll. Melden tijdens kant.uren van 9.00 tot 18.00 uur. Tel. 045-428062 of 045-419662.

Vrouwelijke hulp gevr. voor FRITURE te Bleyerheide, met ervaring, ouder dan 25 jaar, voor de avonduren tussen 17-21 uur. Br.o.nr. B-3324, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

OPPAS gevraagd in Landgraaf 1 tot 4 uur p. dag. Tel. 045-330082.

Nette GARDEROBEHULP gevr. voor vrijd. en zat. m/v voor Bar-Dancing De Fontein. Schandelerboord 7, Heerlen, tel. 045-222250.

Schoonh.salon zkt. nog een HULPKRACHT 16-18jr voor 3-4 dg. Soll. 045-352044.

OG te huur

APPARTEMENT, 2e verd. all-inn, pr. ƒ 850,-. Hoensbroek. Tel. 045-231756 of 229459 tussen 18-21 uur.

Te huur 175 m2 OPSLAG-RUIMTE te Amstenrade, pr. ƒ 1.000,- per maand. Inl. 04492-1870.

ZUTENDAAL (B). Luxe nieuwb. app. inger. keuken en badk., 2 slaapk. en gar. Onmidd. beschikb. Inl. 0932-89722001.

HEERLEN, (H'heide), app., 3 slpks., ruime living, badk., berging etc., op 1e verd. Inl. 04451-2174.

Te huur APPARTEMENT v. 1 of 2 pers. Tel. 045-257090 na 17.00 uur.

BEDRIJFSRUIMTE, Rijksweg te Geleen, bestaande uit winkel, magazijn en kantoren. 046-747166 na 18 uur.

Te huur gevraagd

Gezin met 3 kinderen zoekt met spoed woonruimte voor 15 dec., liefst gemeente KERKRADE. 045-422586.

Te h. gevr. woonh. min. 3 slpk., omg. MECHELEN, huurpr. ƒ 900,- of te k. ouder boerenwoonh., opkn. geen bezw. Tel. 045-322511.

Met SPOED zoeken wij, jong stel met 1 kind, 2e op komst woonruimte met liefst 3 slaapkamers. Huurprijs tot max. ƒ 800,-. Gaarne uw reacties 045-352978.

BELONING ƒ 1.000,-. Voor appartement met 1 slpk. Tel. 045-440908.

Nieuwjaarswens

Plaats een originele
NIEUWJAARSWENS
in het Limburgs Dagblad.
Al vanaf
ƒ 10,-
staat u erbij!
Bel
045-719966
en verras uw familie en vrienden!

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

WAT UW HUIS AANGAAT:
Geen verkoop, geen kosten!
(nooit advertentiekosten)
VAN OPPEN B.V., Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Woonhuis verkopen???
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan 100% zekerheid + geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed ☎ 040-518428

Kerkrade, Kaalheide Halfvrijstaand woonhuis met tuin en inrit. Ind.: hal, kelder, w.c., L-vormige woonk., keuken met instal. en badk. Verd.: 3 slaapk., zold. Kooph. ƒ 155.000,- k.k.
B.O.G.
O.G. Kerkrade
Tel. 045-455432.

SUSTEREN, Feurthstr. 1-b, goed onderh. woonh. met inpandige garage. Geschikt voor dubbele bewoning. ƒ 176.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671.

Spaarhypotheek 7,9%, 20 jaar vast. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-712255. STIENSTRA Hypotheek Service.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Te k. ruim halfvrijst. woonhuis met weiland te LANDGRAAF. Perc. opp. 3600 m2 in rustige landelijke omgeving. Uniek voor natuur- of dierenliefhebber. Vr.pr. ƒ 210.000,-k.k. 045-353628.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Te koop weg. ziekte FRITURE omgev. Brunssum met inventaris en woonhuis. Bellen: 04492-1026 na 18 u.

HEERLEN, Gringelstraat, te koop groot tussenpand met tuin, verdeeld in 2 woningen. Inl. 046-743275.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, Schelsberg 149, Heerlen. Tel. 045-728671.

UBACH OVER WORMS, Kantstr. 96, oudere, grote goed onderhouden wonig met tuin. ƒ 139.000,- k.k. Wijman & Partners, 045-728671.

HOENSBROEK, Dr. Philipsstraat 46, in goede staat verkerend hoekhuis met voor- en achtertuin, garage, 3 slpkmrs., mod. keuken met apparatuur ƒ 135.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671.

Bouwen/Verbouwen

Koopje DRAAI- en schuifpoort met wielen, H. 1.90, L. 4.00 mtr., gegalv. en 25 platen van 1.90x0.90 mtr., compl. garage. Tel. 045-421574.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bedrijfsruimte

GEMEUBILEERDE kantoren tijdelijk of permanent, incl. receptiefaciliteiten, postadres, telefoonbeantwoording, tekstverwerking, vertalingen. Maastricht, Amsterdam, Utrecht. Bel Euro Business Center. Tel. 043-821500.

Te huur GEVRAAGD grote garage of andere ruimte voor aan auto's te werken met electriciteit en water. Tel. 045-272312.

Te huur gevraagd winkelkantoor- of BEDRIJFSRUIMTE in Nuth. Br.o.nr. B-3323, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur plm. 300 m2 BEDRIJFSRUIMTE eventueel opslag en kantoor en gebruik van (kantine). Haefland 7, Brunssum. Tel. 045-275009.

Kamers

Te huur goed gemeub. ZIT/slaapkamer. Panneshiederstr. 1, Kerkrade.

In studentenhuis nw zolder APPARTEMENT nabij centr. Hrl met eigen wc en douche voor student(e) of stagiaire. Tel. 045-726821.

Te h. kamer in C-HEERLEN (student) ƒ 285,- p.mnd. all-inn. Tel. 045-421524.

Bouwmat./machines

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Aanbieding ! Nu of NOOIT ! Op is Op! Geldig t/m 15-12. Div. soorten licht besch. nwe. deuren, nu uitzoeken, ƒ 50,-; div. soorten dakleer ƒ 20,- t/m ƒ 50,- p. rol; Top kwaliteit Laminaat parket ƒ 25,- p. m2; Underlayment plus sterlingboard platen 19 mm. ƒ 37,50; div. platen uitzoeken ƒ 5,- p. plaat. Rennemigerveldweg 70, Heerlen. 045-727742/723076.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

REPARATIE huish. app.: Toenbreker Wasautomaten. 045-325819, gespec. Miele.

ONDERDELEN wasmach. drogers en centrif. Europaweg Nrd 191 Ubach o Worms

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/ 461658.

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, morgen al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica Brunssum.

TV DEFECT? Binnen 4 uur klaar. 24 uur service. Tel. 04750-11667. Knip uit en bewaar!

Landbouw

Gevraagd
aardappeltelers
op klei en/of lössgronden, aantrekkelijke rassen beschikbaar op (pool) kontrakt. Info. Kooij Limburg B.V., Tel. 043-633636.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te koop zware BIGGEN. Ransdalerstr. 72, Ransdaal. Tel. 04459-1212.

Te k. Citroën HY VEEWAGEN, bwj. '70, APK 8-'93, feteneer gek., zeer goed in orde, ƒ 2.000,-. 045-211913.

Te k. D-PONY 3½ jr., voskleur, ruin, 1.44 mtr., zeer mooie gangen. 046-373822.

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Te koop eiken DRESSOIR met bolpoten, z.g.a.nw., van ƒ 1.400,- voor ƒ 500,-. Tel. 045-225974 na 12 uur.

Zoekt u 2e hands MEUBELS veel keus ook antiek. Kouvenderstr. 208 H'broek.

CONTRA Tapijtreiniging, prof. reiniging-diepstomen van uw vloerbedekking ƒ 3,50 per m2. Tel. 08897-79234.

Te k. zwaar eik. EETHOEK 6 stoelen, ƒ 900,-; 2-drs eiken kinderkleerkast; palisander wandmeubel met TV-kast, tekentafel, hangkasttekeningen. 046-512565.

Te koop KEUKEN wit plus gasfornuis met oven, pr. ƒ 500,-. Tel. 045-461222.

Te k. Pyler STIELEN van de mijnen, event. gesch. v. tuinafrastering. Vaste pr. ƒ 25,- p.st. Tel. 045-229685.

Opleidingen

ANWB & Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & ZN, Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721 fax 324744 voor alle rijbewijzen en chauffeursdiploma's; theoriecertificaat voor AB in 4 weken op examen.

Bedrijven/Transacties

Te koop aangeboden goedlopende
Horeca - dagzaak
Op A1 lokatie, Br.o.nr. B-3321, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.
Zonder contanten onnodig te reageren.

Gunstig ter overname draaiende KAPSALON, centrum Maastricht. Br.o.nr. B-3322, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Sneltransport en DISTRIBUTIEBEDRIJF zoekt vaste opdrachten in transporten van distributiebedr., grootthandels, ind. etc. Reactie's naar Pb. 29, 6100 AA Echt.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

CONTRA Autoreiniging, het eerste mobiele autoreinigingsbedrijf voor bedrijven en particulieren in Nederland. Prijzen op aanvraag bijv.: introductieprijs geldig tot 1 mrt. 1993: compl. reinigingspakket ƒ 125,-. Wij werken professioneel en milieuvriendelijk. Tel. 08897-79234.

Te koop GEVRAAGD visbakoven. Tel. 04498-52798 of 06.52.981335.

Auto's

Ploemen-Schols BV VW-Audi
Polo Oxford diesel '87; Golf Manhattan 1.3 '89; Golf Manhattan 1.6 '89; Jetta C 4-drs '85; Jetta 1.6 '86; Jetta '87; Jetta '88; Jetta CL '90; Passat CL '89; Audi 80 '87; Audi 80 automaat '87; Audi 80 2.0 '89; Audi 80 '91; Audi 90 '89; Audi 100 Avant '86; Alfa Romeo '89; BMW 524 turbo diesel '89; Citroën BX 1.9 diesel '90; Fiat Uno 45 '89; Ford Escort '84/'87/'86/'89; Ford Siërra 1.6 '84/'86/'87/'89; Nissan Micra '90; Opel Corsa 1.3 '88; Opel Kadett '85/'87/'89; Opel Ascona 1.6 '88; Peugeot 205 CTi cabriolet grijsmet. '86; Renault TC '87; Saab 9000i '88; Volvo 340 '86; Volvo 440 GLi '90; Volvo 440 GLT '89. Ambyerweg 2, Meerssen.
☎ 043-644888

Daihatsu Quadflieg
Terreinauto's

Suzuki Samurai softtop	1992	p.mnd	ƒ 362,-
Suzuki Samurai SJ 410	1983	p.mnd	ƒ 150,-
Lada Niva	1987	p.mnd	ƒ 150,-

Stationcars

Ford Escort 1.8 dies Clipper	1991	p.mnd	ƒ 455,-
Opel Kadett 1.4i LPG	1991	p.mnd	ƒ 325,-
Subaru 1.6 VAN	1986	p.mnd	ƒ 150,-
Ford Siërra 2.0GL spec.uitv.	1986	p.mnd	ƒ 220,-
Nissan Vanette 30.000 km	1988	p.mnd	ƒ 235,-

Automaten

Ford Siërra Sedan 1.8 CL	1988	p.mnd	ƒ 269,-
Opel Kadett 1.3 S	1987	p.mnd	ƒ 256,-
Audi 80 S diam.zwart	1990	p.mnd	ƒ 481,-

Daihatsu Charade 1987
GTTi uitgebouwd
voorschade ƒ 6.000,-

Diesels

Daihatsu Charade turbo	1987	p.mnd	ƒ 220,-
Volvo 345 DL	1987	p.mnd	ƒ 220,-
VW Golf CL	1989	p.mnd	ƒ 300,-
Peugeot 405 GRi LPG	1990	p.mnd	ƒ 360,-

Div.Occasions
A.N.W.B. gekeurd

Audi 80 1.8S verl. sportvelg	1989	p.mnd	ƒ 450,-
BMW 318i M-uitv 13.000km	1990	p.mnd	ƒ 540,-
BMW 316 rood	1986	p.mnd	ƒ 235,-
Ford Escort 1.6 turbo 13i sport	1991	p.mnd	ƒ 362,-
Escort 1.6CLX zwart spec	1990	p.mnd	ƒ 455,-
Ford Orion 1.6 CL Bravo	1989	p.mnd	ƒ 300,-
Escort 1.4 CL 5-drs zwart	1989	p.mnd	ƒ 300,-
Fiat Panda 34 White	1985		ƒ 5.950,-
Ford Siërra 1.6 laser 3-drs	1986	p.mnd	ƒ 163,-
Ford Siërra 1.8 Ghia	1985	p.mnd	ƒ 170,-
Escort 1.1 laser	1984		ƒ 4.950,-
Honda Aerodeck 2.0 EX	1987	p.mnd	ƒ 270,-
Honda Civic 1.3 S	1985	p.mnd	ƒ 163,-
Nissan Bluebird 2.0 SLX	1989	p.mnd	ƒ 270,-
Mazda 323 1.3 sport	1987	p.mnd	ƒ 200,-
Mitsubishi Colt EXE	1988	p.mnd	ƒ 222,-
Mitsubishi Cordia	1983		ƒ 4.950,-
Opel Kadett 1.6i GL Sedan	1990	p.mnd	ƒ 345,-
Opel Kadett 1.3 S club	1988	p.mnd	ƒ 235,-
Opel Corsa 1.2 S Sedan	1986	p.mnd	ƒ 170,-
Opel Kadett 1.3 S 3-drs	1984		ƒ 4.950,-
Opel Rekord 2.0S	1984		ƒ 3.950,-
Opel GT spec. uitv	1969	op aanvr	
Peugeot 205 1.4 XR	1988	p.mnd	ƒ 240,-
Renault 25 GTX	1987	p.mnd	ƒ 190,-
Suzuki Swift 1.3 GLX	1989	p.mnd	ƒ 300,-
Suzuki Alto GL 5-drs	1988	p.mnd	ƒ 165,-
VW Golf 1.6 ZHOR uitv	1988	p.mnd	ƒ 290,-
VW Golf 1.8 spec. uitv	1987	p.mnd	ƒ 185,-
VW Jetta 1.6 CL 4-drs	1985	p.mnd	ƒ 163,-
VW Polo coupé 1.3 S	1988	p.mnd	ƒ 240,-

Inruilers
Renault 5 TL '82 ƒ 1.500,-; VW Golf 1.3 '82 ƒ 3.750,-; Honda Accord aut. '80 ƒ 1.950,-; Ford Fiësta zeer mooi '79 ƒ 1.750,-; Fiat 126 '81 ƒ 2.750,-; Ford Taunus autom. '81 ƒ 1.950,-. VW Santana 5 cyl. '82 ƒ 4.750,-.
*Wettelijke aanbetaling 25%.
Maandbedragen op 60 termijnen.
Reeweg 112, Landgraaf Tel. 045-321810

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-272019.

FIAT
Inruilauto's
7x Fiat Panda '82-'91
13x Fiat Uno '84-'92
Fiat Tipo 1.4 IE wit '89
Fiat Tempra SX nov. '90
Tempra station 1.6 S '92
Croma diesel '88
Croma Turbo diesel DID '92
2x Alfa 33 '86
Citroën Visa wit '84
Citroën Axel rood '85
Citroën BX blauw '88
Siërra 2.3 DSL wit '87
Escort diesel '85
Hyundai Pony 1.5 GL 11-'89
Nissan Sunny 1.4 LX '89
Kadett automaat '84
Renault 21 1.7I 11-'89
Seat Marbella 11-'88
Seat Ibiza 1.5 GL '89
Seat Ronda 1.2 GL '84
Inruil-Financiering
Bovaggarantie (tot 2 jaar)
Fiat Creusen
Heerlen
Parallelweg 34
045-742121.

AUDI 18 LS champ./metalic, bwj. '87, sportw. stereo, electrische spiegels, trekhaak, etc., 61.000 km. Prijs ƒ 16.950,-. Tel. 045-226433.

AUDI 200 Avant 4 WD, mod. '86, grijsmet., veel opties, ƒ 19.750,-. Inruil bespreekbaar. Tel. 04493-4460.

Te k. BMW, type 2500, bwj. '73, geheel gerest., met sp. wielen 16 inch. 045-217867.

Te koop CITROËN BX 19 Diesel, bwj.'84, i.g.st., t.e.a.b. Tel. 043-218804.

LEIJENAAR'S autocentrale al reeds 30 jaar Uw autopartner, een greep uit onze voorraad, keuze uit 50 occasions: Mazda 626 HB 2.2i GLX '89; Ford Siërra 2.0i DOHC Combi '90 en '89; Audi 80 met sportp. 1.8i 11-'89 en 2 st. 1.8 S '88; Kadett GSI 2.0i '88; Keuze uit 10 st. Kadett's '80 t/m '89; Ford Scorpio 2.0i DOHC GL autom. '90; Mercedes 190 D '90; Ascona 16S autom. en stuurbekr. '85; 2 st. Vectra 1.6i GL Sedan en HB '90; Omega 1.8i GL '89; Div. Opel Records; Toyota Celica 1.6 Liftback '86; Ford Escort XR 3i veel extra's '89; Escort 1.6 GT '91, 1.4 Sr '89 en 1.4 Bravo '87; Ford Siërra Sedan 2.0 zwart '89; Kadett 1.6i GL Combi '89 en Diesel 3 st. '85 t/m '88; VW Golf 1.6 Diesel '88; Seat Ibiza 1.7 XL Diesel '89; Mazda HB 1.5 '87; Nissan 100 NXT BAR SLX '91; Nissan Sunny 1.4 HB XL '89; Mercedes 230 E zeer excl. '81; Fiat Ritmo 60 '83; Fiat Panda 45 1000 CL; Fiat Uno '84. Auto's met Bovaggarantie en NAP autopas. Afd. Bedrijfsauto's met grijs kent: Kadett Combo 1.7 D '91; VW Transporter Pick Up 1.9 Benzine '87; Kadett 01.6 D gesl. VAN '88; Kadett VAN 1.3 S Benz. '89. Ridder Hoenstr. 151, Hoensbroek. Tel. 045-212091.

Te k. JEEP Wrangler 4.0 Laredo, grijs kent. bwj. 2-'92, z.g.a.nw., kl. wit, met hardtop en softtop, pr. ƒ 9.000,- onder nw.prijs. Tel. 04406-12289.

Te k. MAZDA 323 1.3, 3-drs, 1986, LPG, grijs kent., vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-274300.

Te k. Opel MANTA GT, 1977, vr.pr. ƒ 800,-. Tel. 045-325085.

Citroën AX '89; Citroën BX 14 RE, '88; Citroën BX 14 E, '87; Citroën BX 16 TZI, '90; Citroën BX 19 TRS '87; Citroën BX 19 TZI, '91; Citroën XM 2.0i, '91; Citroën XM V6 m.'90; Ford Orion 2.0i, '88; Opel Kadett 1.2 '86; Opel Kadett 1.6 '85; Peugeot 205 XS, '90; Peugeot 205 GTi, '91; Renault 19 TXE, '89; Renault 21 GTL, '90. Inruil, financiering, garantie, leasing. VAN LEEUWEN, Citroën, Strijthagenweg 129, Kerkrade. Tel. 045-453355

Te k. Fiat UNO 75 SX, mei '88, sportieve uitv., verk. in perf.st., 33.500 km., elke keur. toegest., 045-463391.

FIAT 127, wit, bwj.'85, 1000cc, APK 6-6-'93, i.z.g. st., ƒ 2.600,-. 04405-3617

Te k. Ford FIESTA 1100 S, bwj. '81, APK 11-'93, prijs ƒ 1.850,-. Tel. 045-724993.

Te k. Ford ESCORT, bwj. '79, 1300 GL, APK gek., LPG, ƒ 750,-. 045-256115.

Te k. Ford FIËSTA 1.1 ltr., bwj.'82, APK 4-'93, i.z.g.st. Tel. 045-255315.

Te koop MITSUBISHI-BUS, type L300, voor pers. en goed.vervoer, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 7.000,-. Tel. 04406-12351.

FIËSTA 1.3i Cheers, bwj. 8-'92, 5-drs, 900 km. ƒ 19.750,-. 046-524256.

Ford ESCORT 1300 Laser, bwj. '84, APK 6-'93, nw. banden, lm velgen met sunroof, pr. ƒ 4.700,-. Tel. 045-321216.

ESCORT 13 L Bravo bwj. '84, 100% zeld. mooi, ƒ 4.950,-. 045-424128.

Te koop Ford ESCORT m. '84, i.z.g.st., pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-255092.

AUTOMAAT Escort 16 GL '84, bijz. mooi, div. acc. ƒ 5.500,-. 045-424128.

FORD Escort 1.1, model Laser '85, 5-bak, zeer mooi, ƒ 4.950,-. 045-454087.

Te koop Fiat UNO 70S 5-drs, '90. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Te koop Honda CIVIC automaat. 1300 L bwj. '84, APK 11-'93, i.z.g.st., pr. ƒ 5.750,-. 045-241813, na 17.00 uur.

Te k. Jeep WRANGLER Hardtop, 4 L, 6 cyl., bwj. 2-7-'88, met LPG en trekh., tel. 04407-2410.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina 18

Proficiat!

Proficiat
met je 39ste verjaardag. Van je beste vriendin Mia.

Liefste Mama
Hartelijk Gefeliciteerd
met je 39e verjaardag
liefs Ilona

Surprise
Proficiat! Gaby.

May ziet
Abraham

MIA
Hartelijk Gefeliciteerd
Kusjes Peter

Proficiat van Assunta, Audrey en Jean-Pierre

Hoera, Hettie
ziet Sarah
Proficiat, Hero, Mam, Sander, Resie, Ronald, Angela, Dasja.

Proficiat!!!
Tante Billa
Van: Anne, Robert, Nadine. En bedankt!!!

045-719966 VOOR TELEFONISCHE OPGAVE VAN UW PICCOLO 045-719966

Zwaarbevochten puntenzege op Jacobin Yoma in bloedstollend gevecht

Tuur: 'Droom uitgekomen'

DOOR MARCEL VAN DER KRAAN

ROTTERDAM – Regilio Tuur is hard op weg de eerste Nederlandse boksmiljonair en wereldkampioen te worden. In een werkelijk bloedstollend gevecht versloeg het grootste bokstalent van vaderlandse bodem gisteravond de Jacobin Yoma en kroonde zichzelf daarmee tot Europees kampioen. 'The Boy from Ahoy', zoals hij in de aanloop naar het gevecht werd aangekondigd, had zich voorbereid op een lang en slopend gevecht tegen de krachtpatser met de lange adem. „Zo stond Yoma bekend. Een bokser met een fantastische conditie, die het gros van zijn tegenstanders daadwerkelijk had gesloopt".

Een lange en zware strijd werd het gisteravond ook. Ruim twee jaar geleden hadden beide heren ook al tegenover elkaar gestaan. In New York was het toen een 'onbeslist'. Tuur had bij die eerste ontmoeting al ontdekt, dat Yoma, die 24 van zijn 26 partijen had gewonnen (tegenover Tuur 30 van de 33) in elke ronde als een razende van start ging. Niet alleen om die reden een man om voor op te passen.

Die Jacobin Yoma bezorgde de tegenwoordig in New York woonachtige supervedergewicht de zwaarste avond uit zijn professionele loopbaan. 'Reggie' Tuur diende tot diep in zijn reserves te tasten om zich de meerdere te kunnen tonen.

In de eerste vijf ronden zag hij kans er slechts één op zijn naam te schrijven. Op het moment dat hij dacht een voorsprong te hebben en Yoma een gevaarlijk ogende scheur in de rechterwenkbrauw opliep, kwam de man uit Frans Guyana verrassend sterk terug.

De ruim 6000 toeschouwers in een voor Nederlandse begrippen ongekend sfeervolle boksarena Ahoy' hielden halverwege de adem in. Het was bij vlagen angstig stil.

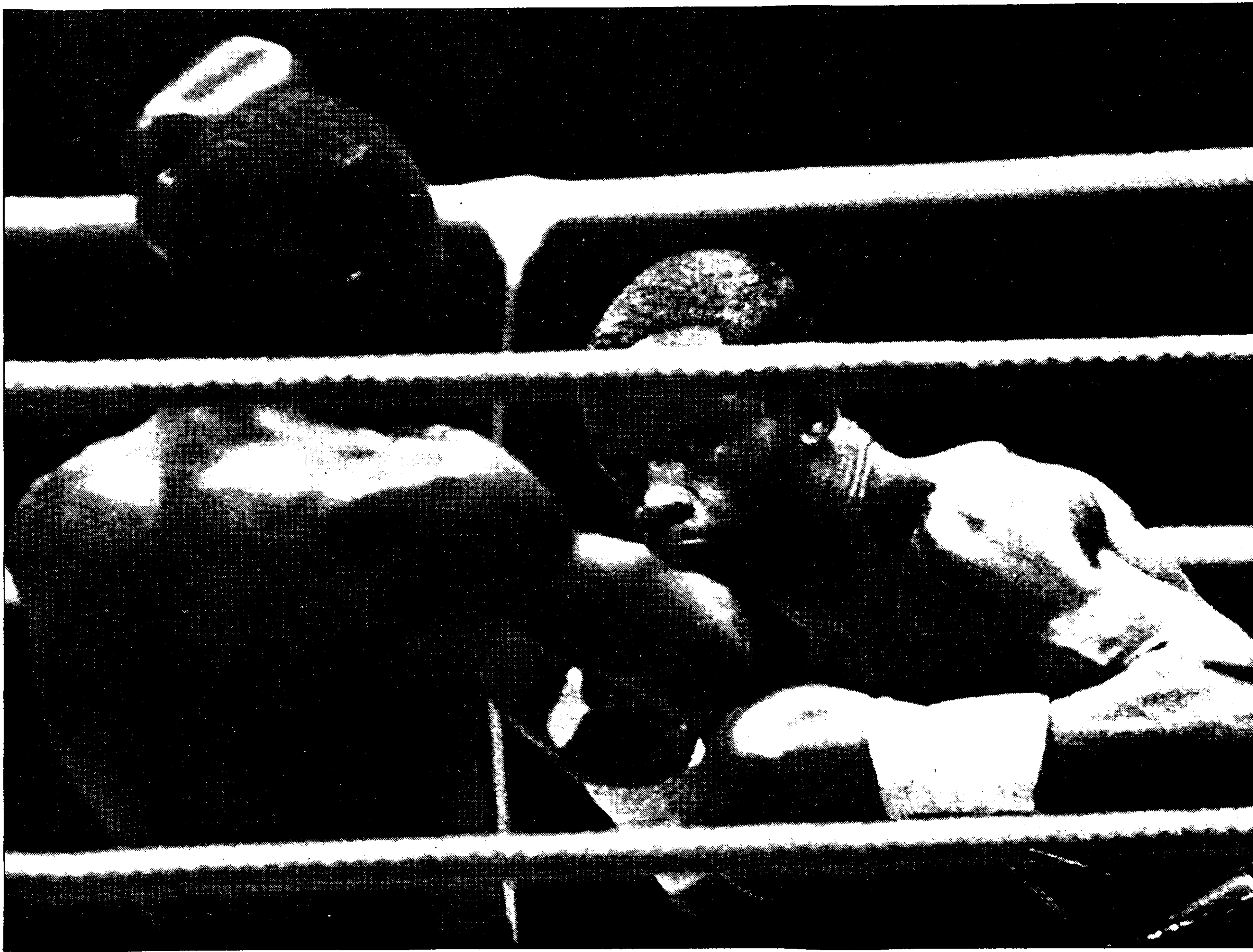
Maar Regilio Tuur liet zijn fanatieke fans niet in de steek. Hij knokte door op een manier zoals men die van hem is gewend. Dat wil zeggen met karakter, souplesse en heel veel explosieve kracht. Zijn vastberadenheid en zijn motivatie om na al die jaren van toewijding en opofferingen de wereldtop te bereiken, leverden hem in de laatste fase van de bikkelharde strijd de winst en de Europese titel op.

Tranen

Tuur is niet gauw emotioneel. Maar op het moment dat de jury duidelijk maakte dat hij wat hen betreft unaniem had gewonnen, rolden de tranen over zijn wangen.

Tuur greep hevig geëmotioneerd de microfoon en richtte zich onder luid applaus tot de duizenden in Ahoy': „Ik kan nauwelijks praten. Het enige dat ik kwijt kan is dat ik zielsgelukkig ben dat mijn droom is uitgekomen".

Voor Tuur wacht nu zo goed als zeker het grote geld. Het binnenhalen van een Europese titel komt voor hem op een ideaal moment, aangezien zijn contract met de Amerikaanse manager Bill Bikoff op korte termijn afloopt.

● *Regilio Tuur (rechts) tijdens zijn geslaagde greep naar de Europese titel tegen de Fransman Jacobin Yoma.* Foto ANP

Eddy Smulders ongeslagen

ROTTERDAM – Eddy Smulders is gisteravond ook in zijn 22ste partij als professional ongeslagen gebleven. De 29-jarige Eindhovenaar was in het bijprogramma van het Europees kampioenschap zwaarvedergewicht in Rotterdam, ook te sterk voor de Engelse cruisergewicht Steve Lewsam. De Brit ging in de vierde ronde knock out.

● TAFELTENNIS – Titelverdedigster Bettine Vriesekoop en Mirjam Hooman laten de nationale titelstrijd in december schieten. Het tweetal heeft een uitnodiging aanvaard voor de wereldtitelstrijd voor dubbels, dat in Las Vegas wordt gehouden. De nationale titelstrijd, op 19 en en 20 december in Zwolle, valt gelijktijdig met het toernooi in de Verenigde Staten. Bij de mannen is Paul Haldan eveneens absent.

● VOETBAL – Trainer Ad van der Wey is aan zijn laatste seizoen bij tweedeklasser EVV bezig. Zijn opvolger is bekend. Sjef Bongers, de laatste vier jaren aktief bij derdeklasser DESM uit Weert, volgt hem op.

● AUTOSPORT – Rallyrijder Juha Kankkunen komt volgend jaar uit voor Toyota. De Fin wordt bij de Japanse automobielproducent vergezeld door de Fransman Didier Auriol. Beiden kwamen dit seizoen uit voor Lancia. Wereldkampioen Carlos Sainz uit Spanje volgt de omgekeerde weg: van Toyota naar Lancia.

Geflatteerde nederlaag Selex

DEN HELDER – De moeilijke uitwedstrijd in en tegen Den Helder heeft Selex BSW niet overleefd. Bij een goede wedstrijd verloren de Weertenaren uiteindelijk geflatteerd met 90-77.

Handbalsters winnen te laat

KAUNAS – Op het moment dat niets meer op het spel staat, blijken de Nederlandse handbalsters toch nog te kunnen winnen. Gisteren versloeg de nationale vrouwenploeg in Kaunas het zwakkere Noord-Korea, 22-18. Een overwinning met slechts statistische waarde, want na drie nederlagen op rij in het WK-kwalificatietoernooi in Litouwen was voor Oranje geen eer meer te behalen.
Hoewel de vrouwen negentien strafworpen tegen kregen, waarvan de uitblinkende doelvrouw Laura Robben er zes stopte, slaagden de Aziaten er niet in Oranje serieus te verontrusten.

Dick Jaspers uitgeschakeld

TOKYO – Dick Jaspers vindt dit seizoen in de strijd om de wereldbeker driebanden moeilijk zijn draai. In Tokyo, waar hij vorig jaar zijn eerste wereldbekerzege behaalde, werd het hem gisteren nog zwaarder gemaakt. Door de tergend langzaam spelende Japanner Arai en een onmogelijk speelschema. De vermoeidheid sloeg toe in de partij uit de kwartfinales tegen de jonge Belg Caudron, die de Nederlander nipt met 2-3 verloor.
Een ronde eerder verdween Dick van Uum uit het toernooi. De Utrechter kreeg van Raymond Ceulemans absoluut geen kans in de wedstrijd te komen. Met 5-15, 2-15 en 6-15 was het voor de nummer drie van de Masters gedaan. Blomdahl, Bitalis, Caudron en de winnaar van het duel tussen Ceulemans en de Japanner Horigane spelen om de hoofdprijs.

Co-sponsors voor TVM

DIEREN – De coureurs van de Nederlandse wielerformatie TVM rijden de komende drie seizoenen op fietsen van Gazelle. Gisteren werd in Dieren de verbintenis ondertekend. De ploeg van Cees Priem heeft nog een tweede nieuwe cosponsor aan de haak geslagen: Vermarc Sport, het kledingbedrijf van oud-profrenner Frans Verbeeck.

Fortuna oefent tegen OVCS

SITTARD – Fortunatrainer Chris Dekker grijpt het vrije weekeinde van zijn club aan om de nieuwe aankoop Kenneth Nysäther en de proefspelers Zadancius, Brady en Adams te testen. Dat zal morgen, zaterdag, gebeuren door middel van een oefenwedstrijd bij en tegen vierdeklasser OVCS uit Sittard. Aanvang 11.00 uur

BOKSEN
Rotterdam. Internationale profwedstrijden: EK zwaarvedergewicht (12x3) (titel vakant): Regilio Tuur w.o.p (3-0) van Jacobin Yoma. Lichtgewicht (4x3): Eon Brancoff w.o.p (3-0) van Miguel Ortiz Cruisergewicht (8x3): John Held v.o.p (0-3) van Yves Monsieur. Cruisergewicht (8x3): Eddy Smulders wint door knock out in de vierde ronde van Steve Lewsam. Zwaargewicht (8x3): Samuel Bendjob onbeslist met Alexander Mirosnisjenko.

TAFELTENNIS
Middelburg. Vriendschappelijke interlandwedstrijd vrouwen: Nederland - China 1-6. Vriesekoop - Zheng Yuan 21-13 21-17, Keen - Yang Ying 13-21 16-21, Noor - Liu Wei 17-21 17-21, Noor/Vriesekoop - Yang/Liu 25-27 21-23, Vriesekoop - Yang 21-16 17-21 14-21, Noor - Zheng 21-19 19-21 10-21, Keen - Liu 14-21 13-21.

VOETBAL
Frankrijk: Lyon - Auxerre 1-1. Stand aan kop: Nantes 16-23 Paris-SG 16-22 Auxerre 17-22 Monaco 16-21 Marseille 16-21 Bordeaux 16-20

Henkel en Baumann beste sporters

BADEN-BADEN – De atleten Dieter Baumann en Heike Henkel zijn in Duitsland respectievelijk tot sportman en - vrouw van 1992 gekozen. Beste team was het mannenhockeyteam.

Elvira Becks stopt loopbaan

DEN HAAG – Elvira Becks heeft besloten een punt te zetten achter haar turncarrière. De zestien-jarige turnster gaat een balletopleiding volgen aan de academie van Lucia Marthas.

Kerkum lid van verdienste KNVB

ROTTERDAM – Feyenoords oud-voorzitter Gerard Kerkum is benoemd tot lid van verdienste van de KNVB. Hij heeft Kerkum de onderscheiding te danken aan de vele functies, die de eenmalige international binnen de voetballerij heeft bekleed en nog bekleedt.

Schorsing van Maradona geëist

ZURICH – De Italiaanse voetbalbond heeft bij de FIFA aangedrongen Sevilla een ultimatum te stellen. Indien de Spaanse club niet voor vanmiddag het nog verschuldigde transferbedrag van 4,5 miljoen dollar aan Napoli heeft betaald, dient Diego Maradona geschorst te worden. Dit heeft voorzitter Matarrese verklaard na een gesprek met de algemeen-secretaris van de FIFA, Sepp Blatter.

Vreijsen weer op voetbalveld

BREDA – Martien Vreijsen, die zich bij NAC met de commerciële zaken bezighoudt, keert terug op het veld bij de eerste divisieclub uit Breda. Met assistenttrainer Ton Carton zal hij Piet de Visser vervangen. De 58-jarige oefenmeester kreeg weer last van zijn hart.

Lange straf voor Strauss

MANCHESTER – De Duitse zwemster Astrid Strauss blijft bij internationale wedstrijden nog een jaar toeschouwster. De wereldzwembond FINA schorste de 23-jarige oud-wereldkampioene op de 800 meter vrije slag voor anderhalf jaar met ingang van 1 juni 1992. Pas op 1 december 1993 is de Magdeburgse zwemster weer internationaal startgerechtigd.

Huwelijksproblemen John McEnroe

FORT WORTH – John McEnroe wil niet geconfronteerd met vragen over zijn echtelijke problemen. Vorige week berichtten populaire Britse bladen, dat het huwelijk van de 33-jarige Amerikaanse tennisser en de 29-jarige Tatum O'Neal na zes jaar op de klippen was gelopen. McEnroe geeft toe, dat er problemen zijn. Hij en O'Neal trouwden in 1986 en hebben drie kleine kinderen: Kevin (6), Sean (5) en Emily, een dochtertje van achttien maanden.

Feyenoord gewoon tegen Spartak

ZÜRICH – UEFA-secretaris Gerd Aigner heeft laten doorschemeren, dat Spartak Moskou gewoon de tegenstander blijft van Feyenoord in de kwartfinales van het toernooi om Europa Cup voor bekerwinnaars. Aigner gaf Liverpool tenminste weinig kans op een herkansing omdat Spartak een niet-gerechtigde speler zou hebben opgesteld.

Vijftig miljoen voor Reynolds

COLUMBUS – De Internationale Amateur Atletiek Federatie moet de wegens doping geschorste atleet Harry „Butch" Reynolds 27,3 miljoen dollar, bijna vijftig miljoen gulden, betalen. Dat heeft een rechtbank in Columbus (Ohio) beslist. De IAAF heeft in een eerder stadium al laten weten een uitspraak van de rechter niet te erkennen.
Rechter Kinneary veroordeelde de IAAF tot het betalen van 6,8 miljoen dollar wegens derving van start- en reclamegelden tijdens Reynolds' schorsing en 20,5 miljoen dollar als smartegeld. Reynolds, wereldrecordhouder op de 400 meter, had veertig miljoen dollar geëist van de IAAF en de TAC (de Amerikaanse atletiekbond).
Reynolds werd na een atletiekgala op 12 augustus 1990 in Monaco betrapt op het gebruik van spierversterkende middelen.

Slalomartiest Alberto Tomba zint op revanche in Val d'Isère

Tarzan op ski's

DOOR FRANS DREISSEN

VAL D'ISERE – 'Ciao Alberto', roept de Italiaanse enclave in koor. 'Tomba la Bomba' neemt plaats in de stoeltjeslift. De flamboyante Italiaan heft majestueus de hand en groet terug. Tot groot enthousiasme van de tifosi, die hun idool overal ter wereld als 'hinderlijke' horzels achtervolgen. Even later slalomt Alberto Tomba in een waanzinnig tempo naar de finish. Elegant als een roofdier. Als een tarzan op ski's.

Brutaal slaat hij de paaltjes weg en slingert hij zijn 90 kilogram zware body door een woud van stangen. Aan de finish oogst hij spontaan applaus. „Goed gedaan jochie"

Welkom in Val d'Isère. Drie dagen lang het kloppende hart van het witte wereldbekercircus. Afdaling, slalom, super-G. De Première Neige. Het mondaine Franse ski-oord ontwaakt uit zijn zomerslaap. Hotels en liften gaan open. De prijzen worden fors opgedreven en handenwrijvend worden de eerste skifanaten onthaald. Duizenden fans moeten dit weekeinde niet alleen de berg tot beven brengen, maar vooral de kassa's laten rinkelen. Zes gulden voor een kop chocolademelk, tien piek voor warm appelgebak. Skien is big business.

Alberto Tomba kan erover meepraten. Hij is een van de grootverdieners. Vijftien miljoen gulden per jaar. De Nederlandse kamikazes in Val d'Isère, De Man, Van Es en Slootweg, moeten nog geld meebrengen. Tomba heeft zijn succes echter moeten bekopen met zijn privéleven. „Ik kan me nergens meer ongestoord vertonen", jammert hij tijdens de persconferentie; een van de vele plichtplegingen. „Supporters, paperazi, sponsors. En tussendoor moet ik ook nog trainen voor de wedstrijd van zaterdag".

Meer kwelgeesten dienen zich aan. De Noren bijvoorbeeld. Jong en explosief. Zonder greintje respect bovendien. „Hoofdzaak is dat ik in mezelf geloof", houdt Tomba zich sterk.

Zwarte krullen, groene ogen, stoppelbaard. Alberto Tomba. Bluffer en super-macho. Topskïer en feestneus. Rambo op ski's. „Klinkt toch lekker stoer. Het heeft zelfs iets ironisch", glimlacht hij. Tomba werd ooit afgeschilderd als een luie dikbuik. Maar die periode is weer lang passé. „Hij heeft leren trainen als een sprinter. Op explosiviteit, kracht en souplesse. Hij activeert snelle spiervezels. Succes is verzekerd", beweert conditietrainer D'Urbano.

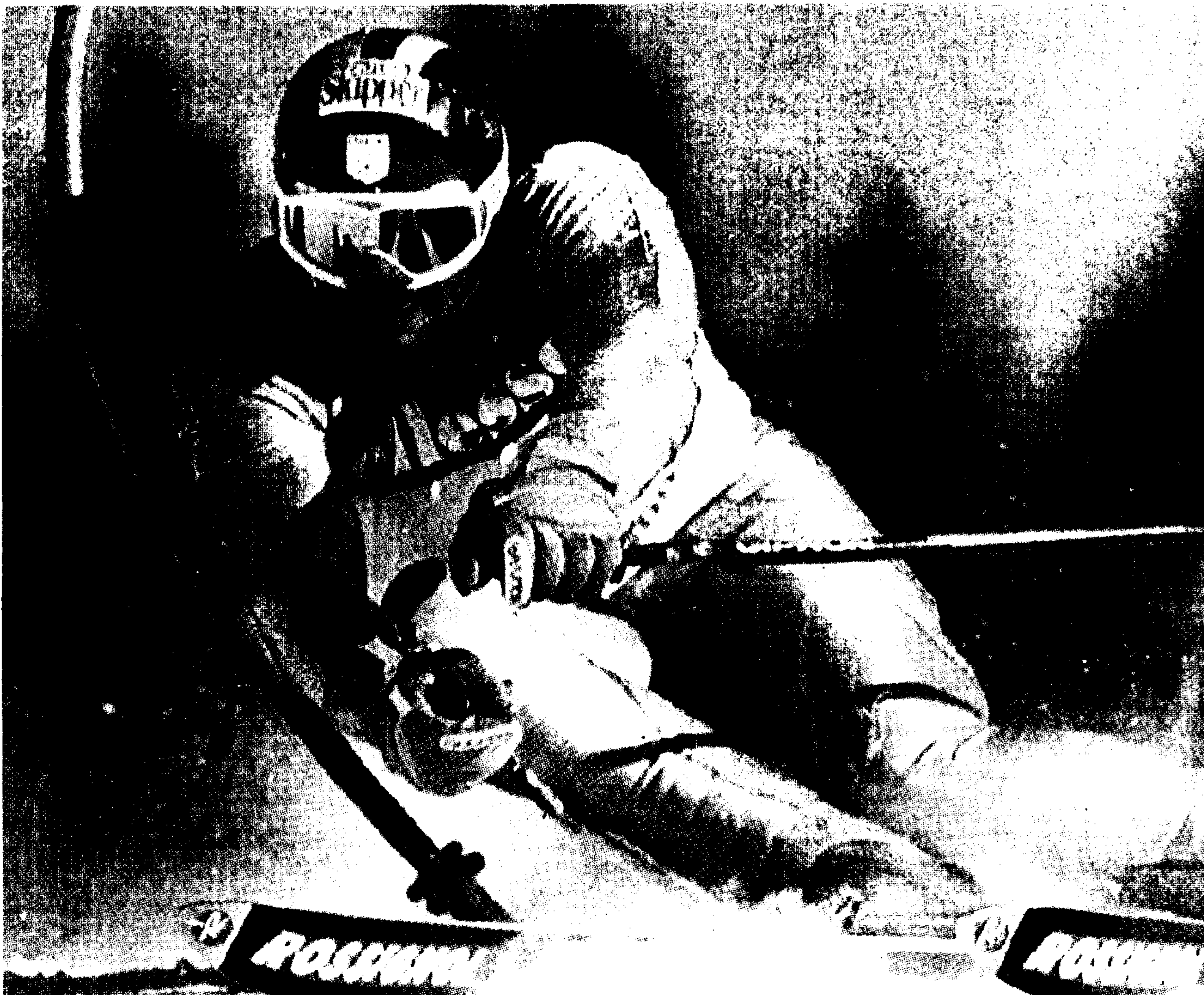
Te veel party's en te veel pasta braken Albertone (Grote Alberto) na zijn olympische goldrusch, vier jaar geleden, op. De sporen in de sneeuw werden door het toenemende overgewicht steeds dieper. „Het leven was een groot feest."

Discipline was destijds nog een vies woord. Pas toen Gustavo Thoeni, de gewezen skister uit de jaren zeventig, zich medio vorig jaar over het enfant-terrible ontfermde, werden weer topprestaties geleverd. Het bewegingsgenie won niet alleen slaloms en reuzenslaloms, maar vermorzelde zijn concurrenten. Soms met ruim een seconde verschil.

„Soms denk ik wel eens het gaat te goed." Vorige week bijvoorbeeld. Toen de stilist ten prooi viel aan lichtzinnigheid. Slechts tweede op de reuzenslalom, gestruikeld op de slalom. „Die teleurstellingen hebben mij nog gretiger gemaakt."

Rokkenjager Tomba, waarvan wordt gezegd dat hij affaires heeft (gehad) met de Miss Italië, de skiester Deborah Campagnoni en een schoenenverkoopster, heeft de kater inmiddels verwerkt. Dankzij zijn omvangrijke staf. Een slalomtrainer met assistent, conditietrainer, serviceman en masseur maken hem het hof. Zij bekommeren zich om elke kleinigheid en vervullen de skikoning elke wens. „In de topsport moet elk detail kloppen."

Terwijl de afdalers, die vandaag in actie komen, zich zorgen maken over het weer (regen en sneeuw), ziet Alberto Tomba de toekomst vooral zonnig tegemoet. „Ik laat me het leven door niets en niemand zuur maken." In zijn opmerking valt enige frustratie te ontdekken. Afgelopen winter verlengde de Italiaan in de Franse Alpen weliswaar zijn abonnement op de olympische reuzenslalom-titel, maar verspeelde hij zijn kansen op slalomprolongatie. „Dat zit me inderdaad niet lekker. Maar Albertone is terug. Klaar voor de revanche."
De avond valt. Buiten sneeuwt het. Binnen legt Alberto Tomba aan de Italiaanse pers geamuseerd uit waarom de zege in Val d'Isère hem ditmaal niet meer zal ontgaan. „De sneeuw is de beste sinds jaren." Een kwartier later vertrekt Tomba. Onder begeleiding. Buiten kijken enkele aangeschoten tifosi verrast om. „Ciao Alberto".

● *Volgens Alberto Tomba kan de overwinning in Val d'Isère hem niet ontgaan. „De sneeuw is de beste sinds jaren," zegt de Italiaanse vedette.*

Beladen derby tussen Heerlen en Excelsior Sittard

Broederstrijd in korfbal

Van onze correspondent
EDDY BUDÉ

HEERLEN – Zondag staat er een heuse korfbalderby op het programma. Korfbalvereniging Heerlen moet het uit opboksen tegen het Sittardse Excelsior. Niet alleen staan vanaf 17.00 uur twee broodnodige wedstrijdpunten op het spel, ook wie er nu eigenlijk de dienst uitmaakt in Limburg, is een niet te onderschatte factor in dit psychologische en emotioneel zwaar beladen duel. Of, om het in de woorden van de Heerlense trainer/speler Aad Romeijn uit te drukken: „Wij willen Excelsior maar al te graag pootje lichten. Volgens mij is de tijd voor een machtsovername aangebroken."

Volgens Aad Romeijn is Heerlen er alles aan gelegen om klassebehoud te bewerkstelligen. De eerste wedstrijd van de zaalcompetitie werd op conditiegebrek verloren tegen TOP uit Oss met 9-13. Afgelopen zondag leek het tij tegen het Rotterdamse Sperwers gekeerd. Helaas gooide de scheidsrechter bij een 13-12 voorsprong roet in het eten door de opponent een strafworp toe te kennen waardoor de stand kon worden gelijkgetrokken.
„Die strafschop kon dus echt niet door de beugel en was onterecht. Gezien het spannende en gelijkwaardige wedstrijdverloop was echter een gelijkspel een eerlijke uitslag waar ik vrede mee kon hebben."

Plafond

Korfbalclub Heerlen lijkt haar plafond bereikt te hebben. Aad Romeijn: „Een aantal seizoenen zijn we achter elkaar kampioen geworden. Ik heb nu het idee dat we aan onze top zitten. Tijdens ons debuut vorig jaar konden we nog enige potten breken. Nu wordt er rekening gehouden met Heerlen en zijn ze tegen ons op hun hoede. Dat merken we want het gaat nu ook een stuk moeizamer."
„Ons collectief is altijd sterk geweest," vervolgt Romeijn. „Technisch moeten we nog groeien. Omdat onze vrouwen van relatief hoog niveau zijn, en makkelijk met de mannen mee kunnen, hebben we veel mogelijkheden om te switchen en op te bouwen. Technisch moeten we nog groeien. Sinds kort hebben we de beschikking over een coach Daniël Ridder. Ik moest dat in het verleden opknappen en dat kwam mijn eigen spel niet ten goede. Deze verandering betekende een forse verbetering voor het team als geheel. Korfbal is vooral een tactische sport, waar de aanwijzing van een coach van levensbelang kan zijn."

● *De korfbalselectie van KV Heerlen, die zondag aantreedt tegen het Sittardse Excelsior.* Foto: DRIES LINSS

Prestige

Aad Romeijn voorspelt morgen tegen Excelsior een spannende strijd. „Er zal op sportief en tegelijkertijd op het scherpst van de snede worden gespeeld. Het is natuurlijk ook een prestigekwestie. Jarenlang was Excelsior de toonaangevende club in Limburg. Aan die heerschappij kunnen we nu misschien een einde maken. Morgen (vanavond, redac.) hebben we nog een training en de laatste tactische bespreking. Dan moeten we de puntjes op de i zetten en de laatste plooien gladstrijken. We zijn op en top gemotiveerd en willen het onderste uit de kan halen."

● *Tafeltennisser Leon Houben van het Geleense TTV Kluis.* Foto: ERMINDO ARMINO

Leon Houben: 'Wij zijn wat rustiger'

TTV Kluis een bescheiden ploeg

Van onze correspondent
EDDY BUDÉ

GELEEN – Twee Limburgse clubs doen het uitstekend op het hoogste tafeltennisplatform. Toch raken de verrichtingen van TTV Kluis een beetje ondergesneeuwd bij het prestatieve geweld van naaste buur Bartok. Maar ook tussen de wijzen waarop de beide verenigingen zich naar buiten profileren, bestaat een wereld van verschil. Terwijl Bartok zich met de nodige bombarie en grootspraak door tafeltennisland begeeft, houden de Geleners zich bescheiden op de achtergrond. „Wij zijn inderdaad wat rustiger. Ik weet ook niet hoe dat komt," beaamt Kluisspeler Leon Houben.

De ploeg van de coaches Stef Marutiak en Jos Meijs promoveerde vorig seizoen naar de eredivisie. Na jarenlang het kampioenschap op een haar na te hebben gemist. Vaak was er een team in de eerste divisie die met kop en schouders boven de rest uitstak en Kluis van het kampioenschap afhield. Of domme pech zette een streep door de ambities van Leon Houben, Roel Frunt, Henk Hunnekens en Richard van Gurp. Op het moment dat menigeen de hoop op het eredivsieschap al had opgegeven, sloeg Kluis genadeloos toe.

Ineens waren alle tafeltennisogen op Geleen gericht. De club zag haar zoektocht naar een sponsor voorlopig zonder succes blijven. Wel werd redelijk succesvol op de transfermarkt geopereerd. Nadat op het nippertje het aantrekken van een heuse Nederlandse topspeler mislukte, kreeg Kluis met de Middelburger Wim Wegman een versterking van formaat binnen de gelederen. De vijfmans formatie liet de enorme scepsis over het wel slagen van de eredivisiemissie, ondermeer uit het Bartok-kamp, links liggen en handhaafde zich moeiteloos door liefst drie teams onder zich te laten.
Morgen speelt Kluis thuis vanaf 16.30 uur het laatste duel van de herfstcompetitie tegen Tempo Team. De vijfde plaats kan niet meer worden misgelopen. „Natuurlijk is het voor ons een hele ervaring geweest," blikt Leon Houben terug op het eerste seizoen op het hoogste landelijke niveau. „Het is allemaal een stuk zwaarder en het gaat er fanatiek aan toe. We hebben veel bijgeleerd. Toch denk ik dat Kluis haar kracht bewezen heeft. Als je drie van de acht ploegen onder je laat heb je toch wel wat in je mars".

De bescheiden aanvaller speelt samen met Henk Hunnekens in het tweede paar. Kopman Wim Wegman en Roel Frunt vormen het eerste paar. Richard van Gurp is vijfde man die regelmatig moet invallen. Houben reikte tot een niet onverdienstelijk scoregemiddelde van 65%. Lang niet slecht als je bedenkt dat bij concurrerende en fors betalende clubs semi-profs in de basis staan. Met twaalf uur in de week training kun je ook bij Kluis spreken van een stukje topsport. „Maar dan wel onderbetaald," voegt Houben toe.

Hij werd door diverse clubs begeerd, waaronder Bartok, dat vorig seizoen nog nadrukkelijk in zijn richting een balletje opwierp. Maar Leon Houben bleef Kluis trouw. „Waarom zou ik vertrekken? Ik heb het bij Kluis uitstekend naar mijn zin. De sfeer is goed en de trainer-coaches Jos Meijs en Stef Marutiak leveren voortreffelijk werk af. Ik vind tafeltennis een leuk spelletje waar ik veel plezier aan beleef. Om zo maar van club van te veranderen gaat me echter te ver. Het moet wel leuk blijven."

Na morgen kunnen de ogen weer gericht worden op de lentecompetitie. „Ik denk dat we het nu veel zwaarder zullen krijgen. Met OKI en PECOS komen er twee sterke ploegen in de eredivisie waartegen we het heel zwaar zullen krijgen. We staan weer voor een nieuwe uitdaging."

amateurs op zondag

Hoofdklasse
Longa-Margriet
TSC-Wilhelmina'08
SVN-Halsteren

Eerste klasse F
RKONS-Roermond
Waubach-Blerick
Eijsden-Lindenheuvel

Tweede klasse A
Kolonia-Almania

Tweede klasse B
Belfeldia-Tiglieja
De Ster-RKMSV

Derde klasse A
Scharn-SV Hulsberg

Derde klasse B
Minor-Heilust
Buchten-Coriovallum
Heerlen-Obbicht

Derde klasse C
Roosteren-DESM
Susteren-PSV'35

Derde klasse D
Sparta'18-Egchel
Venlosche Boys-Wittenhorst

Vierde klasse A
St. Pieter-Schimmert
(rest. 45 min. 0-0)
Oranje Boys-Amicitas
(rest. 52 min. 1-2)

Vierde klasse B
Lemirsia-FC Gulpen
RKVVM-Keer
RKMVC-Klimmania

Vierde klasse C
SCKR-RKSVB
Hoensbroek-Waubachse Boys.
Weltania-Centrum Boys

Vierde klasse D
Susterse B.-Heidebloem
BVC'28-RKDFC
(rest. 66 min. 0-1)
NEC'92-Kluis

Vierde klasse E
Thorn-Stevensweert
Linne-RKSVW

Vierde klasse F
Beegden-Haelen
KOC-Moesel
Vesta-RKVB

Vierde klasse G
HBSV-GFC'33
VCH-Koningslust
RKSVN-Quick Boys

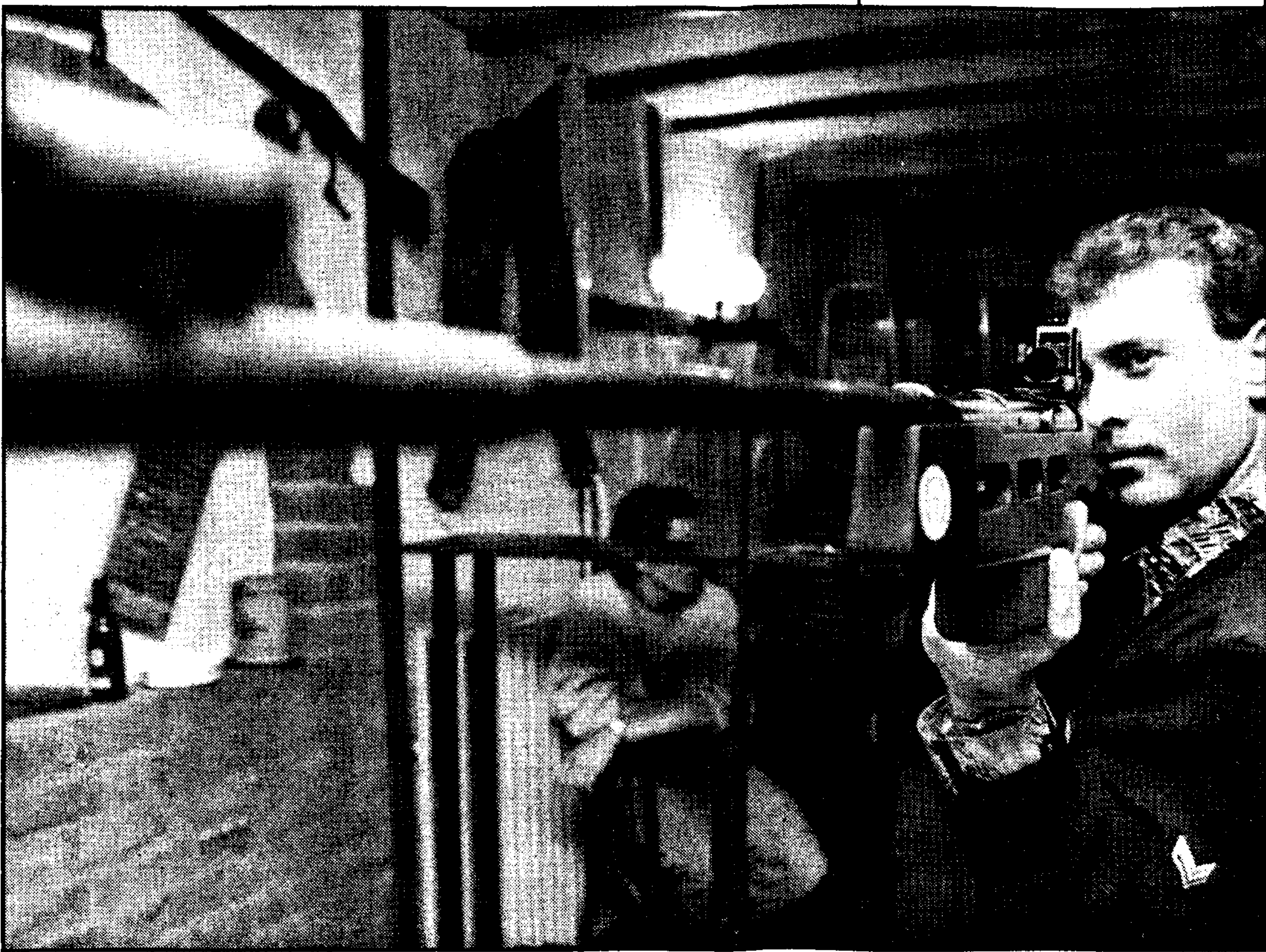
beker
Restant tussenronde
RKVCL-Fortuna 2
Heksenberg-GSV'28
Mariarade-Walram
Crescentia-Roda JC 2
Eindse B.-Panningen 2
Baarlo-Panningen
SVK-Rios'31
FC Oda-Holtum
MVC'19-Venray
FCV-MVV 2
SC Irene-Bevo

Geullenaar met tweedehands geweer naar kampioenschap

Ivo Pricken schiet doel zelden voorbij

● *Ivo Pricken legt aan. De Geullenaar schiet met scherp met de luchtbuks.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

GEULLE – „Oefenen doet vaak wonderen." Het is de mening van Ivo Pricken (22), die zich in enkele jaren tijd van beginneling tot een van de beste schutters van de luchtbuksschietvereniging De Roos uit Meerssen heeft ontwikkeld. Hij werkt constant aan het verbeteren van zijn gemiddelde. Schiet nu al 206 van de maximaal haalbare 216 ringen. „Niet mis voor een jongen die pas zo'n drie jaar met deze sport bezig is," lacht Pricken. „Er zit nog altijd progressie in, maar soms vraag ik me wel eens af hoe lang zal dit nog doorgaan? Je hebt nu steeds weer die uitdaging om jezelf te overtreffen."

Ivo Pricken is helemaal gek op schieten, vooral ook omdat het zo goed gaat. „Drie jaar geleden wist ik bij wijze van spreken nog niet eens wat een luchtgeweer was," constateert hij. „Via een vriend kwam ik in aanraking met de sport. Hij zei altijd: 'Als ik niet thuis ben dan kun je me in het schietlokaal vinden.'

Tijdens een oefenavond mocht ik ook eens schieten. Het beviel en ik kwam terug. Kreeg een verenigingsbuks waarmee ik kon meedoen. Ik begon in februari en in april was er het jaarlijkse verenigingstoernooi. Laat ik nu uitgerekend dat toernooi winnen! Dat was grandioos en dat had niemand verwacht. Bovendien met een buks die al door vele handen was gegaan.

Een schutter zal nooit iemand anders, dan praat ik over leken of mensen die de schietsport nog niet beheersen, met zijn geweer laten schieten. Ik ook niet. Maar toen bleek wel dat dat geweer mij lag. Een geweer moet naar je 'toekomen'. Ik heb het ook meteen gekocht en daar schiet ik nog steeds mee. Ik heb er nooit problemen mee. En dat is toch opvallend omdat andere schutters, met veel duurdere geweren, vaak pech hebben."

Wens

Verleden jaar kreeg Ivo Pricken de bronzen bondsspeld omdat hij op een gemiddelde uitkwam van 204 ringen. Nu heeft hij zijn zinnen gezet op zilver. Daarvoor moeten 206 ringen geschoten worden. Een aantal dat door Pricken al regelmatig behaald wordt.

Pricken: „Toch heb ik soms van die terugvallen die ik niet kan begrijpen. Ik ben nog aan het zoeken wat daarvan de oorzaak zou kunnen zijn. Ik heb het een keer meegemaakt dat ik op een zaterdag flink was doorgezakt. Met lood in de schoenen stond ik aan de schiettafel. Ik verwachtte totaal niks maar schoot juist die keer een bijzonder hoog moyenne. Zit het in de drank? Moet je voor het schieten vroeg naar bed of zijn er andere oorzaken waardoor je goed of slecht presteert? Er is absoluut geen standaardaanduiding voor te geven."

In competitieverband schiet Ivo Pricken, als aanvoerder, in het eerste team van De Roos. Een team dat verder gevormd wordt door Robert van der Linden, Roger Sulter en Jacqueline van der Linden of Piet Kleijnen. Na een aanvankelijk voortreffelijke start zijn de laatste drie wedstrijden verloren gegaan. „Dat is nou wat ik wil aanduiden met: wat zijn oorzaken?"

Ivo Pricken heeft nog één wens, of in feite drie. Hij wil in een tijdspanne van een jaar de beste schutter van de club worden, het jaarlijkse clubtoernooi winnen en clubkampioen worden. „Door naar nieuwe uitdagingen te zoeken blijf je goed gemotiveerd en dat is weer nodig om voor progressie te zorgen," meent de Geulse luchtbuksschutter.

Wellink kampioen

HEERLEN – Dennis Wellink Heerlen heeft beslag gelegd de Nederlandse tafeltennisti in de E-categorie. Het 21-jar lid van TTV Nieuwenhagen v sloeg in Gorssel in de finale T massen uit Dalfsen met de rui cijfers 21-12 en 21-16. Het voor de eerste maal dat het in deze categorie werd speeld.

Bekerhandbal Limburgse dames

HEERLEN – In de vierde rond om de NHV-beker bij de dam komen drie Limburgse teams aktie: woensdag 9 december real-SVM (19.30 uur); dinsdag december: PSV 2-Iason (20 uur).

Judotoernooi in Maastricht

MAASTRICHT – Judoverenging Nazareth houdt zondag ee internationaal judotoernooi in Maastrichtse sporthal De He Al 400 judoka's van 42 verenigingen hebben van de voorinschving gebruik gemaakt. Het toernooi begint om 10.00 uur 's morgens.

sport kort

● TRIMLOOP – In het sport park Tussen de Berken in Joost wordt morgen .een trimloop gehouden. De afstanden zijn 3, 6, 9, 12 en 15 km. De start is om 15.00 uur. Inschrijven kan tot tien minuten voor de start.

agenda

Aankondigingen vóór woensdag naar sportredactie Limburgs Dagblad postbus 3100, 6401 DP Heerlen. Onder vermelding van 'agenda'.

MORGEN

Volleybal, Meijel, sporthal De Köm 13.00 uur: VC Peelpush-Wevoc (dames tweede ronde NSW beker).

ZONDAG

Handbal: dames eerste divisie: V Iason (12.40 uur); SVM-Sittard (14 uur); Swift A-Loreal (13.30 uur); twee divisie: Nieuw Heeten-Blauw Wit (1 uur); Zephyr-Posterholt (16 uur); V 2-Esca (13.05 uur); Noav-Achilles (1 uur); derde divisie: Eindhoven-Leu (14.30 uur); Aristos-Sittard 2 (13.40 uu GHC-Margraten (13.10 uur); Caes Rapiditas (13.15 uur).
HEREN eerste divisie: WIK-Bevo (14 uur); Noav-AAC (14.30 uur); PSV-Lo (14.35 uur); tweede divisie: Swift-Bla Wit 2 (14.55 uur); SVM-Erica (15.25 u Caesar-Rapiditas (14.30 uur); Sittar 2-Blerick (14.40 uur); derde divis Eindhoven/Meteoor-Zwart Wit (14. uur); V&L 2-Habo (14.20 uur); Trem Vios (14.40 uur); HBS-Willem Bos (15. uur).

eo Reijrink erongelukt

ROENLO – Leo Reijrink, oud-etballer van De Graafschap, is stermorgen bij een auto-ongeuk om het leven gekomen. Op e weg tussen Groenlo en Eiberen verloor hij in een bocht de acht over het stuur en raakte aarbij een boom. Hij was op ag dood.
eijrink (25) speelde tussen 1988 1991 34 wedstrijden in het eer- van De Graafschap. Als ge- van een gecompliceerde nbreuk werd hij afgekeurd r betaald voetbal.

wee teams naar K short-track

N HAAG – Door de verruiing van de financiële mogelijkden kan de begeleidingscomsie short track van de KNSB twee teams afvaardigen r de Europese titelstrijd voor denploegen in Zweden. De nnen- en vrouwenploeg gaan 11 en 12 december proberen Drebrö plaatsing af te dwin- voor de wereldtitelstrijd r landenteams in Budapest.
vrouwenploeg bestaat uit nique Velzeboer, Penèlope di la, Esmeralda Ossendrijver, dy Hak en Anke Jannie dman. De mannenformatie dt gevormd door Erik Duyshoff, Jan Hoogeveen, Marc zeboer, Rob Lijtsman en xander Velzeboer.

tter maakt in Hamar

HOORL – De Nederlander tus Butter zal tijdens de eer- wedstrijd op de Olympische aatsbaan van Hamar optre- als assistent-ijsmeester. But- die voorheen werkzaam was de baan in Haarlem, heeft te- woordig een adviesbureau r technische installaties. Op verdekte piste wordt in 1994 Olympisch toernooi afge- kt. De baan wordt op zondag december geopend met de denontmoeting Noorwegen - erland. Wegens zijn energie- parende vindingen is Butter e jaren geleden onderschei- door het ministerie van Economische Zaken.

ohn Roox een uel geschorst

EIST – Doelman John Roox an VVV behoort tot degenen it het betaald voetbal, die door e strafcommissie van de KNVB geschorst. Hij moet het eerstvolgende duel aan de kant blijen. De andere geschorsten zijn: illems (Ajax), Te Paske, Kooi- (beiden AZ), Haatrecht ambuur L.), Kraay (Dordrecht), Veldwijk (Emmen), Taument xcelsior), Fräser (Feyenoord), ossien (FC Groningen), Payans (NEC), Wubben (RBC), an Herpen (RKC), Hasselbaink elstar), Koolen, Lopez (beiden OP), Aipassa (FC Utrecht), Alerts (Veendam), Van der Looi itesse), Molenaar (Volendam), erhagen (Willem II) en Buimer C Zwolle).

Van der Velde op evende plaats

ELBOURNE – Chris van der elde is in Melbourne uitsteend gestart in de Johnnie Wal- Classic. De Noordwijker peelde de eerste ronde in 69 slaen en werd als (gedeeld) zevene gerangschikt. Na de eerste onde stonden de Schot Colin ontgomerie en de Australiër obert Allenby samen aan de eiding met 66 slagen, zes onder ar.

Handbaltopper Sittardia-Hermes

ITTARD – VGZ Sittardia kan orgen, aanvang 19.45 uur in de adssporthal van Sittard, zijn ositie als leider in de eredivisie stevigen. Tegenstander is mes, dat lange tijd als koploer verraste, maar de laatste weken wat steken heeft moeten lavallen. Inmiddels heeft Sittardia de leidende positie overomen en volgen de Hageaars, net als landskampioen E O, op een punt van de Limburgers. Extra cachet heeft het duel in Sittard voor Patrick van phen. De opbouwer van Sittarverdedigde vorig seizoen nog kleuren van Hermes. Hem is veel aan gelegen tegen zijn oue ploeggenoten een sterke inuk achter te laten.

Bouwfonds moet winnen

HEERLEN - In de zaalvoetbalompetitie hervat de eredivisie drie weken pauze vanwege et WK in Hongkong zijn activiten. De enige Limburgse vergenwoordiger moet op bezoek van Rinssum. De Bekenaren oeten punten gaan pakken om it de benauwde situatie onderan de ranglijst te geraken. In de rste divisie C wordt een inaalduel verspeeld. Hekkesluiter ouwfonds uit Geleen ontvangt om 21.00 in sporthal Glanerook Molier. De Geleense ploeg moet ook punten pakken om de and een beter aanzien te geven.

Geurts en Drost onder de maat

ALTENBERG – De start vormt voor de Nederlandse bobsleecombinatie Rob Geurts/John Drost de voornaamste moeilijkheidsfactor. Bij de derde wedstrijd van de wereldbekercyclus, gisteren in Altenberg, eindigden de Nederlanders als 22ste. Probleem voor onze landgenoten in Altenberg, door de bobbers gezien als gevaarlijkste baan ter wereld, was de geringe startsnelheid. Geurts en Drost legden in beide runs enkele tienden van een seconde op de toppers van het klassement toe. De afdaling verliep daarentegen beter.
„In de eerste run ondervond ik nog de nadelen van de val in de training. Met een barstende hoofdpijn ben ik aan de race begonnen. Drost had nog last van een schouderblessure. We verliezen vooral bij de start veel tijd. Fysiek komen we, door de late beslissing dit seizoen toch deel te nemen, veel tekort. Daar moeten we de komende weken aan werken.
„Een plaats bij de eerste vijftien moet echter mogelijk zijn", meende de niet geheel ontevreden Geurts. „Altenberg is gevaarlijk. Dat hebben we in de training nog gemerkt." Het duo schoof op de laatste testdag met een snelheid van 120 km/uur onderuit.

De wedstrijd, gehouden in de stromende regen, werd gewonnen door de Duitser Hoppe. De Zwitser Gustav Weder, tweede, behield met 101 punten de leiding in het WB-klassement. Geurts en Drost bezetten met 25 punten de 22ste plaats. De volgende wedstrijd voor de Nederlanders is op de Olympische baan van La Plagne, over een week.

Elro Snacks stopt sponsoring

Brandbrief moet wielerploeg redden

Van onze sportredactie

HEERLEN/VLIJMEN - De Stichting Procyclisme, waarin de profwielerploeg Elro Snacks is ondergebracht, heeft een brandbrief gestuurd naar een aantal bedrijven om de wielerformatie één jaar te sponsoren. De huidige geldschieter Jos Elen, directeur van Elro Snacks, heeft besloten te stoppen.

De mini-equipe werd sinds 1990 financieel ondersteund door het bedrijf van Elen, die ook als ploegleider optrad. Manager was Hennie Libregts, die het initiatief heeft genomen bedrijven te benaderen. „We willen tien jonge renners een kans geven, maar we willen alleen verder gaan als we minimaal over een budget van 500.000 gulden kunnen beschikken", aldus Libregts, die halverwege de jaren tachtig ploegleider was van Skala met onder anderen Erik Breukink, Jean-Paul van Poppel en Nico Verhoeven.

Eurotel

De Franse mini-equipe Eurotel, die ongeveer met dezelfde problemen zat als Elro, heeft op de valreep een co-sponsor gevonden. Dankzij de financiële steun van Centres Leclerc verschijnt de vijfde Franse formatie ook in 1993 in het peloton.

Zwitsers stoppen

De Zwitserse wielerprofs Erich Maechler, Stefan Joho en Guido Winterberg zetten een punt achter hun wielercarrière. Het drietal behoorde de voorbije jaren tot de beste professionals van hun land. Maechler is de bekendste. Hij won onder andere Milaan-Sanremo en droeg ooit de gele trui in de Tour de France, waarin hij ook de rit op de Puy de Dôme won. Maechler, Joho en Winterberg vieren deze week hun afscheid in de Zesdaagse van Zürich.

Prijs Indurain

Miquel Indurain heeft deze week de 'Mendrisio d'Oro' gewonnen. Deze Italiaanse ereprijs, met Fiorenzo Magni en Felice Gimondi in de jury, werd in het verleden o.a. gewonnen door Merckx, Poulidor, Hinault, Moser, Saronni, Le Mond, Roche, Mottet, Bugno en Chiappucci.

Festina: Andorra

De wielerploeg Festina, waarvoor in 1993 Jean-Paul van Poppel, Sean Kelly, Pasacal Lino, Thierry Marie en Richard Virenque uitkomen, wordt officieel ingeschreven in het hertogdom Andorra. Volgens de reglementen van de UCI betekent dat, dat 40 procent van de renners in het land van herkomst moet wonen. Maar aangezien Andorra geen profwielrenners heeft, omzeilt het team van Jan Gisbers de reglementering door het vereiste aantal renners onder de mountainbikers uit Andorra te zoeken. De UCI staat dat toe.

Crédit Lyonnais

Crédit Lyonnais heeft zijn sponsorcontract met de Societé du Tour de France voor vier jaar verlengd. Het Franse bankconcern, wiens naam o.a. op de gele trui staat gedrukt, betaalt daarvoor vijf miljoen gulden per jaar. Crédit Lyonnais is reeds elf jaar een van de belangrijkste sponsors van de Tour de France.

Cyclocross

Morgen organiseert de stichting Eurode-Omloop in Kerkrade een cyclocross. Het parcours is uitgestippeld aan de Hammijnweg en Hamstraat. Aan de start komen amateurs (start 13.00 uur) en ATB-rijders (14.25 uur). Er is gratis entree. Inschrijving vanaf twaalf uur in de kantine van FC Gracht. Kosten: vijf gulden. De Eurode/St.Nicolaascross is een interclubwedstrijd in de reeks van veldritten voor het Gerrit Scholte-klassement, genoemd naar de vorig jaar overleden Limburgse districtsconsul.

● *Erich Maechler als winnaar van een Touretappe op de Puy de Dôme. De Zwitser zet nu een punt achter zijn wielerloopbaan.* Foto: ANP

Dressuurruiters naar Beek

Van onze correspondent

OELOVEN/TREEBEEK- De Limburgse dressuurruiters en amazones komen dit weekeinde in Beek bij elkaar om tijdens de traditionele St. Nicolaaswedstrijd van de LRV Oeloven/Treebeek op sportieve wijze met elkaar te strijden om de surprises. In de hoogste dressuurklasse zal alles draaien om de vraag of Sjef Parren, Patricia Kooistra, Sonja Nieling c.s. in staat zijn om de ongekroonde winterkoning Jos Nijsten te verslaan.

De St. Nicolaas Indoor dressuurwedstrijd in het Ruitersportcentrum in Beek begint morgen om 14.00 uur voor de Beginners waarna de klasse Licht 1 en Midden 2 op het programma staan.

Op zondag bijten de Licht combinaties vanaf 09.30 uur de spits af waarna de overige rubrieken volgen met als hoogtepunt om 20.40 uur de klasse Zwaar 2.

Liefhebbers van de springsport kunnen morgen (14.00 uur) en zondag (9.30 uur) terecht in manège De Leistert in Roggel. De LRV Heibloem is er in geslaagd de springtop van de landelijke ruiters voor de tweedaagse te strikken.

Meer toptennis in Limburg

HEERLEN – Het Limburgse toptenniscircuit wordt uitgebreid. Alle B-toernooien zullen komend zomerseizoen tot het circuit toegelaten worden, dat daardoor van acht tot twaalf toernooien uitgroeid.
Zaterdag is in de tennnishal Hulsberg de tweede ronde van de Volkl Rackets-wintercompetitie in de eerste klasse. In poule A, die om half twaalf begint, moet de nummer één SLTC 2 tegen het tweede team van Van Horne spelen. De nummer twee, Kerkrade, krijgt met Blerick 2 te maken. Om half vier start poule B waar alle ploegen nagenoeg gelijkstaan. Ativu speelt tegen Brunssum 2 en Kerkrade 2 tegen SLTC 3.

sport in cijfers

BOBSLEE
Altenberg. Wereldbeker tweemansbob: 1. Hoppe/Hannemann 1.54,90 (56-73-58,17), 2. Weder/Semerano 1.55,13 (57,07-58,06), 3. Huber/Ticci 1.55,68 (57,33-58,35), 4. Shimer/Jones 1.55,83, 5. Ekmanis/Intlers en Dostthaler/Sehr 1.55,87, 22. Geurts/Drost 1.57,77 (58,62-59,15). Stand Wereldbeker na drie wedstrijden: 1. Weder 101 punten, 2. Shimer 89, 3. Huber 85.

GOLF
Melbourne. Internationaal toernooi, stand na eerste dag: 1. Montgomerie en Allenby 66, 3. Long 67, 4. Murphy, Malley en Bouvier 68, 7. Van der Velde, Harwood, Grady, Nobilo, Clayton en O'Malley 69.
Sun City. Internationaal toernooi, 1,7 miljoen gulden, stand na eerste ronde: 1. Faldo 69 slagen, 2. Els, Frost 70, 4. Olazabal, Price 72, 6. Cook, Langer 73, 8. Couples, Parry 74, 10. Woosnam 75.

BILJARTEN
Tokio. Wereldbeker driebanden, achtste finales: Jaspers-Arai 3-2 (14-15 15-6 12-15 14-15 15-10/1,203-1,000), Ceulemans-Van Uum 3-0 (15-5 15-2 15-8/1,730-0,541), Blomdahl-Shimada 3-0 (15-7 15-10 15-6/2,812-1,642), Comori-Cyouchi 3-2 (15-0 14-15 15-13 11-15 15-8/1,627-1,166), Bitalis-Kobayashi 3-2 (15-6 15-9 12-15 15-13/1,540-1,194), Theriaga-Sang Lee 3-2 (15-13 5-15 7-15 15-11 15-10/1,348-1,523), Caudron-Dielis 3-0 (15-1 15-10 15-11/1,730-0,916), Horigane-Panagua 3-1 (12-15 15-8 15-12 15-13/1,187-1,021). Kwartfinales: Caudron-Jaspers 3-2 (15-12 12-15 15-13 10-15 15-13/1,395-1,416), Bitalis-Theriaga 3-1 (15-9 4-15 15-5 15-12/1,531-1,322), Blomdahl-Comori 3-0 (15-8 15-8 15-10/1,500-0,896), Horigane-Ceulemans tussenstand 2-0 (15-7 15-10). Programma halve finales: Blomdahl-Bitalis, Caudron-Ceulemans/Horigane.

WIELRENNEN
Zürich. Zesdaagse, stand na derde avond: 1. Baffi/Bincoletto 237 pnt, Risi/Betschart 151 p, 3. De Wilde/Veggerby 110 p; op één ronde: 4. Freuler/Pieters 158 p; op twee ronden: 5. Krabzov/Ganeev 184 p.

SQUASH
Karachi. Pakistan Open, kwartfinales: Jansher Khan-Eyles 15-9 15-9 15-13, Marshall -Brett Martin 8-15 15-10 17-14 15-10, Jahangir Khan-Norman 15-11 15-10 15-8, Parke-MacLean 14-15 15-6 15-6 15-6.

HANDBAL
Kaunas. WK kwalificatie vrouwen, vijfde speeldag Groep B: Noord-Korea-Nederland 18-22 (9-12). Doelpunten Nederland: Boriceanu en Kleintjens 6, Mouton 4, Wouters 3, De Kok, Kerssens en Van Vliet 1. Zweden-Hongarije 19-19. **Eindstand:** 1. Zweden 4-7 (87-66), 2. Hongarije 4-6 (85-78), 3. Spanje 4-5 (83-71), 4. Nederland 4-2 (64-72), 5. Noord-Korea 4-0 (70-102). Nederland speelt zaterdag om de zevende plaats tegen Frankrijk.

Vilnioes. Groep A: Japan-Tsjechoslowakije 23-21, Bulgarije-Frankrijk 22-18, Litouwen-Italië 32-10. **Eindstand:** 1. Litouwen 5-10 (145-85), 2. Tsjechoslowakije 5-6 (124-96), 3. Bulgarije 5-6 (116-94), 4. Japan 5-4 (109-122), 5. Frankrijk 5-4 (89-107), 6. Italië 5-0 (73-152).

dammen

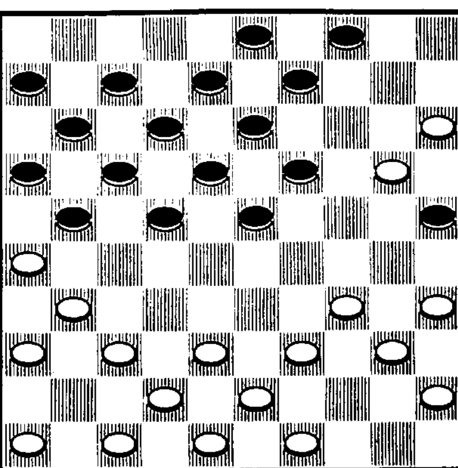
met john van den borst

Het publiek van de Haagse theoreticus Frits Luteijn is verdeeld in voor- en tegenstanders; een neutrale houding jegens hem is moeilijk vast te houden. Voor velen is Luteijn nog altijd de eigenwijze, soms irritante, veelschrijver uit het niet meer bestaande blad De Vriendendamkring. Anderen, die zijn humor van toen aanvoelden, herinneren zich zijn artikelen als vermakelijk en wel degelijk leerzaam.
Een paar jaar terug verdween Luteijn van het damtoneel. Hij onderging een by-pass-operatie (een grote beurt, noemde hij het zelf) en gunde zich ruim de tijd voor herstel. Toen hij weer terug was, nam hij in het blad Damnieuws de pen weer op. Ik ben daar blij mee. Zijn schrijfstijl is minder studentikoos dan vroeger en daardoor voor een groter publiek te verteren. En als hij dan toch weer eens iemand op de tenen trapt, want eigenwijs is hij gebleven, dan doet hij dat beschaafd, zoals een fatsoenlijk man betaamt.
Maar veel belangrijker is dat hij zinnige dingen te melden heeft. Zo concentreert hij zich de laatste tijd op een openingsvariant die door veel topspelers is afgeschreven. Het gaat om de befaamde Keller-variant:

1. 33-29 17-22 2. 39-33 11-17 3. 44-39 6-11 4. 50-44 1-6 5. 31-26 16-21 6. 32-28 19-23 7. 28x19 14x23 8. 35-30 10-14 9. 30-24 5-10 10. 37-31 20-25 11. 24-20 15x24 12. 29x20 14-19 13. 20-15 11-16 14. 40-35 7-11 15. 44-40 10-14 16. 41-37 2-7 17. 33-29 19-24 18. 29x20 14-19.

Tot zover de theorie. De ervaringen met deze stelling waren voor witspelers tot nu toe zo slecht dat verschillende grootmeesters de Keller-variant zelfs van hun repertoire schrapten. Luteijn werkt vanuit het diagram echter een nieuw idee uit dat het oordeel over deze opening openbreekt:

Met **19. 20-14 (!) 19x10** en vervolgens **20. 34-29 (!) 23x34 21. 39x30 (!) 25x34**

22. 40x29 ontstaat een nog amper onderzocht type spel dat ook wit wel degelijk kansen verschaft.
Luteijn wist met 'zijn' variant onlangs zelfs Rob Clerc onderuit te halen. Dat moet als een krachtige ondersteuning van het openingsidee worden gezien want Clerc, toch bepaald een grootmeester die met aanvalsspel uit de voeten kan, maakt geen enkele duidelijke fout!

Het liep na de 22e zet als volgt:
Luteijn-Clerc
22 ... 22-28 23. 35-30 18-22 24. 29-24 10-14 25. 45-40 13-18 26. 40-35 21-27 27. 47-41 17-21 28. 26x17 12x21 29. 31-26 7-12 30. 26x17 12x21 31. 43-39 11-17 32. 37-31 8-13 33. 38-33 28-32 34. 41-37 32x41 35. 46x37 21-26 36. 39-34 17-21 37. 49-43 6-11 38. 43-39 14-19 39. 30-25 19x30 40. 35x24 9-14 41. 33-29 13-19 42. 24x13 18x9 43. 34-30 9-13 44. 30-24 3-9 45. 24-20 13-18 46. 39-33 14-19 47. 29-24 19x30 48. 25x34 18-23 49. 33-29 23-28 50. 29-24
en in deze verloren stelling ging Clerc door zijn vlag.

Ik weet natuurlijk ook niet precies hoe het met de variant verder moet maar Luteijns idee rechtvaardigt in ieder geval nieuwe experimenten.

bridge

met michel franssen

Enkele keren per zitting krijgt uw partij de kans op 2-niveau te openen. Een keer is dat een sterk spel, 20+ punten of 8+ speelslagen, twee keer een zwak spel, 5-10 punten met een 6-kaart of ♠. Als u deze spellen goed doet, kunt u dat ontbrekende topje verdienen of de match beslissen. Heldere en gezonde afspraken met uw partner zijn cruciaal. Misschien ziet u iets in onderstaand schema van 2-openingen. Beginnen we met de zwakke twee, die nog het meeste voorkomt. In dit schema hebben we daarvoor 2 ♥ en 2 ♠ gereserveerd. Dat neemt meer biedruimte weg dan de multi- 2 ♦ en geeft partner minder te raden. Hij weet meteen wat hij moet uitkomen, maar hij kan de zwakke twee ook verhogen om het preemptieve karakter aan te dikken. Onthoud dat 2 ♥- 3 ♥ een bevel tot passen is en geen invite naar 4 ♥. Antwoorder weet meer dan u. Wil hij details, dan vraagt hij die wel op met 2SA. Op die 2SA stellen wij de Ogust- antwoorden voor: 3 ♣ - slechte hand, slechte kleur; 3 ♦ - slechte hand, goede kleur; 3 ♥ - goede hand, slechte kleur; 3 ♠ - goede hand, goede kleur; 3SA - dichte kleur (AHVBxx). Met een slechte hand bedoelen we: minder dan 8 punten. Wat een slechte kleur is, hangt af van de kwetsbaarheid. Niet kwetsbaar: VBTxxx of minder, kwetsbaar: HVxxxx of minder. Een nieuwe kleur, bijvoorbeeld 2 ♥-2 ♠, is forcing tot 3 in de openingskleur, en belooft in principe een 6-kaart. Speelt u zoń bod als destructief of als (semi-) psyche, dan moet u alerteren. Na een kleurantwoord kunt u alleen nog met slemconventies als de Roman Keycard Blackwood en de 5SA Grand Slam Force naar de tophonneurs vragen, dus weet wat u doet. In volgorde van afdalende frekwentie is nu de 2SA-opening aan de beurt: 20-22 punten en een evenwichtige verdeling. Liever geen singletons, want sterke 4-4-4-1-spellen tonen we via de 2 ♦opening. In Nederland, maar eigenlijk ook in Amerika, speelt bijna iedereen een soort Niemeijer. Dit is de oorspronkelijke Niemeijer-conventie op 2SA: 3 ♦/3 ♥ - Jacoby-transfers naar 3 ♥/3 ♠; 3 ♠/4 ♣/4 ♦/4 ♥ - Transfers die sleminteresse tonen en een 6-kaart in resp. ♣, ♦, en ♠; 3SA - precies 5 ♠ en 4 ♥, nonforcing keuzebod; 4SA - precies 5 ♠en 4 ◊, maar nu met sleminteresse. Tot slot het 3 ♣-antwoord, de zogenaamde Puppet-Stayman. Openaar biedt 3SA als hij geen hoge 4-kaart heeft. Bezit hij een hoge 5-kaart, dan is zijn bod 3 ♥ of 3 ♠. Heeft hij een of twee hoge 4-kaarten, dan biedt hij 3 ♦. Ook na 2SA-3 ♣-3 ♦moet antwoorder het spel in de sterke hand manoeuvreren. Hij biedt daarom 3 ♥ met alleen een 4-kaart ♠ en 3 ♠ met alleen een 4-kaart ♥. Heeft hij slechts gespeurd naar een hoge 5-kaart, dan is zijn bod 3SA (tenzij hij nog op zoek wil naar slem in SA of een lage kleur). Mocht antwoorder twee hoge 4-kaarten hebben, dan biedt hij wat mij betreft 4 ♣. Volgende keer gaan we in op de openingen van 2 ♣ en 2 ♦.

schaken

met michiel bunnik

De oplossing van het schaakprobleem van vorige week: Wit: **Kh1, Df4, Te3, Tf1, Pf6, a4, b2, g2, h2**; Zwart: **Kg7, Df8, Ta8, Td8, a6, b6, f7, g6, h6.** Wit speelt en wint, uit de partij Pugatschov-Pospolov, 1992. **1. D:h6+!** Met het dameoffer drijft wit de zwarte koning uit zijn beschermende hoekje. **1. ...,K:h6 2. Th3+,Kg5** Of 2. ...,Kg7 3. Tg7 mat. **3. Pe4+,Kg4 4. g3** De tekstzet werd gespeeld door de witspeler, maar merk op dat 4. Th7 ook afdoende is. **4. ...,g5** Het mat is niet meer te pareren, bv. 4. ...,K:h3 5. Pf2 mat of 4. ...,De7 5. Tf4,K:h3 6. Pf2 mat. **5. Th7** Dreigt mat met 6. h3 en 6. Pf6 en dus gaf zwart op.
Na het Interpolistoernooi kreeg het KO schaak een vervolg in Parijs. Aan het groots opgezette „Trophée Immopar" toernooi deden 16 genodigde schakers mee. Twee rapidpartijen van 25 minuten per persoon per partij beslisten wie doorging naar de volgende ronde. Bij een 1–1-stand werd kwalificatie beslist door een snelschaakpartij, waarin de witspeler 6 minuten en de zwartspeler 5 minuten bedenktijd had. Eindigde deze partij in remise dan ging de zwartspeler door. Alleen de finale bestond uit twee tiebreakpartijen. De eerste ronde kende gelijk een aantal verrassingen: Timman werd geklopt door Judit Polgar, Short werd gewipt door Polugajevski en Karpov moest in de tiebreak zijn meerdere erkennen in Bareev. Ook Adams, winnaar van de toernooien in Brussel en Tilburg kon snel naar huis. Hij moest het afleggen tegen de latere finalist Anand. Het toernooi werd gewonnen door wereldkampioen Kasparov. Hij maakte geen fouten. In de eerste ronde was hij Kramnik de baas 1½–½.
Kasparov-Kramnik Siciliaans
1. e4,c5 2. Pf3,Pc6 3. Lb5,e6 4. 0–0,Pge7 5. c3,d5 6. e:d5,D:d5 ondanks het feit dat het witte paard niet direct naar c3 kan om de dame te verjagen, blijkt de zwarte dame toch ongelukkig te staan. **7. Te1,g6 8. b4!,Lg7** slecht is 8. ...,c:b4 9. c4,Dh5 10. Lb2. **9. Lb2,0–0 10. c4,Dh5 11. L;g7,K:g7 12. b:c5,D:c5 13. d4,Db6 14. Pc3,Td8 15. L:c6,D:c6** Of 15. ...,P:c6 16. Tb1 en wit wint weer een belangrijk tempo. **16. De2,a6 17. Tac1,Dc7 18. d5,f6?** In een slechte stelling maakt de zwartspeler de beslissende fout. Met een vrijwel geforceerde zettenreeks maakt wit het bekwaam uit. **19. d:e6,Td6 20. Pd5,Dd8 21. P:f6,T:e6 22. Pe4.** Er dreigt 23. Db2+. **22. ...,Pc6 23. Db2+,Kg8 24. Pf5,Te5** zwart kan zich met zijn stelling geen kwaliteitsverlies permitteren. **25. f4,Tf5 26. Tcd1** Materiaalverlies is onvermijdelijk geworden, derhalve 1–0.

In de tweede ronde had Kasparov weinig moeite met Polugajevski 2–0. Ook de halve finale tegen Kamsky werd overtuigend gewonnen 2–0.
Kamsky-Kasparov Koningsindisch. **1. d4,Pf6 2. c4,g6 3. Pc3,Lg7 4. e4,d6 5. Pf3,0–0 6. Le2,e5 7. 0–0,Pc6 8. d5,Pe7 9. Pd2,Pe8 10. Tb1,f5 11. b4,Pf6 12. f3,f4 13. c5,g5 14. Pc4,Pg6 15. a4,Tf7** een bekende thematische manoeuvre: de loper gaat naar f8, van waaruit het pion d6 steunt en de toren gaat naar g7, waar die druk uitoefent op de witte koningsstelling. **16. La3,Lf8 17. a5,Tg7 18. b5,b6** Anders speelt wit zelf b6 met alle vervelende gevolgen van dien. **19. c:d6,c:d6 20. Pa2?!** Wit wil het paard via a2 en b4 naar c6 omspelen, maar zoals de zwartspeler aantoont is dat plan te langzaam. **20. ...,g4 21. f:g4,Ph4** de zwarte aanval breekt los. **22. Tb3,P:g4 23. Lf3,b:a5 24. Dd2,a4 25. Tc3,Ld7 26. Tb1,Tc8 27. Kh1.** Overziet de volgende zwarte combinatie. **27. ...,P:h2!** Gegrond op de overbelasting van de witte toren op c3, die zowel de loper op f3, alsook het paard op c4 moet dekken. **28. K:h2,T:c4 29. Tbc1,P:f3+ 30. T:f3,Dh4+ 31. Kg1,T:e4** Met dergelijke stellingen weet de wereldkampioen wel raad. **32. Df2,Dh5 33. Tc7,Te1+ 34. D:e1,D:f3 35. Dd2,Dg4 36. Pc3,f3 37. T:a7,Dh3** En tegen de dreiging 38. T:g2 is geen kruid meer gewassen 0–1. De finale tegen Anand eindigde in 1–1. Maar Kasparov toonde in de 'tiebreak' de betere te zijn. De prijs? 400.000 Franse francs oftewel 136.000 gulden.

KOOPSTAD aken

AKEN BRUIST VAN VEELZIJDIGHEID!

MORGEN LANGER SAMSTAG van 9.00 uur tot 18.00 uur

A A C H E N
CITY MET DE KORTE AFSTANDEN

aachen
Samstag
OPEN VOOR CITY PLEZIER

P ALTIJD BEREIKBAAR:
10.000 PARKEERPLAATSEN - 15 PARKEERGARAGES
6 P+R-PLAATSEN / 150 BUSLIJNEN

Zuständig für Schmuck!

Juwelier Lücker seit 1903
Feine Juwelen und edle Uhren
Aachen Friedr.-Wilh.-Platz Nr. 1, Tel. 0241/25555

Thomas
Trend - weiss
Sekundaware
Kaffeeservice
6 Pers./15 tlg. ƒ 199.-
Tafelservice
6 Pers./16 tlg. ƒ 299.-
Ihr
THOMAS
Fachgeschäft
in Aachen, Markt 21

PRÜMM

AKEN BRUIST VAN VEELZIJDIGHEID!

NAAIMACHINES
met onder- en boven-transport
met 21 programma's
hfl. 1.248,-
Overlock
hfl. 798,-
Eigen servicedienst in Nederland
ANC Wim Heinrichs
Büchel 46 - Aken
(bij Hoften t.o. park.gar. Büchel)
Tel. 0949-241-34439

DIE DICKEN ZU UNS

Außergewöhnliche Modevielfalt in Normal-, Über- und Zwischengrößen.

Auch die „Kleinen" ab 1,50 m und die „Langen" bis 2,10 m finden eine unglaubliche Auswahl von sehr elegant bis sportlich.

MODISCHER MITTELPUNKT FÜR MÄNNER IN AACHEN

Carl Kaufmann
AACHEN
HARTMANNSTRASSE 26-28
AM ELISENBRUNNEN
☎ 0241/34571

intermöbel exclusiv
CREATIVE INNENEINRICHTUNGEN

Sidecar Cricket Tischleuchte DM 205.-

Tyr Hängeleuchte DM 1.480.-

Tizio/Tizio 35
Tizio Plus
ab DM 339.-

Sidecar Tischleuchte Floppy DM 177.-

Das richtige Licht am richtigen Platz im Raum. Jetzt kommt die dunkle Jahreszeit. Schaffen Sie sich gemütliche Lichtinseln in den Räumen, in denen Sie Ihre Abende verbringen!

25 JAHRE IN AACHEN

AACHEN THEATERSTRASSE 40
TELEFON 0241-26165 FAX 0241-403715
Mo.-Fr. 9.30 - 18.30 Uhr Sa. 9.30 - 14.00 Uhr lg Sa. 9.30 - 18.00 Uhr

MET UW BABY VEILIG OP STAP

Tegenwoordig gaan babies graag overal mee naar toe. Allicht ook die van u. Mee wandelen, mee met de auto, mee op vakantie. Veiligheid is daarbij van het grootste belang. Bij Baby 2000 weten wij er alles van. Onze produkten voldoen aan de strengste veiligheidseisen. Baby 2000 is voor u en uw baby trouwens de ideale winkel: volop parkeerplaats voor de deur en een ruime showroom waar u zelf kan kiezen en keuren. Het assortiment is uiterst compleet en u kunt steeds rekenen op het deskundig advies van het winkelpersoneel.

MAXI-COSI

baby 2000
VEILIGHEID INBEGREPEN

BRUSSEL Weiveldlaan 35f - 1930 Zaventem - ☎ 02/725 20 13
ANTWERPEN Boomsesteenweg 88 - 2627 Schelle - ☎ 03/844 50 12
HASSELT Genkersteenweg 215 - 3500 Hasselt - ☎ 011/23 15 29
AKEN Trierer Str./Drosselweg 87 - 5100 Aken - ☎ 0241/57 43 33

GRATIS KATALOGUS '92 Baby 2000
Weiveldlaan 35f - 1930 Zaventem
322 BAB 92
Naam: .... Adres: ....
Plaats: .... Geboortedatum baby: ....

Die schönste Verbindung von Leben und Wohnen

ligne roset

Modell ZEN mit HOCKER

5100 aachen, wirichsbongardstraße 18
gegenüber elisenbrunnen
telefon 0949-241/407919-20
ligne roset
bp-parkhaus wirichsbongardstraße

Porzellan und Geschenke von
HEINRICH:
Villeroy & Boch
Villeroy & Boch Center Markt 17-19 Aachen
BSF-Bestecke im Räumungsverkauf MINUS 30%

Comm-Prümm
am Puppenbrunnen
HET BIJZONDERE PORSELEINHUIS
met een veelomvattend assortiment toonaangevende porselein- en kristalmerken;
met een groot aanbod van kerstcadeaus in alle prijsklassen.
Maak gebruik van:
ons alom bekende assortiment,
ons vakkundig advies en de vriendelijke bediening door ons geschoold en ervaren personeel.
Comm-Prümm
am Puppenbrunnen
Krämerstraße 25-27, Aken.
Seit 3 Generationen Kompetenz in Porzellan und Kristall.

Auto's

t/m zaterdag in onze verwarmde SHOWROOM.

Occasion-show
OPEL
welling
Haefland 2 Brunssum. Tel. 045-257700.

Hoge beloning

Voor aanwijzingen die leiden tot de oplossing van een misdrijf, gepleegd van 25 op 26 november en tot terugverkrijging van de Volkswagen Caddy, kleur wit met kenteken VG-19-TF. Alles ontvreemd vanaf de Conventuelenstraat te Kerkrade.

Inl. welke discreet zullen worden behandeld, schriftelijk of telefonisch aan de directie van A & M Verzekering Maatschappij NV, Postbus 1145, 6201 BC Maastricht. Tel. 043-217366.

RENAULT
KERRES
Topoccasions
Diverse merken met 1 jaar garantie.
RENAULT-DEALER voor de OOSTELIJKE MIJNSTREEK
Kerkrade, Dom. Mijnstr. 25, tel. 045-452424
Heerlen, Breukerweg 196a tel. 045-230999.

FIAT
December Panda-aanbieding
0 km - kenteken klaar november 1992

	van	nu
Panda 1000 L	ƒ 15.610,-	ƒ 13.610,-
Panda 1000 CLX	ƒ 16.350,-	ƒ 14.350,-
Panda Skyline	ƒ 17.050,-	ƒ 15.050,-

Rij nu betaal later 6 mnd. Vraag naar onze voorwaarden.
FIAT KLANKSTAD B.V. Kaalheidersteenweg 185, 6466 AD Kerkrade. Tel. 045-413916.

Kompier automobielbedrijven B.V.

OFF. SAAB/LANCIA DEALER

LANCIA Thema 16V LE nieuw model groen	1992
Saab 900i 16V Odoardo grijs 4-drs.	1990
Alfa Romeo 75 antraciet 1.8i	1990
Fiat Uno 45 Jolly blauw stereo	1988
Saab 9000 CD 2.3 antraciet airco	1990
Lancia Prisma TD blauw	1987
Alfa Romeo 33 rood 1.3 IE LPG	1991
Lancia Thema 2.0 IE grijsmetallic	1989
Saab 900 Turbo zwart 4-drs. full opt.	1988
Saab 9000 Turbo leder airco met. stereo	1987
Lancia Thema 2.0 IE blauw Restyled	1989
Saab 900i wit stereo spoiler 3-drs.	1988
Saab 900 C zwart lm velgen 2-drs.	1988
Volvo 440 GLTi wit luxe uitvoering	1990
BMW 318i sportint. lm velgen blauw	1988
Lancia Thema 2.0 IE blauw	1987
Lancia Thema V6 grijs autom. lm velgen	1989
Fiat Panda 750 CL zwart	1988

Kompier Heerlen, Heerlerbaan 66. 045-428840.
Kompier Maastricht, Galjoenweg 45. 043-632547.

Autobedrijf Bert Aretz & Zn V.O.F.

lid Bovag biedt aan onder volledige garantie
St. Barbarastraat 10, Palemig Heerlen. Tel. 045-721268

1990 BMW 318 Tour. 5-drs cv ww-glas 5-bak	ƒ 34.000,-
1990 Opel Corsa 1.2 S 3-drs, wit	ƒ 14.950,-
1989 Peugeot 205 1.4, 5-bak, wit, 3-drs	ƒ 14.500,-
1989 Fiat Panda 750 CLIE, zwart, 52.000 km	ƒ 8.950,-
1987 Fiat Panda 1000 CL zw., nw. mod., puntg.	ƒ 5.700,-
1988 Opel Kadett 13 N, 4-drs, a.spoiler, z. mooi	ƒ 13.500,-
1986 Ford Escort 1300 GL, veel opties	ƒ 9.750,-
1986 Ford Fiësta 1100	ƒ 7.900,-
1986 Peugeot 205 GL Diesel, blauw, 5-drs.	ƒ 8.500,-
1983 Ford Escort 1100, 3-drs., 5-versn.	ƒ 4.950,-
1985 Mitsubishi Colt 15 GLX, open dak, 5-bak	ƒ 8.500,-
1985 Opel Kadett GT, kleur rood, zeer mooi	ƒ 8.950,-

Tevens div inruilauto's v.a. ƒ 1.500,-.
Erkend APK Keurstation.

Gespecialiseerd in BMW

Garage Géne Peters. Service-Onderhoud-Schades.
Jos Klijnenlaan 50, Geleen
Tel. 046-753029, Lid Bovag, APK II
Te k. BWM 316 Cosmosbl.met. lm-velgen, '85; 320i groenmet. lm-velg. '84; 316 blauw n.t. '83; Ford Fiësta 1100 '81

KADETT 1.2 N 5-drs. type '81, APK 8-'93 ƒ 1.950,-; Kever '76. Tel. 04499-3398.

Te koop Opel KADETT 12 N, bwj.'86, kl. zwart, 2-drs., extra trekhaak en radio. Tel. 045-711212.

Te k. Opel KADETT 1.2 S, bwj. laat '84, 1e eig., APK 21-2-'93, tel. 045-414487.

Opel ASCONA HB 1.6 S, alu velgen, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 6.000,-. Tel. 045-270047

KADETT 13 S hatchback, nw. m. '86, 14 inch sportv., ƒ 7.950,-. Tel. 045-424128.

Opel CORSA 1.2 S TR, kl. blauw, in nw.st., bwj.'85, tel. 045-259853.

Te k. van part. voor de liefhebber Opel REKORD stationcar, bwj.'79, i.z.g.st., tel. 046-743064.

Opel KADETT 13 LS HB, bwj. 7-'87, in nw.st. ƒ 11.750,-. Tel.045-272802

Te k. RENAULT R5 TS, bwj. '84, APK 1-'94, vr.pr. ƒ 4.000,-. Tel. 045-720027

Te koop VW GOLF diesel CL bwj. 8-'84, i.z.g.st., 5-drs. , ƒ 7.250,-. Tel. 04450-4145.

Opel HEMERA Echt, Bedrijvenpark de Berk, Edisonweg 5, 04754-83555 biedt aan de volgende Opel Kadetts: 4-drs. special 13S 7-'80: 4-drs. LS 13S 2-'87: 3-drs. LS 12S 2-'87: 3-drs. GSi 2.0 inj. 3-'87: 3-drs. Club 13N 8-'87: 4-drs. LS 18S 1-'88: 3-drs. LS 12S 1-'88:4-drs. Club 1.6 inj. 2-'88: 3-drs. LS 1300 2-'88: 3-drs. LS 1300 3-'89: 4-drs. LS 16D 4-'88: 4-drs. LS 16 inj. 4-'88: 3-drs. LS 18S 4-'88: 3-drs. LS 1.6 inj. automaat 4-'88: 4-drs. LS 1300 4-'88: 4-drs. LS 1300 6-'88: 4-drs. LS 17D 7-'88: 5-drs. LS stationcar 17D 1-'89: 3-drs. LS 1.6 inj. 1-'89: 3-drs. LS 1.6S LPG 1-'89: 5-drs. LS stationcar 13N 2-'89: 5-drs. stationcar 17D 2-'89: 4-drs. LS 1.6 inj. 11-'89: 4-drs. LS 1.6 inj. 1-'90: 5-drs. stationcar 17D 1-'90: 3-drs. LS 1.4 inj. 3-'90: 4-drs. special 16 inj. 4-'90: 4-drs. Life 1.4inj. 6-'90: 4-drs. 1.6 inj. automaat 7-'90: 3-drs. LS 17D 9-'90. Opel Hemera Echt. Bedrijvenpark de Berk, Edisonweg 5. Tel. 04754-83555.

MAZDA 323 GLX diesel 5-drs., stationcar, kl. blauwmet. , bwj. '87, pr. ƒ 7.850,-. Ariensstr. 2, Kakert-Schaesberg.

Te k. MB 190D, bwj. '85, schuifdak, centr. vergr., stuurbekr., w.w. glas etc. Vr. pr. ƒ 17.500,-. Tel. 04457-3345 na 19.00 uur. Zaterd. en zond. de gehele dag.

WETZELS auto's het Beste van het Beste. Mercedes 300 SL 24/V, '89; Porsche 944, nieuwstaat, '84 + '83; Mercedes 230 CE, '88 + '89; Mercedes 300 D '87; Mercedes 250E turbo, '92; Mercedes 190 E aut., '88; Mercedes 190 E aut., '91; Mercedes 190 D, '87; Mercerdes 230 E, '85; Honda Prelude EX, '84; BMW 525i '86; BMW 325i Cabriolet, '87; BMW 316i, '88; BMW 520i, '88;BMW 323i nieuw, '82; Opel Kadett 1.6i, '90; Opel Kadett Cabriolet, '87; Opel kadett 1.8i aut., '88; Opel Kadett station 1.7 D, '89; Toyota Celica ST, '87; Opel Omega 2.0i, '87; Golf GTi 16/V, '89; Jaguar 3.4 Soverein, '87; Mits. Pajero LD 2.5 TD '89; Toyota Landcr. 4.2 '90; Mercedes 709 met bak, '87; Ford Fiësta '87; Ford Siërra 1.8 Sedan '89; Ford Escort 1.6 D, '88. Wetzels auto's, Industriestraat 35, Sittard. Tel. 046-510655 / 046-529368.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Autohandel MARIETTE heeft verschillende leuke goedkope en duurdere auto's voor u. Vele verschillende merken. Tev. het adres voor gebruikte meubelen. Heerlerbaan 76, Heerlen. Tel. 045-416388.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn Opel Vectra 1.6iGL '91 ƒ 25.750,-; Opel Vectra 1.8 GL div. acc. '89 ƒ 22.500,-; Opel Kadett 1.6 i 45.000 km '89 ƒ 17.750,-; Peugeot 605 SLi div. acc. als nw. 28.000 km '92 ƒ 38.750,-; Ford Siërra 2.0i CL Sedan rood als nw. '92 ƒ 29.500,-; Citroën BX 1.4 1e eig. '91 ƒ 18.500,-; Renault 25TX '90 ƒ 23.750,- Renault 21 TL '88/'89 v.a. ƒ 10.750,-; Ford Scorpio 2.0iCL Sedan'90 ƒ 26.750,- Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 20.500,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan en 5-drs '88 v.a. ƒ 13.750,-; Ford Siërra 1.6 CL 5-drs '88 ƒ 13.750,-; Volvo 340 1.7 DL '86 ƒ 9.500,-; Peugeot 405 GLi '90 ƒ 20.500,-; Peugeot 309 XR 1.4 plus 20.000 km '91 ƒ 20.500,-; Peugeot 305 GL combi '88 ƒ 9.750,-; Mazda 626 coupé 2.2i GLX div. acc. 25.000km 10-'91 ƒ 28.500,- Mazda 626 1.8 LX Sedan '89 ƒ 17.750,-; Nissan Bluebird 2.0 LX 5-drs '88 ƒ 12.750,-; Opel Kadett 1.6 diesel '86 ƒ 7.250,-; Ford Taunus 1.6 '82 ƒ 2.500,-; Fiësta 1.1 L '83 ƒ 4.750,-; Ford Siërra 2.0 GL combi '83 ƒ 7.250,-; Toyota Corolla 1.6 GL 5-drs '84 ƒ 5.500,- Inr. financ. en Bovag-gar. bewijs Autobedrijf en APK keuringsstation P. van Dijk & Zn Hompertsweg 33, Landgraaf Tel. 045-311729.

LOVEN Heerlen. Ver... wingsopruiming! Extra ... ting en hoge inruilprijz... Eigen financiering. Ma... 626 Sedan 1.8 LX '89; M... da 626 1.8 GLX '88; Ma... 626 Sedan 1.6 LX '87; ... da 626 HB 1.6 LX '87; ... da 626 Wagon 1.8 GLX ... stuurbekr. '89; 2x Ma... 323 F coupé '90; Mazda ... Sedan 1.3 LX '86/'87; Ma... 323 Sedan 1.5 GLX ... Mazda 323 Sedan 1.3 ... voy '88; Mazda 323 S... 1.6i GLX '90; Mazda 323 ... 1.3 LX aut. '87; Mazda ... HB 1.3 LX '88; Mazda ... HB 1.3i 16V LX '91; Alfa ... 1.6i met LPG '90; Volvo ... GL '88; Nissan Cherry ... 1.5 GL '85; Nissan Micra ... LX '90; Mitsubishi La... 1.8 diesel '87; Fiat Pa... 1000 CLi '91; Ford Siërra ... CL 5-drs '88; Ford Siërra ... Laser '85; Opel Kadett ... dan 1.6i '89; VW Golf CL ... '90. Diverse goedkope ... ruilauto's: Honda Civic ... automaat '82 ƒ 6.7... Honda Civic automaat ... ƒ 3.750,-; Skoda 120 L ... ƒ 3.950,-; Vauxhall Ca... '79 ƒ 4.500,-; Volvo 244 ... automaat '77 ƒ 3.250,-; ... Taunus 1.6 L '78 ƒ 1.2... Fiat Panda 34 '85 ƒ 5.9... Mitsubishi Galant 2.3 ... diesel '83 ƒ 3.500,-; ... Kadett automaat 1.6 S ... ƒ 4.750,-. Palemigerb... 401, Heerlen: Tel. ... 722451. Donderdag ... avond tot 20.00 uur

KOOPSTAD aken

AKEN BRUIST VAN VEELZIJDIGHEID!

MORGEN LANGER SAMSTAG van 9.00 uur tot 18.00 uur

MODE HITS

FÜR SIE

Damen Blusen
Passend zu allen Gelegenheiten .... in herbstlich bunten Farben und Mustern, diverse Qualitäten ab 99,-

Kleider
Schmuckstücke Ihrer Wintergarderobe .... sportlich oder festlich/elegant, in vielen attraktiven Formen und versch. Qualitäten, überwiegend uni ab 79,-

UND IHN

Herren Pullover
Überstreifen und sich wohlfühlen .... warme Winterware in verschiedenen Qualitäten, modische Formen und Farben, sportlich und elegant, uni und gemustert ab 69,-

Hosen
Für Freizeit und Business .... in bekannt guter Elégance-Passform, viele Farben und Schnitte ab 49,-

Hemden
Für Hobby und Freizeit .... in verschiedenen Formen und Farben, uni und gemustert ab 69,-

Sakkos und Blazer
Immer gut angezogen .... mit verschiedenen modischen Farbstellungen und Kragenformen, diverse Qualitäten ab 179,-

ZUM SCHENKEN SCHÖN !!

Elégance modemarkt

Tel.: 439218 • Franzstraße 36-38 • Aachen
auch samstags mit dem Auto zu erreichen

Friesland Germany

Jeverland - Kleine Brise Sekundaware
Kaffeeservice
6 Pers./15 tlg. ƒ 199.-
Tafelservice
6 Pers./16 tlg. ƒ 299.-

Ihr **FRIESLAND** Fachgeschäft in Aachen, Markt 21

PRÜMM

LAMPENFIEBER

Dè speciaalzaak in Aken voor moderne verlichting.

Löhergraben 26
Aken. Tel.: 09.49.241.33595

Lampenfieber

Ook zaterdags met de auto bereikbaar.

Van MIRO tot SPITZWEG

Breng een bezoek aan de grootste galerie van Aken

Direct aan de BAB 4, afslag Richterich, ligt de grootste grafieken- & postergalerie van Aken. De maandelijkse bijzondere tentoonstellingen van kunstdrukken, grafieken, spiegels en een grote keuze uit lijsten en passe-partouts zijn een bezoek waard.

ARTHAUS
GRAFIK- & POSTERGALERIE
EINRAHMUNGEN & ÖLGEMÄLDE

donnerstags bis 20.30 Uhr, sonntags freie Schau von 14 – 18 Uhr
Sonntags – keine Beratung, – kein Verkauf

AACHEN-RICHTERICH
RODER WEG 11
☎ 0241/175114
P naast het huis.

Radikal reduziert
...bis zu 70 Prozent!!!

STRAMINPLATTEN, mehrere 100 Stück in vielen Dessins, alle gängigen Größen vorrätig,
z.B. 80 x 140 cm JETZT NUR NOCH DM 29.90
90 x 155 cm DM 59.90
160 x 210 cm JETZT NUR NOCH DM 74.90

CONNY 100% Acryl, Lfl. 50 g 230 m
50 g JETZT NUR NOCH 0.99

MOHAIR 90% Mohair, 10% Wolle, Lfl. 50 g 100 m, 50 g JETZT NUR NOCH 3.95

AFGHAN 33% Mohair, 33% Baumwolle, 34% Acryl, Lfl. 50 g 70 m, 50 g JETZT NUR NOCH 2.95

POSEIDON 100% Schurwolle, Lfl. 50 g 120 m
50 g JETZT NUR NOCH 1.95

IHR DANKESCHÖN PAKET
Inhalt: für nur DM 9.95!!
komplettes Material (Alpaca Mischgarn) für einen Herrenpullover mit Arm, mittlerer Größe, glatt rechts zu stricken.

Wolle Hartmuth

Schumannstraße - 5102 Würselen
Gewerbegebiet Aachener Kreuz - Würselen bei Aachen
Telefon 0949 2405-91744 oder 21007. Kurs: 100 Hfl=90.50 DM.

NIKON

F 4 E	3494,-
F 4 S	2992,-
F 4	2772,-
F 4 mit AF 50/1.4	3292,-
F 90	1595,-
F 90 mit 28-70/3.5-4.5 D	2191,-
F 90 D	1771,-
F 90 S mit MF-26	1881,-
F 801	1066,-
F 801 S mit AF 50/1.8	1242,-
F 601 AF	777,-
F 601 AF mit AF 35-70	999,-
F 401 X mit AF 35-70	888,-
AF 35-70/3.3-4.5	282,-
AF 28-70/3.5-4.5	535,-
AF 35-70/2.8 D	1393,-
AF 35-105/3.5-4.5	666,-
AF 70-210/4.0-5.6	494,-
AF 80-200/2.8 D	1881,-
Blitz SB-22	242,-
Blitz SB-25	636,-
Datenrückwand mit MF-25	222,-
Multifunk-Wand MF-26	444,-
Sucherkamera RF-10	141,-
Sucherkamera W-35	191,-
Sucherkamera AW-35	282,-
Sucherkamera 35-70	393,-
Sucherkamera Zoom 85	494,-
Sucherkamera Zoom 105	696,-
HI-8 Camcorder VN-7500	2595,-
Camcorder VN-3200	1881,-
Fernglas 7x20 CF	99,-
Fernglas 10x25 CF III	191,-
Fernglas 7x35 Sport	262,-

Alles neu, original verpackt!
Alles vorrätig!
Umtauschrecht bis 6. 1. 93!!!
Ihr NIKON-Spezialist!!!

der aktive Fotoladen!
Audiophil Foto
Annuntiatenbach 30 Aachen - Tel. 0241/30002

BOGNER

Opgeruimd staat netjes ... !

Verschillende gebreide combinatie's sterk afgeprijsd

Bock-Damenmoden
Friedr. Wilhelmpl 1-3
Aken
09 49 241
32207

American Stock • American Stock • American Stock • American Stock

39 Jahre **American Stock** 39 Jahre

JACKEN-CENTER AMERICAN STOCK

Wer auf Qualität achtet, kauft bei American Stock. Immer Top-Qualität.

NFL-Jacken 49ers-Sharks-Redskins etc... ab DM	239.90
NFL-Regenjacken verschiedene Teams ab DM	99.90
Holzfällerjacken DM	119.90
Holzfäller-hemden DM	49.90
Bomber-Jacken schwarz, oliv, grau, bordeaux DM	109.90
Parka ab DM	99.90
Tarn-Jacken schwarz - weiß DM	139.90
US-Feldjacken ab DM	139.90
Thermo-Jacken DM	69.90
Westen ab DM	59.90
Daunen-Jacken ab DM	279.90
NFL-Daunen-Westen DM	199.90
Neu eingetroffen **NFL-Pudelmütze** DM	23.90
Levi's 501 zwart	99.90

Wachsjacken Whatbaron (kurz) DM	179.90
Whatbaron (3/4 lang) DM	279.90
Wachs-Jacken Barbour ab DM	469.90
Moorland-Beaufort Bedale · Marke Phillips, etc...	
Wachs-Hose ab DM	99.90

Colberts en jacks sterk in prijs verlaagd

Colberts van 269,- voor	179,-
Jack van 179,- voor	109,-
Jack van 379,- voor	279,-
Jack van 219,- voor	119,-
Jack van 149,- voor	99,-

Jeans-Marken: Levis, Lee, Edwin, Luckey Star, Reiffle und viele mehr
Passage Adalbertstraße 71 - Stiftstraße 12
5100 AACHEN - Tel. 09-49/241-2 02 95

American Stock • American Stock • American Stock • American Stock

---

INTERSPORT

Machen Sie das Weihnachtsfest doch mal zum Sportfest!

Wir sind Donnerstag bis 20.30 Uhr für Sie da.

Weihnachten – das ist für viele nicht nur das Fest der Liebe. Sondern auch ein Datum der Vorfreude – auf Freizeit und Sport im Schnee, auf Pisten und Loipen. Gibt es eine schönere Kombination von Geschenkanlässen? Machen Sie Ihren Lieben doch ein Weihnachts-Präsent mit Sofort-Nutzen und Langzeit-Effekt. Sie landen bestimmt einen Treffer.

Bei uns finden Sie das Richtige. Und können sich's leisten.:

Fingerhandschuhe VAU DE Fleece DM 39,95

Skirolli MEDICO modisch weit, Baumwolle DM 69,90

T-Shirt ADIDAS „Equipment" Baumwolle DM 45,-

Squashschläger Slazenger „Mystique" DM 199,-

Street-Hiking-Schuhe L. A. Gear „Landmark" DM 139,90

Parkplätze direkt vor dem Haus oder Parkhaus Couvenstraße (Bushof)
Parkhaus Monheimsallee
Parkhaus Großkölnstraße

Sporthaus Drucks
Aachen - Alexanderstr. 29
09 49-2 41/47 09 90

KOOPSTAD aken
MORGEN 'LANGER SAMSTAG' van 9.00 uur tot 18.00 uur
AKEN BRUIST VAN VEELZIJDIGHEID!

Te koop gevr. TOYOTA Corolla's en Carina's, 4-drs., Datsun Sunny's en Bluebirds 4-drs.; Mercedes 200 en 230 Benzine en 240 diesel, Peugeot's 504 en 505. Tev. alle merken busjes. Tegen de hoogste prijs. Tel. 04755-2114.

Te koop gevr. loop- sloop en SCHADEAUTO'S. Ook na 18.00 uur. 045-423199.

BMW 316 '84, 4-drs., ƒ 5.900,-; OPEL Corsa 1.2S, '86, ƒ 5.750,-; Audi 100 5-cyl., autom., LPG, '84, ƒ 4.750,-; Ford Siërra 2-drs., '84, ƒ 3.950,-; Volvo 340 GL, '83, ƒ 2.500,-. Tel. 045-211071. Overbroekerstr. 54, Hoensbroek.

"NESUD" Intercars inkoop auto's, bwj. '82 t/m '88 (ook schade). Direct contant geld! 046-518401 of 337742

Met bovaggarantie: Opel Astra '92; Opel Ascona 5-drs '85; Ford Escort '85; Opel Kadett Stationcar Diesel '88; Ford Fiësta Diesel '85; Opel Kadett 1300 Sedan '87; Opel Corsa '86/'90; Opel Vectra 1600i '92 en '89 Opel Ome-ga '87; Opel Kadett 1.6i '90; Opel Kadett 1600 Sedan '86; Opel Kadett stationcar 5-drs. '85; VW Golf '86/'88; VW Polo '85; Toyota Corolla automaat '81; Renault 11 '82 ƒ 2.750,-; WEBER Autobedrijf, Baanstraat 38, Schaesberg: 045-314175.

Te k. van part. SAAB 900C, bwj. '89. alle keuringen toegestaan, vaste pr.ƒ 22.000,- Tel. 045-719598 na 18u.

Te k. AUDI 80 GT coupé, bwj. '81, 1 jr. APK, pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-462441 na 16.00 uur.

Te k. VW JETTA bwj. '80, 4-drs, kl. wit, verlaagd en sportv.; Toyota Corolla, bwj. '80, 3-drs. Tel. 04749-4258.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Mercedes 190 E 2.3 '87; Mercedes 190 D '88; VW Golf '88; Volvo 343 '80; Opel Kadett '85; Opel Kadett '87; Renault 11 TL '86; Nissan Sunny D '86; Lada Samara '87; Renault Express '86; Ford Escort 1.4 CL '89; BMW 318i '85; BMW 320i '83; BMW 520i '88; BMW 320i '84; Suzuki Carry '90; Suzuki Carry '91; Suzuki Swift '88; Suzuki Alto 3x '89; Suzuki Alto '87; Suzuki Alto autom. '83; Autobedrijf REUBSAET, Groenseykerstr. 17, Geleen. 046-757777. Uw adres voor APK-keuring en alle auto reparaties.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor Uw auto!! 045-411572.

Te k. Fiat PANDA 1000 IE, bwj. sept.'92, pr. ƒ 13.500,-. Tel. 045-214383.

Div. Kever SHOWCABRIO'S, te gekke kleuren, breed, v. chroom, bloedmooi Speedstar, 046-743941.

AUTO'S U belt wij kopen!! Ook zondags met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610 ook 's avonds.

MAZDA RX 7, '80, nwe banden, accu, APK 11-'93, ƒ 6.500,-. Tel. 045-729219.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

FIAT, type Panda 750 CL, nw. model '87, ANWB mog., ƒ 5.250,-. Tel. 045-424128.

Te koop Fiat TIPO DGT, '90. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Te k. Ford ESCORT, bwj. '79, APK sept. '93, ƒ 1.250,-. Tel. 045-229001 na 15.00u.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

CONTRA Autoreiniging, het eerste mobiele autoreinigingsbedrijf voor bedrijven en particulieren in Nederland. Prijzen op aanvraag bijv.: introductieprijs geldig tot 1 mrt. 1993: compl. reinigingspakket ƒ 125,-. Wij werken professioneel en milieuvriendelijk. Tel. 08897-79234.

Ford ESCORT 1.6, bwj. '85, 86.000 km, grijsmet., 5-bak, 3-drs., i.z.g.st. APK 9-'93, ƒ 6.250,-. Tel. 045-228615.

Te koop PEUGEOT 205 XR 1.4, '88. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Te koop Toyota LANDCRUISER hardtop Turbo Diesel 2.4, grijs kenteken, bwj. '86. Tel. 045-720631

Te k. mooie GOLF diesel 40 kw., bwj. 9-'88, wit, 5-drs., ƒ 14.750,-, tel. 045-257651.

Te k. OPEL Kadett 1.3, 2-drs., bwj. '81, i.z.g.st. Apollolaan 52, Nieuwenhagen.

INKOOP auto's wij betalen de hoogste prijs!!! Open tot 21.00 uur. 045-416239.

Te koop VOLVO 360i, 3-drs., bwj. '87, km.st. 87.000, ƒ 9.850,-. Bel na 18.00 uur 046-516549.

GOLF diesel CL 5-drs., 5-gang, bwj. '87, div. extra's, pr. ƒ 10.500,-. 045-411572.

Te k. VW GOLF diesel, bwj. '82, t.e.a.b. Tel. 046-337810.

Te koop VW GOLF diesel, bwj. '81, t.e.a.b. Tel. 046-337810.

Te koop Fiat RITMO DL, bouwjaar '85. Vraagprijs ƒ 4.000,-. Tel. 046-747114.

Te k. CITROËN 2CV6 Charleston, bwj. '85, i.z.g.st., ƒ 2.450,-. 045-412510.

Te k. Ford GRANADA 2.5 D, bwj. '83, APK 7-'93, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 15.000,-. Tel. 045-255893, na 13.00 uur.

Te k. VOORSPOILER voor Opel Manta B GSi, '85, ƒ 175,-. Tel. 045-222235 na 18 uur.

Te k. VW GOLF, bwj.'81, APK 5-'93, vr.pr. ƒ 2.200,-. Tel. 045-321168.

Te k. VW GOLF diesel '81, APK, ƒ 1.950,-. Marshallsingel 55, Heerlen.

Te k. Ford ESCORT 1.3 Laser bwj. '85, kl. rood, ƒ 6.500,-. Tel. 045-754265.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

AUDI 100 CC Avant 136 PK, bwj. '84, airco, nieuwe lak, donkerblauwmetallic, model '93, goede banden, grote beurt en APK, inruil mogelijk, ƒ 11.950,-. Inl. 043-216509 of 0652-980930.

Zeer mooie Opel REKORD 2.2i te k. met sportwielen, bwj. '85, APK 3-'93, vr.pr. ƒ 7.750,-. Tel. 045-228398.

Te k. AUTOBIANCHI A112, ideale stadsauto, bordeauxrood, radio cass., i.z.g.st., geen roest, bwj. '84, 1e eig. Vraagpr. ƒ 4.750,-. Tel. 045-750258 na 19.00 uur.

Opel REKORD nw. type '85, get. glas, trekhaak, benz./LPG, orig. 72.000 km! vr.pr. ƒ 5.250,-. Tel. 045-726175.

O.K. CARS, Oirsbeek. Hoge najaars korting: Mini Metro '86; Ford Escort XRi '83; Escort 1.6 '85; Escort '83; Fiësta '83; Opel Kadett 1.4i 48.000 km donkerrood '90; Opel Rekord 2.0 LS '84; Kadett 1.6 nov. '85; Ascona '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0 HB '86; Honda Prelude EX '83; Mitsubishi Galant TD '85; Lancer 1.2 GL 4-drs. '84. Div. inruilers t.e.a.b. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel 04492-5782.

Te koop FORD Escort 1300, nwe. APK, i.z.g.st., bwj. '81, ƒ 2.500. 04450-2826.

Te k. Opel REKORD combi diesel, bwj. '84, i.g.st., ƒ 3.900,-. Tel. 04492-1304.

MERCEDES 190E 2.3, bwj. 10-'87, zwartmet., sportvlg., pr. ƒ 33.000,-. 045-452864.

Te k. KADETT 1.3, bwj. '80, APK 11-'93, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-415354.

LANCIA HPE Coupé 2.0 IE, nw.st., bwj. '83. Koopje, ƒ 4.950,-. Tel. 043-650174.

Opel KADETT model City '79, APK okt. '93, ƒ 1.400,-. Tel. 045-229196.

Te k. CITROËN 2CV6 Charleston, bwj. '85, i.z.g.st., ƒ 2.450,-. 045-412510.

Voor Piccolo's zie verder pagina 22

UIT GEZELLIG

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Els Swaans 045-739383.

LA DILIGENCE

Een begrip in Limburg

VANAVOND
LA VITA
WOENSDAG 9 DECEMBER
MONTE CARLO
WOENSDAG 16 DECEMBER
SFINX

Rijtuigenmuseum en restaurant 's zondags geopend

!!! 15 JAAR !!!
DISCOTHEEK

Las Vegas

Sunplein 2, Landgraaf, tel. 045-312445.
Dit vieren wij van 4 oktober tot 6 december.
Zondag 6 december
Sint Nicolaasparty
met **LOU AND THE NEW STARS**
Zaterdag en zondag geopend vanaf 20.00 uur
met DJ MARCO

Pep per mill Heerlen

VANAVOND:
SUPER PEPPER HOUSE PARTY
Met **L.A. Style**
bekend van de plaat "James Brown is dead".
Disco 1 normaal geopend

Gezellig uitgaan kunt u in

Palma Palace disco dancing nightclub
Een oud begrip, een nieuw imago.

di. 8-12:	Faroa, sensationele fakir- en vuurshow
wo. 9-12:	Black Music Party
do. 10-12:	Kunt u zelf de sterren van de hemel zingen met **KARAOKE** gepresenteerd door **DJ JOHNNY CAPIELLO**

Elke dag geopend van 23 tot 5 uur.

1e en 2e KERSTDAG en OUDEJAARSNACHT LIVE OPTREDENS

Kampkensweg 1, Heerlen. Tel. 045-728789

VANAVOND :
SurpriseNight

Guipen

"Paganini"!!!
A.s. zaterdag d.j. Michel
A.s. zondag: "Game"!!!
Toegang 18 j. korrekte kleding

---

the GODFATHER of HOUSE
presents
every sunday
UNDER GROUND PARTY
in **'t KELDERKE**
entree ƒ 10,
16.00-2.00 uur
Wilhelminaplein 20 Heerlen

DISCO * DANCING
DE SMID
Reymerstok
Zaterdag 5 december
INNOCENT
in bovenzaal
DISCO
in benedenzaal
De Smid
twee onder een DAK.
Tot ziens in DE SMID

DANCING
KUNDERKRUIS
Gezellig dansen voor jong en oud
Iedere zaterdagavond vanaf 20.30 uur
Heerlerweg 87
Voerendaal

Dancing **Gorissen**
Brunssum
Zaterdag
dansen met orkest
Legato

Dancing HOUSMANS Montfort

ZATERDAG	5 december	PAGANINI
ZONDAG	6 december	NO TUXEDO

Aanvang 20.30 uur

NIEUW - NIEUW - NIEUW - NIEUW - NIEUW - NIEUW
vanaf 16 dec. '92
elke woensdag v.a. 20.00 uur
TANZPALAST
met oldies uit de 50 - 70'er jaren
Voor uw bijdrage in de kosten (dames 12 DM heren 17 DM)
... uur 's nachts drinken zoveel als u wilt
OCTAGON
Königsbenden 42
Eschweiler
Tel: 09 49 2403-27419

BURO PINKPOP PRESENTEERT

WALTER TROUT BAND
Hanenhof Geleen
DONDERDAG 17 DECEMBER

THE CHIPPENDALES
op veelvuldig verzoek back in town
ZATERDAG 27 & ZONDAG 28 FEBR. '93
MECC (Auditorium 1) MAASTRICHT
Zaterdag uitverkocht!
Voor zondag nog restant kaarten!

PAOLO CONTE & BAND
ZATERDAG 10 APRIL '93
MECC (Auditorium 1) MAASTRICHT

GOLDEN EARRING uitverkocht!
PINKPOP BINNEN uitverkocht!
Er zijn géén kaarten aan de kassa verkrijgbaar!

DINSDAG 11 MEI '93
ALLEEN VELDKAARTEN!
nog restant verkrijgbaar.
Ook busreis naar STING, BON JOVI en de musical CATS.

Voorverkoop gestart bij de bekende voorverkoopadressen alsmede bij de VVV-bespreekburo's (behalve U2).
Bel voor inlichtingen 046-752500

---

stadsschouwburg heerlen

Openingstijden: ma. t/m vr. 10.00-15.00 u., za. 10.00-12.00 u., één uur voor aanvang. Tel. kassa: 045-716607

vr. 4 dec. 20.00 u.
MAASTRICHTS SALON ORKEST o.l.v. André Rieu: Speculaasconcert

za. 5 dec. 20.00 u.
THE GLENN MILLER ORCHESTRA o.l.v. Wil Salden

di. 8 t/m za. 12 dec. 20.00 u.
DE NIEUWE ANDRÉ VAN DUIN SHOW uitverkocht

HESTER MACRANDER: Dirvastoer 2 (Kleine Zaal)

Het Vervolg: SPOOKSONATE, van August Strindberg (toneel op toneel). Inleiding om 19.00 u. door Hans van Leipsig (Kleine Zaal)

di. 15 dec. 20.00 u.
WAARDENBERG & DE JONG. Voorprogr.: John Buysman

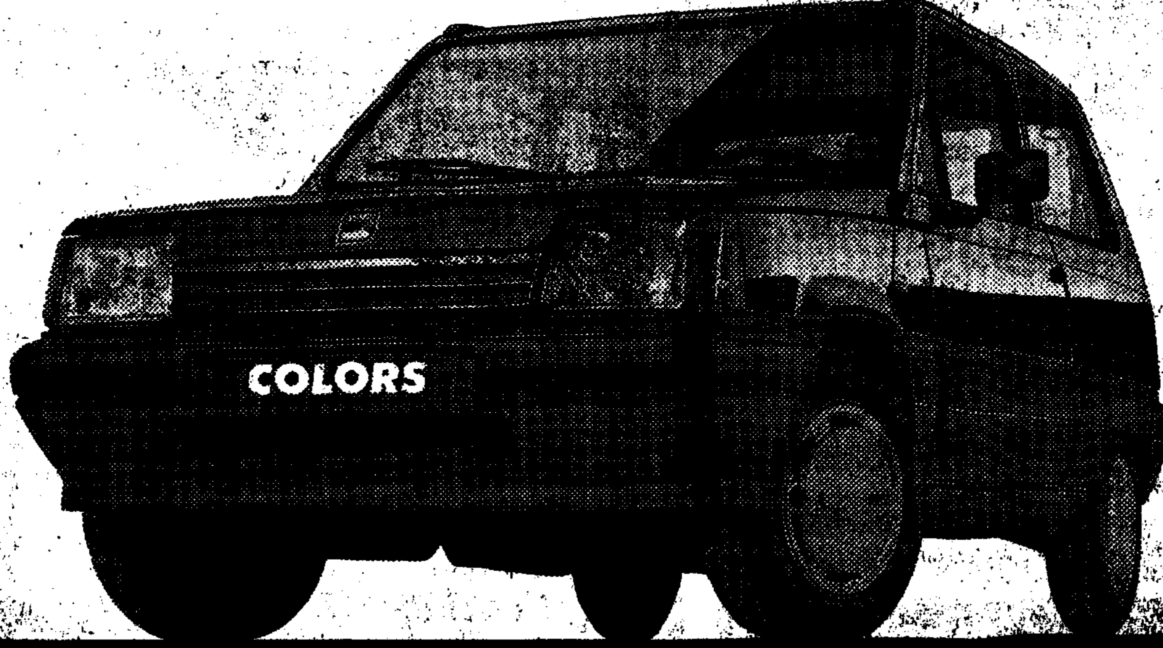
wo. 16 dec. 14.30 u.
HET VERHAAL VAN TIJL UILENSPIEGEL door Hugo van Rossum (v.a. 7 jr.) (foyer Kleine Zaal)

20.00 u.
PUZZELS, komedie met Hendrike Tol, Marijke Veugelers, Betty-Lou van Steenis, Frederique Huydts en Elly Weller

20.00 u.
BENNY NEYMAN: Later is te laat

BELASTINGTRUC

Nog even ... en dan treedt het nieuwe belastingstelsel in werking. Auto's kunnen dan honderden guldens duurder worden. En nou is de truc om nog voor het einde van dit jaar een uitstekende auto te gaan rijden voor heel weinig geld: Seat Marbella Colors. ■ Bijzonder compleet uitgerust. ■ Pittige motor. ■ Unieke kleuren. ■ Waanzinnig mooie bekleding. ■ Renteloze financieringsmogelijkheid. ■ Nog geen veertien mille. ■ Laat die kans niet lopen!

MARBELLA COLORS F. 13.995,-

SEAT Volkswagen Groep
GEDREVEN DOOR AMBITIE

BEEK, Automobielbedrijf Coumans-Beek B.V., DSM-straat 7, 046-371243. **BRUNSSUM**, Autobedrijf Chiaradia, Trichterweg 122, 045-212843. **BUDEL**, Van Meijl Automobielen B.V. (subdealer), Meermortel 28, 04958-91887. **HAELEN**, Autobedrijf Wil Leenhouts B.V., Peter Schreursweg 16, 04759-2116. **HEERLEN**, Autosport Brouns B.V., Schelsberg ..., 045-725507. **KERKRADE**, Auto Aarts, Hamstraat 211, 045-412545. **KONINGSBOSCH**, Garage M. von Lümich (subdealer), Prinsenbaan 87, 04743-1389. **LANDGRAAF**, Automobielbedrijf Ton Schuijren B.V. (subdealer), Rötscherweg 60, 045-313588. **LINNE**, Automobielbedrijf Mat Hukkelhoven, Oude Weg 30, 04746-1968. **MAASTRICHT**, Autobedrijf Peter Bancken, Heerderdwarsstraat 25, 043-635454. **SITTARD**, Automobielbedrijf Primair, Industriestraat 25 (Handelscentrum Bergerweg), 046-514364. **SWALMEN**, Autobedrijf G.H.S., Rijksweg Zuid 7, 04740-2931. **WEERT**, Autobedrijf Peter Janssen, Sutjensstraat 18, 04950-34456.

Prijzen inclusief BTW, exclusief kosten rijklaar maken en anti-roestbehandeling. Wijzigingen voorbehouden. De Seat dealer bemiddelt in de aangeboden rentevrije koopfinancieringen van DFM te Amersfoort, aangesloten bij het B.K.R. te Tiel. U financiert het bij inruil bij te betalen rentevrije bedrag met een maximum van f. 10.000 en lost dit bedrag in 4 gelijke kwartaaltermijnen af. De eerste termijn betaalt u in april 1993; de laatste pas in januari 1994. De aanbieding geldt alleen bij aanschaf van een nieuwe Seat Marbella of Ibiza personenwagen voor 31 december 1992 en registratie voor 5 januari 1993. Importeur Pon Car B.V., Leusden, tel.: 033-951...

Gezellig uit eten

Chinees spec. rest. Jin Poo
Raadhuisstraat 118, Hulsberg
Tel. 04405-3108

Menu A
Aperitief van het huis of jus d'orange
* * *
Krabsoep of kleine garnalencocktail
* * *
Speciale hors d'oeuvre (Tim Sum met garnalen) en mini loempia
* * *
Tongvisfilet met sinaasappelsaus
* * *
Gebakken garnalen met citroensaus
* * *
Gesneden krab met broccoli
* * *
Chinese nasi
* * *
Dame Blanche

ƒ 113.- (voor 2 personen)

Chinees restaurant New Peacock
Pius XII-plein 12, Hoensbroek
Tel. 045-213497

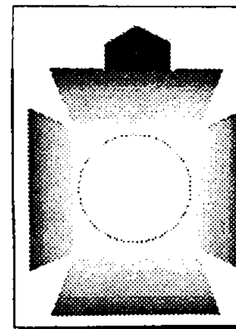
Menu B
Aperitief van het huis of jus d'orange
* * *
Pikante soep van het huis of kleine garnalencocktail
* * *
Speciale hors d'oeuvre (Tim Sum met garnalen) en mini loempia
* * *
Gebakken tamme eend met ananas
* * *
Gesneden ossehaas met broccoli
* * *
Vogelnestje met vlees
* * *
Chinese nasi
* * *
Dame Blanche

ƒ 97.50 (voor 2 personen)

Limburgs Dagblad **piccolo's**

Als u ons voor 12 uur 's ochtends belt, staat uw **PICCOLO** de volgende dag al in het Limburgs Dagblad.

Bel 045-719966

Dj heeft genoeg van racisme
Van Inkel stopt met disco-shows

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Veronica-dj Jeroen van Inkel stopt met de presentatie van de Veronica-drive-in-shows uit protest tegen racistische uitlatingen van zijn publiek.
Van Inkel werd verleden week in een discotheek in het Veluwse Achterveld geconfronteerd met racistische uitlatingen van het publiek. Op het moment dat Van Inkel een house-plaat draaide, begon het publiek 'joden joden' te schreeuwen. „Jullie IQ is lager dan jullie schoenmaat," riep de dj de toehoorders toe.

Veronica's radiodirecteur Allard Berends zegt het terecht te vinden, dat Van Inkel stopt. „Hij heeft volstrekt gelijk. We hebben al in een eerder stadium waargenomen, dat er een merkwaardige tendens heerst onder jongeren. Binnen Veronica wordt al enige tijd nagedacht wat wij daar aan kunnen doen. Ik zeg met nadruk, dat het alleen nog maar om gedachten gaat. Kijk, we willen natuurlijk geen moraalpredikers worden." Veronica denkt aan spotjes tegen racisme. De omroep wil wel eerst overleg met bijvoorbeeld de Anne Frank Stichting en Stichting Ideeële Reclame (Sire).

Formaat VPRO-gids groter en vierkant

HILVERSUM – De VPRO-gids wordt vierkant. De ledenraad van de omroep heeft het voorstel voor de nieuwe gids goedgekeurd. Dit betekent dat het blad vanaf het eerste nummer in 1993 op het nieuwe formaat 25 X 25 centimeter verschijnt.
Volgens de VPRO is het nieuwe formaat uniek voor ons land en heeft het als voordeel dat het programma-overzicht van tien televisiezenders overzichtelijk naast elkaar geplaatst kan worden. Eind september dit jaar (toen het nieuwe tv-seizoen van start ging) werd voor het eerst geëxperimenteerd met dit formaat. Hoofdredacteur Paans vroeg in dit 0-nummer de lezers om hun mening. Dit verzoek leidde tot zo'n tweeduizend reacties, waarvan zo'n negentig procent positief.

In de nieuwe gids wordt het redactionele gedeelte uitgebreid. Het programma-overzicht breidt uit naar vijftien radio- en dertig televisiezenders (voorheen negen en vierentwintig) en de klassieke radiozenders zijn weer op de dag zelf te vinden. De 'zapp'-service, de rtv-etalage en de kinderrubriek Achterwerk blijven bestaan. De nieuwe gids wordt op jaarbasis zes gulden zestig duurder.

● Andy Borg: tien jaar schlagerzanger.

Andy Borg naar Eygelshoven

EYGELSHOVEN – Schlagerzanger Andy Borg is zaterdag 16 januari in het Socio-Projekt van Eygelshoven de finale-ster tijdens de jaarlijkse prinsenproclamatie. Met 'Adios amor' kwam Andy Borg in 1982 in alle Duitse hitparadelijsten terecht. In België werd hij voordien al ontdekt tijdens een publieke voorstelling van het BRT-programma 'Made in Germany'. Dat leverde hem wekenlang een eerste plaats op in de Radio 2 top dertig en een jaarlijks contract voor het Schlagerfestival in Kerkrade.

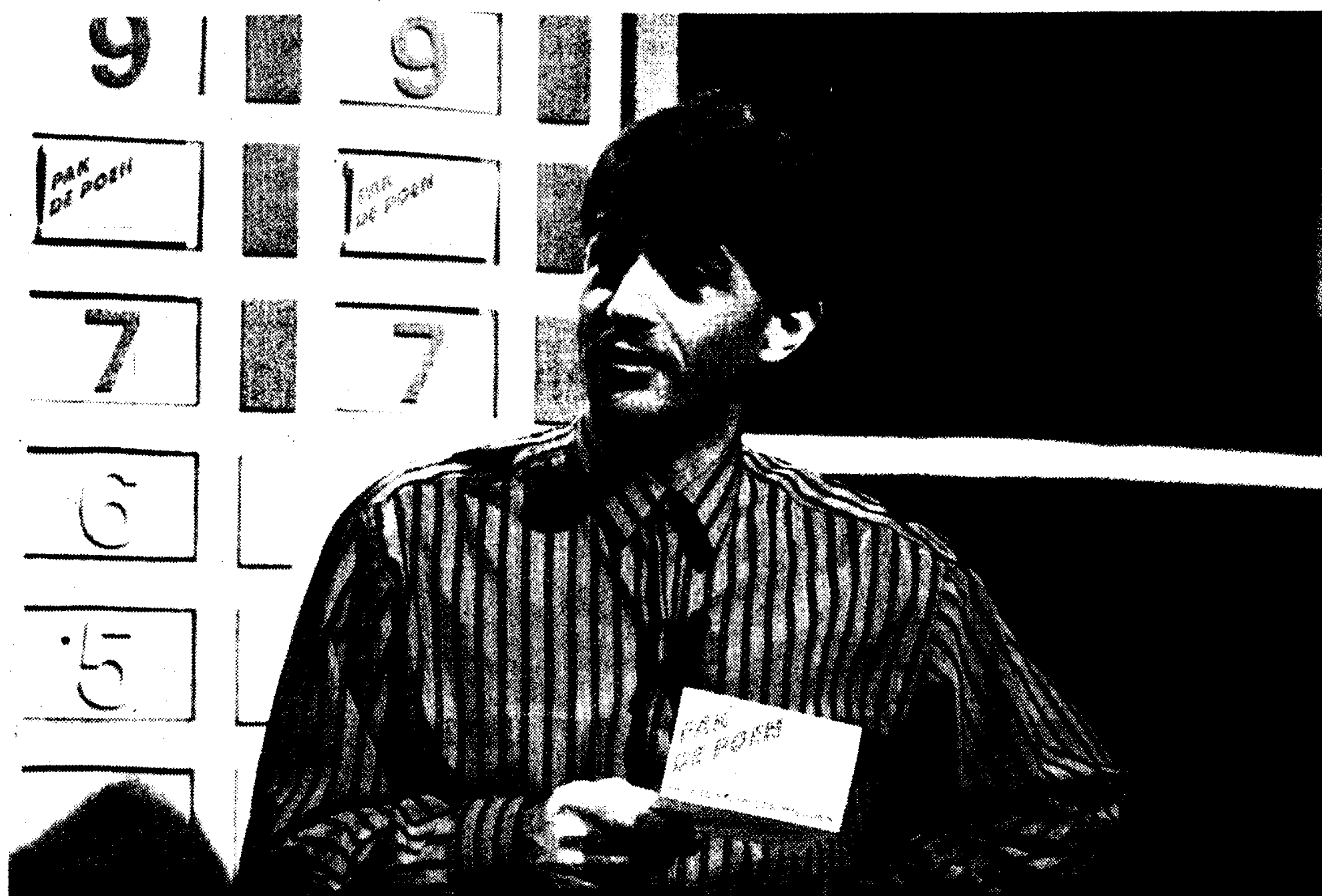
Behalve Andy Borg zijn tijdens de showavond in Eygelshoven ook van de partij het ballet Tiffany, Neutjes 4, Pierre Cnoops en Los Pajaros. Voorverkoop van kaarten vanaf vandaag in Eygelshoven bij Van Well, Laurastraat 42, telefoon 045-351318.

Investeringen buitensporig kostbaar ● Programmaplan 1992 teruggefloten
Boekje open over VTM

Van onze rtv-redactie

BRUSSEL – De Vlaamse journaliste Marijke Libert heeft een boek gepubliceerd over de geschiedenis van de bijna vier jaar oude commerciële zender VTM, de Vlaamse Televisie Maatschappij. 'VTM – De euforie voorbij' is op sommige punten een verrassend boek. Zo blijkt ondermeer dat VTM-directie in het begin investeringen heeft gedaan waarvan de Raad van Beheer achteraf vond dat zij buitensporig kostbaar waren. Ook wegens het programmaplan voor 1992 werd de directie teruggefloten door de Raad van Beheer.

Een van die onbezonnen aankopen was bijvoorbeeld de aanschaf van vier hypermoderne en peperdure satellietwagens, waarmee programma's kunnen worden opgestraald. Deze vrachtwagens voor de Satellite News Gathering (nieuwsgaring via satelliet), vol apparatuur en met een schotelantenne op het dak, hebben volgens leden van de ondernemingsraad samen ruim 14 miljoen gulden gekost. Achteraf bleek dat ze bijna nergens te gebruiken zijn.
„Momenteel zijn alle Vlaamse uitgevers het erover eens dat de aanschaf van de vier satellietwagens door de commerciële omroep de slechtste beslissing was die zij hielpen ondertekenen.

● Luc Appermont (ex-BRTN tv) is met veel spelletjes één van de paradepaardjes van de VTM. Foto: KIPPA

Sommigen noemden het zelfs een blunder van formaat. Een van de misrekeningen was dat VTM met de SNG-wagens met uitzondering van Duitsland geen enkel ander Europees land zomaar kon binnenrijden. In die landen ligt het monopolie van de uplink (het opstralen van satellietbeelden) bij de plaatselijke PTT's. Zo kon tijdens het fameuze Spanje-jaar 1992 niet met de wagens naar de evenementen in Sevilla en Barcelona worden getrokken wegens geen toestemming van de Spaanse RTT," aldus Libert in 'VTM – De euforie voorbij'.

Journaliste Marijke Libert die voor de Vlaamse krant 'De Morgen' de mediaberichtgeving verzorgde en nu eens 'het volledige verhaal van VTM in zijn ganse samenhang' wilde brengen, baseerde zich op tientallen lange gesprekken met mensen die van dichtbij te maken hebben of hadden met VTM en haar ontstaan. „Ik heb geen enkele hinder ondervonden om met de uitgevers (de leden van de Raad van Beheer) te praten," zegt ze.

„Ook de politici hebben allemaal graag informatie gegeven en ook documenten. Ik heb aan iedereen beloofd om niet te zeggen dat zij hebben meegewerkt, bepaalde gesprekspartners stonden daarop."

De spraakzaamheid van de kant van de produktiehuizen en van de VTM-directie daarentegen was minder groot. „Directeur-generaal Leo Neels en de programmadirecteuren Guido Depraetere en Mike Verdrengh heb ik niet tot interviews kunnen bewegen."

Politiek

Libert gaat in haar boek veel verder terug dan de start van de VTM. De uitzendingen begonnen op 1 februari '89, maar al in de jaren '70 werd vanuit de politiek reeds de vraag gesteld naar de mogelijkheden van een alternatieve omroep. Dat is in hoofdstuk 1 te lezen.

Hoofdstuk 2 belicht vervolgens hoe de uitgevers er toe kwamen VTM op te zetten; hoofdstuk 3 behandelt de producenten. In hoofdstuk vier 'De erfzonden van VTM' worden problemen geschetst die de VTM in de eerste jaren doormaakte. Het vijfde hoofdstuk behandelt de relatie met de BRTN.

'VTM, de euforie voorbij', uitgeverij Kritak, Leuven, tel 09-32-16-230131. ƒ 37,50.

Zendmachtiging in gevaar
IOS moet crisis nog dit jaar oplossen

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Het Commissariaat voor de Media eist een snelle oplossing in het bestuursconflict bij de Islamitische Omroep Stichting (IOS). Nog voor het eind van dit jaar moet de crisis in de IOS-top, die al jaren aan de gang is, bezworen zijn. Gebeurt dat niet, dan zal het Commissariaat voor de Media stappen ondernemen tegen de omroep.

Volgens een woordvoerster van het Commissariaat kan de zendmachtiging van de IOS ingetrokken worden. De omroep vult wekelijks een half uur televisie en twee uur radio. „Er wordt op het moment druk overlegd over de zaak en bekeken hoe we de IOS kunnen straffen als er geen bevredigende oplossing komt."

Samenwerking

De conflicten in het bestuur van de IOS zijn al vrij snel na de start in 1987 ontstaan. De verschillende Islamitische bloedgroepen kunnen niet of moeilijk met elkaar samenwerken. In het bestuur, dat uit negen personen bestaat, zijn de Turks-Islamitische Culturele Federatie (TICF), de Marokkaanse Ummon en de Surinaamse WIM vertegenwoordigd. Door de culturele verschillen zijn de bestuurders niet op één lijn te krijgen.
In 1988 leidden de strubbelingen binnen het management al eens tot een bezetting van het IOS-gebouw door het personeel. Het personeel en bestuur kwamen toen overeen dat er een algemeen-directeur, een hoofd radio/tv en een hoofd organisatie en administratie benoemd zouden worden om de IOS leiding te geven. Deze afspraak is door het bestuur nooit nagekomen.

Bemiddelen

In juni dit jaar was voor een groot deel van het personeel de maat vol en werd het gebouw opnieuw bezet. Ze eisten een snelle aanstelling van een nieuw bestuur. De Dienstenbond CNV, die de acties ondersteunt, heeft daarop Veronica-voorzitter Joop van der Reijden ingeschakeld om te bemiddelen in de bestuurscrisis.
Van der Reijden is volgens het Commissariaat voor de Media nog druk doende met de zaak. „De oplossing moet nu wel snel komen," aldus de woordvoerster van het Commissariaat. „Als dat niet op korte termijn gebeurt, kunnen we ze ook verplichten, op straffe van het intrekken van de zendtijd, om iemand die wij aanwijzen op de bestuurstoel te zetten."

Joop van der Reijden heeft volgens het Commissariaat de naam van oud-KRO-directeur Richard Schoonhoven laten vallen als geschikte persoon voor die plek.

NCRV brengt filmcyclus over thema racisme

● Koen Wauters is te zien in 'My Blue Heaven'.

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – De NCRV zendt de komende weken een filmcyclus uit rond het thema racisme. Het onderwerp heeft in de loop van het jaar sterk de aandacht getrokken door onder meer de rassenonlusten in Los Angeles, de politieke ontwikkelingen in Zuid-Afrika en het toenemende rechts-extremisme in Europa.
In de zes films die de NCRV uit gaat zenden komt vooral de menselijke kant van het thema aan bod. Hoe gaan mensen met elkaar om, wat voor een keuzes maken ze en wat zijn de gevolgen daarvan.

De cyclus start woensdag 9 december met de film A World Apart. De film toont de politieke situatie in Zuid-Afrika door de ogen van een 13-jarig meisje. De film draaide slechts een keer in dat land en werd direct door de censuur verboden omdat hij schadelijk voor de staatsveiligheid zou zijn. Jeroen Krabbé speelt een van de hoofdrollen in A World Apart. Cry Freedom, eveneens gesitueerd in Zuid-Afrika, staat zaterdag 12 december op het programma. De weken daarna volgen de films Farewell Miss Freedom (16 december), My Blue Heaven met onder anderen Koen Wauters, Leen Jongewaard en Ruud de Wolff (30 december), A Dry White Season (2 januari) en Best Intentions, the Education and Killing of Edmund Perry (6 januari).

● Jeroen Krabbé: hoofdrol in 'A world Apart'.

Maker Leo van der Goot: 'Vliegen is meer dan het vakantievluchtje'
Veronica met luchtvaartserie

DOOR KOEN GREVEN

HILVERSUM – In de vliegersruimte van de Skywarriors in de VS is de belangrijkste regel van elke gevechtsvlieger met grote letters op de muur gehangen: 'Lose Sight, Lose the Fight!'.

Vliegtuigen uitgerust met laserkanonnen, vizieren en een rooksysteem dat gaat werken als een laserstraal een van de reflectoren raakt. Alles is klaar voor het ultieme luchtgevecht. De gespeelde gevechten van de Skywarriors eindigen aan de stamtafel, een betere plek om een oorlog uit te vechten is er niet.

De grootste wens van Leo van der Goot was om een volledige serie aan luchtvaart te wijden.

Vier jaar geleden zette hij zijn ideeën op papier. Om te realiseren wat Van der Goot voor ogen had, moest er in achttien landen worden gefilmd. Na 160 dagen draaien van Bolivia tot Alaska en van Nederland tot Australië was zijn werk voltooid.

Het eindresultaat is de dertiendelige luchtvaartserie Skybound. Vanaf zaterdag (Nederland 2 om 19.50 uur) wordt in elke aflevering een tak van het vliegen belicht. „Vliegen is meer dan het vakantievluchtje dat de meeste mensen kennen," zegt Leo van der Goot.

De eerste aflevering kreeg de titel Dogfighters mee en gaat over luchtgevechten. De Amerikaanse Skywarriors spelen oorlogje, maar het 322-ste squadron van de Koninklijke Luchtmacht in Leeuwarden, de Britse Royal Air Force en de NASA moeten als het nodig is echt een strijd op leven en dood voeren. „Een jachtvlieger moet heel strikt tot in de details alle handelingen doen. Een klein foutje kan al fataal zijn," zegt een gevechtsvlieger van de Koninklijke Luchtmacht. Historische plaatjes van oude Fokkers worden afgewisseld met beelden van de modernste snelheidsmonsters. Het nieuwe speeltje van de NASA, de X31, lijkt om een hoekje te kunnen schieten. De Amerikaanse testpiloot Kurt Lang is onder de indruk van het toestel. „Alle wetten die je als vlieger hebt geleerd, worden door de mogelijkheden van de X31 ongedaan gemaakt. Alles blijkt te kunnen, zolang je je energie maar goed verdeelt," zegt Lang.

Behalve Dogfighters bestaat Skybound uit afleveringen als: Plane Water (watervliegtuigen), Body Pilots (Skydiven), Propliners (oude vliegtuigen), Smooth Sailing (ballonvaren) en New Pioneers (vernieuwing in de luchtvaart). Alle delen van de wereld werden bezocht om de mooiste vliegtuigen hun rondjes voor de camera te laten maken. Zo scheren bijvoorbeeld in Plane Water twee kolossale Canadese watervliegtuigen door het beeld en in Smooth Sailing is het luchtkasteel van Disney te zien. Leo van der Goot is vanaf zijn dertiende al vliegtuiggek. „Ik moest me vaak loskoppelen van mijn hobby, de gewone kijker moet het programma ook kunnen volgen. Co-regisseur Mark Verkerk wist niets van vliegtuigen en kon mij dus goed op mijn plaats zetten als ik te hobbyistisch bezig was. Alle beelden in de lucht zijn gemaakt vanuit andere vliegtuigen met camera's aan boord. De veiligheid was de grootste moeilijkheid, de deur van het toestel moest steeds verwijderd worden om mooie shots te kunnen maken," zegt Van der Goot.

Auto's

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Seat Ibiza 1.5 GL '89; Renault 25 Monaco '87; Opel Rekord 20 S autom. m. '84; Ford Escort 16 Bravo '85; Fiat Regatta 70 '88; Citroën 2 CV 6 special '84; BMW 323i 5-bak '82; Ford Siërra 1.6 L combi '83; Lada Samara 13 '87; Ford Taunus 16 Bravo '82; Opel Ascona 16 S t. '82; Peugeot 104 '83; Opel Kadett 13N '80; Opel Ascona 16 D '85; Opel Kadett 16D '83; Mitsubishi Tredia 14 GLX '83; Fiat Panda '84; Volvo 340 L '82; Alfa Sud 1.5 1e eig. '82; Peugeot 305 '83; Ford Fiësta 11 Bravo '81; Opel Manta GTJ 20S '80; VW Scirocco S '77; BMW 2002 toering tax. rap. '74; Citroën Visa 11 L '82; BMW 316 '81 ƒ 1.500,-. Inkoop verkoop financiering. Diverse inruilers. Akerstraat Nrd 52C Hoensbroek. 045-224425. Geop. 10-18 uur, zat. 10-17 uur.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körler. Tel. 045-228045.

RAPIE vraagt loop-sloop-en- schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-228398.

Org. BANDEN en velgen, nieuw! v. Suzuki Swift, Dunlop 165x14. 045-259853

KAWASAKI wedstrijdmotor 250cc, bwj. '90. Tel. 045-415436.

Te k. SUZUKI RM125 crossmotor, i.g.st., veel nieuw! ƒ 1.100,-. Tel. 045-222235 na 18 uur.

Te k. KTM GS 250 HD cross, met kent. 1987, vaste pr. ƒ 3.500,-. 04455-2321.

Te koop SUZUKI GSX 600F km.st. 8000, gel. in nw.st. Tel. 045-259853.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Watersport

Te k. SURFZEIL vol doorgelat, 6,8 m2, evt. met mast en giek. Tel. 045-220593.

Sport & Spel

Te koop HALTER-BANKJE en gewichten, geen zelfbouw, ƒ 400,-. 045-270090.

(Huis)dieren

VOGELS, eenden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hofdieren. Klein America Achel(B) 09-32-11644489

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl.America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

BRESMA voor uw hondenkennel en volière. Tevens alle soorten hekken en poorten. Tel. 045-444917.

Te koop Duitse herder PUPS. Telefoon 04493-1609 of 3749.

Goed tehuis gezocht voor POEZEN en Katers o.a. rood, lapje en tijger. Dierenbesch. 046-333096 /517978

FABRIEKSVERKOOP van honderennen en paardeboxen, v.a. 1 dec. Sane, Maastrichtersteenweg 198, Maaseik (B), gelegen aan de baan Maaseik richting Dilsen. 09-32.89562616.

Te k. nest MALTEZER leeuwtjes ƒ 300,- p.st. blonde bouviers met stamboom ƒ 500,- p.st. 04138-78176.

Gratis af te halen PUPS, kruising Bouvier - Mech. herder, geb. 21 okt. 1992. Tel. 043-641487.

Nest Mechelse HERDERS 8wk., zeer goede afstamming, ƒ 150,-. 045-218652.

Te k. Jack RUSSELL-PUPS, ingeënt en ontw., ouders aanw. Tel. 04976-42524.

Te koop nest Chinese SCHAR-PEI'S, iets aparts, tevens zeer kleine yorkshireterriers. Te reserveren voor kerstmis. Tel. 046-757430.

Te koop MALTHEZER Leeuwtjes en Yorkshireterriers, ingeënt en ontw. 08851-14571.

Te k. AKITA Inu pups, volledige garanties. Kennel Erebor. Tel. 09-3211345971.

Te k. 3 CHIHUAHUA pups, 8 wkn., geënt, ontw. 1 Chihuahua, 1 jr. Geen handelaren. Rimburgerweg 1, Brunssum. 045-271193.

Te koop gevraagd AQUARIUM met toebehoren. Tel. 045-723528.

Zwarte BOOMERHONDJES, klein soort, 6 weken oud, te koop. Tel. 045-271056.

Te koop HERDERPUP, 7 weken, ontwormd. Tel. 045-222084.

te k. PUPS Yorkshireterriers, tel. 043-473551.

Te k. Mechelse HERDER-PUPPIES, k.n.p.v. gefokt, iets moois, niet duur. Tel. 04492-3421.

(Brom)fietsen

Nieuwe FIETSEN, gebruikte fietsen, kinderfietsen, racefietsen, omafietsen, ATB's. Allemaal te koop bij Rijwielspecialist in 't Station Heerlen.

Te k. Vespa CIAO bwj. '90, ƒ 750,-. Tel. 045-720729.

CITY BIKE Goldrock met 2 jr. verz., 2x gebr. Nieuw ƒ 1.350,- nu ƒ 900,-. Tel. 045-270047.

DAWES ATB 1993 handgemaakte kwaliteits-fietsen, Reynolds buizen va. ƒ 995,-. Koop nu betaal later! Huub Arets Ridderhoenstr. 118, Hoensbroek, tel. 045-211893. Do-middag na 13.00 uur gesloten.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Belgische kust/Brugge, app. /studio; week/weekend. Info: 09-32.50811567.

ST. NICOLAAS kado's. Niet alleen St. Nicolaas geeft iets kado. Speciale aanb. v. 2 pers. bijzettent v. ƒ 175,- nu v. ƒ 99,-; 220/12v en gaskoelbox v. ƒ 600,- nu v. ƒ 449,-; caravankluisje v. ƒ 56,- nu v. ƒ 36,-; 4-zits picknickkoffer v. ƒ 159,50 nu v. ƒ 119,50; caravan-opzetspiegel v. ƒ 47,50 nu v. ƒ 19,50; porta-potty toilet v. ƒ 155,- nu v. ƒ 124,-; iglo tent v. ƒ 277,- nu v. ƒ 227,-. 20% korting op slaapzakken, serviesgoed etc. etc. Speciale opruiming van dakschuif en terrastuifels. Beperkt aant. trekkers en zware seizoenscaravanvoortenten nu ƒ 350,- tot ƒ 900,- voordeel. Op is op. Uw St. Nicolaas kado vind u bij De Olde caravan, Dr. Nolenslaan 141, ind. park nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

Te koop vouwwagen JAMET Canyon, geheel compleet. Slechts 2 x gebruikt. Tel. 045-216825.

Te koop weg. plaatsgebr. VOUWCARAVAN Alpenkreuzer, t.e.a.b. Tel. 045-325833.

Te k. HOBBY 5.30 De luxe, bwj 23-6-'90, div. extra's, ƒ 13.000,-. Tel. 045-462637.

Rijles

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen; nu ook voor vrachtauto en aanhangwagen. Inl. 04750-32428.

VRACHTAUTORIJBEWIJS snel slagen. Unieke cursus in 8 dgn. of 8 wk. op Daf 2800 of Daf 95 met examenger. Tev. div. cursussen voor auto en motor. Verkeersschool Theo van Bentum, tel. 045-217487.

Dries S.D.L. biedt u aan t/m 31-12-'92: RIJBEWIJS A-B-C-D of E binnen 8 dagen op de Ned. Antillen, vanaf ƒ 3.500,- all in, gar., 100% financ. mog. Tel. 010-4626668 of 4666535.

SNELCURSUSSEN! (voor alle rijbewijzen). In 10 dagen 3, 6, 8, 10 weken Uw rijbewijs halen. Tev. ook chauffeurscursussen. Bovag verkeersschool Roger Keybeck Susteren 04499-4244 b.g.g. 0652-984720.

Leuke jongeman, 32 jr. 1.82 mtr. lang en slank postuur, vaste baan j.b.v. auto, z.k.m. JONGEDAME. Br.o.nr. B-3318, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

MAN, 41 jr, z.k.m. dame 30-40 jr. voor eerlijke vriendschap, waaruit een relatie kan ontstaan. Ben jij open en eerlijk, spontaan, sportief, ondernemend, reislustig en klaar voor een relatie? Schrijf dan, wie weet? Alle reacties zal ik discreet en serieus beantwoorden. Indien kind geen bezwaar. Reaties o.nr. B-03328, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bel de Vakman

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210026.

Hans LIPS voor timmer-, dek en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Gedipl. SCHILDER, kan nog schilder- en behangwerk aannemen. Tel. 04450-1970

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info 045-210627.

MAATWERK voor al uw timmerwerk en kl. verb. binnenshuis. 045-244609.

HERSTOFFERING/renovatie van zitmeubelen of nieuwe creaties in stof of leder uw. Edelvakman "Eurosalon New Baan Bree-Peer in België. Ook open op zat. en zondag. 0932-11634591, dinsdag gesloten.

Baby en Kleuter

Te k. KINDERWAGEN 3-1. ƒ 150,-, campingbedje ƒ 40,- en box ƒ 40,-. Tel. 045-270090.

Te k. WANDELWAGEN, merk Herlag, winter en zomerzak, regencape en div. kleertjes mt. 56-74. Tel. 045-752721.

Computers

Te k. ATARI 1040 met printer, monitor en spellen, vaste pr. ƒ 500,-. 045-728863.

Te k. AMIGA 500 2,6 Mb, 65 Mb HD, printer, allerlei software. Tel. 045-320484.

Te k. SEGA Megadrive met 2 spellen, 1 Sega Masterdrive met 4 spellen en 1 Nintendo met spellen. Tel. 045-456170 na 17.00 uur.

TV/Video

Goede kleuren TV's met garantie. Zeer grote sort. v.a. ƒ 125,-. Reeds 25 jr. TV occasion Centrum GEEL. Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 75,-, met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Kapper/Cosm.

Eindexamenkandidate SCHOONHEIDSSPECIALISTE zit dringend verlegen om harsmodellen voor benen, liefst uit omgeving Heerlen of Maastricht. 045-212247.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Kachels/Verwarming

KACHELS, keuze uit 200 st. Jac. Köhlen, Rijksweg N. 104, Sittard. 046-513228.

GASKACHELS nieuw en gebruikt vanaf ƒ 395,-. De Kachelsmid, 04459-1638.

KACHELS, gashaarden, inzet, inbouw. Gratis geplaatst. De Kachelsmid, de beste en goedkoopste. Walem 21, Klimmen. 04459-1638.

Te k. OVENKACHEL uit Grootmoederstijd, wit met fijn roze bloemetje, i.g.st. Tel. 045-242317.

Huishoudelijke artikelen

IJSK. gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Muziek

Piano of Vleugel? Kopen of Huren? De grootste keuze bij VAN URK. Vraag offerte. Bel 010-4363500. Van Urk, Rotterdam.

Te koop JUKE-BOX, zeer mooi, 60-er jaren. Pr. ƒ 2.000,-. Tel. 044-921108.

KLARINET te koop. Merk Noblet ƒ 500,-. Bel na 18 uur 045-415831.

Bevoegd PIANODOCENT geeft les aan huis. Info: Henri Nijsten 045-275272.

Te koop PIANO ƒ 850,-. Tel. 045-227834.

Te k. TROMPET Manchester Brass Class A, ƒ 750,-. Tel. 045-314959

Te k. ELPEE'S, Elvis en Beatles en anderen. Tel. 045-231120.

Te koop ROLAND SH-101 synthesizer (met keygripset), analoog, perfect voor housemuziek, ƒ 350,-. 045-323014 vragen naar Wiel.

AMATEURBAND (Top 100) in opstarting zoekt gitarist en drummer, installatie en repetitieplaats aanwezig. Tel. 045-724060 of 045-741754.

Te k. KEYBOARD Technics KN 500; Tev. accordeola Midi accordeon en accordeola Super Manon, 5-korig, alles als nw. 04450-3716.

Knop ACCORDEON Accordiola 96 bas, z.g.a.nw. Tel. 045-422003.

Te koop KNOPACCORDEON, 120 bassen. Tel. 045-315247.

Te k. gevr. grote partijen KLASSIEKE LP'S. Tel. 045-226581

Verzamelingen

Postzegels, munten, telefoonkaarten. AAN- en verkoop. Postzegelhandel Kern, Locht 100a, Kerkrade-W. Tel. 045-410911.

Kunst en Antiek

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTERART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerij. Ma. gesl./do. koopav.

Te k. gevr. barok, antieke meubels en inboedels voor EXPORT U.S.A. van Riessen Antiek. Tel. 04406-16739 b.g.g. 04405-2367.

'n ANTIEK kerstkado? J. Lempers, Valkenburgerweg 49A, Nuth. 045-241333 of 244706. Open do. 17-21 u. vr. 10-18 u. za. 10-17 u.

Te k. litho van CORNEILLE naar een schilderij uit 1951. Tel. 045-458808.

Te koop zeer mooi olieverf SCHILDERIJ, Paul Rowette. Tel. 045-455815 na 18 u.

Te k. 2 antieke HANGLAMPEN, 5-arms en 3-arms, ƒ 900,- per.st. Tel. 045-242317.

Te k. OVENKACHEL uit Grootmoederstijd, wit met fijn roze bloemetje, i.g.st. Tel. 045-242317.

Te koop gevr.

De hoogste prijs voor oude METALEN. Irik oud papier en metaalhandel, Pappersjans 36, Heerlerheide. Tel. 045-212913.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Gevr. leer BANKSTEL, meubels, kasten, antiek enz. 045-725595.

Uitgaanswegwijzer

Diversen

Sint- en pieten KOSTUUMS te huur, incl. schmink. Telefoon 045-212513.

Te k. JUKEBOX, 50-er jaren Wurlitzer, bijz. mooi. Na 18 uur Torenstr. 26, Oirsbeek.

Te k. KERSTBOMEN Omorica met en zonder kluit, alle maten tel 2 ... 04765-2747

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nieuwe gebitsprothese en reparaties. Akerstr. Nrd 328, Hoensbroek. 045-2282211.

Te k. ATARI spelcomputer met spellen, ƒ 150,-; hondekar voor 3 honden ƒ 250,-; staande klok, eiken; zware eiken eethoek. Tel. 04750-19801

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop AMUSEM.SPEL "Super Tayfoon" met display 220V, uitst. gesch. voor kantines, clubhuis etc. Tel. 045-415354 11-12 uur.

Te k. Honda ACCORD bwj. '86; klassieke eiken slaapkamer. Tel. 045-411161.

CONTRA Tapijtreiniging, prof. reiniging dieptereinigen van uw vloerbedekking ƒ 3,50 per m2. Tel. 08897-79234.

Te koop luxe AQUARIUMS, iets moois. De nieuwste modellen. Tel. 045-726184.

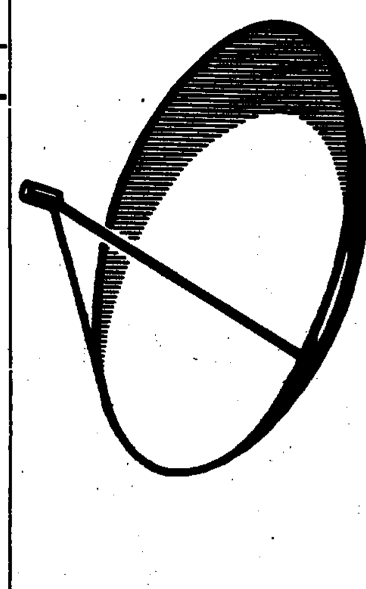
BMW R 75.6 met zijspan zeer mooi. Tev. electronisch orgel. Tel. 045-310149.

Te koop partij KERSTBOMEN plusm. 1.50 mtr. 04749-1597 na 19u.

06-lijnen

Kontakten/Klubs

Voor Piccolo's zie verder pagina 28

Nederland 1

KRO/NOS
15.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 ●● **Journaal.**
16.06 **(TT) Oproep Spoorloos.**
16.26 **Heb ik iets gemist?** Terugblik op de programma's van de afgelopen week.
16.53 **Young riders,** Amerikaanse jeugdserie. Afl.10: End of innocence. Hickock moet Emma begeleiden naar een vriendin. In Fort Reunion moeten ze op versterking wachten omdat de Indianen Cedar Springs zouden hebben overvallen.
17.45 **Boggle,** woordspel.
18.15 **Sesamstraat,** gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Droevig/blij.
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.40 **(TT) Het Klokhuis.**
19.00 **Vrijdagavond vroeg ... Van Willigenburg,** talkshow met Hans van Willigenburg.
19.29 **Perfect strangers.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Het schaap Dimitri.
Balki illustreert het personeelsblad zo goed dat hij rond zijn hoofdfiguur, het schaapje Dimitri, een strip mag maken op tekst van Larry.
20.00 **(●●+TT) Journaal.**
20.25 **(TT) Spoorloos,** programma waarin vermiste personen worden opgespoord.
21.22 **Reporter,** actualiteiten.
21.56 **Inspector Morse.** Misdaadserie. Afl.: Cherubijn en serafijn (2).
Morse kan geen verband ontdekken tussen de zelfmoord van zijn nichtje en twee andere tieners. Dan verdwijnt de beste vriendin van zijn nichtje.
22.52 **Vrouwen van Zullen.**
Documentaire over het dagelijkse leven van buitenlandse en Nederlandse vrouwen in een Utrechtse wijk. Het programma laat zien dat het woord racisme te gauw wordt gebruikt en daarmee dooddoener wordt voor discussies, die dringend moeten worden gevoerd.
23.32 ●● **Journaal.**
23.37-23.42 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

Nederland 2

Tros/VOO/NOS
13.00-1307 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 ●● **Journaal.**
16.08 **Stuntmasters.** Reportage over de wereld van stunts en stuntmannen.
16.56 **Henk Temming, de hulpsinterklaas.**
Kinderprogramma waarin Henk naar Sinterklaas reist. (herh.).
17.31 **Power play.** Magazine rond computerspelletjes.
18.00 ●● **Journaal.**
18.19 **Dingbats.** Cryptogramspel.
18.47 **De energieflits.**
18.52 **Blinde hartstocht.**
19.16 **Natte neuzen,** behendigheidsspelletjes voor honden en bazen.
19.44 **De leukste thuis,** de beste thuisvideo's.
20.15 **(TT) Medisch Centrum West.** Nederlandse ziekenhuisserie. Afl.: De zoektocht.
Ingrid krijgt een miskraam. Nel Terborg wil niet geloven dat haar 5-jarige dochtertje het slachtoffer is van een zedenmisdrijf.
21.05 **TrosKompas TV ster gala,** programma waarin de kandidaten voor deze onderscheiding worden genomineerd.
21.15 **TV show op reis.** Talkshow met Ivo Niehe en internationale gasten.
22.05 **Trekking Staatsloterij.**
22.10 **TV dokter.**
22.12 **Dat willen we even kwijt.** Wekelijkse column.
22.22 **In the heat of the night.** Amerikaanse politieserie. Afl.: Speelschuld.
Brian Moseley wil in Sparta zijn speelschulden ontlopen. Hij wordt echter achtervolgd door de handlangers van schuldeiser Eddie Coltrone.
23.13 **TROS Weekend film:** When time ran out, Amerikaanse speelfilm uit 1980. Met: Paul Newman, Jacqueline Bisset, William Holden e.a.
Een vulcanoloog en mede-eigenaar van een hotel op een eiland in de Stille Zuidzee weet dat de vulkaan actief is maar verzwijgt dit om zijn financiële belangen te beschermen.
01.00-01.05 ●● **Journaal.**

Nederland 3

Vara/RVU/NOS
08.53 **Nieuws voor doven.**
09.00 **Koekeloere,** afl.9.
09.30 **Huisje, boompje, beestje.**
10.00-10.30 **(TT) Nieuws uit de natuur,** afl.12.
11.00-11.30 **(TT) School-tv weekjournaal,** afl.12.
18.00 ●● **Journaal.**
18.15 **Graven naar gif.** Werken-aan-werken film over mensen die zich bezighouden met bodemsanering.
18.40 **Zie zoo.** Serie columns van politieke tekenaars.
18.47 **Zendtijd Pol. Partijen:** VVD.
18.55 **(TT) Lingo,** woordspel.
19.25 **Tom & Herrie,** muziekprogram.
20.00 **Han de Wit.** Film van Joost Ranzijn naar een boek van Heere Heeresma. Met: Nelly Frijda e.a.
De aankomende student Han de Wit brengt zijn ouders voortdurend tot wanhoop. Bovendien wordt zijn vader ontslagen en raakt invalide. Hans medische experimenten op eenden, honden en buurjongens bieden niet direct een garantie op genezing.
21.33 **Le viaduc.** Korte speelfilm uit 1990. Met: Thom Hoffman e.a.
In de trein naar Luxemburg raken twee mannen aan de praat over hun reizen door Europa.
21.47 **De knop** (The button).
22.00 **(●●+TT) Journaal.**
22.15 **Studio sport journaal.** Beelden uit het betaald voetbal en van de afdaling heren (wereldbeker skiën).
22.30 **Nova,** actualiteitenprogr. Nazorg voor vroeggeboren kinderen kan problemen in de mentale ontwikkeling voorkomen. Dit blijkt uit een onderzoek dat kinderarts Weisglas-Kuperus uitvoerde bij baby's met een zeer laag geboortegewicht. In Nova een reportage over een gezin met een vroeggeboren kind en de rol van de ouders bij de nazorg.
23.00 **Gesprek met min.-president.**
23.15 **Akteren,** serie waarin een acteur/actrice wordt gevolgd tijdens het maken van een voorstelling. Vandaag: Ingeborg Elzevier.
23.55-00.40 **Davis Cup,** samenvatting van de finale: VS - Zwitserland.

RTL4

07.00, 07.26 en 08.00 **uur Nieuws.**
07.05 en 07.35 **Cartoons.**
08.10 **The bold & the beautiful.**
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Soap. (herh.).
09.00 **Nieuws.**
09.05 **Rad van fortuin.** Spel. (herh.).
09.35 **Goede tijden slechte tijden.** Nederlandse dramaserie. (herh.).
10.04 **Groente- en fruittip.**
10.05 **As the world turns.** Serie.
10.50 **Showtime.** (herh.).
11.25 **RTL Radio studio live.** Open window television.
13.05 **Ron's tweede jeugdshow.**
14.20 **Carol & Company.** (herh.).
14.45 **The Oprah Winfrey show.**
15.30 **Santa Barbara.** Am. soap.
16.15 **Telekids.** Kinderprogr., met een aflevering van Captain Planet.
16.30 **Prijzenslag.** Spelprogramma.
17.00 **5 uur show.** Gevarieerd magazine.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.20 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse soap.
18.45 **RTL Club.**
19.00 **Rad van fortuin.** Spelprogr.
19.30 **Avondnieuws.**
19.50 **Het weer** door John Bernard.
20.00 **Goede tijden, slechte tijden.** Nederlandse dramaserie.
20.30 **Wie ben ik?** Spelprogramma.
21.20 **Klasgenoten.** Vanavond is dat Willem Duyn.
22.20 **Hunter.** Amer. politieserie.
23.15 **House of games.** Deel 1. Amerikaanse speelfilm uit 1987. Regie: David Mamet. Schrijfster en psycho-analyste Margaret Ford krijgt van een notoire gokker het adres van een gokhal en raakt geïntrigeerd door de aanwezigen, die mogelijk voer voor haar boek vormen. Ze moet haar koele professionele houding al snel laten varen wanneer ze verliefd raakt op Mike, de leider van de club.
23.55 **Laatste nieuws.**
00.10 **House of games.** Deel 2. Amerikaanse speelfilm uit 1987. Vervolg.
01.20 **Night games.** Amerikaanse erotische speelfilm uit 1979. Regie: Roger Vadim.
03.05 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

14.30 **Schooltelevisie.** Geschiedenis: Eerste wereldoorlog 1914-'18. Les 1.
15.00 **Nieuws uit de natuur.** Afl.3.
15.30-16.50 ■ **Me and my gal.** Amerikaans melodrama uit 1932.
17.00 **Diamond Awards.**
17.15 **Duupje.** Afl.: Sinterklaas.
17.20 **Er was eens Amerika** (Il était une fois les Amériques). Afl.26.
17.45 **Dag Sinterklaas.** Kinderprogramma waarin Bart Peeters op zoek gaat naar antwoorden bij Sinterklaas zelf. Afl.9: Hoe zet ik mijn schoen klaar?
17.55 **Tik tak,** animatieserie. Afl.338.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Mooi en meedogenloos**
18.35 **TV 1 - Top 30,** muziekprogram.
19.03 **Buren** (Neighbours), serie.
19.25 **Mededelingen** en overzicht.
19.30 **Journaal en Sport.**
20.00 **Mr. Bean,** humoristisch programma. Vandaag: Canned laughter.
20.30 **De droomfabriek.** Familieprogramma.
21.30 **Hardball.** Amerikaanse misdaadserie. Aansl.: Paardenkoersen.
22.30 **Vandaag en Sport.**
22.55 **Het eenzame hartenburo,** talkshow over menselijke gevoelens.
23.25 **Waar ligt Maastricht?** (Root into Europe), Engelse serie.
00.15-00.20 **Coda.** Patrick Conrad leest voor uit eigen werk.

België/TV 2

18.50 **Journaal.**
19.00 **Schooltelevisie: Het interbellum.** Afl.5: Bezinning en introspectie.
19.30 **Het capitool,** soapserie.
19.53 **Dag Sinterklaas.** Afl.9.
20.00 **Vlaanderen vakantieland.**
20.40 **Document: Een week op cel.** Vanavond o.m. gesprekken met gedetineerden, bewaarders en directie.
21.30 **Journaal en Sport.**
22.00 **Affiche,** kunstmagazine.
22.20-22.45 **Vuurvogel.** Binnenskamers: Duo de Neve - Kessels vertolken de sonate nr. 2 in e opus 108, Fauré.

BBC 2

09.00 Breakfast news. **09.15** Westminster. **10.00** Six Scottish Burghs. **10.30** ■ All over town. Amer. speelfilm. **11.30** ■ Mary of Scotland. Amer. speelfilm. **13.30** Culinaire tips. **13.40** Great little railways. **14.20** Tales of Aesop. **14.25** Joshua Jones. **14.35** Another war, another peace. **15.00** nws. Aansl.: Culinaire tips. Vandaag: Lam. **15.15** Sport on Friday, met Skiën om de Wereldbeker '92 en Engels comp. voetbal. Met om 16.00 en 16.50 nws. **17.00** Catchword. **17.30** Behind the headlines. **18.00** Delia Smith's Christmas. **18.30** Top gear. **19.00** Stingray. **19.25** The man from U.N.C.L.E. **20.15** Dr. Who: The deamons. Sf-serie. Aansl.: Advent calendar. **20.40** What the papers say. **21.00** Public eye. **21.30** The living garden. Afl.: over onkruid en planten, die wel mogen groeien. **22.00** The face of Tutankhamun. **22.50** Sister Wendy's odyssey. **23.00** Have I got news for you? **23.30** Newsnight. **00.20** ■ Les dames du Bois de Boulogne. Franse speelfilm uit 1946.

België/RTBF 1

12.05 Vacaturebank. **12.25** Jeunes docteurs (pour la vie). **13.00** Nieuws. **13.20** Edge of eternity. Amer. misdaadfilm uit 1959. **14.40** Milieumagazine. **15.40** Intérieur nuit. **16.15** Nouba nouba. **17.10** Jeu des dictonnaires. **17.35** Tropical heat. Amer. serie. **Afl.:** Le mannequin. **18.30** Ce soir. **18.55** Le bon numéro. **19.30** Journ. **20.05** Bon week-end special Saint-Nicolas. **20.45** Never say never again. Amer. spionagefilm uit 1983. **23.05** Ces années-là. **23.55** Laatste nieuws. **00.10-00.15** 24 H sur les marchés.

Sportnet

08.00 Eurobics. **08.30** Revs. **08.50** NFL Amer. football. **10.50** Skiën. Worldcup, live. **12.30** Triathlon. **13.30** Golf. **15.30** World Cup ski. **16.30** Futbol Espanol. **17.30** Squash. Eur. open. **18.30** Skiën. Worldcup. **19.00** Am. football-magazine. **19.30** World sports special. **20.00** Go. **21.00** Tennis. Super prix: Lendl-Edberg, live. **23.00** Skiën. Worldcup. **23.30** Kickboxen. **00.30** NBA Action. **01.00** NBA Basketbal. **02.30** NFL Am. football. **04.30** Longitude. **05.00** Golf. **06.00-07.50** World snooker classics.

België/Télé 21

14.00 Muzzy in Gondoland. **14.10** Follow me. **14.50-15.20** Cursus Nederlands. **16.10** La montée au pouvoir des femmes. **17.40** Nouba nouba. **18.30** Radio 21. **19.00** Craig's will, misdaadserie. **19.30** Journ. **20.00** Tina Turner, documentaire over deze rockzangeres. **21.00** Art 21: documentaireserie over moderne kunst. **22.00** Beursberichten. **22.05** Critters, Amer. speelfilm uit 1985. **23.25** The howling. Amer. speelfilm uit 1980. **00.55-02.25** Phantasm. Amer. speelfilm uit 1979.

Eurosport

09.00 Aerobics. **09.30** Skiën. O.S. **11.30** Aerobics. **12.00** Voetbal. **13.30** Voetbal. WK kwalificatiewedstrijden. **15.00** Trans world sport. **16.00** Tennis. ATP-toern. **17.00** Zaalvoetbal. **18.00** Ski report. **19.00** Int. motorsport. **20.00** Eurosport nieuws. **20.30** Davis Cup finale, live. **00.30-01.00** Eur. nieuws.

Duitsland 1

06.00 **Morgenmagazin,** ontbijttv.
09.00 **Tagesschau.**
09.03 **Das Buschkrankenhaus** serie.
09.45 ●● **Wervelkolom-gymnastiek.**
10.00 **Tagesschau.**
10.03 **Wunderbare Welt.** Afl.: Schwarzer Regen über dem Golf.
10.50-12.00 **ARD Sport extra.** Skiën. Verslag van de afdaling voor heren.
12.55 **Persoverzicht.**
13.00 **Tagesschau.**
13.05 **ARD-Mittagsmagazin.**
13.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
14.00 **Tagesschau.**
14.02 ●● **Sesamstrasse.**
14.30 **Nationalparks der USA.** Serie.
15.15 **Tagesschau.**
15.20 **Notruf auf 121,5.** Korte film.
15.35 **Ein Königreich für 'ne Gitarre.** Tsjechische familiekomedie uit 1989.
17.00 **Punkt 5 - Länderreport.**
17.15 **Tagesschau.**
17.35 **Moselbrück,** serie.
18.30 **Hier und Heute.**
18.45 **Knastmusik, serie.**
19.20 ●● **Herzblatt,** spelshow.
19.50 **Goldregen.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **Poor little rich girl.**
Tv-film in twee delen naar de gelijknamige roman van C. David Heymann.
22.14 **Tagesthemen-Telegramm.**
22.15 **Gott und die Welt.** Religieus magazine.
Vandaag: over hoe een dakloze, aan drank en medicijnen verslaafde vrouw er weer bovenop kwam.
22.30 **Tagesthemen,** met Bericht aus Bonn.
23.00 **(OO) Golden girls,** Amerikaanse comedyserie.
23.25 **Sportschau,** met Bundesliga-voetbal:
Bayer Uerdingen - Dynamo Dresden; Schalke 04 - 1. FC Köln; Karlsruher SC - SG Wattenscheid 09.
23.50 **Einstweilige Verführung** (Caruso Pascoski di padre polacco).
Italiaanse speelfilm uit 1988 van Francesco Nuti.
01.30 **Tagesschau.**
01.35-01.40 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Kostbarkeiten aus der Alten Pinakothek - Peter Paul Rubens: Landschaft mit Regenbogen.

Duitsland 2

06.00 **Gezamenlijk programma ARD/ZDF.** Zie Duitsland 1.
13.45 **EURO.** Europa-magazine.
14.30 ■ **Endstation Liebe.** Duitse speelfilm uit 1957 van Georg Tressler. Met: Horst Buchholz, Karin Hardt e.a.
Mecky wedt met zijn collega's dat hij de nieuwe collega Christa binnen een paar dagen kan versieren. Helaas lukt dat niet zo snel, maar Mecky zet door. Wanneer hij eindelijk een afspraakje met haar heeft, hoort Christa van de weddenschap en loopt geschokt weg.
15.50 **Reiselust extra: Mit dem Wüstenzug durchs Niemandsland.**
Reportage van een treinreis van Alexandrië naar de Libische grens.
16.00 **Heute.**
16.03 **Verschwörung auf der Themse.** Engelse jeugdserie. Afl.1: Die Geheimversammlung.
16.55 **ZDF-Glückstelefon.**
17.00 **Heute.**
17.10 **Sport Heute.**
17.15 ●● **Länderjournal.**
17.50 **Ein Heim für Tiere,** serie. Afl.: Um Haaresbreite.
19.00 **Heute.**
19.20 **Forsthaus Falkenau,** Duitse serie. Afl.: Der Schützenkönig.
20.15 **Aktenzeichen XY... ungelöst.** De politie vraagt de medewerking van kijkers bij het oplossen van misdrijven.
21.15 **Die Reportage: Vukovar - ein Winterdrama.**
Reportage over deze stad die sinds 1991 in Servische handen is.
21.45 **Heute-journal.**
22.15 **Tücken des Alltags.** Keine Angst vorm schwarzen Mann, komedie van Stefan Bartmann.
22.45 **Die Sport-Reportage.** Met onder andere Bundesliga-voetbal en Bundesliga-ijshockey.
23.15 **Aktenzeichen: XY... ungelöst.** De eerste reacties van kijkers n.a.v. de uitzending van 20.15 uur.
23.20 **Ein Mann meiner Grösse.** Duits/Franse speelfilm uit 1963.
00.45 **Heute.**
00.50-02.50 **Accused of murder.** Amerikaanse speelfilm uit 1956. Nachtclubzangeres wordt verdacht van moord.

Duitsland 3 West

08.55 Seniorengymnastik. **09.10** Schooltv. **09.40** Cursus psychologie. **10.10** Schooltv. **11.40** Teletekst. **11.50** Die Sklavin Isaura. **12.15** Hobbythek: Gesundes zum Naschen und Geniessen. **13.00** Länder - Menschen - Abenteuer: Marathon auf indianisch. **13.45** Die Dienstagreportage. **14.15** West 3 aktuell. **14.20** FensterPlatz. **15.20** Linie K. **15.50** Sport in Westen aktuell. **15.55** West 3 aktuell. **16.00** Auweia! Alas Smith & Jones. **16.30** Schooltv. **17.30** Cursus geschiedenis. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Kai Life. **19.00** Aktuelle Stunde. **20.00** Voilà Europa: Göttliches Wasser auf Krankenschein. **20.45** Geschichte: Länder der Verheissung - Burgund. Vandaag over Beaune, Dijon, Gent en Brugge, welke van 1363-1477 geregeerd werden door Bourgondische hertogen. **21.30** West 3 aktuell. **21.45** ZAK, weekoverzicht. **22.30** West 3 Tv-Spiel: Engrazia. **23.40** Peter Schlemihl - Der Mann ohne Schatten. Filmsprookje. **00.40** Laatste nieuws. Aansl.: Linie K, culturele agenda.

Duitsland 3 SWF

08.15 Sport treiben - fit bleiben. **08.30** Cursus geschiedenis. **09.00** Schooltv. **10.45** Non-Stop-Fernsehen. **14.05** This week. **14.20** Actualités. **14.35** Schooltv. **15.05** Hallo, wie geht's? **15.20** Auslandsgeschichten. Vandaag: Japan: Strassenbahn in Nagasaki. **15.35** Die Mackenbacher kommen, reportage over deze muzikanten uit de Pfalz. **16.05** Ebbes: Alltagszauber. **16.35** Toni und Veronika, serie. **17.00** Am Abgrund. **17.00** Cursus geschiedenis. **17.30** Harald und Mlez. **17.58** Der Doktor und das Liebe Vieh, Engelse serie. **18.22** Philipp. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Das Südwest-Journal. **19.00** Hallo, wie geht's? **19.15** Das Rasthaus. **20.00** Lindenstrasse. **20.30** Kostprobe - The best of. Hoogtepunten van de afgelopen jaren uit dit muziekmagazine. **21.00** Nieuws. **21.15** Menschen und Strassen. Documentaireserie. **22.00** Kanal fatal. **22.30** ■ Shoot first/Rough shoot. Engelse speelfilm uit 1953. **23.45** Aktuell. **23.57** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 **RTL aktuell.**
07.00 **Guten Morgen Deutschland.**
08.45 **Owen Marshall** (Owen Marshall, counselor at law). Amer. serie. Afl.: Grenzen der Freiheit. (herh.).
09.45 **Reich und schön** (The bold and the beautiful), Amer. serie.
10.05 **Dr. med. Marcus Welby** (Marcus Welby M.D.), Amerikaanse serie. Afl.: Die Strahlenkrankheit. (herh.).
11.00 **Viva.** Infotainment-liveshow.
11.30 **Familienduell,** spelprogramma.
12.00 **Punkt 12,** middagmagazine.
12.30 **Jung und leidenschaftlich** (As the world turns), Amer. soapserie.
13.20 **California Clan** (Santa Barbara), Amerikaanse serie.
14.15 **Springfield Story** (The guiding light), Amerikaanse serie.
15.00 **Quincy** (Quincy, M.E.), serie. Afl.: Blutige Geschäfte. (herh.).
16.00 **Hans Meiser,** talkshow. Thema: Vorsicht, Verwechslungsgefahr! Zwillinge.
17.00 **Riskant!,** spelprogramma.
17.30 **Der Preis ist heiss,** spel.
18.00 **Elf 99,** Magazine.
18.45 **RTL aktuell.**
19.15 **Explosiv - Das Magazin,** magazine.
19.45 **Gute Zeiten, schlechte Zeiten,** Duitse serie.
20.15 **Die Heimatmelodie,** volksmuziek. Gasten o.a. Stefan Mross, Speelwark en de Bregenzerwälder Dorfmusikanten.
21.15 **Ein Schloss am Wörthersee,** Duitse serie. Afl.: Wirbel im Park's.
22.15 **Auf Leben und Tod,** gedramatiseerde politieacties. Presentatie: Olaf Kracht.
23.15 **Gottschalk,** gevarieerde talkshow. Aansl.: RTL aktuell.
00.00 **Drei Schwedinnen in Oberbayern,** Duitse softsexfilm uit 1977 van Siggi Götz. Met: Gianni Garko, Alexander Grill, Beate Hasenau e.a. (herh.).
01.45 **Tutti Frutti,** erotische spelshow.
02.35 **Ehepaar sucht Gleichgesinntes,** Duitse softsexfilm uit 1969 van F.J.Gottlieb. Met: Vera Jesse, Günter Clemens, Til Kiwe e.a. (herh.).
03.55 **Drei Schwedinnen in Oberbayern,** Duitse softsexfilm. (herh.).
05.30 **After hours.**

● *Davis Brian en Vera Ralston in 'Accused of murder'. (Duitsland 2 - 00.50 uur).*

SAT 1

05.30 Regional-Report. **06.00** Ontbijttv met früh dran, sport. **08.30** Neighbours. (herh.). **09.00** Nieuws. **09.05** Träumreisen. **09.30** Das Imperium - Die Colbys Amer. serie. **10.20** Ulrich Meyer: Einspruch! **11.10** Wolffs Revier. Duitse misdaadserie. **12.00** Glücksrad. Aansl.: Tip des Tages. **12.45** Tele Börse, met Nieuws. **13.35** Unter der Sonne Kaliforniens (Knots landing), Amer. serie. Afl.: Spannungsvolle Zeiten. **14.30** Neighbours. Austr. serie. Afl.: Aus der Bahn geworfen. Aansl.: Nieuws. **15.05** Das Imperium - Die Colbys Amer. serie. Afl.: Der Pakt. **16.00** Cagney & Lacey, Amer. politieserie. Afl.: Überführt. Aansl.: Nieuws. **17.05** Geh aufs Ganze! **17.45** Reg. progr.'s. **18.15** Bingo. **18.40** NKL-trekking. **18.45** Nieuws. **19.00** dran, sportmagazine. **19.20** Glücksrad. **20.15** Top secret, Amer. speelfilm uit 1984. **22.00** ran, voetbalmagazine. **23.00** Sexgrüsse aus dem Lederhöschen. Duitse softsexfilm uit 1974. **00.25** Nieuws. **00.30** Electric Blue, Engels erotisch magazine. **01.10** ran, voetbalmagazine. **02.10** Schreinemakers live. **03.10** Unter der Sonne Kaliforniens (Knots landing). Amer. serie. **04.00** Das Imperium - Die Colbys Amer. serie. **04.50** Cagney & Lacey, Amer. misdaadserie. **05.40** Geh aufs Ganze! Aansl.: Programma-overzicht.

TV 5

07.00 Ochtend/middagprogr. **18.00** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws. **19.00** Le jeu des dictionnaires, spelprogramma. **19.20** Clin d'oeil. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Autant savoir special, magazine. Vandaag: Aangeboren afwijkingen. **21.00** Nieuws en Eur. weerbericht. **21.30** Fort Boyard, spelprogramma. **23.00** Nieuws. **23.20** Médiasud, Arabisch persoverzicht. **23.35** Diagnostic, magazine. **00.05-01.15** Bergsportmagazine.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Servizio a domicilio. **13.30** Telegiornale Uno. **13.55** TG 1 tre minuti di... **14.00** Prove e provini a scommettiamo che...? **14.30** Cronache italiane. **14.45** Scaramouche. **16.45** Telethon. **17.55** Oggi al parlamento. **18.00** Telegiornale Uno. - Appuntamento al cinema. **18.10** Telethon anteprima. 2a parte. **18.45** Ci siamo. **20.00** Telegiornale Uno. **20.40** Telethon. Gran Gala. **23.00** Telegiornale Uno. **23.15** Telethon. Gran Gala. 2a parte. **00.00** Telegiornale Uno - Che tempo fa. **00.30** Mezzanotte e dintorni. **00.50** La notte di Thelethon.

BBC 1

07.00 Teletekst. **07.30** BBC Breakfast news. **10.05** Kilroy. **10.45** Ross King. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.30** Gevarieerd ochtendmagazine. Met om 12.00 en 13.00 nws. **13.15** Pebble mill. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** Eldorado. **15.20** Going for gold. **15.45** The flying doctors. **16.30** Tom and Jerry. **16.45** Bump. **16.50** Christopher Crocodile. **16.55** Superbods. Vandaag: Wat maakt mensen verschillend van elkaar? **17.10** Chipmunks go to the movies. **17.35** Record breakers. **18.00** Newsround. **18.05** Byker Grove. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Regionaal nwsmagazine. **20.00** Eldorado. **20.30** Don't wait up. **21.00** Hearts of gold. **22.00** nws. **22.30** Between the lines. **23.20** Terry Wogan's Friday night. **00.00** Frances. Amer. speelfilm.

Super Channel

05.30 Victory with Morris Cerullo. **06.00** Super shop. **06.30** Business tonight. **07.00** Business daily. **07.10** East Europe reports. **07.30** News watch. **08.00** ITN world news. **08.30** News watch. **09.00** Channel E. **09.30** Super shop. **11.00** Wild America. **11.30** The mix. **11.50** Sotheby's auction jewellery. **14.00** Inside edition. **14.30** Serie noire. **15.00** The mix. **16.00** All mixed up. **17.00** On the air, live. **18.30** Bonanza, westernserie. **19.30** Serie noire. **20.00** Cult tv: I spy, detectiveserie. **21.00** Inside edition. **21.30** Beyond tomorrow. **22.00** ITN world news. **22.30** Business daily. **22.40** Report. **22.48** US Market wrap. **23.00** ■ The quare fellow. Ierse misdaadfilm. **00.50** News watch. **01.20** Beyond tomorrow. **01.50** The mix. **02.00** China News Europe, met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Econ. nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarijns en Cantonees. **05.00** The mix.

MTV

07.00 Awake on the wildside. **10.00** Paul King. **13.00** Simone. **16.00** Greatest hits. **17.00** The report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 From 1. **18.00** Yo! Raps today. **18.30** Prime. **20.00** Dial MTV. **20.30** Most wanted. **21.30** Unplugged with Paul Simon. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 From 1. **00.00** Guns N' Roses special. **00.30** Kristiane Backer. **03.00** Yo! Raps countdown show. **04.00-08.00** Night videos.

CNN

09.45 CNN Newsroom. **12.30** Business Morning. **13.30** Business day. **15.00** Larry King. **16.00** World day. **17.30** Crier and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **22.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **03.00** Prime news. **04.00** Larry King. **05.00** Showbiz today.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 2
14.30. Endstation Liebe (Duitsland, 1957). Komedie van Georg Tressler. Horst Buchholz speelt een nozem die een weddenschap afsluit dat hij Barbara Frey kan versieren.

België/TV 1
15.30. Me and my gal (USA, 1932). Aardige komedie met Spencer Tracy als een agent die verliefd wordt op serveerster Joan Bennett. Haar familie wordt door een gangster bedreigd. Regie van Raoul Walsh.

Nederland 3
20.00. Han de Wit (Nederland, 1990). Niet geheel geslaagde tragikomedie van Joost Ranzijn naar het boek van Heere Heeresma. Han moet van school wanneer pa werkloos wordt en het gezin naar een armoedzaaiersbuurt verhuist. De twee proberen het als vuilnisman, tot pa een ongeluk krijgt. Hoogtepunt van de film is de scène waarin Han zelf z'n vader opereert. Met Jim van der Woude, Koen de Bouw, Nelly Frijda.

● *Scène uit de intrigerende Amerikaanse film 'House of Games'. (RTL4 - 23.20 uur).*

Super Channel
23.00. The quare fellow (Ierland, 1962). Sociaal drama van Arthur Dreifuss. Jonge gevangenisbewaker komt in conflict met de directeur over het toepassen van de doodstraf. Met Patrick McGoohan, Sylvia Syms, Walter Macken.

Nederland 2
23.13. When time ran out (USA, 1980). Oersaaie rampenfilm. Op de rand van een vulkaan zijn onder meer Paul Newman, Jacqueline Bisset en William Holden te bewonderen. Regie van James Goldstone.

RTL4
23.20. House of Games (USA, 1987). Schitterende, intrigerende film van tot dan toe voislagen onbekende scenarioschrijver David Mamet. Vrouwelijke psychiater schrijft bestsellers. Ze is geïnteresseerd in een mysterieuze man die haar meeneemt naar een speelhol. Vanaf dat moment is niets meer wat het lijkt. Met Joe Mantegna, Lindsay Crouse. Beslist kijken.

Duitsland 2
23.20. Un homme a ma taille (Frankrijk, 1983). Licht autobiografische komedie van Annette Carducci, over haar ervaringen met mannen. Met Liselotte Christian, Anemone.

Duitsland 1
23.50. Caruso Pascoski di padre Polacco (Italië, 1988). Matige komedie van Francesco Nuti over een psychiater die in de war raakt wanneer zijn echtgenote hem verlaat. Met Francesco Nuti, Clarissa Burt.

BBC 1
24.00. Frances (USA, 1982). Zwaar drama met Jessica Lange als Frances Farmer, een Hollywoodster uit de jaren dertig, die kapot ging aan de keiharde filmwereld en veeleisende moeder. Regie van Grame Clifford, ook met Sam Shepard.

Duitsland 2
00.50 Accused of murder (USA, 1956). Doorsnee misdaadfilm van Joseph Kane, met David Brian, Vera Ralston. Zangeres met valse papieren wordt beschuldigd van moord op jurist. Politie-inspecteur is verliefd op haar.

RTL4
01.25 Night Games (USA, 1980). Pikanterie van Roger Vadim over een frigide vrouw die alleen kan genieten met een man in vrouwenkleren. Met Cindy Pickett, Joanna Cassidy.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 nieuws. 7.07 Het Gebouw, met om 7.07 De Nieuwstafel; 9.05 Standplaats Sri Lanka; 9.35 De Nieuwstafel; 10.05 Het Interview; 11.05 De achtergrond reportage; 11.50 De Nieuwstafel. 12.07 VARA Radio I vrijdageditie. 14.05 Het Gebouw, met om 14.05 Argos; 15.05 NL-Magazine; 16.05 Welingelichte kringen. 17.07 TROS Aktua. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 nieuws. 18.00 TROS Aktua, vervolg. 19.04 God zij met ons. 21.04 NCRV-Vrijdagsport. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
7.04 KRO's Ontbijtshow. 8.50 Postbus 900 (1). 9.04 Licht te verteren. 10.50 Postbus 900 (2). 11.04 Adres onbekend. 12.04 Alleen op vrijdag (12.30 en 13.30 Raden maar.) 14.04 In antwoord op. 15.04 Retel plus. 17.04 VPRO's Music hall. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 De hits van .... 21.04-24.00 Listen to the music.

Radio 3
AKN: 6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 De Steen & Been show. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popsjop. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 Avondspits. 19.04 Spoor 7. AKN: 20.04 Forza. 21.04 Villa 65. 0.04 Countdown café. 2.02 Pop ballads. 3.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
7.00, 8.00, 13.00 nieuws. 7.02 Ouverture: Barokmuz. 8.04 Opus vier. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert: Oslo Philharmonic Orch. 13.04 En nu... mijn verzoek. 14.00 Het middagconcert: Het internationale concertcircuit. Kamerork. van Lausanne. 15.15 Duitse Barok. 16.00 De Nederlanden: Vroeg- en laat romantiek. 17.00 Operette: Uit de wereld van de zarzuela. 18.00 en 20.00 nieuws. 18.04 De klassieken 1: Twee Tsjechische meesters. 19.00 Stemmen uit VARA's archief (5). Fragm. uit opera's van Verdi. 20.02 Het avondconcert: De VARA matinee. Muz. voor viool en piano. 21.35 Modest Moesorgski. 22.00 De klassieken 2. 23.00-24.00 Muziek van deze eeuw.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.55 Waterstanden. 9.02 Plein publiek. 11.02 Hans Brinker. RVU: 12.02 Werken aan werk. 13.10 Gebeurtenissen. 14.02 De ronde tafel van Pam. 15.02 Opium. 17.10 Radio UIT. PP: 17.50 VVD. IOS: 18.02 Religieus programma: 18.02 Religieus programma: 18.02 De onbekende islam; 18.20 Hoda al islam; 18.40 Dinimiz islam. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Licht en uitzicht. 21.39 EO-Metterdaad. 21.40 Boekenwijzer. 22.00 Zicht op Israël. 22.20 De psalmen. 22.40 Theologische verkenningen. 23.00-24.00 Fresko.

Omroep Limburg
7.03 Limburg Aktueel (7.30 ANP-Nieuws). 8.00 (Inter)nationale actualiteiten. 8.30 Limburg aktueel. 9.03 Tussen de bedrijven door. Verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.03 Op de valreep. Agenda voor het weekeinde. 12.03 Limburg actueel (12.30 ANP-Nieuws). 13.00 (Inter)nationaal nieuws. 13.30 De buurt. Discussie op straat. 14.03 Licht Limburgs. 15.03 Profiel. Gesprek met een gast. 16.03 Festival. Cultureel magazine. 17.03-18.00 Limburg Aktueel.

België/Radio 2
O6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Platenpoets (om 11.00 Weerbabbel door Bob de Richter). 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 16.00 Abraham al gezien? 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger. 20.00 Het eenzame hartenburo. Romantische muziek en telefoons met luisteraars. 22.00 nieuws. 22.05 Country-Side. Country- en westernmuziek. 23.30 Nachtradio (24.00 nieuws).

België/BRF
Nieuws op elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück + Spiel 'Glückstreffer' (6.15 Wort in den tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles am tage). 18.40 Jazz. 20.00-20.05 Nachrichten.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 09.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten, Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen en 14.00 Nachrichten, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um Fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

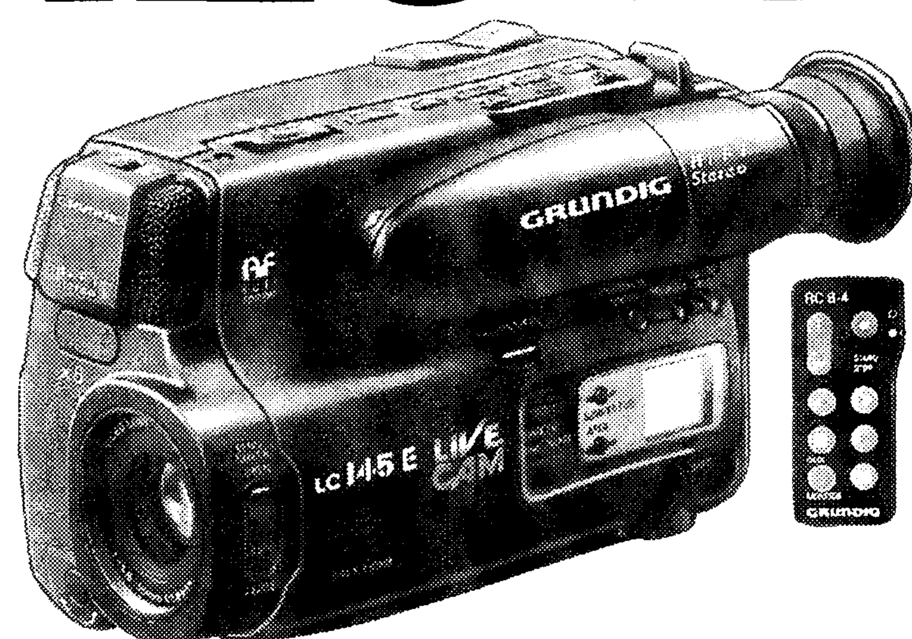
ONGELOOFLIJK,

2199.-

1299.-

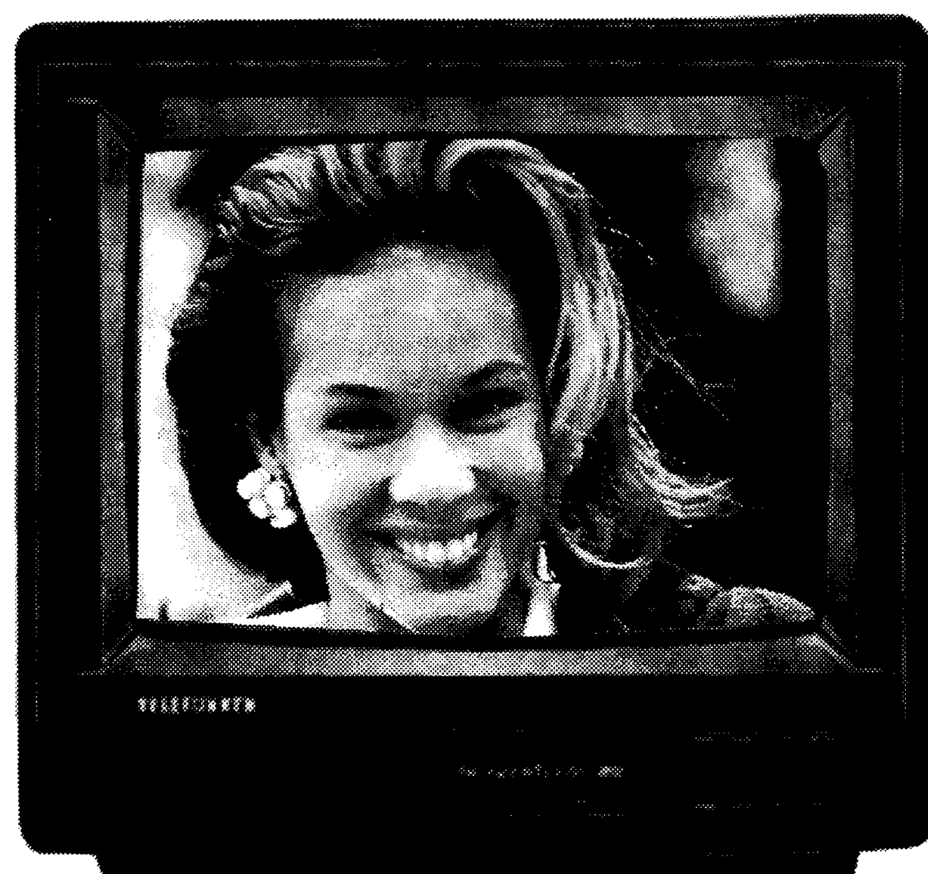

1799.-

2399.-

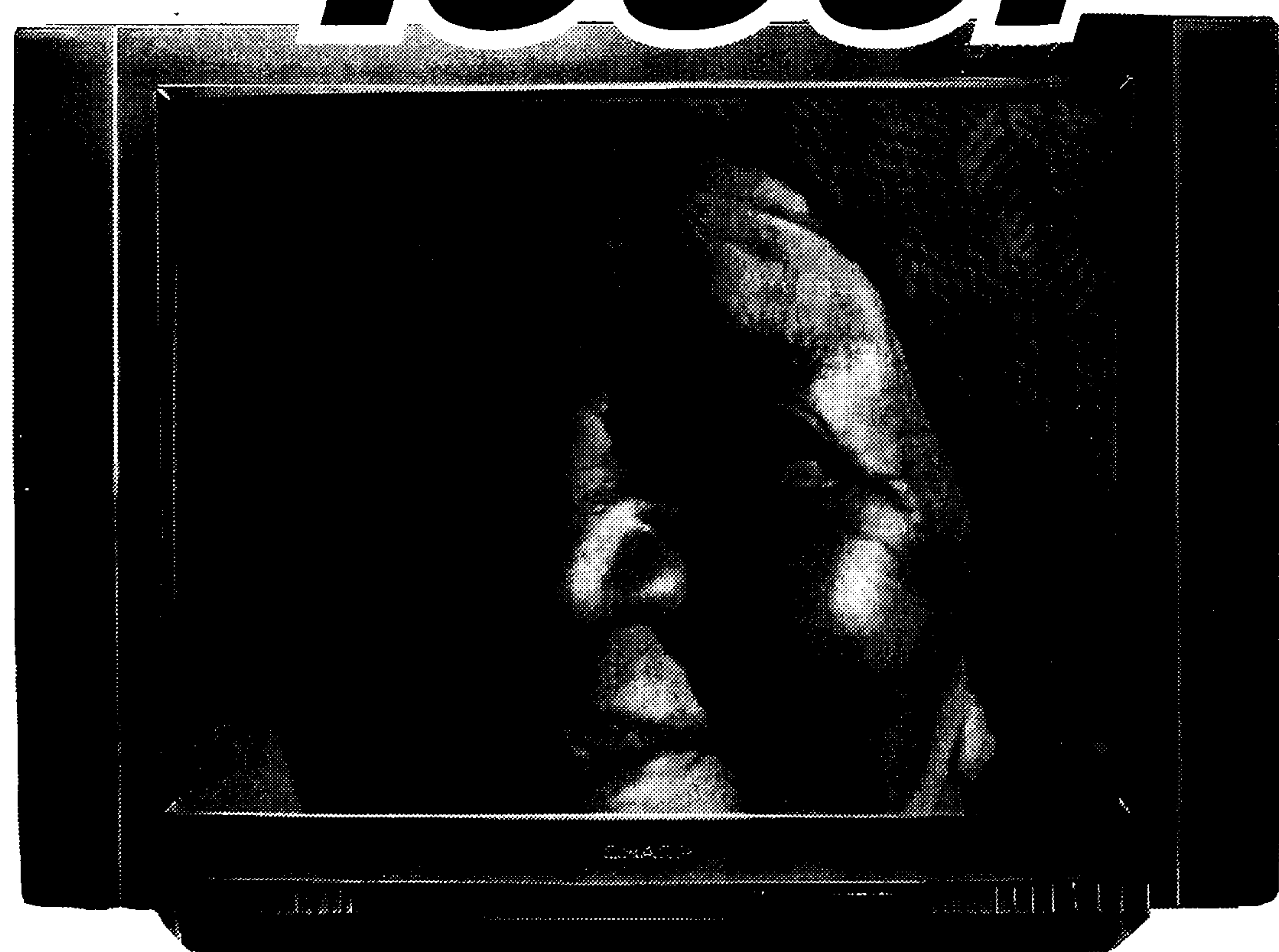
399.-

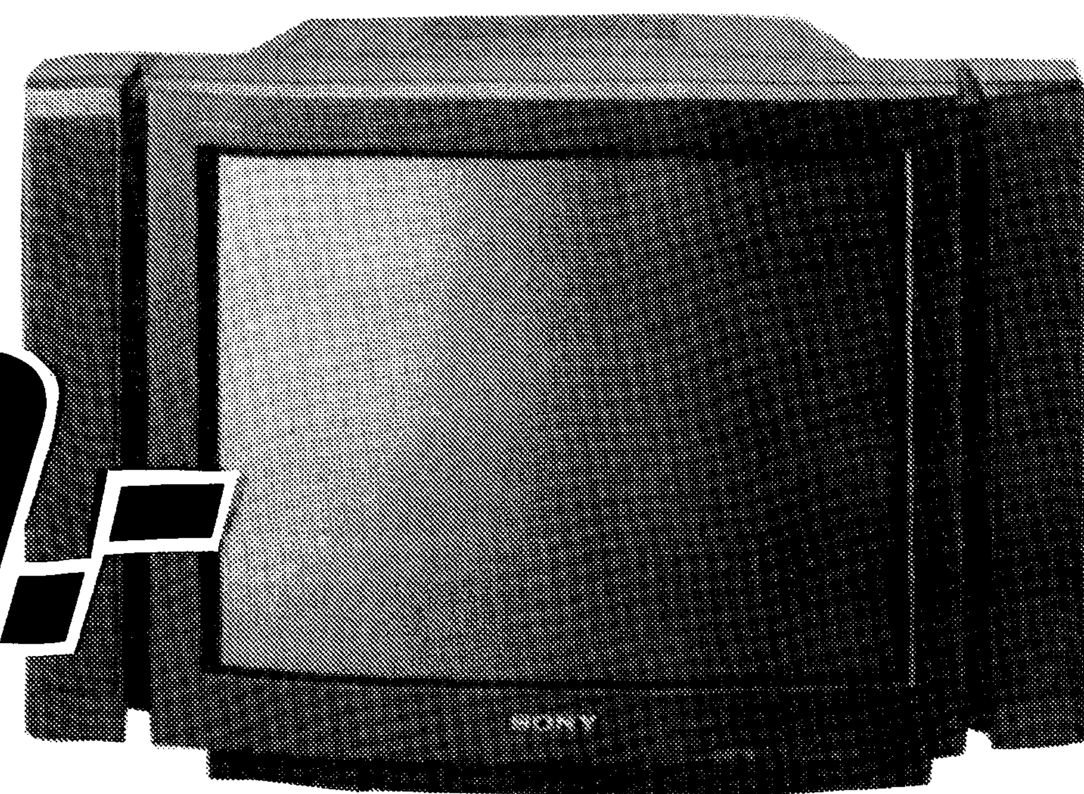
399.-

1099.-

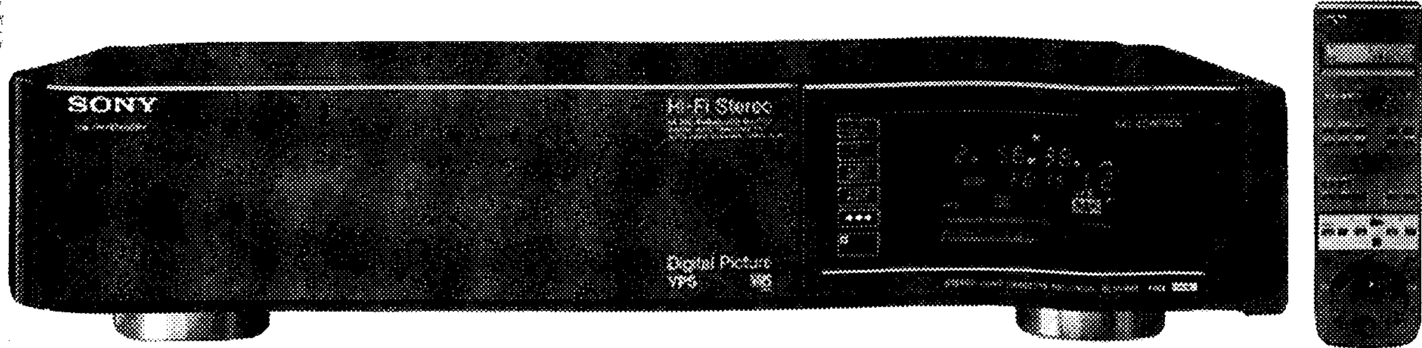
1599.-

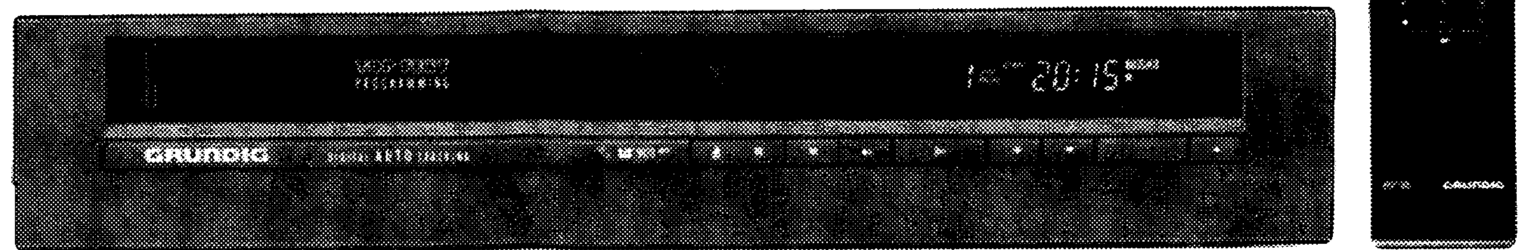
MAAR WAAR 7

- Alle prijzen DM prijzen
- Aanbiedingen maximaal 2 stuks per klant
- Aanbiedingen zolang de voorraad strekt afwijkingen in de afbeeldingen en kennelijke drukfouten voorbehouden
- Wij staan donderdag`s tot 20.30 uur voor U klaar

1399.-

599.-

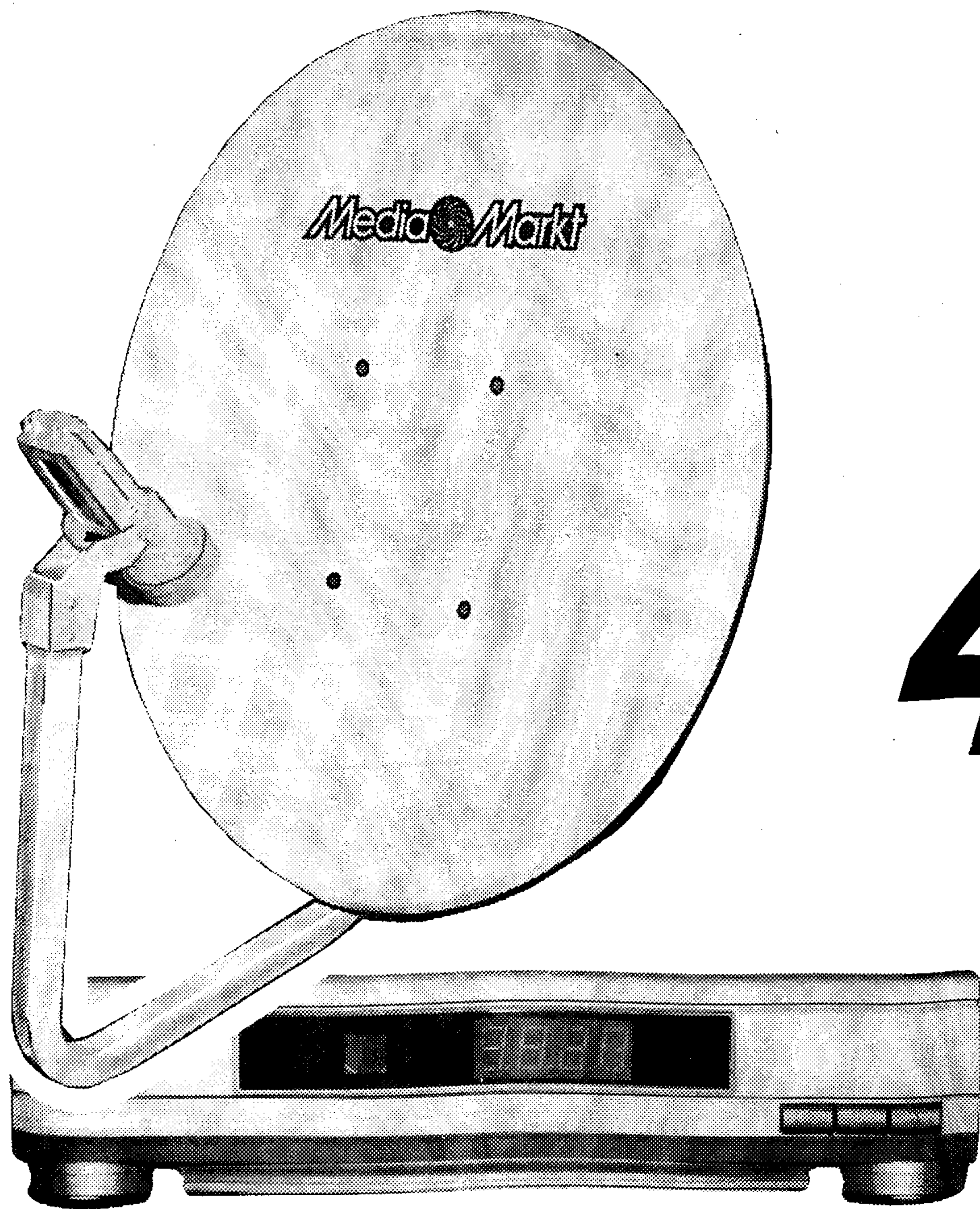
299.-

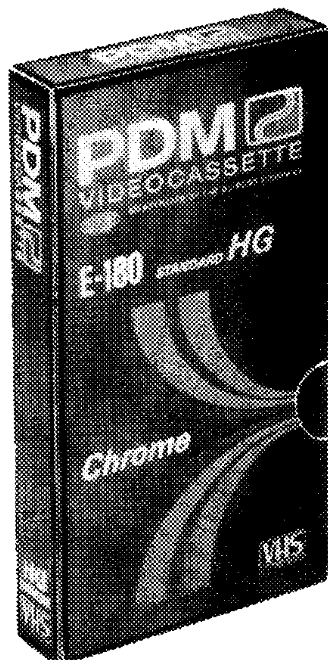
11.95

24.95

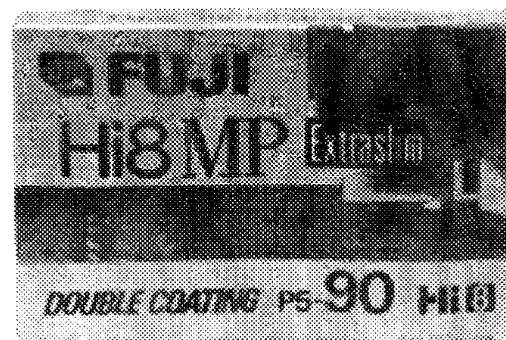

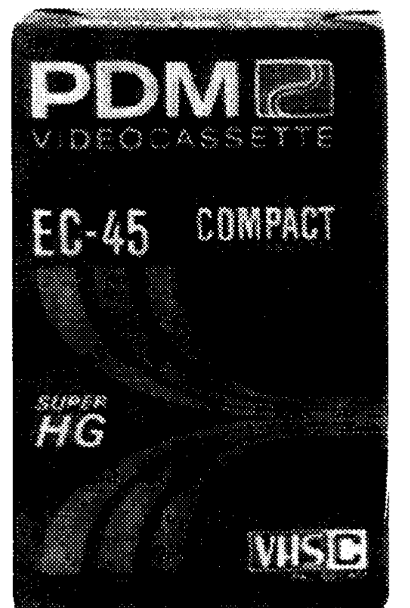
4.50

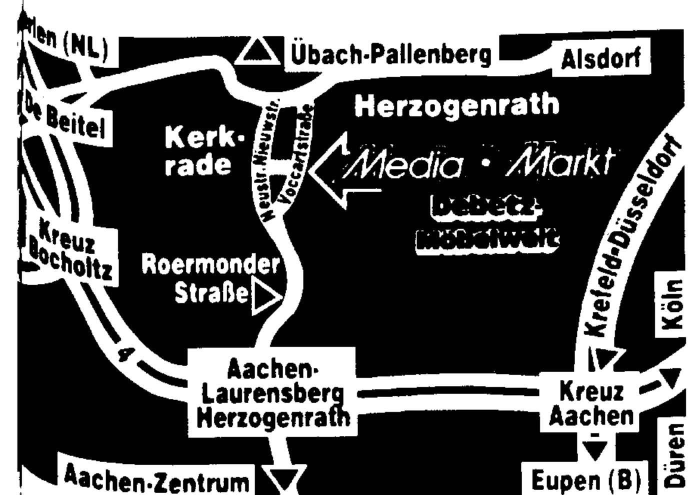

18.95

7.95

Media Markt

Auto-Info

Vencken
NR.1 IN OCCASIONS

NO RISK

Diverse goedkope tweeërs

Vencken B.V.

Peter Schunckstr. Heerlen, tel. 045-[illegible]

AUTOBEDRIJF **BOS** HEERLEN B.V.

GRASBROEKERWEG 9 HEERLEN TEL. 045 - 724545

SUZUKI ALTO	1985
SUZUKI SWIFT 1.3 GL	1990
SUZUKI SWIFT 1.3 GL SEDAN	1990
SUZUKI SAMURAI CABRIO	1991
NISSAN BLUEBIRD 1.6 LX	1989
VW GOLF AUT.	1987
HYUNDAI PONY	1987
HONDA CIVIC	1985
PEUGEOT 205	1990
FIAT UNO	1987
DIVERSE OCCASIONS VAN	1982-1988

GIANT OCCASION

SUZUKI SWIFT GS 1991

ZÉKER VAN SUZUKI BOS

SUZUKI

HONDA

ROTOR B.V. HEERLEN
Heerlerbaan 229, Heerlen, tel. 045-416900

Honda Civic, wit	1986
Honda Civic 1.3 Luxe, rood	1988
Honda Civic 1.4 GL, rood	1988
Honda Civic 1.4 GL, grijs	1988
Honda Civic 1.3 Luxe, rood	1989
Honda Civic 1.5i GL, 50.000 km, rood	1990
Honda Civic 1.6i 16V, 2× zwart	1989
Honda Civic Sedan 1.4 GL, 4×	1988
Honda Civic Sedan 1.5i GL, wit	1989
Honda Civic Sedan automaat, blauw	1989
Honda Civic Shuttle, beige	1985
Honda Prelude 1.8 EXR, zilver	1984
Honda Accord blauw	1983
Honda Accord automaat, blauw	1983
Honda Accord als nieuw, grijs	1986
Honda Accord EX 2×	1987
Honda Integra 1.5 Luxe, zilver	1986
Honda Integra 1.5 Luxe, beige	1986
Honda Concerto 1.5i GL, rood	1991
Honda Concerto 1.5i GL PS, grijs	1991
Peugeot 205 GT, rood	1989
Peugeot 205 XE Jr. blauw	1986
Ford Escort blauw	1983
Ford Escort 1.4 CL, wit	1988
Ford Escort 1.4i CL, wit	1989
Ford Escort 1.6 CLX, wit	1990
Ford Sierra 1.6, rood	1983
Ford Sierra 2.0 Laser, rood	1984
Ford Sierra 1.8 Laser, beige	1987
Ford Sierra 2.0 VS, automaat, bruin	1983
Ford Taunus 2.0 automaat, zilver	1980

Fiat Uno 45 S, wit	19[illegible]
Fiat Uno 55 blauw	[illegible]
Fiat Uno 75 SX, grijs	19[illegible]
Fiat Uno 70 ie, blauw	[illegible]
Volvo 340 DL, blauw	19[illegible]
Volvo 340 Winner, rood	19[illegible]
Volvo 440 GLE, groen	[illegible]
Citroën BX Toulouse 26.000 km, grijs	[illegible]
Citroën BX 1,6 rood	[illegible]
BMW 315 rood	[illegible]
BMW 525i als nieuw, groen	19[illegible]
Toyota Corolla rood	[illegible]
Toyota Corolla diesel, beige	[illegible]
Renault 9 GTL grijs	[illegible]
Renault 5 GTL, zilver	[illegible]
Renault 19 GTR 60.000 km, grijs	19[illegible]
Mazda 323 als nieuw, wit	[illegible]
Mazda 626 HB diesel, rood	[illegible]
Mazda 626 Coupé 2.2i 42.000 km, blauw	[illegible]
Nissan Primera 2.0e GT als nieuw, zwart	199[illegible]
Nissan Sunny Stationcar blauw	19[illegible]
Nissan Stanza 1.6, blauw	[illegible]
Alfa 33 1.5 ie als nieuw, groen	[illegible]
Opel Kadett automaat wit	[illegible]
Opel Manta 1.8 GT, beige	19[illegible]
VW Golf 1.6i CL met stuurbekrachtiging 16.000 km, als nieuw, wit	19[illegible]

Als je weet dat Autoschade de Vries bij schade de fabrieksgarantie overneemt, steeds vervangend vervoer heeft, dag- en nachtservice biedt en voor u een goede regeling treft met de verzekering...

...is autoschade geen probleem meer!

autoschade de Vries bv

[illegible] GARANTIE BEDRIJF

045-72 [illegible]

Peters Auto's Haelen

AUTO-ALARM
Erkend TBBS/TNO
Inbouwstation

Stationsplein 4, 6081 AJ Haelen - Telefoon (04759) 2215

MERCEDES DEMO 300 CE SPORTLINE

SNELLE LEVERING VAN NIEUWE AUTO'S IN GEWENSTE KLEUR EN UITVOERING

MERCEDES INRUIL 200-SERIE (W 124)		LEASEPRIJS PER MAAND:
300 D turbo, rookz.met., airco, div. extra's	1990	f 1688,-*
300 D berylmet., div. extra's	1990	f 1258,-*
300 D turbo, bl/zw.met., alle extra's, leer	1988	f 1261,-*
300 D [illegible]blauwmet., aut., airco	1988	f 1157,-*
300 D [illegible]roodmet., aut., div. extra's	1988	f 1014,-*
250 D bl/zw.met., div. extra's, ABS	1989	f 1135,-*
250 D bl/zw.met., div. extra's	1988	f 966,-*
250 D bl/zw.met., div. extra's	1990	f 1077,-*
250 D [illegible]met., div. extra's	1988	f 873,-*
200 D [illegible]met., div. extra's	1991	f 1112,-*
300 E [illegible]met., div. extra's, ABS, aut.	1988	f 998,-*
260 E [illegible]met., aut., airco	1988	f 905,-*
230 E [illegible]met., aut., nieuw model	1989	f 1135,-*
230 E [illegible], div. extra's	1987	f 759,-*
200 2.[illegible], div. extra's	1990	f 1104,-*
200 D wit, 5-bak, div. extra's	1985	f 564,-*

MERCEDES INRUIL 190 DIESEL + BENZINE (W 201)		
190 [illegible], div. extra's, nieuw model	1989	f 873,-*
190 [illegible], div. extra's, nieuw model	1989	f 873,-*
190 D [illegible], div. extra's	1988	f 728,-*
190 D [illegible], airco	1987	f [illegible]
190 D [illegible]	1986	f [illegible]
190 2.0 [illegible], airco, nieuw model	[illegible]	f [illegible]
190 2.[illegible] extra's	[illegible]	f [illegible]
[illegible]	[illegible]	f [illegible]
[illegible]	[illegible]	f [illegible]
[illegible]	[illegible]	f [illegible]
190 D 2.5 [illegible], div. extra's	1988	f 849,-*

MERCEDES INRUIL W 123

300 D div. extra's en kleuren	1980 t/m 1984
2[illegible] E antr.met./groenmet., div. extra's	2× 1983

MERCEDES COMBI-UITVOERINGEN

2[illegible] TD wit, div. extra's	1987
300 TD Van, antr.met., div. extra's	1985
[illegible], groenmet., div. extra's	1986
300 TD, blauwmet., div. extra's	1982

MERCEDES INRUIL S-KLASSE

3[illegible] SLC, champ.met., zeer mooi	1974
3[illegible] SE, [illegible]met., autom., ABS, div. extra's	19[illegible]
2[illegible] SE, petrolmet., [illegible], div. extra's	1981
280 CE, bruinmet., [illegible], div. extra's	1978

JONGE INRUILERS

Porsche 924, wit, zeer mooi	1980	13.750,-
Volvo 240 DL [illegible]	1983	6.250,-
Nissan Primera 1.[illegible] wagon, zilvergrijsmet., 13.000 km	1991	27.[illegible],-
BMW [illegible], d.blauw, div. extra's	1984	8.[illegible],-
Volvo 3[illegible] DL wit	1986	5.900,-
Volvo 440 1.7 GL, wit [illegible]	1989	17.9[illegible],-
Opel Kadett 1.7 D, wit, zeer mooi	1989	15.500,-
Opel Omega 2.4 [illegible], zwartm., zeer mooi	1989	22.[illegible],-
Opel Omega 2.0 [illegible] antr.met., veel extra's	1987	14.[illegible],-

* alle leaseprijzen zijn excl. BTW

SPECIALE AANBIEDING:
MERCEDES BENZ 300 SE W126
[illegible] met., aut., div. extra's, 65.000 km, 1990

'S AVONDS NA AFSPRAAK

auto A-Z

Exclusieve occasions voor een ingereden prijs

LUXE AUTOMOBIELEN

Ford Escort 1.6 CLX, [illegible]	1992
Volvo 940 GL stationcar	1991
VW Golf Mode, 3-drs	1991
Lancia Thema 2.0 ie 16V	1991
Volvo 460GL, 4-drs, metallic	1990
Opel Omega 2.[illegible] schuifdak	1990
Ford [illegible] 5-drs	1990
Volvo 740[illegible] automaat	1989
Daihatsu [illegible] TS, 3-drs	1989
VW Passat [illegible], 90 PK, metallic	1989
Opel Vectra 2.0i airco	1989
Lada 2108 GL, [illegible]	1989
Opel Vectra 1.8S, metallic	1987
Alfa 75, 1.8 [illegible] metallic	1987
Ford Scorpio 2.[illegible], 5-drs	1987
Peugeot 505[illegible], 4-drs, metallic	1986
Volvo 340GL, schuifdak	1983

SPORTIEVE CARS

Peugeot 205 GTi, rood	1991
Alfa 33 1.7ie, lm. velgen	1991
Opel Calibra 2.0i schuifdak	1991
Volvo 440GLT, [illegible]	1989
Volvo 440 GLT [illegible] metallic	1988
Porsche 944, [illegible]	1983

MERCEDES

Mercedes 190D, 5-bak	1991
Mercedes 200D, nw. model	1990
Mercedes 250D, schuifdak	1989
Mercedes 190E, div. acces.	19[illegible]
Mercedes 190D, lm. velgen etc.	19[illegible]
Mercedes 190D, metallic	19[illegible]
Mercedes 190D, div. acces.	19[illegible]
Mercedes 230E, automaat	1986
Mercedes 190D, 5-bak	1985
Mercedes 190E, abs metallic	1986

Verkoopinfo tel. 045-[illegible]
[illegible]

Alfa 33 1.3 nw. type, groenmet., veel extra's	19[illegible]
Alfa 33 1.3 nw type, groenmet.	19[illegible]
Alfa 33 1.3 nw. type, rood	19[illegible]
Alfa 33 1.6 IE, nw. type, rood	19[illegible]
Alfa 33 1.3, 1.5 ruime keuze	1983-[illegible]
Alfa 75 1.8, rood	19[illegible]
Alfa 75 1.8, grijsmet.	19[illegible]
Alfa 75 1.8 IE, rood	19[illegible]
Alfa 75 1.8 IE, groenmet.	19[illegible]
Citroën AX image, antr.met.	19[illegible]
Daihatsu Applaus 1.6 IL, 16V, bord.rood	19[illegible]
Ford Escort, wit	19[illegible]
Ford Escort 1.6 CLX, l.grijsmet.	19[illegible]
Lancia Y10 fire, petromet.	19[illegible]
Opel Kadett 1.6, rood	19[illegible]
Opel Kadett 1.3 LS, blauw	19[illegible]
Peugeot 204 1.4 XS, rood	19[illegible]

Uw Alfa Romeo dealer
Automobielbedrijf E.A. Kozole B.V.

Sicherheit durch Reifen Meertens

Grote sortering ALU-VELGEN

AUTORADIO-CENTER JAN HOEKSTRA

INTERCONTI CAR FASHION
set [illegible] 375,-

JP RADIO-CASS.
met [illegible] 300,-

ALLE PRIJZEN ZIJN INCLUSIEF BTW
WIJ BOUWEN OOK IN

Industriestraat [illegible], Hoensbroek
tel. 045-21 [illegible]

[illegible] GIRO 40400

AMNESTY INTERNATIONAL

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897[illegible]

Gedeputeerde Staten van Limburg maken bekend [illegible] 7 april 1991 [illegible] vergunning ingevolge [illegible] op grond van [illegible] grondwaterbescherming Limburg [illegible] Belvédère [illegible] bezwaarschriften [illegible] inzage van 7 [illegible] 1992 [illegible] inbrengen tegen het ontwerp van de beschikking. Degene, die een bezwaarschrift indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Een bezwaarschrift moet worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Alleen degenen, die bezwaren hebben ingebracht op de wijze als bovenomschreven en een ieder die aantoont daartoe redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest, zijn later tot het instellen van beroep gerechtigd.

CORSTENS-VERSCHUREN
Helmond [illegible]

zat 5 dec. [illegible] lichte kleur 9 donkere 7 [illegible] kleuren [illegible] mën & pop 14 kneu- & sijsbast. man 10 putterbast. op kl. 27,50 per. GLOSTERS, WITTE & KUIVEN SPEC. PRIJS d.duiven 10 meeuwen 4 park. 7 collie 20 rijstvogels op kl 20 goulds op kl 45 blazen op kl [illegible] Brunssum [illegible] Heerlerbaan 19 [illegible] Rijksweg 46.

Rolluiken
(Heroal-systeem)
Zonwering
Kunststofkozijnen

Th. Hendriks

P. Geymansstraat 19
SCHINVELD
tel. 045-256371
Vraag vrijblijvend prijsopgave

VERKOCHT

Reidt [illegible] huis? [illegible] Blijvend vol uitzicht? Meneeren keuken? Café op loopafstand? Tweepersoons bedbuip?
Zet 't groot in de krant, want:

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

En de makelaar weet van wanten en kranten.

Geevers Auto Carrosserie-delen

geevers
CARROSSERIE-DELEN

NUTH 045-244242 | VELDHOVEN 040-531900 | VIANEN 03473-76474 | ALMELO 05490-7[illegible]

● Met deze driedelige sleepstang wordt een auto weer veilig op gang gebracht of voor reparatie afgesleept naar de garage. Foto: GPD

Driedelige sleepstang voor hulp pechauto

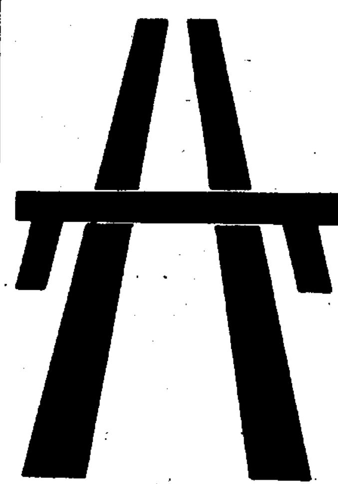
DOOR MAR GROEN

De accu leeg, dus niet kunnen starten, het overkomt je soms op het meest ongelukkige moment. De auto even laten aanduwen om de motor aan de praat te krijgen vergt hulp van welwillende buren. Of een sleepkabel aan de haak hangen. Maar dat vereist zowel van de aanslepende chauffeur als van degene die in de stroomloze auto achter het stuur zit veel rij-ervaring. Zodra de motor pruttelt moet je beheerst afremmen, om de kabel niet te laten breken, en vooral ook niet tegen de achterbumper van je voorganger tè knallen. Lange ritten veroorzaken op de grote weg vaak hoogst onveilige situaties.

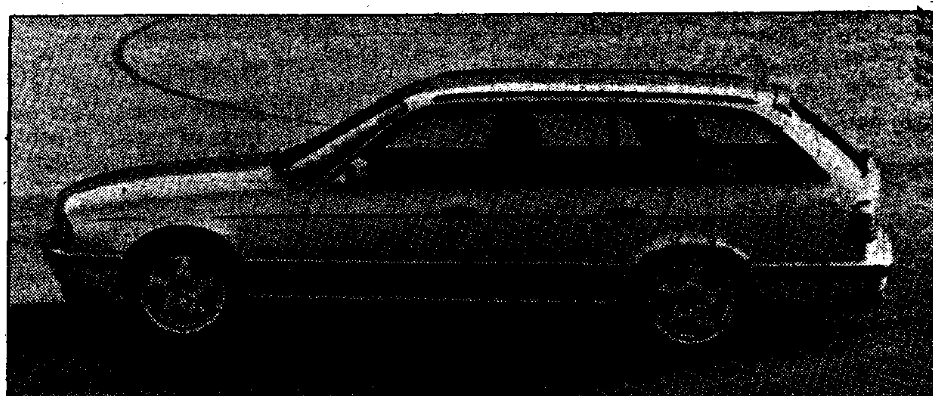
Met een sleepstang ben je van die narigheid af. Die houdt de afstand tussen beide auto's constant vast, ook als er plotseling moet worden geremd.

Er is een slimme oplossing voor: een stang, bestaande uit drie delen van elk 60 cm lengte, die met pinnen aan elkaar kunnen worden gekoppeld. In de kofferbak neemt dat pakketje, in een stevige hoes van kunststof, dus nagenoeg geen ruimte in.

Deze manier van aanslepen is ook voor het overige verkeer veilig. De stang is geschikt voor auto's tot een gewicht van 2.500 kg. Deze sleepstang is voor ongeveer 50 gulden in Halfordswinkels verkrijgbaar.

Stationcar met fraaie dieselmotor

● Het reizen in de BMW M5-Touring is beslist geen kwelling. Foto: GPD

BMW in 5-serie met aparte touring-versie

DOOR SIEM LEEUWENKAMP

In het segment van de wat hogere prijsklasse voor stationwagens komen we de Mercedes T-serie, Lancia Thema, Volvo 7-serie, Audi 100 en Citroën XM tegen. BMW moet het met zijn Touring in de 5-serie opnemen tegen deze Europeanen.

Maar deze zescilinder staat met zijn prestaties in dit segment op eenzame hoogte. Een vermogen van 42 kW (57 pk) per liter cilinderinhoud zodat de totale werkkracht van 105 kW (143 pk) een ruime voldoende haalt. Het is ook een van de minst vervuilende diesels van dit moment. Voor de speciale dieselkatalysator een meerprijs van 2.520 gulden af fabriek.

Onze Touring-motor heeft indirecte dieselinspuiting, dat geeft een veel geringere roetuitstoot. In combinatie met digitale diesel elektronica is de uitstoot aan roetdeeltjes 0,08 g/km. Een bijzonder lage waarde waarmee wordt voldaan aan de eisen. Er is zelfs geen roetfilter nodig omdat de verfijnde inspuiting en de katalysator al voor een optimale verbranding en verwijdering van het roet zorgen.

Een dieselmotor heeft behalve betere eigenschappen om het milieu te ontzien ook economische voordelen tegenover de benzinemotor. Voeg dat bij het sublieme rijkarakter en je hebt een prima combinatie. Je hoort, voelt en ruikt gewoon niet dat er diesel wordt gestookt.

De vijfbak schakelt prima en de motor pakt de trekkracht met een behoorlijk laag toerental uitstekend op. Bij slechts 2200 tr/min is er al een koppel van 260 Nm. Heel plezierig is het ontbreken van de 'turboduw', je blijft de pittige soeplesse voelen. Alle vijf passagiers kunnen prima zitten en worden omgeven door een uiterst degelijk afgewerkt interieur. Op die manier lange reizen maken is beslist geen kwelling. Het verbruik komt uit op rond 1:11 en we hebben zeker geen gezapige ritten gemaakt.

Vijfde deur

Bijzonder van vormgeving is de vijfde deur die in twee delen is te openen. Voor extra lange spullen of snel even iets pakken of wegleggen klap je het achterraam op. De klep opent in zijn geheel door het bedienen van een schoonblijvende drukknop.

Een fraai dubbel uitgevoerde schuif/hefdak met elektrische bediening is een nieuwtje dat als extra voor vier mille leverbaar is. Het voorste schuift deels over de achterste waardoor er een anderhalf maal zo groot open dak als normaal ontstaat. Elk dak kan ook onafhankelijk van elkaar geopend of gesloten worden.

De maatvoering van de Touring is gelijk aan de sedan. Met de deelbare neer te klappen achterbank, waar naast drie gordels ook drie hoofdsteunen zitten, ontstaat een maximaal laadvolume van ongeveer 1300 liter. Die laadruimte is bijzonder stijlvol bekleed, heeft grote bergvakken, herbergt veel extra gereedschap en wordt afgedekt door een prima werkende stevige rolhoes.

Designwedstrijd geeft beeld creativiteit spuiterijen

Autolak op waterbasis ook in schadebedrijven

DOOR HUUB MEIJER

● Marlou Smeets van Verfindustrie Jac Eyck in Roermond bezig met 'etaleren' van de ingezonden werkstukken. Foto: JAN PAUL KUIT

Met de introductie van verfprodukten op waterbasis in de bouwsector leverde de verfindustrie reeds èen technische prestatie die mens en milieu ten goede komt. Diezelfde industrie investeert de komende jaren in de ontwikkeling van op waterbasis samengestelde autolakken. Het belangrijkste aspect uit de toespraak van Leo van der Lans, hoofd technische voorlichting van Akzo coatings in Nederland.

Samen met Jos Eyck, directeur Verfindustrie Jac Eyck bv, en Rob Schinkel, adjunct-directeur Stichting Vakopleiding Carrosseriebedrijf, vormde hij de jury, die uit een veertigtal kleurig gespoten model-koetswerkjes drie prijswinnaars moest uitzoeken. De oorspronkelijke grijze modellen waren tijdens de open dagen van het bedrijf in Roermond ter beschikking gesteld aan werknemers in de spuiterijen van autoschade-bedrijven.

De jury stond dan ook voor een schier onmogelijke taak. Rob Schinkel verwoordde de creativiteit van de deelnemers aan de designwedstrijd. „Elk werkstuk is een uitstekend voorbeeld van goed vakwerk. Het was voor de jury moeilijk om het resultaat naar waarde te schatten omdat de werkomstandigheden van de deelnemers afweken van de criteria die gelden voor de beoordeling van examenstukken. De factor tijd bijvoorbeeld is belangrijk. De deelnemers aan de wedstrijd konden die werktijd zelf bepalen. Een examenwerkstuk moet binnen een bepaalde tijd gemaakt worden. Dat maakt de beoordeling een stuk makkelijker."

Mens en milieu

Voordat de officiële bekendmaking van de prijswinnaars plaatsvond gaf Leo van der Lans een globaal overzicht van de stand van zaken bij de ontwikkeling van mens- en milieuvriendelijke verfprodukten voor het autoschadebedrijf. Lag in het verleden het accent voornamelijk op het verbeteren van de technische en economische eigenschappen van het eindprodukt, vandaag de dag helt de balans sterk over naar de verbetering van de werkomstandigheden, de gezondheid van de mens en het gebruik van milieuvriendelijke produkten.

Daar wordt in de laboratoria van Akzo Nederland door een groep van 120 mensen hard aan gewerkt. Uit die groep houden zich 80 mensen voornamelijk bezig met de aspecten veiligheid, gezondheid en milieu. Een aantal ontwikkelingen wordt al toegepast bij de produktie van autolakken. Zo is er al een loodvrije gele mengkleur geïntroduceerd. Het pigment zinkchromaat bijvoorbeeld zorgt voor een afdoende roestwerende werking van de grondlakken. Dat zinkchromaat is zeer schadelijk voor de gezondheid en kankerverwekkend. Er is nu een zinkchromaatvrije primer op de markt. Daarnaast wordt gewerkt aan de verlaging van de hoeveelheid xyleen, tolueen en styreen in oplosmiddelen. Isocyaanhoudende produkten (verharders) veroorzaken bij inademing irritatie van de luchtwegen, ook daarvoor bestaat inmiddels een vervangend produkt. Al deze maatregelen zijn het gevolg van het jaarlijks aanscherpen van de concentratienormen van schadelijke stoffen in verfprodukten.

Zo zijn recentelijk nog de maximaal toelaatbare concentraties schadelijke stoffen in de werkruimtes van de autoschadebedrijven duidelijk verlaagd. Voor de verfproducent betekent dat er voor te zorgen dat die normering is terug te vinden in zijn eindprodukten.

De overheid ziet er dan ook nauwlettend op toe dat de verfindustrie de te hoge concentraties schadelijke stoffen in haar produkten verlaagt tot de gestelde normen of zo mogelijk helemaal uit haar produkten weert. Dat is het belangrijkste aspect van alle research in het laboratorium voor autolakken van Akzo.

KWS-project 2000

Het resultaat van deze wettelijke regelingen tussen overheid en verfproducenten is het sinds 1981 in gang zijnde KWS-project 2000. Een convenant van het ministerie van Milieubeheer (VROM), Bond van Autohandelaren en Garagehouders (BOVAG), Nederlandse Vereniging van Ondernemers in het Carrosseriebedrijf(FOCWA) en de Vereniging van Verffabrikanten (VVF). Het doel van dit project is de uitstoot van oplosmiddelen terug te dringen. Uitgangspunt is het jaar 1981 met als standaard 100 procent. Tot het jaar 2000 moet de uitstoot van deze koolwaterstof bevattende oplosmiddelen tot de helft worden gereduceerd. Die koolwaterstoffen zijn de oorzaak van smogvorming in de lagere luchtlagen en het groter worden van het gat in de ozonlaag rond de aarde met als gevolg het broeikaseffect. Door vermindering van de concentraties koolwaterstoffen in oplosmiddelen zijn; in de eerste plaats draagt de verfindustrie haar steentje bij aan het leefbaar houden van het milieu.

Het verlagen van die concentraties gebeurt in fasen en onder bepaalde voorwaarden. Eind 1992 moeten er zeven procent minder oplosmiddelen zijn; in de perioden 1992-1996 en 1996-2000 moeten daarvan respectievelijk 15 en 33 procent verdwijnen. Voorwaarde is wel dat de technische ontwikkelingen van verfprodukten zo vergevorderd zijn dat de gestelde normen gehaald kunnen worden.

Om dit KWS-project te realiseren wordt niet alleen een beroep gedaan op de verfindustrie. Ook de verwerkers van verfprodukten kunnen hun steentje bijdragen door het juiste en meest efficiënte gebruik van autolakken in hun bedrijf. Maak bijvoorbeeld slechts zoveel verf aan als voor een bepaald werkstuk nodig is en niet meer. Daardoor wordt niet alleen aan verf bespaard maar er vindt ook minder uitstoot van schadelijke oplosmiddelen plaats. Een ander voorbeeld van inefficiënt omgaan met grondstoffen is het overmatig gebruik van ontvetter waarna het gehele werkstuk moet worden drooggewreven in plaats van de te behandelen plek. Een hoeveelheid ontvetter op een doek gespoten werkt doeltreffender. Het gebruik van lagedruk spuitapparatuur zorgt voor een gelijkmatige verdeling van de grondingsverven en autolakken. Om werkplek en apparatuur schoon te maken zijn minder oplosmiddelen nodig.

Toekomstvisie

Om de gestelde normen in het jaar 2000 te halen is nog veel werk aan de winkel voor de verfindustrie, die er voor moet zorgen dat in 1998 tachtig procent van haar produkten voor de autoindustrie vrij is van koolwater- en andere schadelijke grondstoffen. De verfindustrie denkt deze norm te halen door de ontwikkeling van waterverdunbare verven en high solid-produkten (produkten met minder oplosmiddelen). Waterverdunbare verven worden in de autoschadebedrijven niet of nauwelijks toegepast. Bij de produktie van waterverdunbare verven moet wel met een aantal aspecten rekening worden gehouden. Zo mag de opslagtemperatuur van dergelijke verven niet beneden de nul graden dalen. Het water in de verf bevriest dan en de verwerkingscondities van de verf zijn niet meer optimaal. Daarnaast spelen de relatieve vochtigheidsgraad en de luchtsnelheid in de verwerkingsruimte van het bedrijf een rol. Water als oplosmiddel in verven verdampt bij een temperatuur van tien tot vijftien graden nauwelijks met als gevolg dat de gespoten verf meer tijd nodig heeft om te drogen. Door het opvoeren van de luchtsnelheid in de werkruimte kan het droogproces versneld worden. Die langzame verdamping heeft langere tussentijden tot gevolg. Met de huidige autolakken kan de autospuiter de volgend laag reeds na vijf tot tien minuten aanbrengen. Bij de waterverdunbare autolakken zal dat zeker vijftien tot twintig minuten duren. Dus: langere wachttijden en minder snelle voortgang van de produktie.

Een ander belangrijk aspect is de kwaliteit van de waterverdunbare autolakken. Die moet qua duurzaamheid, hardheid en glans niet minder zijn de thans in gebruik zijnde twee-componenten lakken.

Akzo heeft een aantal 'prototypen' van waterverdunbare lakken aan diverse autoschadebedrijven uitgeleverd om te bekijken hoe de produkten passen in de routing van het bedrijf. Waterverdunbare top-coatings worden op bescheiden schaal aangebracht op treinstellen van de Nederlandse Spoorwegen. De gegevens uit die proefprojecten worden verzameld en uitgewerkt om in de toekomst autolakken te kunnen produceren die technologisch acceptabel zijn voor mens en milieu maar die ook economisch passen in het autoschadebedrijf.

Na deze toekomstvisie, die bij de aanwezige vakmensen duidelijk in goede aarde viel, maakte Jan Peters, directeur Verfindustrie Jac Eyck in Roermond, de prijswinnaars bekend en overhandigde hen de bijbehorende cheque.

De eerste prijs was voor de heer Waisapy van Autospuiterij Thijssen in Swalmen. Tweede werd Detlev Klink van Autoschadebedrijf Dekkers bv in Swalmen en de derde prijs was voor Jan Linssen van Autoschadebedrijf N. van Duin in Echt.

Citroën werpt zich op de turbo

DOOR NOL VAN BENNEKOM

'Geen revolutie, maar evolutie.' Zo omschrijft de woordvoerder van Citroën Nederland de komst van de turbo-versies van de ZX en van de XM. Bij de ZX gaat het om een opgefokte diesel en bij de XM om een extra krachtige benzinemotor. De introductie van deze nieuwe typen blijft bij de simpele mededeling dat de auto's ontwikkeld en te koop zijn. Dat heet in vakjargon een 'statische introductie'. Rijden is er dan niet bij.

„Je kunt natuurlijk een nieuwe motor ontwikkelen, maar je kunt ook een motor wijzigen en er een turbo op monteren. Dat laatste heeft Citroën gedaan, waarbij er bij de benzineversie in de XM zo veel is veranderd dat het resultaat een stuk stillere motor is. Er zat een te groot gat tussen de tweeliter viercilinder en de drieliter zescilinder. Vandaar deze turbo-uitvoering," aldus de woordvoerder.

De motor is dus nog steeds de 1998 cc benzine krachtbron, die met de turbo 145 pk ontwikkelt bij een toerental tussen de 4400 en 6200. Het koppel van 225 Nm is er tussen de 2200 en 4400 toeren.

Citroën gaat er prat op dat het turbo-effect (het inkomen van de turbo) ontbreekt. De extra pk's zijn er, maar manifesteren zich niet als een verrassing. Wel werd hierdoor mogelijk dat de overbrengingsverhouding in gunstige zin kon worden gewijzigd. De motor werd stuk stiller.

De diesel heeft een inhoud van 1905 cc en levert 90 pk bij 4000 toeren. Het koppel bedraagt 196 Nm bij slechts 2250 toeren. Deze ZX is behoorlijk snel met zijn top van 183 kilometer. Ook hier zal men van een 'turboeffect' volgens de fabrikant niets merken. Evenmin hoort men bij koude start het typische dieselgeluid. Citroën heeft deze diesel voorzien van een katalysator waardoor hij aan de milieu-eisen voldoet die per 1 januari 1993 van kracht zijn. Bij 90 kilometer per uur is een verbruik van 1 op 22 mogelijk. De prijs is vastgesteld op 41.000 gulden.

● De vijfdeurs Citroën ZX Aura is uitverkoren om de 1905 cc turbo diesel te herbergen. Foto: GPD

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

mededeling M 384/49-92 **Verordening grondwaterbescherming Limburg 1989. Kennisgeving van diverse ontwerp-beschikkingen naar aanleiding van aanvragen om ontheffing.**

Voornemen.
Gedeputeerde Staten zijn voornemens -onder voorschriften- ontheffing te verlenen aan: 1. Derksen Bouw BV, Postbus 1036 te Kerkrade en zulks voor de aanleg van wegen en riolering (BP Piepertweg e.o.) op het adres v. Thimusweg/Piepertweg te Eys (BV 6209); 2. Gemeente Voerendaal, Postbus 23000 te Voerendaal en zulks voor de aanleg van een kwaliteitsreservoir aan de Craubekerstraat/ Grubbenvloedgraaf te Klimmen (BT 54509); 3. Loonbedrijf Steinbusch BV, Colmont 10 te Ubachsberg en zulks voor het hebben van een agrarisch bedrijf annex loonbedrijf op het adres Colmont 10 te Ubachsberg (BV 5223).

Tervisielegging.
De ontwerp-beschikkingen liggen ter inzage vanaf 7 december 1992: a. ten provinciehuize (bibliotheek) tijdens de werkuren; b. ten gemeentehuize van Wittem (ad 1.) en Voerendaal (ad 2. en ad 3.) tijdens de werkuren en daarbuiten op de in deze gemeenten gebruikelijke plaatsen en tijden, tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag.

Bezwaren.
Door de aanvrager en door degenen die bezwaren hebben ingebracht naar aanleiding van de aanvraag, alsmede eenieder die aantoont tot dit laatste redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest kunnen tot 22 december 1992 gemotiveerde bezwaren tegen de ontwerp-beschikking worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

Geheimhouding.
Degene die bezwaar aantekent tegen deze ontwerp-beschikkingen kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.